

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.**

OFFICIAL REPORT

*Second day of the Third Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 18th August, 1969.

[The House met at Half-Past Eight of the Clock.]

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

COMMITTEE FOR LINGUISTIC POPULATION

81—

*982 (1525-U)—Sri Vavilala Gopalakrishnayya (Sattenapalli) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether the Government propose to constitute a Committee to go into the areas adjoining the boundaries of Andhra Pradesh so as to assist the Government to work out the details of linguistic population etc.,?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy) :—The matter is under consideration.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎంత టైమ్ తీసుకొంటుందో చెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇదివరకు గౌ. సభ్యులు ప్రశ్న వేసినపుడు ఎలాంటి జవాబు చెప్పాను. ఇప్పుడు లింగ్విస్టిక్ బోర్డర్ ఇన్స్ట్యూట్ అని నేషనల్ ఇంటి గ్రేషన్ కౌన్సిల్ లో ఒక పీఠానం చేశారు. The Government of India had stated that the recommendation relating to the principle and procedure for settling border disputes made by the Committee on regional aspects is under their active consideration and a paper is likely to be put up before the Central Cabinet or one of its Committees. It is therefore considered in circulation that the Government of India will be addressed again as to the principles and procedures that will be laid down for settlement of border disputes so that further action can be processed in pursuance thereto. Reply of the Government of India in this regard is awaited.

గ్రామాలు చాలా ఉన్నవి అయితే అక్కడ నాటి చదువు సంధ్యలకు సంబంధించిన అవకాశాలు లేవు కదా. అది ఏదో లింగ్విస్టిక్స్ నూనారితీస్ కమిషన్ తేలేవరకు వేచి ఉండక రెసిప్రీకల్ చేసిస్ మీద ఇలాంటి సమీక్షలు కలుగ జేయటానికి మన ప్రభుత్వంతో కాని, ప్రైవేటు ప్రభుత్వంతో కాని ఎందుకు చర్చలు జరుపలేదు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— చర్చలు జరిగాయి. ప్రభుత్వాల మధ్య, ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల మధ్య చర్చలు జరిగినవి. ఇవి జరిగిన సర్వాత, కొన్ని ప్రిన్సిపుల్స్ యాక్సెప్టు చేశారు. దాని ప్రకారం ఆ రాష్ట్రాలు అమలు పరచాలి.

APPOINTMENT OF HIGH COURT JUDGES

32—

* 174 (2330) Q.— Sri A. Madhava Rao (Nellore):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any prohibition for appointment of High Court Judges from the Muffasil Bar ; and

(b) if not, whether necessary steps will be taken to appoint High Court Judges from Muffasil Bar also ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No, Sir, provided that, as required under Article 217, 2 (b) of the Constitution, a member of the Muffasil Bar has for at least ten years been an advocate of a High Court.

(b) Appointments of the Judges of the High Court are made by the President under Art. 217 of the Constitution.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—బెనారస్ లో యు. పి. ప్రొక్టర్స్ మధురనుండి మద్రాసు ప్రొక్టర్స్ మొఘిల్ బార్ నుండి పెట్టినపుడు మనవాళ్ళు అధమనకం ఆ దృష్టితో ఆలోచించారా ? ఎందువల్ల ఇప్పటివరకు ఆలోచించలేదు ? Have they considered it at any point of time ? If not, are they going to consider it now ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆలోచించడానికి అభ్యంతరంలేదు. నేను కొన్ని మాసాలక్రితం చీఫ్ జస్టిస్ గారికి చెప్పాను. ఎప్పుడైనా వచ్చినపుడు మొఘిల్ బార్ లోనుంచి అర్హులైనవారిని, సమర్థులైన వారిని గురించి మీరు ఆలోచించవచ్చునని కూడ చెప్పాను.

Sri G. Sivayya :—An advocate, whether he practices in muffasil or in the High Court, is known as an Advocate of the High Court and is deemed to be an advocate of High Court. I do not know the reason why you distinguish between Advocats practising in muffasil courts and those practising in the High Court. It should all depend upon the work. The Constitution does not differentiate like this, except the Government. Will the Government revise its policy and rectify ?

Sri K. Brahmananda Reddy : There is nothing to revise or rectify, Sir. A person, whoever he may be, if he is considered as an

advocate of the High Court and is having 10 years standing at the Bar and if he possesses the other necessary abilities, I think there is no bar for his being considered.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—వర్సంటేజ్ ఫిక్స్ చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దీనిలో కోటా ఏమిలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—కాడర్ ఆఫ్ ది జడ్జెస్ రోజు రోజుకు పడిపోతున్నది. దీనిలో పాలిటిక్స్ ప్రవేశించాయి. కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారం ప్రెసిడెంటు వేస్తున్నారు అన్నప్పటికీనీ జడ్జి యిక్కడ ఉండేటటువంటి గవర్నమెంటు రికమెండ్ చేసిన దానిని ఆధారం చేసుకొని వేస్తున్నారని మాకు వార్తలు వస్తున్నాయి. అది నిజమా? ఇప్పటికే ప్రాజెక్టులో ఉండే జడ్జెస్ యొక్క కాడర్ తగ్గిపోయింది అనేది సర్వే సర్వత్రా యున్నది. ఇట్లా అయితే న్యాయం జరగదు. దానికి ప్రభుత్వం ఏమి చెబుతుంది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మీకు ఈ రిపోర్టు ఎక్కడనుంచి వచ్చినాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—రిఫరెండ్ తీసుకోండి.

Mr. Speaker :—You are casting reflections even on the calibre of the judges.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాలిబర్ అనలేదు. కాడర్ అన్నారు.

Sri Poola Subbayya :—I am very careful in wording that. I have said 'cadre'. I have not said 'calibre'. I have differentiated between 'calibre' and 'cadre'.

Mr. Speaker :—'Calibre' means capacity, 'cadre' means category.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాలిబర్ అనవలసింది, కాడర్ అన్నారు. ఆ కాడర్ లేదు.

Sri P. Shbbayya :—No, I have used the word 'cadre'

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ప్రజలలో ఉండేటటువంటి వ్యవహారం. ఈరోజు జడ్జెస్ అప్పాయింట్మెంట్లు పాలిటిక్స్.

Mr. Speaker :—If I understood you up correctly you said that appointments are being made on political considerations. Is that so? The result is, merit is becoming a casualty, am I correct?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I can definitely say that recruitment to the High Court Bench is not done at all with any political consideration. ఆ ఉన్నటువంటి రికమెండేషన్లు ముఖ్యమంత్రి చీఫ్ జస్టిస్ గారు చేసే రికమెండేషన్లుబట్టి, ప్రభుత్వం ఆలోచించి ప్రెసిడెంటు ఆలోచించిచేసే విషయం. దానికి ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ కూడ ఉన్నాయి. కాని మెరిట్ అనేది అది రెలటివ్. మెరిట్ను ఒకరు దీనినైతే చేయడం—ఏమి ఐడియాలిజి మనిషికి ఉన్నది, సోషలిస్ట్ బెంట్ ఉన్నదా, లేదా. కన్సర్వేటివ్ బెంటా యివి నేను చెప్పేటటువంటి విషయాలు కావు. దీనికి ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి. ఆ ఇన్ స్ట్రక్షన్లు ముఖ్యమంత్రి ఫోలో అవుతున్నాము.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—హరిజనులనుంచి ఎవరిని తీసుకోవడంలేదు. అని ప్రభుత్వానికి సమాచారం అందిందా? ఎంతమంది హరిజనులు జడ్జెస్ గా మన రాష్ట్రంలో ఉన్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పైకోర్టులో ఉన్నట్లు లేదు. డిస్ట్రిక్టు జడ్జిగా ఉన్నారనుకుంటాను. ఇక్కడ సభ్యులుగా ఉన్నట్లు వారి సున్నయ్యగారు డిస్ట్రిక్టు జడ్జిగా ఉన్నారు.

Sri P. Subbayya :—There is only one Judge at the district level.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I know that one Judge is there as District and Sessions Judge directly recruited. If really deserving cases are there, certainly even Harijans and others should be considered.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—చీఫ్ మినిష్టరుగారు సమాధానం చెప్పతూ జార్ ఏమీ లేదు, మఫజల్ నుంచి కూడ తీసుకోవచ్చు అంటున్నారు. పైకోర్టు జడ్జిస్ కాకుండా డిస్ట్రిక్టు జడ్జిస్ ను కూడ పైకోర్టులో ప్రాక్టీసు చేసేవారిని తీసుకొంటున్నారు. కాని మఫజల్ లో చాలా చాల తక్కువ మందిని తీసుకొంటున్నారు. అది కన్సిడర్ చేసి పాలిస్ రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది కల్క్ ఇన్ ఫర్మేషన్ కాదు. జైల్డ్ రిక్రూట్ మెంటు చేసినప్పుడు డిస్ట్రిక్ట్ కోర్టు నుంచి కూడ తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—చాల తక్కువమందిని తీసుకుంటున్నారు. ఈమధ్య తీసుకున్న నలుగురిని పైకోర్టు నుంచి తీసుకొన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాకు తెలియదు ఎవరిని తీసుకొన్నారో. ఏమైన వాళ్ళను కూడ కన్సిడర్ చేస్తాము.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—ఇప్పుడు ఈ అప్పాయింటు మెంటు పైకోర్టు జార్ నుంచిగాని మఫజల్ జార్ నుంచి గాని ఒకసారి వారిని జడ్జిగా వేసిన తరువాత రాగద్వేషాలకు అతీతులుగా లేరు. కాబట్టి వారిని యితర రాష్ట్రాలలో వేసేదానికి ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి సూచన నిస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది మీ అభిప్రాయం. రాగద్వేషాలకు అతీతులుగా లేరు అని అనడం—కావచ్చు, కాకపోవచ్చు.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—నేను చెప్పినట్లువంటి విషయం కాదు. జన సామాన్యంలో ఉన్న విషయం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మీరు అన్న కారణం సాకపోయినా—it is a desirable thing. In fact, during the time of late Sri Lal Bahadur Shastri, there was a proposal that one-third of the Judges or so—I am not sure of the proportion—should be transferred between States. There was a proposal, an active proposal at that time. కాని ఈమధ్య ఎప్పుడో చీఫ్ జస్టిస్ కాన్ ఫరెన్సులో అది వాంఛనీయంకాదని వారు తీర్మానం చేసినట్లుగా ఉన్నది. Anyway, personally speaking it is a desirable thing.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—నేను అడిగినది ప్రభుత్వం సూచన చేస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను చేసేది ఏమీ లేదు. మాకు ఏదైనా అవకాశం వస్తే గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు, హోమ్ మినిస్ట్రీకి మేము చెప్పడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య :—మఫజల్ బార్ నుంచి హైకోర్టు జడ్జస్ గా తీసుకోకూడదని లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇప్పటికీ ఏ ఒక్కరిని కూడా తీసుకోలేదు. కనుక యిది దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం యికమీదట జరిగే అప్పాయింటుమెంట్స్ లోనైనా మఫజల్ బార్ నుంచి తీసుకొనేదానికి కృషి చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు నేను ఏమి వాగ్దానం చేయలేను. Certainly even the claims of mufasil Bar deserve consideration.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :—హైకోర్టు జడ్జస్ నియామకంలో మెరిట్ అన్నిటికంటే ప్రాధాన్యం అని మిగతా విషయాలు అందులో ఉండకూడదని కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అయితే ఆ మెరిట్ కూడా రిలెటెవ్ అన్నారు. ఆ మెరిట్ ను ఎవరెవరు యేటా తేసేటటువంటి వ్యక్తులకు వారికి సహాయం చేసేటటువంటి నిబంధనలు ఏమిటో లేబుల్ పైన పెట్టిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నిబంధనలు ఏమీ లేవు. ఆర్టికల్ 217 ఆఫ్ ది కాన్స్టిట్యూషన్ నే నిబంధన. ఫస్ట్ చీఫ్ జస్టిస్ గారు సిఫార్సు చేస్తారు. దాని తరువాత చీఫ్ మినిస్టరుగారికి వస్తుంది. తరువాత గవర్నరుకు వస్తుంది. దాని తరువాత హోమ్ మినిస్ట్రీకి పోతుంది. ప్రెసిడెంటుకు పోతుంది. అక్కడ నుంచి అప్పాయింటుమెంటు జరుగుతుంది. మెరిట్ ఏమీ అనేది ఎవరు డిఫైన్ చేయలేదు. సాధారణంగా వారి ప్రాక్టీసు, వారి ఇన్ కం, ఎన్నికేసులు చేశారు, జనరల్ కారెక్చరు వీటిమీద ఆధారపడి ఉంటాయి. సాధారణంగా యిప్పుడు రేజిస్ట్రార్స్ గా జరుగుతున్నటువంటి విషయాలు. అవే ఉండాలనా, ఆయన మనస్తత్వం ఉండాలనా, ఆయన లెట్ ఏమిటి, అసలు యిటువంటి దేశంలో ఏవిధంగా ఉండాలనేది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ఆలోచించవలసిన విషయం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—మెరిట్ ఇన్ కమ్ చుట్టూ కూడా నిర్ణయిస్తారు అన్నారు. ఎంత ఇన్ కం ఉండాలి బాగా మెరిట్ ఉండడానికి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మెరిట్ అంటే—కేసులు బాగా చేస్తారా లేదా, ఎన్ని కేసులు చేసినారు అనేది ఆలోచిస్తారు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నల్గొండ) :—గాంధీ సెంటినరీ యియరులోనైనా హరిజనుని జడ్జిగా వేయడానికి వెంటనే ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను ఒకటే మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనుని వేయకూడదని ఏమీ లేదు. If a capable friend with necessary abilities and qualifications is there, certainly he can be considered.

FINALISATION OF STATE'S IVTH PLAN

83—

* 97 (1251) Q.—Sarasri P. Subbalaiah, C. V. K. Rao, and Vavilala Gopalakrishnayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Fourth Plan of the State has been finalised ; and

(b) if so, the amount allotted to our State in the Fourth Plan ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—‘నా’ అంటున్నారు; మన రాష్ట్రానికి ప్లానే లేదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు ప్రశ్నను అర్థంచేసుకోండి—whether the fourth plan of the State has been finalised? దానికి ‘No’ అన్నారు; కరెక్టేగాదా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఎప్పుడు అవుతుంది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కొద్దిరోజుల్లో.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన అసెంబ్లీ పోలి అసెంబ్లీ అలాగా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కానీపోవచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మాకు డ్రాఫ్టు ప్లాన్ యిచ్చారు. అందులోవున్న లెక్కల ప్రకారం మనం 850 కోట్లు అమలున్నాం. ఫోర్టు ప్లాన్ లో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యిచ్చేది 880 కోట్లు అన్నారు. థర్డు ప్లాన్ ఎండ్ కి చేసిన ఖర్చు 858 కోట్లు. ఫోర్టు ప్లాన్ లో యీ గాఢను ఎక్కువ పూర్తి చేయబోతున్నారు ? పరిస్థితి ఏమైనా అకాబనకంగా వున్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మనం సిద్ధమబట్టి మన ప్లాన్ తయారు చేశాము. 850 కోట్ల ప్లాన్ తమకు నివేదించడం కూడా జరిగింది. ‘టెంటేటివ్ గా అలోచించినప్పుడు—సెంట్రల్ ఎసిస్టెన్స్ యితో వుంటుందని, మీ రిపోర్ట్స్ యితో ఉంటుందని వారు ఒక ఫిగర్ యిచ్చారు, దానిపై చర్చ జరిగింది. జరిగితే—అది యీ ప్రభుత్వం ఒప్పుకునే పరిస్థితిలో ఏమీలేదు. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పిన కారణం ఒకటి, మనం థర్డు ప్లాన్ లో 852 కోట్లు పై చిల్లర చేశాము. 852 నుండి 872 కోట్లు అంటే అర్థంలేదు. అందువలన, యిదివరకు ఆ ప్లాన్ తయారుచేసినప్పుడు—ఫోర్టు ప్లాన్ యిదివరకు ఒకసారి అంగీకారమైనది—అప్పుడు 852 కోట్ల ప్లాన్ అంగీకారం జరిగిపోయింది. దానితరువాత మార్పులు వచ్చాయనుకోండి—అందుకని మేమిప్పుడు ఫీల్ అవుతున్నదేమంటే—మా రాష్ట్రానికి వున్న సిద్ధమబట్టి ఏ మినిముమ్ ఆఫ్ డబ్ నేచర్ వుండితీరాలి అని వట్టుబడుతున్నాం. దానిపైన ముందురోజుల్లో కూడా చర్చలు వస్తున్నాయి. ఈ పై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టు వగైరాలు వచ్చిన తరువాత, రిపోజ్ షన్ పోలిషన్ కూడా తేలు

తుంది. బహుశా ఆస్ట్రోబరు ఆప్రాంతంలో ప్రైనల్ జే కావడానికి అవకాశమున్నది. మన అంతరితరపునా, నైజ్ ఆఫ్ ది ప్లాన్ ఆమాత్రం లేకపోతే యీ రాష్ట్రాలలో వుండే - యిర్రిగేషన్, పవర్, అగ్రికల్చర్... యితర కంపెనింగ్ సిడ్స్ను మీట్ అయ్యే సిట్యుయేషను లేదని వారికి గట్టిగా చెప్పడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:- ఇంతకూ కెంటెటివ్ గా మనం ఏ జేసన్ పై ప్రొసీడ్ అవుతున్నట్లు? మనం పెట్టిన ప్రతిపాదన ఒకటి వున్నది గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియా చెబుతున్నది ఒకటి వున్నది....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- కెంటెటివ్ గా 60-70 లో 87.5 కోట్ల ప్లాన్ మనం యింట్లో మెంటు చేయదలచుకున్నాం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- 650 కోట్ల రూపాయల ప్లాన్ మనం తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. బాగానే వున్నది, కాని, కేంద్రం యిచ్చేది తక్కువగా వున్నదిగదా. దానిని ఏవిధంగా సరిపోల్చగలరు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- సెంట్రల్ ఎసిస్టెన్స్ కు సంబంధించి యిదివరకు కన్సిడరేషన్ ఏమిటంటే—ప్రతి రాష్ట్రం యొక్క వనరులు, వారి సిడ్స్ వగైరాలన్నీ తీసుకుని, యిదిగో సెంట్రల్ ఎసిస్టెన్స్ యింత అని చెప్పేవారు. ఇప్పుడు అట్లాగాకుండా, చీఫ్ మినిష్టర్లు కాన్ఫరెన్సులో కొన్ని డాటాస్ ఒప్పుకున్నారు. ఆరవై పర్సెంటు పాపులేషన్ ఆధారంగాను, పది పర్సెంటు టాక్స్ ఎఫర్ట్ ఆధారంగాను, పది పర్సెంటు ఇర్రిగేషను, పవర్ కంటిస్ట్రూయింగ్ స్కిముక్రింద, పది పర్సెంటు డ్రాట్ అండ్ అదర్ ఏరియాస్ కి వుండాలని, యింకో పది పర్సెంటు స్పెషల్ ప్రాజెక్ట్స్ ఆనాదిరిగా వుండాలని డివైడ్ చేశారు. ఆవిధంగా డివైడ్ చేస్తే యీ ఫిగర్ తేలిందని వారు చెబుతున్నారు. దానిలోనే మా కలెక్టువుంది. ఆ పంపిణీ సరిగా జరగలేదనే కంటెస్ట్ ఒకటి వున్నది. తరువాత, పర్ కాపీటా ఇన్ కంకు సంబంధించి, మేము ఆలిండియా యేవరేజీన ఎక్కువలేము, తక్కువగా వున్నామని మా వాదన వున్నది. దానికంటే కూడా, స్టేట్స్ కు యిచ్చే సెంట్రల్ షేర్ ఎంత వుండాలనే దానిపై కూడా మా వాదన వున్నది. కాబట్టి యివన్నీ చాలా చర్చనీయాంశాలు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- ఒక అడ్వైజరీ పానెల్ ను గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేసినది. ఆ పానెల్ ఏమి చేస్తున్నది? దానిలో సెంట్రల్ మినిష్టర్లు కూడా వున్నారు. 522 కోట్లు మాకు అవసరమని అడుగుతున్నామని అన్నారు. సెంట్రల్ మినిష్టర్లు ఏమైనా వాదన పుటన్ చేశారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- సెంట్రల్ మినిష్టర్లు దేశవ్యాప్తంగా వారి వారి డిపార్టుమెంట్స్ కు సంబంధించి యింత కావాలని కోరడమేతప్ప యీ చర్చలోకి వారు రారు.

శ్రీ వానిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఎవరైతే ఏడున్నర కోట్ల జేసన్ పై యీ సంవత్సరం పని చేస్తున్నామన్నారు. ఎవరైతే ఏడున్నర కోట్లు అంటే—

నాలుగువందల కోట్ల చిల్లర వచ్చింది. అది కూడా అంతా పట్టాభివృద్ధికి వాడుతుంటే ప్రభుత్వం యీ వేస్ట్ మెయిన్ లయిన్ వేయాలదా? అప్పుడు డిడ్డింగ్ అవునేసి, అప్పుడు ఎక్కువ అయితే భారం ఎక్కువ అవుతుంటే మోయాదేమో అయిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మన ప్రక్క రాష్ట్రానికే పట్టాభివృద్ధి కూడా చూస్తే— ఎనలే ప్రభుత్వం కోట్ల ప్లాన్—I should say it is stretching beyond a point and going beyond our means ...

PAYMENT OF COMPENSATION

34—

*1031 (2423-Y) Q—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

the total amount of compensation paid by the Land Acquisition authorities of Visakhapatnam district for the Land (Villagewise extent and the amounts paid) belonging to Smt. Manthana Ramanayamma in Visakhapatnam taluk, Visakhapatnam District from 1960 till 1969?

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy) :—A statement showing the total extent of compensation paid to Smt. Manthana Ramanayamma during the 1960-69 is placed below.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L. A. Q. No. * 1031 (2423-Y) (* 34)]

STATEMENT SHOWING THE TOTAL AMOUNT OF COMPENSATION PAID TO SMT. MANTHANA RAMANAYAMMA DURING THE YEARS 1960-69

Name of the village	Extent	Amount Paid
1. Marripalem	Ac. 8.54 cts.	Rs. 11,798-86
2. Dondaparti	29-07	
	+ 8 Sft.	1,48,504-12
-do-	4-85	24,116-70
-do-	12-79 cts	1,80,111-98
		Rs. 8,64,581 16

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఎంపెర్ సేషన్ యిచ్చినది ఎస్టేట్ బంజరులో పట్టాభివృద్ధి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఎస్టేట్ బంజరు అని ఏమీలేదు. వారు అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు యివ్వబడింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— దొండపర్తిలో మూడు ఐటమ్స్ వారిగా యిచ్చారు. వారు యిచ్చినది ఎస్టేట్ బంజరులోని బంజరుభూమేనా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఆ వివరాలు అడగలేదు. అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇది ఏ సంవత్సరంలో యిచ్చారు? ఏ వర్సన్ కొరకు యీ లాండ్ ఎంక్వయిర్ చేశారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఏదో పనివుంటేనే ఎంక్వయిర్ చేసి వుంటారు.

Sri K. Govinda Rao :—What is this answer, Sir...

Sri P. Thimma Reddy :—The question is : "The total amounts of compensation paid by the Land Acquisition authorities of Visakhapatnam District for the land (village-wise extent and the amount paid) belonging to Smt. Manthana Ramanayamma in Visakhapatnam Taluk " If you had asked for something else I would have certainly given it.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :— ఏ వర్సన్ లేకుండానే ఎంక్వయిర్ చేశారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— నావద్ద వివరాలు లేవు, ఎంక్వయిర్ చేసినట్లుగా మాత్రం వున్నది.

Sri K. Govinda Rao :—For what purpose has it been acquired?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఫలానా పనికి అనిగాకపోతే, ధర్మ సత్తానికి యిచ్చారా?

Mr. Speaker :—He does not say that. He only says he has no details.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మేము ఎందుకు యిక్కడ వున్నాం, వారెందుకు అక్కడ వున్నారు, కాంపెన్ సేషన్ ఫలానా దానికి యిచ్చామని చెప్పలేకపోతే రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ఎందుకు వున్నట్లు?

Mr. Speaker :—He will certainly furnish the information. As it is he does not have the information.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మా డిఫికల్టీ కూడా మీరు చూడాలి. కాంపెన్ సేషన్ యిచ్చాము అన్నారు; దేనికి యిచ్చారో తెలియనక్కరలేదా? ఇది ఏమిటంటే— ఎవరిపాలమో వుంటే, అది మన పెద్ద ఆఫీసర్లు చుట్టాలకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకుని.....

Mr. Speaker :—Your question is : "The total amount of compensation paid by the Land Acquisition Authorities..." He has furnished the figures. Now, you want the purpose for which it is required.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— దాని బాక్ గ్రౌండ్ వారు దాచి పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

Mr. Speaker :— He says he does not have the information.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ వర్సన్ దాచిపెట్టడములో మోటివ్ వున్నదని నేను మీకు మనవిజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—You may put another question.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ప్రభుత్వం పేరిట కొంతమంది పుస్తకాలుగా ఉన్న కొశ్చన్ ఇది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఇదివరకు ఒక్కసారి ఎంపర్సన్ చేసిన కొశ్చనే ఇది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అప్పుడప్పుడు ఎంపర్సన్ కూడా చెప్పాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏ వర్షన్ కొరకు దీనిని ఎక్స్ యిర్ చేశారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అదృష్టా, యిదేమీ సలూషన్, స్కూల్ టీచర్ కాదు. ఏ ఏ వివరాలు వారికి కావాలో ఎటు తెడో వారు అడిగితే సమస్యనిసిరిగా ఆ వివరాలను కలెక్ట్ చేసి సభవారికి యివ్వడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నానని. మనవి జేస్తున్నాను. ఫలానిది అని చెప్పకుండా ఏదోవుందని. అది ఎంపర్సన్ చేసినట్లుగా అడిగితే చెప్పడం కష్టం. డిపార్టుమెంటువారు ప్రశ్నలలో పుంజుకొనినట్టి సాకు సప్లయ చేసిన మెటీరియల్ సభకు అందించవలసిందే అర్థమవుతుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఎంతెంత అవసరం ఉంటుంది అనినది ఒక్కడ ఒక్క యిల్లు యిచ్చారు. వర్షన్ ఏమిటనేది మేము అడుగుతున్నామని చూడు ఇంటిలిజెంటుగా యాంటిసిపేట్ చేయకపోతే ఎది మా తప్పు ఎట్లా అవుతుంది? గజానికి కిరూ. ల చొప్పున కాంపెన్సేషన్ యివ్వబడింది. సబ్సిడీ లాంటిది ఏదో ఉన్నప్పుడు భూములకు గిరిగిరైస్ పైసలు మాత్రమే కాంపెన్సేషన్ గా ఉంటాయి. ఇట్లా ఎందుకు జరిగిందో విచారణ చేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— తప్పనిసరిగా.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— మేము మళ్ళా ప్రశ్న పోస్తే అది ఎట్లా సమస్యకు వస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నౌబత్ పహాడ్ గురించిన ప్రశ్నలు అసెంబ్లీ పున్నంత కాలం వస్తూనే ఉంటాయనుకుంటాను. అప్పుడే ఇది మూడవసారి, నాలుగవసారి అమకుంటాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అంత తరచుగా వస్తున్నాయి కాబట్టి ఇందులో అంత పబ్లిక్ ఇంటరెస్ట్ ఉన్నదన్నమాట.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— లాండ్ అన్విటిషన్ ఆక్టు క్రింద కాంపెన్సేషన్ ఎవరు డిసైడ్ చేశారు? Whatever it may be, by whom was the compensation decided?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులోనే కాంపెన్సేషన్ అథారిటీస్ యిచ్చారు. ఆ కాంపెన్సేషన్ చాలలేదని అపిలు చేశారు. The Subordinate Judge, Visakhapatnam awarded enhanced compensation to a tune of Rs. 83,806/- in O. P. No. 180/66 for lands acquired under ward No. 536 of 66 by the Special Tahsildar, Visakhapatnam

ఒక నంబరులో కాంపెన్సేషను తక్కువ అని. They went in appeal. తహశీల్దారు అక్వయిర్ చేశారు. ఒక పర్సనల్ సర్వే నంబరులో ఆవార్డు తక్కువ యిచ్చారని అప్పీలు చేసుకుంటే the Subordinate Judge, Visakhapatnam awarded enhanced compensation to the tune of Rs. 83,806.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, దీనివల్ల మా వాదన యంకా బలపడింది. తక్కువ అయిందని అర్జీ పెట్టుకుంటే ఎక్కువ కాంపెన్సేషను యిచ్చారని చెప్పారు. తహశీల్దారు యిచ్చారు అన్నప్పుడు—ఏ వర్సన్ కోసం అక్వయిర్ చేయబడిందనేది వారు తెలుసుకోకపోవడం విచిత్రంగా వుంది.

Mr. Speaker :—It was issued by the Special Tahsildar. The aggrieved party went in appeal to the Higher authority.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—పైకి పోయారు, ఇంకా ఎక్కువ తీసుకున్నారు. కానీ ఏ వర్సన్ కోసం?

Mr. Speaker :—The purpose for which it was acquired, he is not in a position to say.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—తక్కువ, ఎక్కువ అనేదాంట్లోకి పోలేదు..... We are not enquiring into the niceties of compensation.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రక్కన వున్నదానికి గజం 80 పైసలు అయితే వీరికి 3 రు. లు ఎట్లా యిచ్చారనేది—అది వారి ఎలిగేషన్.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఏ ఉద్దేశం నిమిత్తం అని నేను స్పెసిఫిక్ గా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అధ్యక్షా, తమరు వివరాలు యిస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. రిఫిటిషనువల్ల—రెండు మూడు రోజులలో ఏ వర్సనుకోసం ఎక్వయిర్ చేశారనేది నేను సభకు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఇంకా ఏవేవి వున్నాయో అవన్నీ వారు బయటపెట్టితే వాటికి కూడ నేను జవాబు తెప్పించి యిస్తాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—వాటి చుట్టూ ఏ సర్వే నంబరుకు ఎంత రేటు యిచ్చారో కూడా చెప్పమనండి.

శ్రీ చావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అసలు తహశీల్దార్ ఎంత ఫిక్స్ చేశారు? కోర్టుకు ఎందుకు వెళ్లవలసి వచ్చింది? వెళ్లిన తరువాత గవర్నమెంటు తహశీల్దారు పాయింటును బలపరచారా? మానుకున్నారా? ఇప్పటికి ముగ్గురు మంత్రులు అయ్యారు. రామచంద్రారెడ్డి గారి ట్రైములో వచ్చింది, వి. బి. రాజు గారి ట్రైములో వచ్చింది, తిమ్మారెడ్డిగారి ట్రైములో కూడ వచ్చింది. ఎంత మంది ట్రైములో వచ్చినా సమస్య మాత్రం పరిష్కారం కావడంలేదు. అసెంబ్లీలో కూర్చుని యీ మాత్రం పరిష్కారం చేయలేకపోతే what is the confidence we can create in public? మంత్రులు ప్రతిసారి వచ్చి మాకు తెలియదు అంటున్నారు. అసలు దీనికి అంతం అంటూవుందా? ఇది చాలాసార్లు వచ్చిందని తమరుకూడా అంటున్నారు. ఇది చాలా క్రూషియల్ పాయింటు. అనేక ఇంట

చెప్పలు ఇందులో ఉన్నవాల్లో అయిపున్నందువల్ల మంత్రులు కూడా ఏమీ చేయలేని అసమర్థ స్థితిలో వున్నారు. ఏమీ అడిగినా ఏమీకాదు అంటే మేము కూడా ఒక దణ్ణం పెట్టి వదలుతాము.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :- అసమర్థత ఎక్కడ వచ్చింది ఇక్కడ? అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులు యిస్తున్నాము, ముగ్గురు, నలుగురు మంత్రులు వచ్చినా, ఒకసారి మళ్లా అడిగితే విండిక్టీవ్ గా కనబడతాయి కానీ.....

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :- మేము అడిగిన పాయింటుకు ప్రతిసారి జవాబు చెప్పకుండా ఇవేదే చేస్తున్నారు.

Sri C. V. K. Rao:— I object to it. He says we are vindictive. Vindictive against whom?

శ్రీ కె. రాజమల్లు (చెన్నూరు) :- ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినంత వరకు చాలమట్టుకు కుంభకోణం వున్నట్లు కనుపిస్తోంది. ఛీఫ్ సెక్రటరీ బంధువులూ రమణాయమ్మ అని తెలిసివుండి 20 ఎకరాలలో లడల రూపాయిలకు పైగా 12 ఎకరాలకు యివ్వడం జరిగిందని తెలిసింది. ఇది నిజమేనా? ఇంక్వీరీ చేసి చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :- అట్లా ఎలిగేషన్ చేయడం మంచిదికాదు. ఫ్యాక్ట్స్ ఆడగవచ్చు But to make allegations is not good, Sir. After all any Kshatriyas may be related to each other and all Reddys may be related but it is not proper to bring the highest Officer of the State into question and level imputations. If members want information, they may ask questions.

Sri K. Rajamallu:— I am prepared to withdraw provided the Chief Minister says it is not so, because my information is very clear, I have some information with me. If you allow me I shall place that information tomorrow on the Table of the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :- ముఖ్య మంత్రి గారు చెప్పిన పాయింటుతో కేసు ఉప్పుకుంటున్నాను. ఎంతోమందికి ఎంతోమంది బంధువులు వుంటారు. కానీ, ఒక బంధువు విషయంలో ఆఫీసరే కాకూడా దానికోసం వినియోగపడినప్పుడు మేము విధిలేక అడుగుతున్నాము. రి సంచి నుంచి కంటిన్యూవన్ గా అడుగుతున్నాము. ప్రతిసారి గవర్నమెంటు ఇవేదే చేస్తున్నది. ఇప్పుడు తిమ్మారెడ్డి గారిని అని లాభంలేదు. వారికి ఆఫీసరులిచ్చిన కాగితాలు చూచి వారు చెబుతున్నారు. కానీ వెనుక నుంచి వున్న కాగితాలు వెనక్కి వెళ్లిపోతాయి, రానేరవు. అసలు ఆ పొలం ఎవరిది, ఎవరు ఆక్యుపై చేశారు, ఎందువల్ల.....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :- ఈ సందర్భంలో ఎవరెవరికి యింటరెస్టువుంది ప్రశ్న వేయదలచుకున్నా ఎ, బి, సి, డి అంటూ జడ్ వరకూ ప్రశ్న వేసి మంత్రి గారికి కొంత వ్యవధి యివ్వండి, వారు వాటికన్నిటికీ సమాధానం చెబుతారు. గౌరవ సభ్యులు ఊహించ గలిగినవన్నీ కూడా వేయమనండి. అప్పుడు వాటికి సమాధానం వస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:— ఈ మాదిరి కమిషన్-నౌబత్ పహాద్ గురించి ఇదివరకు మీటింగు పెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా తప్పజరిగింది అన్నారు. ఇప్పుడు అది ఏమీ చేశారో చెబితే దీని సంగతి తెలుస్తుంది, తెలుసుకోవచ్చు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— నౌబత్ పహాద్ గురించి కూడా మళ్లీ రావచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:— మూడు సంవత్సరాల క్రితం ఒక కాన్ఫరెన్స్ అయింది.

Sri K. Brahmananda Reddy:— I want to assure on behalf of the Government that we are not interested in withholding any information about Naubat Pahad we shall give it.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:— There was a Conference at which the Chief Minister has presided. What happened there, the Chief Minister knows it.

శ్రీ సి. పోచ్. రాజేశ్వరరావు:— ఈ సమస్యను చాలా దైర్యంతో ప్రతిపక్షాన్ని ఎదుర్కొంటున్నట్లు కనబడుతోంది. అధికారులగురించి అందులో ఎలాంటి కుంభకోణాలు జరిగాయని అనుమానాస్పదమైన పద్ధతిలో కార్యక్రమాలు జరిగాయని ప్రతిపక్షాలు రెండు సంవత్సరాలుగా చెబుతూంటే ఎవరిపై నేరారోపణ వేస్తున్నామో వారు నిర్దోషులని రుజువుచేయలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంటే ప్రశ్నలు వస్తే సమాధానం ఇస్తామని అంటే మీరే ఉద్యోగులకు అన్యాయము చేస్తున్నారని చెబుతున్నాము. మీరు వారిని రక్షించదలచుకుంటే మీరే ప్రశ్నలకు వివరాలు సేకరించి తేబిలుపై పెడతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— కుంభకోణం అనేమాట అన్ పార్లమెంటరీ.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— కాదన్నారు. కోర్టులో కూడా వచ్చింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— కాదనిమీరు నిర్ణయించేస్తే నాకు ఆక్షేపణ లేదు. ఎవరైనా అధికారి ఇందులో సురొక రకంగా ప్రవర్తిస్తే—we are not interested in protecting that officer. But the only point is how far that is correct or not is the question, Sir. మనం ఎన్నో వింటుండవచ్చును. Possibly these may be some truth, we do not know. The point is how far we can hold a certain person responsible on record. అనేది చూడవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— గోవిందరావుగారు చెప్పినదానిలో అసిస్టెంట్ సెలెక్షన్ టు ఆఫీసరు వద్ద ప్రభుత్వము కంటెంట్టు చేశారా పట్టాభిప్రే విషయంలో?

ADDITIONAL P. H. C. CENTRE AT DEVUPALLI

35 -

*13 (3501) Q.— Sri P. Sambasivaraj (Gajapathinagaram):— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to sanction additional Primary Health Centre at Devupalli (Gantyada) Block Visakhapatnam district;

(b) if so, whether they have paid required contribution; and

(c) if so, why it was not opened?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Kamaswamy) :— (a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Owing to paucity of funds, the Primary Health Centre at Devupalli could not be sanctioned.

శ్రీ పి. సాంబశివరావు :— డబ్బుకట్టి మూడు సంవత్సరాలైనది. 1962-70 లో నైనా ఓపెన్ చేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అది చెప్పలేను. అధికారి నిర్ణయించి ఉంటుంది.

SPOT VALUATION

36—

* 584 (6400) Q.— Sarvasri S. Vemayya (Sarvepalli) & P. Subbaiah :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there are proposals with the Government to value the Public Examination answer papers on the spot in the State now;

(b) the names of the Public Examinations answer books which have been valued on the spot during the current academic year 1967-68; and

(c) whether the system is going to be extended to all public examinations in the State in the ensuing public examinations?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :— (a) Spot valuation of answer scripts was done for the Higher Secondary and Multipurpose School Leaving Certificate (Andhra and Telangana Curriculum) S. S. L. C. and H. S. C. Examinations held in April, 1968.

(b) The spot valuation was conducted in respect of the following examinations in April, 1968 :—

Name of the Examinations :—

S. S. L. C. (Andhra area),

H. S. C. (Telangana area).

H. S. & M. P. S. L. C. (Andhra area).

H. S. & M. P. S. L. C. (Telangana area).

(c) Government decided to have spot valuation of answer scripts in respect of the examinations mentioned earlier and also for the S. S. C. (New X Class) examination during this year also. However spot valuation has been conducted in respect of answer scripts of the examinations held in Andhra area only, during April, 1969, as the examinations could not be conducted so far in Telangana.

CORRECTION OF S. S. L. C. PAPERS

87—

*641 (853) Q.—Sarvasri G, Venkata Reddy & P. Subbaiah :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Government introduced a new system of correcting the S. S. L. C. paper ;

(b) if so, what is that system ; and

(c) what will be the additional cost to be borne by the Government ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) & (b) :—A scheme known as spot valuation of answer scripts was sanctioned in 1966. Under this scheme the answer scripts are not sent to the examiners. The valuation of answer scripts is arranged at some selected centres and the examiners are required to come to these places and value the answer scripts during some fixed hours each day. They are paid Travelling Allowance for their journeys to the valuation centres and Daily Allowance for their duration of stay. Although this means additional expenditure, it results in saving of time and facilitates early publication of results besides reducing the chances of malpractices.

(c) The estimated additional expenditure during 1969-70 is Rs. 9,51,503.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఎక్జామినర్లకు డైలీ అలవెన్సు రూ. 5 లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. అది చాలదని రూ. 7 లు చేయాలని వారు అడిగారు. అవిషయంగురించి ఏమైనది ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వచ్చింది కన్సిడరేషనులో ఉంది.

శ్రీ కడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—ఎక్జామినర్లకు ఇచ్చే ఫెసిలిటీస్ సరిగా లేవని వారు డిస్కంట్టు అవుతున్నారు. అవిషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—సుబ్బయ్యగారు అడిగినట్లు డైలీ అలవెన్సు పెంచాలని వారు అడుగుతున్నారు. ఎక్కడైనా కంప్లయింట్సుకి ఉంటే ఆ కంప్లయింట్సు ఏమిటో విచారణచేస్తారు.

INTEGRATION OF RESEARCH AND EXTENSION PROGRAMMES IN
ANDHRA PRADESH AGRICULTURE UNIVERSITY

38—

* 681 (1182) Q.—Sri C. V. K. Rao :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether A. P. Agricultural University is making efforts to integrate teaching, research and Extension programme in the University ;

(b) If so, what is the object of this integration ;

(c) whether the said integration proposals were referred to the educational specialists, if not, the reasons therefore ?

(d) whether a copy these proposals be placed on the table of the House ?

The Minister for Agriculture Sri K. Venkatratnam :— (a) Yes, Sir.

(b) The object of integration is to closely relate teaching to field problems of farmers ; to make the day-to-day results of research available speedily to farmers through extension personnel of the

University and to ensure a better flow of problems of farmers directly to the University, thus helping in making the research programme problem oriented and better directed to serve the farmers.

(c) The question of integration has been examined at length by several committees and is reviewed from time to time at the Agricultural Education workshops and the meetings of Standing Committee of Agricultural Education of Indian Council of Agricultural Research which are attended by experts in Agricultural Education, Research, Extension and administration.

(d) The activities of Andhra Pradesh Agricultural University relating to integration are built-in into the normal programme of work, hence no separate proposals have been made and therefore, the question of placing before the House any proposals does not arise.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ప్రపోజలు కాపీ తేలిలు పై పెట్టారా? రిసెర్చి, ఎక్స్టెన్షను ప్రోగ్రాములు స్పెషలిస్టులు డిస్కుసు చేసారంటున్నారు. అన్నీ రైతులకు ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతున్నాయో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె వెంకటరత్నం :—రిసెర్చివల్ల వచ్చిన ఫలితాలను ఎప్పటికప్పుడు రైతులకు అందజేయబడుతున్నాయి. అట్లాగే రైతుల సమస్యలు కూడా రిసెర్చి వారికి అందజేయబడుతున్నాయి.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—రైతులకు అందజేస్తున్నామన్నారు. రైతులిష్టు ప్రభుత్వంవద్ద ఉన్నదా?

శ్రీ కె వెంకటరత్నం :—రిసెర్చి ఫలితాలను డిపార్టుమెంటుద్వారా రైతులకు అందజేయబడుతాయి. క్రొత్తగా ఏమైనా తెగుళ్లు, మంచిచెడ్డా ఉంటే ఆవిషయాలను రిసెర్చి వారికి అందజేస్తున్నారు. ఇదంతా డిపార్టుమెంటుద్వారా జరుగుతోంది.

RESEARCH ON FOOD CROPS

39—

*839 (2193) Q.—Sri Dhanukula Narasimham (Udayagiri):—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the names of food crops on which the Government have conducted research during 1966-67 and 1967-68; and

(b) the amount of expenditure incurred therefor?

Sri K. Venkataratnam :—(a) and (b) : Answer is placed on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(VIDE L. A. Q. NO. 2193 (STARRED) [*39])

(a) All Agricultural Research Schemes and Stations were transferred from the Department of Agriculture to the Andhra Pradesh Agricultural University from 1-7-1966. The University conducted research on the following food crops during 1966-67 and 1967-68:

1, RICE,

2. MILLETS
 - a. Jonna.
 - b. Sajja
 - c. Ragi.
 - d. Other Millets.
3. MAIZE.
4. PULSES.
 - a. Red Gram.
 - b. Green Gram.
 - c. Black Gram.
 - d. Other Pulses.
5. FRUIT CROPS.
 - a. Mango.
 - b. Citrus.
 - c. Banana.
 - d. Cashew.
 - e. Choonut.
 - f. Grape
 - g. Guava.
6. VEGETABLES
 - a. Tomato.
 - b. Bringal.
 - c. Bhendi.
 - d. Cabbage.
 - e. Cauliflower.
 - f. French beans.

(d)

Name of the crop	Expenditure incurred in 1966-67 (Rupees in lakhs.)	Expenditure incurred in 1967-68 (Rupees in lakhs.)
1. Rice	6.850	9.21
2. Maize	2.570	2.96
3. Millets	2.723	4.72
4. Pulses	0.250	0.32
5. Horticulture	3.690	10.00
Total	16.083	27.21

శ్రీ ధనికుల నరసింహం :—ఈ ప రి శో ధ న ల వ ల్ల ప జిల్లాకు ఏమి ఉపయోగపడిందో మంత్రిగారు తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—ఇందులో చాలా రకాలున్నాయి. వరి రకాలనాగు విషయంలో శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం, ఆదిలాబాదు, చిత్తూరు జిల్లాలకు అనుగుణంగా స్వల్పకాలంలో; అంటే 110 రోజులలో పండేవిత్తవాలు, ఆదేవిధంగా తెలంగాణాలో అత్యధిక ప్రాంతానికి రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఉపయోగపడగల మధ్యతరహా కాల వ్యవధిలో, అంటే 120 నుంచి 130

రోజులలో, పంటఇచ్చే విత్తనాలు, కోస్తా ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అనుగుణంగా 145 నుంచి 150 రోజులలో పంటఇచ్చే విత్తనాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. వై విత్తనాలు ఎక్కువదిగుబడి ఇచ్చేవే కాకుండా అమోదయోగ్యమైన వాణ్యత కలిగిఉన్నాయి.

శ్రీ ధనికుల నరసింహం :— నెల్లూరు జిల్లాను పదిలి వేసారేమి ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— క్రొత్త జిల్లాలలో ఎక్కడపెట్టారో చెప్పాను.

APPLICATIONS FOR VIJAYAWADA CITY BUS ROUTES

40—

*126 (1551) Q.—Sri V. C. Kesava Rao :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether applications were called for city bus routes in Vijayawada town during July and August, 1968 ;

(b) If so, Who are the applicants. And to whom permits were given

(c) The criteria in selecting the routes for the city buses?

The Minister for Transport (Dr. M. N. Lakshminarasiah) :—

(a) Yes, Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House, showing the names of the applicants and the grantees.

(c) Generally, city bus routes are opened considering the interest of the travelling public, and the convenience to be provided for a particular locality as laid down under section 17 of the Motor Vehicles Act, 1939. Further temporary permits are issued in the first instance to assess the traffic potential and the need to open new routes, and on being satisfied about the need to provide transport facilities permanently, action is taken to open new routes on a permanent basis, wherever necessary.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide answer to L.A.Q. No. 1551 (Starred) [* 4])

Statement showing the particulars of the applicants on

Vijayawada City bus routes.

Route 1 :—Satyanarayanapuram Railway Colony to Tadepalli.

1. Sri Parvathaneni Subhaschandra Bose, Mechanic, S/o. Rajaiah, M/s. The popular Automobiles workshop, Near Old bus stand Governorpet, Prakasam Road, Vijayawada-2.
2. Sri Velagapudi Narasimharao, S/o Venkatasubbaiah, Door No. 29-3-25, Venkateswara Rao Street, Governorpet, Vijayawada-2.
3. Sri Jillepalli Bhaskara Rao, S/o. Ramakotiah, Labbipet, Vijayawada-2.

4. Sri Vemury Koteswara Rao S/o. Ramaswamy, Door No. 19/123, Bandar Road, Vijayawada-2.
5. Sri Kilaru Gopala Rao, S/o. Kotaiah, Kaleswararao Road Governorpet, Vijayawada-2.
6. Sri Pedarala Venugopala Rao, S/o. Venkatasubbaiah, Narasimharao Naidu Street, Suryaraopet, Vijayawada-2.
7. Sri Penamkuru Kesavarao, S/o. Somaraju, Sri Rama Lorry Transport Co., Hyderabad Road, Vijayawada-1.
8. Sri Parvathaneni Balaramkrishna Rao S/o. Late Venkataratnam, Suryanarayana Lane, Suryaraopet, Vijayawada-2.
9. Sri Premier Commercial Corporation, Near Kotha Ammavari temple, Banka Bulli Abbayi Buildings, Vijayawada-1.
10. Sri Dandamudi Rajagopal, S/o. Basavaiah, Punnammathota, Vijayawada-2.
11. Sri Atluri Rajarammohana Rao, S/o. Venkataratnam, Punnammathota, Vijayawada-2.
12. Sri Anne Venkateswara Rao, S/o. Kotayya, Bus Owner, Prajvalanagar, Vijayawada-2.
13. Sri Ramineni Nara-ayya, S/o. Venkatramayya, Eluru Road, Governorpet, Vijayawada-2.
14. Sri Atta Bharadwajulu, S/o. Taftayya, Post & Telegraph Colony Patama P.O. Vijayawada Taluk.
15. Sri Parvathaneni Nageswara Rao S/o. Venkataratnam, Suryanarayana Street, Suryaraopet, Vijayawada 2.
16. Sri Tatineni Venkateswara Rao, S/o. Ramaiah, Door No. 30-11-2 Arundalpet, Vijayawada-2.
17. Sri Guthikonda Suryanarayana, S/o. Venkatakrishnaiah, Ex-Army Congress Office Road, Governorpet, Vijayawada-2.
18. Sri Yelamanchili Laxmipermallu, S/o. Anjaiah, Sri Saraswathi Motor Co., Bukinghampet, Vijayawada-2.
19. Sri Yelamanchili Ramayya, S/o. Venkatayya, Sri Saraswathi Motor Transport Co., Bukinghampet, Vijayawada-2.
20. Sri Mukkamala Venkataramaiah, S/o. Venkaiah, Navavaristreet, Satya arayanapuram, Vijayawada-3.
21. Sri Nadella Venkateswara Rao, S/o. Ramaiah, Rajagopalachari Road, Governorpet, Vijayawada-2.
22. Sri S.P.B.P. Srirangacharyulu, S/o. Venkataraghavacharyulu, D. No. 28-6-9, Congress Office Road, Vijayawada-2.

23. Sri Vusunuri Veera Raghaviah, S/o. Venkataraddaiah, Door No. 20-15-14, Brundavan Colony, Labbipet, Vijayawada-2.
24. Sri Kulpuri Venkatabuchibapiah, S/o. Ramabrahmam, Door No. 28-6-9, Congress Office Road, Governorpet, Vijayawada-2.
25. Sri Boyapati Nageswara Rao, S/o. Ramaswami, Seetaramanjanya Lorry Supply Office, Canal Road, Vijayawada-1.
26. Sri Kmani Venkatarajaratnasarma S/o. Madhavabrahmam Ramamandiram Road, Governorpet, Vijayawada-2.
27. Sri Katragadda Arjuna Rao, S/o. Pattayya, Haranadhapuram, Krishnalanka, Vijayawada 2.
28. Sri Bobba Venkatasubbaiah, S/o. Ramaiah, Royal Films Gandhinagar, Vijayawada-3.
29. Sri Vemuri Parandhamaiah, S/o. Veeraiah, Dornaiah, Dornakal Road, Suryapet, Vijayawada-2.
30. Sri Vemuri Parandhamaiah, S/o. Veeraiah, Dornaiah, Dornakal Road, Suryapet, Vijayawada 2.
31. Sri Basari Panakalarao, Motor Mechanic S/o. Prakasrao Suryaraopet, Vijayawada-2.
32. Sri P. V. Soma Raju, S/o. Jaggaraju, Dornakal Road, Somaraju Buildings, Vijayawada 2.
33. Sri Lingamaneni Rama Mohana Rao S/o. Subrahmanyam Door No. 23/308, Deluxe Taxi Centre, Prakasam Road, Vijayawada-2.
34. Sri Badiga Ramakrishna, S/c. Seshagiri Rao, Rajaranga-yyapparao Street, P.B. No. 14, Vijayawada 1.
35. Sri Valluru Umamaheswararao, S/o. Ramaiah, Patamatalanka, Vijayawada-6.
36. Sri Lakkamraju Satyanarayanaraju, Mechanic, S/o. Subbaraju, Sambamurthy St., Hanumanpet, Vijayawada-3.
37. The Vijayawada Taxi Drivers Co-op. Society, Ltd., No. G. 2364, Vijayawada-3.
38. Sri Tatineni Ramakotaiah, S/o. Tataiah, Chowderipet, Krishnalanka, Vijayawada-2.
39. Sri Chiptala Koteswara Rao S/o. Subbaiah, Sree Durga Motor Works, Ramamandiram St., Vijayawada-2.
40. Sri Akkineni Koteswara Rao, S/o. Subbaiah, Jadagam Vari St., Suryapet, Vijayawada-2.
41. Sri Thammareddy Harinath Venkataratna Babu, S/o. Venkatappaiah, C/o. Garapati Venkaiah, Prajasakinagar, Vijayawada-2.

42. Sri Dudala Venkatarushikesavarao, S/o. Krishna Rao Post Office Road, Krishnalanka, Vijayawada-2.
43. The Vijayawada City Bus Workers Co-op. Society Limited, No. G. 2340, Congress Office Road, Vijayawada-2.
44. Sri Koneru Devendrarao, S/o. Venkataramaiah, K.N.M. Hospital Road, Bandar Road, Vijayawada-2.
45. Sri Tatineni Rangaiah, S/o Subbaiah, Yadavalli Vasudev murthy House, Purushotham St., Satyanarayanapuram, Vijayawada-3.
46. Sri Kesineni Venkaiah, S/o. Ramaswamy, Kalanagar, Vijayawada-2.
47. Sri Kesineni Venkatachalam S/o. Venkaiah, Kalanagar, Vijayawada-2.
48. Sri Sunkara Venkatappaiah, S/o Kotaiah, Door No. 29-12-13, Suryaraopet, Vijayawada-2.
49. Sri Thota Sreeramulu, S/o Nagaiah, Vidhyadarapuram, Vijayawada.
50. Sri Kolli Sreemannarayana, S/o. Madhavarao, Chowdari-
pet, Krishnalanka, Vijayawada-2.
51. Sri Kolli Koteswararao, S/o. Madhavarao, Industrial Engineering Corporation, P. B. No. 1286, Vijayawada-1.
52. Sri Maddela Nageswara Rao, S/o. Subramanyam, Venkataratnam St., Vijayawada-2.
53. Sri Valluru Poornachandra Rao, S/o. Basavaiah, Bandar Road, Vijayawada-2.
54. Sri Atluri Suryaprakasarao S/o. Narayanamurthy, Near Railway Police Office, Bandar Road, Vijayawada-2.
55. Sri Karlapudi Venkateswararao, S/o. Venkatramaiah, Door No. 19/282, Meerzapuram Road, Vijayawada-2.
56. Sri Chintala Nageswara Rao, S/o. Subbaiah, Chowdari-
pet, Krishnalanka, Vijayawada-2.
57. Sri Viswanadha Somasekara Sastry, S/o. Venkataratnam, Door No. 29-12-10, Venkataratnam St., Suryapet, Vijayawada-2.
58. Sri Bokkasam Prabhakararao, S/o. Narasingarao, Motor Mechanic, Hanumanpet, Government Hospital Road, Vijayawada-2.
59. Sri Illuri Satyam, S/o. Kamayya, Sri Laxmi Tourist Service, Governorpet, Vijayawada-2.
60. Sri Illuri Mohana Rao, S/o. Satyam, Sri Laxmi Auto Works, Governorpet, Vijayawada-2.
61. Sri Avanigadda Subbarao, S/o. Ramabrahmam, Patamatalanka, Vijayawada-6.
62. Sri Valluru Sreemannarayana S/o. Ramabrahmam, Patamatalanka, Vijayawada-6.
63. Sri Koneru Umamaheswararao S/o. Bapayya, Madhugardens, Moghularajapuram Road, Vijayawada-2.

64. Sri Gadde Subbarao, S/o. Brahmayya, Rajagopalachary St., Vijayawada-2.
65. Sri Yelamanchili Parandhamaiiah, S/o. Nagabhushanam, Krishnalanka, Vijayawada-2.
66. Sri Dandamudi Basaveswararao, S/o. Prakasarao, Post Office Road, Labbipet, Vijayawada-2.
67. Sri Chalasani Subbarao, S/o. Ramaiah, Bandar Road, Near Leela Mahal, Governorpet, Vijayawada-2.
68. Sri Dandamudi Prakasarao, S/o. Basavaiah, Post Office Road, Vijayawada-2.
69. Sri Addepalli Mamayya, S/o. Sas'rulu, Fluru Road, Vijayawada-2.
70. Sri Md. Yaseen, S/o. Khasim, Jani St., Arundalpet, Vijayawada-2.
71. Sri Seelam Kotilingam, Mechanic, S/o. Basavaiah, J. D. Hospital Road, Governorpet, Vijayawada-2.
72. Sri Kilaru Subbarao, S/o. Durgaiiah, Old Police Station, Suryaraopet, Vijayawada-2.
73. Sri Singamahantya Bhujangarao, S/o. Veeraswamy, Ex-All India Tennis Player, Poornanandampet, Vijayawada-3.
74. Kadiyala Ve. kayya, S/o. Seetaramaswamy, Old bus Stand Governorpet, Vijayawada-2.
75. Sri Dasari Panakalarao, Motor Mechanic, S/o. Prakasarao Patamata, Vijayawada-5.
76. Sri Doddi Ramarao, S/o. Suryanarayana Sambamurthy Road, Gandhinagar, Vijayawada-3.
77. Sri Tatavarthy Lakshmanarao, S/o. Narasimham, Suryaraopet, Vijayawada-2.
78. Sri Kalagara Visweswararao, S/o. Late Kalagara Prakasa Rao, Congress Office Road, Vijayawada-2.
79. Smt. Kalagara Annapurnamma, W/o. Late Prakasarao, Congress Office Road, Vijayawada-2.

Route 2. Kaleshara Rao Market to Nunna.

1. Sri Valluru Poornachandra Rao, S/o. Basavaiah, Bandar Road, Vijayawada-2.
2. Sri Parvatharani Subhashchandra Bose, Mechanic S/o. Rajaiah, M/L C. The Popular Automobile work shop, Near old bus stand, Governorpet, Vijayawada-2.
3. Sri Karlapudi Venkateswararao, S/o. Venkataramaiah, 19/282, Meerzapuram road, Vijayawada-2.
4. Sri Chintala Nageswarrao, S/o. Subbaiah, Chuwdaripet, Krishnalanka, Vijayawada-2.
5. Sri Chalasani Viswanadham, S/o. Seetaramaiah, Machavaram, Vijayawada-2.
6. Sri Tatineni Ramakotaiah, S/o. Tataiah, Chowdarypet, Krishnalanka, Vijayawada-2.

7. Sri Valluru Sreeramanarayana, S/o. Punnaiah, Chowdari-pet, Krishnalanka, Vijayawada-2.
8. Sri Penamakuru Kesavarao, S/o Somarajulu, Sreerama Lorry Transport Co., Hyderabad Road, Vijayawada-1.
9. Sri Mukkamala Venkataramaiah, S/o. Venkaiah, Satyanarayanapuram, Vijayawada-3.
10. Sri Atluri Rajarama Mohanarao, S/o. Venkataratnam, Punnammathota, Vijayawada-2.
11. Sri Dandamudi Rajapopal, S/o. Basavaiah, Punnammathota, Vijayawada.
12. Sri Lakkamraju Satyanarayana Raju, Mechanic, S/o. Subbaraju, Sambamurthy Road, Hanumanpet, Near Durga Kalamandiram, Vijayawada-3.
13. Sri Anne Venkateswara Rao, S/o. Kotaiah, Bus Owner, Prajshakthnagar, Vijayawada-2.
14. Addepalli Mamaya, S/o. Sastrulu, Door No. 11-28-25, Pulabnavi St., Vijayawada-1.
15. Sri Singumahanty Bhujangarao, S/o. Veeraswamy, Poornandampet, Vijayawada-2.
16. Sri Vemuri Parandhamaiah, S/o. Veeraiah, Suryaraopet, Vijayawada-2.
17. Sri Gaddigopula Satyanarayana, S/o. Lakshmaiah, Maruthinagar, Vijayawada-4.
18. Srimathi Koduru Jayalakshmi W/o. Late Mallikarjunarao, Driverpet, Krishnalanka, Vijayawada-2.
19. Sri Kilari Subbarao, S/o. Durgaiah, Jagadevamvari Street, Suryaraopet, Vijayawada-2.
20. Sri Dandamuri Basaveswararao, S/o. Prakasarao, Labbipet, Vijayawada-2.
21. Sri Dandamuri Prakasarao S/o. Basavaiah, Labbipet Post Office Road, Vijayawada-2.
22. Sri Emani Venkatarajaratna Sarma, S/o Madhava-brahmam, Ramamandiram Road, Governorpet, Vijayawada-2.
23. Sri Viswanadha Somasankara Sastry, S/o. Venkataratnam, Door No. 29-12-10, Venkataratnam Street, Suryaraopet, Vijayawada-2.
24. Sri Tathineni Rangaiah, S/o. Subbaiah, 21/2 Opposite to P. W. D. Parade Grounds, Vijayawada-2.
25. Sri Mulpuri Venkatabucibapaiah, S/o Ramabrahmam, Door No. 28-6-9, Congress Office Road, Governorpet, Vijayawada-2.
26. Sri Royapati Nageswarrao, S/o. Ramaswami, Seetharamanjaneyi Lorry Supply Office, Canal Road, Vijayawada-2.
27. Sri S.P.B.P. Srirangacharulu, S/o. Venkataragavacharyulu, Dr. No. 28-6-9, Congress Office Road, Governorpet, Vijayawada-2.

28. Sri Musunuri Veera Raghavaiah S/o Venkatarreddiayya, Dr. No. 21.15-14, Brundavan Colony, Labbipet, Vijayawada-2.
29. Sri D. Subbarao, Mechanic S/o. Kutumbarao, Sri Vijaya Lakshmi Auto Works, Near Vinoda Talkies, Vijayawada-2.
30. Sri J. Bhaskara Rao, S/o. Ramakotaiah, Labbipet, Vijayawada.
31. Sri Parvathaneni Balaramakrishna Rao, S/o. Venkataratnam, D. No. 23/77, Suryaharajana Lane, Suryaraopet, Vijayawada-2.
32. Sri Doddi Ramarao, S/o. Suryanarayana, Mechanic, Near Durgakalamandiram, Gandhinagar Vijayawada-3.
33. Sri Tatavarthi Lakshmanarao, S/o. Narasimham, T. L. Motor Service and works, Goparaju Ramachandrarao, St., Suryapet, Vijayawada-2.
34. Sri Sellam Kotilingam (Mechanic) S/o. Basavaiah, J. D. Hospital, Road, Governorpet, Vijayawada-2.
35. Sri Badiga Ramakrishna S/o. Seshagiri Rao, Rajarangayyapparao St., P.B. No. 4, Vijayawada-1.
36. Sri Atluri Suryaprakasarao, S/o. Narayanaswamy, Bandar Road, Near Police Office, Vijayawada-2.
37. Sri (Capt.) Kolli Veera Raghavaiah Chowdari (I. N. A) S/o. Veerabrahmaiah Chowdary, Machavaram, Vijayawada-4.
38. Sri Chalasani Rama Mohanarao, S/o. Veerabhadraiah, Krishnalanka, Vijayawada-2.
39. Sri Patchala Gopalarao, S/o. Venkaiah, Gudavallivari Street, Vijayawada-2.
40. Chalasani Veera Raghavaiah, S/o. Nagaiah. Prajasakthinagar, Vijayawada-2.
41. Sri Kadiyala Sivaramakrishnaiah Ramaseshaiah, Machavaram, Vijayawada-4.
42. Sri Parvathaneni Nageswararao, Displaced Operator, S/o. Venkataratnam, Suryanarayana St., Suryaraopet, Vijayawada-2.
43. Sri Bode Venkateswararao, S/o. Venkataratnamaiah, Door No. 24-32-5, Viyyannapantulu St., Punnammathota, Vijayawada-2.
44. Sri The Vijayawada City bus workers Co-op. Society Ltd, No. G-2340, Vijayawada 2.
45. Sri Illuri Satyam S/o. Kamayya, Sri Laxmi Tourist Service, Governorpet, Vijayawada 2.
46. Illuri Mohana Rao, S/o. Satyam, Sri Laxmi Auto Work Opp. Laxmi Talkies, Vijayawada-2.
47. Sri Rekapalli Adinarayanarao, S/o. Petnala Rao, Bandar Road, Vijayawada-2.
48. Sri Mahareddy Nageswara Rao, S/o. Narayanarao, Labbipet, Vijayawada-2.

49. Sri Maddela Nageswararao, S/o. Subramanyam, Venkataratnam,
St. Suryapet Vijayawada-2.

Statement showing the particulars of the names of grantees on
Vijayawada City bus routes

Name of the route	Name of the grantee	No of permits granted
1. Satyanarayana- puram Railway C o l o n y to Tadepalli.	(1) Sri Vemuri Koteswara- Rao. (2) Sri Kadiyala Venkayya	One permit. One permit.
2 Kalewara Rao market to Nunna	Sri Karlapudi Venkate- shwararao	One permit.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు: — రెండు రూట్లు ముగ్గురికి యిచ్చినట్లు
చెప్పారు. వారికి ప్రీవియస్ ఎక్స్‌పీరియన్సు ఉన్నదా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: — అవన్నీ కన్సిడరుచేసి ఇచ్చినారు.

MISUSE OF MONEY IN NELLORE MUNICIPALITY

41—

*219 (6130) Q.—Sarasri S Vemayya, R. Mahananda and Smt.
J. Eswari Bai (Yellareddy):—Will the hon. Minister for Municipal
Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 10 lakhs was
misused in Nellore Municipality during 1965-66 to 1967-68;

(b) if so, the persons responsible for it; and

(c) the action taken against them in this regard?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Ramaswamy):—Sir, on
behalf of the hon. Minister for Municipal Administration, I may be
permitted to answer.

Mr. Speaker:—Did he send any letter?

Sri T. Ramaswamy:—Yes, he said he has sent a letter.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట):—ఈ ప్రశ్న మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషను
మినిస్టరుగారు ఉన్నప్పుడు అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—వర్తిషను కావాలని ఉత్తరము వ్రాశారు. అవసర
మైన పనులలో పోతున్నామని వేరే మినిస్టరుగారు అన్నరు చేస్తారని వ్రాశారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—మునిసిపల్ మినిస్టరుగారు నెల్లూరుకు చెందినవారు.
ఇది నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ వ్యవహారం కాబట్టి వారు వచ్చినప్పుడు అవకాశం
యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—బహుశా వారు ఈ వ్యవహారం గురించి అవసరమైన
పనిలో వెళ్లారేమో.

I have taken exception to the letter written by the Minister himself. What he says is :

“Dear Speaker,

I am proceeding on tour, etc., etc....”

This is not the way as to how the Minister should address the Speaker.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎవరండి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—శ్రీ చెంచురామనాయుడుగారు.

Sri T. Ramaswamy :—(a) The audit of accounts of the Municipal Council, Nellore for the year 1965-66 has been completed and the audit report has been issued on 10-5-1968. The replies of the Municipal Council to the said report have not been received so far by the Local Fund Audit Department. The Audit Report for 1966-67 has been issued on 20-1-1969 and the replies of the Municipal Council to it are awaited. The audit of accounts for the year 1967-68 has been taken up and the same is in progress. Only after the audit is completed it will be possible to know the irregularities if any committed.

(b) & (c) Do not arise for the present.

Sir, I have to add that a former Municipal Secretary, Sri Murtuza was placed under suspension and on receipt of a report from the A. C. B., Government referred some of the allegations to the Tribunal for Disciplinary Proceedings for regular enquiry and decided to enquire into the remaining allegations departmentally.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఆడిట్ అబ్ జెక్షన్స్ సంబంధించిన వివరాలు చెప్పగలరా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—66-67 లో ఉన్నట్టి ఆడిట్ అబ్ జెక్షన్స్ యివి :

non-remittance of collections of encroachments fees amounting to Rs. 1108, giving financial benefit to the contractor in the work relating to the laying of water bound macadem road to the main road in Ramamurthy Nagar, Rs. 1975.56; construction of a retaining wall at water works compound; irregular execution of work; unauthorised payments were made to the tune of Rs. 3509.77; excess payment to the contractor for the work relating to the raising of the level of Mahbub Khan Park Rs. 1033.20.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—క్రొత్తగా వచ్చినటువంటి మునిసిపాలిటీకి కూడా చాలా ఛార్జెస్ పెట్టి 10 లక్షలు దండుగ అయినదని రిపోర్టు వచ్చింది ఉన్నారు. ప్రెజెంటు మునిసిపాలిటీకి ఆడిటు అబ్ జెక్షన్స్ సంబంధించి రెండూ జోడించి విచారించడానికి బదులు రిప్లయి రాలేదంటున్నారు. What is the prompt action taken by the Government?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—క్రొత్తగా వచ్చిన మునిసిపాలిటీ ఆడిటు రిపోర్టుకి బావాబులు వచ్చిందేదు. రెండు నెలలకు వచ్చిందేదు. ఒక సంవత్సరం

గడిచినా పంపించలేదు. ఇప్పుడు మునిసిపాలిటీ మీద చార్జెస్ పెట్టారన్నారు. అది నా దగ్గర ప్రస్తుతం లేదు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అ మంత్రిగారికి సంబంధంలేదు కాబట్టి తెలియ దేమోగాని మంత్రిగారికి రిలెన్స్ గా వ్రాసి పంపించారు.

TAX ON RICE

42—

*261 (6776) Q.—Sarasri N. Ramulu ('ekkali) and V. Palavelli (Chodavaram) :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether it is a fact that in Anakapalli Circle, the Commercial Tax authorities are collecting tax on rice at 5½% from Casual dealers giving receipts for the entire amount collected under two heads, one tax and the other is compounding fees at 4½% and 1% per quintal bag of rice respectively ;

(b) if so, what is the rate of tax on rice ; and

(c) whether there is legality in collecting 4½% on rice ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Tax at the rate of 4½% and composition fee at a flat rate of Re. 1/- for every quintal of rice involved was being collected.

(b) The net effective rate of tax on rice sold and consumed in the State is 4% if the paddy from which the rice been obtained has not met tax. An additional tax of ½% is also leviable in the case of a dealer with a turnover of Rs. 3 lakhs or more.

(c) In the present case levy of tax at 4½% in the case of all traders irrespective of the turnover is incorrect, since the additional tax of ½% is only leviable on those with a turnover of Rs. 3 lakhs or more. The Board of Revenue (CT), has, therefore, issued suitable instructions to the Dy. Commissioner (CT), Visakhapatnam in the matter.

శ్రీ ఎన్. రాములు :—మూటలు మోసుకునేవారి మీద 4½ చొప్పున కలెక్టు చేశారు. వారికి 20 వేల కంటే టర్నోవరు ఉండదు. అదనంగా ఎందుకు కలెక్టు చేశారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఎవరిమీదనైనా 4 శాతము చొప్పున పడ వలసినదే. ½ మాత్రం అదనంగా చేశారు. అది కలెక్టుకాదని మా ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము.

శ్రీ కె. గోవింద రావు :—ప్రభుత్వం సి. టి. ఓ. లకు టార్గెటు ఫిక్సుచేయడం వల్ల వారు వసూలు చేయడానికి తావత్రయపడుతున్నారు. దానినిగురించి విచారిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వివరాలు చెప్పలేను గాని వారు తావత్రయ పడుతున్నారన్న విషయం సరికాదు. విశాఖపట్నంనుంచి అనకాపల్లి

మధ్యలో జ్యోతియర్లు ఉన్నది. పే బిల్లు లేకుండా వచ్చినవి. $\frac{1}{4}$ అదనంగా పేయడం సరియైనది కాదు—అని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇల్లిగలుగా కలెక్టు చేసినది వావసు చేస్తారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:—Whatever has been collected in excess would be refunded.

Mr. Speaker:—Answers for all the other questions except questions Nos. 44, 47, 52, 54, 55, 56, and 59 will be laid on the Table of the House.

RIGHT CANAL DEEP CUTTING WORK PERUBHOTLAPALEM

44—

*462 (2083) Q:— Sri R. Mahananda (Darsi) :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) when do the Nagarjunasagar project authorities propose to commence the Right Canal deep cutting work at Perubhotlapalem (Mile 121-6 to 123-6 F);

(b) when does the Project authorities propose to take up the works of Gundlakamma aqueduct on Right Khannel, and

(c) if so, the approximate time for completion of the same; and also the estimated cost, and

(d) whether any funds have been provided for these two works in this year's allotment of 1968-69?

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) :— (a) Work was already taken up during January 1969.

(b) The work is expected to commence during 1969-70 after finalisation of tenders the last date for receipt of which is fixed as 17-9-1969.

(c) (i) Perubhotlapalem deep cut is estimated to cost Rs. 124 lakhs. Work is expected to be completed by March 1972.

(ii) Gundlakamma aqueduct is expected to cost about Rs. 69 lakhs and the estimate is under scrutiny of field officers. The work is expected to be completed by July 1972.

(d) Yes, Sir.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, పేరుబొట్ల పాలెం గురించి వర్కు ఈ వ్రళ్లు వచ్చిన తరువాత మొదలు పెట్టారు. 117 లక్షల రూపాయల ఎస్టిమేషను కు 1968-69 లో 8 లక్షల అలాట్ చేశారు. ఈ రేటులో ఏకే 1972 నాటికి ఇస్తామన్న నీరు 1962 నాటికి కూడ ఇవ్వలేరేమో అలోచిస్తారా?

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఈ సంవత్సరము ఎంత అలాట్ చేశారో వా దగ్గర ఇన్ఫర్మేషను లేదు. కాని అనుకోనట్లు 1972 లో పూర్తి చేయడానికి కావలసిన డబ్బును అలాట్ చేస్తాము.

HANDLOOM HOUSE AT HYDERABAD

47—

* 1000 (1527-Q) Q.— Sri B. Niranjana Rao :— Will the hon. Minister for Handlooms and Co-operative Factories be pleased to state ;

whether it is a fact that All India Handloom Board is going to construct a Handloom House at Hyderabad at a cost of ten lakhs, if so whether State Government has allotted the required site for the construction?

[The Minister for Education deputised the Minister for Handloom and Co-operative Factories and answer the question]

(Sri P. V. Narasimharao): (a) The All India Handloom Fabrics Marketing Co-operative Society Limited, Bombay, and not the All India Handloom Board, proposes to set up the "Handloom House" at Hyderabad. Its request for providing a suitable site at Hyderabad for the construction of building for setting up of a Handloom House is under consideration of the Government.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సూపర్ బజారుకు అపోజిట్ గా వున్న స్థలము హోండులూమ్ హౌస్ నిర్మాణానికి ప్రభుత్వాన్ని అడగడము, అది ఎగ్జామిన్ చేయడము, దాదాపు ఇస్తున్నామనే ఆలోచన సందర్భములో ఎవరో కాఫీ హోటలు కట్టుకోడానికి ఇచ్చారట. అది నిజమా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—దాదాపు ఇస్తామని అనడము కూడ తెలియదు. కాఫీ హోటలు సంగతి తెలియదు కాని అక్కడ మనకు పార్కింగ్ స్పేస్ తక్కువగా వుంటుంది అని, ఇంకొక సంస్థను తీసుకొని వచ్చి పెట్టడము వలన సూపర్ బజారు పరిస్థితి మరి ఇరుకుగా వుంటుందని, ఆ స్థలము ఇవ్వడానికి పిలువేదవి చెప్పడము జరిగింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, అక్కడ కాఫీ హోటలు కట్టిన సంగతి తెలియదా ? అది ఎవరకోసము, ఎందుకు ఇచ్చారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అక్కడ కాఫీ హోటలు కట్టిన సంగతి నాకు తెలియదు. కాఫీ హోటలు ఈ పార్కింగ్ ప్లేస్ లో వుండన్న సంగతి నేను చెప్పలేను. వీరు అడిగిన స్థలము వారికి అవసరము వున్నదని వారు చెప్పారు. అప్పుడు కోఆపరేటివ్ మంత్రిగా వున్న విజయభాస్కరరెడ్డిగారు స్వయముగా పరిశీలించి ఇది ఇవ్వడానికి జాగుండదు అని నిర్ణయించినట్లు సమాచారము.

ARANIAN PROJECT

52—

*978 (1524-R) Q.— Sri G. Sivaiah :— Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to State :

(a) at what stage the proposal for extending the irrigation¹ facilities from Aranian project in Chittoor district to Sivagiri Vengalatore, Govardhangiri, Chenchurajukandriga and Ramapuram Revenue villages under the said project in Sathyavedu taluk Chittoor District;

(b) whether the Government is considering or will consider to take up to extend the irrigation facilities from Araniar project to the said villages particularly in the present famine works; and

(c) if not, the reasons for?

Sri S. Sidda Reddy :— (a) There is no such proposal under consideration.

(b) The proposal for inclusion of additional ayacut can be considered only after achieving the full development of direct ayacut of 5,500 acres under the scheme.

(c) The performance of the Reservoir has to be gauged for a few years to determine the commandability of additional ayacut.

Sri G. Siviah :—This is the project constructed in the composite State. At that time the villages mentioned in the question were formerly zamindari area. These villages are very near the project. Later after the formation of Andhra Pradesh, they are agitating that these villages are to be included in the project. The hon. Minister also visited the area. Will the government consider now to sympathise with these people who suffered the zamindari system and are now struggling to get irrigation facilities for these villages under the project?

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—వారు చెప్పినది నిజమే. సర్కిల్లోని సానుభూతి వున్నది. కాని దాని క్రింద ఫిస్సు చేసిన ఆయకట్టు 5,200 ఎకరాలు. పూర్తిగా 5,125 ఎకరాలు మాత్రమే డెవలప్ అయినది. అది అలాగే నడుచుచున్నది. మద్రాసులో వున్న నీటి సరఫరా విషయములో వున్న సమస్యలు తీరిన సరవాత మనకు వుండే నీటిని బట్టి ఈ గ్రామాలకు సరఫరా చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

Sri G. Siviah :—Is the government aware that this project was constructed only to supply water for irrigation purposes in that area and is the government aware that they are disputing that surplus water from this tank should be diverted to the anicut to feed the Madras tanks whereas the anicut has been constructed relying on a different river?

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఏమైనాసరే ఈ రిజర్వాయరు నుంచి టి. ఎం. సి. నీరు వారికి ఇవ్వడానికి అగ్రిమెంటు వున్నది. అది ఏ సెలలో ఇవ్వాలి, ఎల్లా సరఫరా చేయాలి అనేది రిజర్వాయరులో రెపల్సుని బట్టి పేచీలు వున్నవి కరస్పాండెన్సు జరుగుతున్నది. ఉన్న నీటిని బట్టి ఈ గ్రామాల విషయము ఆలోచిస్తాము.

FISHERIES COLLEGE.

59—

*735 (1651) Q.— Sri P. O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur):— Will the hon. Minister for Fisheries & Ports be pleased to state :

(a) whether there are proposals to start Fisheries College in our State;

(b) if so, the place where it is likely to be located; and

(c) the courses that are likely to be taught?

The Minister for Fisheries and Ports (Sri S. R. A. S. Appala Naidu :— (a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

(ఎ) లేదు.

(బి) ఈ ప్రశ్నలకు కావు లేదు.

Sri M. B. Raja Rao (Madakasira) :—Kindly take up question Nos. 54, 55 and 56. They relate to the same subject and they are important.

Mr. Speaker :—If you had told before, I would have certainly adjusted. Any way, let us take them up. Let the hon. Minister read the answers for all the three questions.

MACHINERY FOR LEATHER INDUSTRIAL ESTATE

54—

*238 (6241) Q.—Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur) :—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) whether the Government have addressed Central Government for a Licence for importing the machinery for the Leather Industrial Estate ; and

(b) if so, whether the Central Government has issued licence for this ?

The Minister for Small Scale Industries (Sri G. C. Venkanna) :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

BOOT & SHOE MAKING CENTRE

55—

*260 (6765) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish a Boot & Shoe making Centre at Sullurpet, Nellore District and Satyavedu of Chittoor District as the skin is available in those places ;

(b) if so, when ; and

(c) if not, the reasons, therefor ?

Sri G. C. Venkanna :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) As the number of artisans in leather goods is only 48 in the entire Panchayat Samithi of Sullurpet and as they are scattered all over the Block area, it is considered not desirable to establish such a unit there. As regards Satyavedu, it is not possible to establish such a centre due to lack of funds.

LEATHER TANNING CENTRE

56—

*268 (6961) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to establish leather Training Centres in private sector in every taluk, giving aid through Leather Board; and

(b) if so, when?

Sri G. C. Venkanna :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—అధ్యక్షా, వర్గకు సెక్టార్ లో పెట్టడానికి అవకాశాలు లేవు. ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టడానికి అనుమతిస్తామని అని ఇంతకు ముందున్న పరిశ్రమల మంత్రిగారు అన్నారు. ఈ ప్రశ్న ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టడానికి అవకాశాలు వున్నవా అని అంటే లేదని అంటున్నారు. అది ఎట్లా?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టే ఆలోచన ప్రభుత్వము వద్ద లేదు.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు ఇండస్ట్రి మంత్రిగారు ప్రభుత్వ సెక్టారులో పెట్టడానికి అవకాశాలు లేవు, ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టడానికి ఆలోచిస్తామన్నారు. కాస్త ఆలోచించమనండి.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ప్రభుత్వ సెక్టారులో పెట్టడానికి అవకాశంలేదండి.

శ్రీ ఆర్. భూతరాజారావు :—అధ్యక్షా, గప్పటికి లెదర్ ఇండస్ట్రి అలాగే నార్మల్ గానే ఉండండి. లెదర్ ఇండస్ట్రి డెవలప్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా లేదా?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన లేదన్నారు. ఏ ప్రాజెక్టు కూడ కట్టడానికి లేదా? Is it the policy of Government not to give to private sector?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్షా, ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టడాని ఇంతవరకు ఆలోచన లేదండి.

శ్రీ వి. వి. రమణయ్య (అల్లవరం) :—అధ్యక్షా, ప్రశ్న ఇంపోర్టు మెషిన్ గురించి. మనకి తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఫ్రెంచి యూనాంలో ఫారిన్ ఇంపోర్టెడ్ మెషిన్ ఉంది. దానిని సర్వీసియోగం చేయడంలేదు. దానిని యోగించడానికి విలుకలుగచేస్తారా?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఆలోచిస్తామండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆలోచిస్తాం. ఇప్పుడు ఆలోచనలోలేదు. రెండవది వెక్స్ కన్వర్ట్.

శ్రీ జి. బచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఆలోచిస్తామంటే మంత్రిగారు లేక అధ్యక్షులవారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రభుత్వం వారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఏది అడిగినా అలోచిస్తామంటూ ఆ పోర్టుఫోలియో ఎందుకండి దండగ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఉండే పరిస్థితి వారు చెబుతున్నారు.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

ASSIGNMENT OF TEMPLE LANDS

43—

*152 (1916) Q.—Sri G. Sivarajah :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

whether the Government will consider to assign temple manyam lands in Potti Sriramulunagar, Sanjeevayyanagar, Gunta ground in Shyamaladas Agraharam and other places in Guntur town and its surrounding places to the residents for nominal value and collect the same in instalments?

A :—

The temple manyam lands in Guntur town and its surrounding will not be assigned in favour of the occupants either free of cost or for nominal value. The question of selling these lands to the occupants or others at a reasonable price with reference to the prevailing market rate is, however, under examination.

N. S. PROJECT CANALS DIVISION, KAREMPUDI

45—

*457 (2075) Q. Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that N. S. Project Canals Division, Karempudi canals circle is entrusted with the Main Canal maintenance from Mile 33 to 42 and execution of Rain Canal from Mile 64 to 86 ;

(b) how many deep cuts are there in this 64 to 86 Mile and what is the estimated cost of each deep cut ; and

(c) whether they have been executed and completed ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) There are four deep cuts in the reach. The details are as follows :

	Estimate amount (Rs. in lakhs)
1. Udijerla deep cut from M. 67/6/0 to M. 69/3/427	Rs. 33-00
2. Agnigundala deep cut from M. 72/3/587 to M. 72/8/587	Rs. 41-6

	Estimated amount (Rs. in lakhs)
3. Koppukonda deep cut from M 78/7/581 to M 78/7/581	Rs. 28.95
4. Gutalapalli deep cut from M 84/6/124 to M 85/1/54	Rs. 9.08

(c) Execution of Udyerla, Arumundala and Koppukonda deep cuts has been started during 1969 and works are expected to be completed by 1970-71. The work of Gutalapalli deep cut will have to be taken up for execution.

POST-GRADUATE COURSES IN MEDICAL COLLEGES

46—

*677 (1169) Q. Sri R. Mahananda Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether the Government started the Post Graduate Degree and Diploma courses in various special branches in our Medical Colleges;

(b) if so, what are they;

(c) whether any incentives were given to the M.Ds. and M.Sc.;

(d) whether the specialised personnel were posted to specialised subject;

(e) whether it is a fact that non specialist is posted to run the District T.B. Welfare Fund Hospital Nellore during 1967-68; and

(f) if so, the reasons therefor?

A:—

(a) Yes.

(b) M.S. (Entt), M.D. (Physio), M.D. (Micro) M.S. (Anatomy) M.D. (Obst and Gynae), M.D. (I.M.) M.D. (Psychiatry) M.D. (Pharma), M.D. (General) M.D. (Paed) D.M.R.D.A. D.C.H., D.O. D.C.P., D.G.O., D.H.O. D.V., D.I.C.D. D.I.M.

(c) Yes.

(d) Yes.

(e) Only a senior Officer was in charge of the Hospital.

(f) Since there was delay in filling up the post by a qualified specialist, who reported on 30.7.68 the Senior Officer was incharge of the Hospital.

DEMURRAGE PAID BY THE ELECTRICITY BOARD

48—

*209 (4104) Q.—Sarvasri T. Purushotham Rao, Dhanalakshmi Narasimham and R. Mahananda:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

Written Answers to Questions.

18th August, 1969.

- (a) whether 14 lakhs of rupees had been paid towards demurrage from 1962-63 to 1965-66 from the funds of the Electricity Board
- (b) the action taken on the persons responsible for not receiving the deliveries in time; and
- (c) the steps taken to prevent such wasteful expenditure in future?

A :—

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) A total sum of Rs. 13.75 lakhs has been paid towards demurrage charges by the various officers of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(b) Steps for securing refunds are being pursued and suitable action will be taken by the Board wherever demurrage had to be paid on account of any lapse on the part of the officers or staff of the Board.

(c) The Electricity Board has issued suitable instructions to the effect that the payment of demurrage should be avoided as far as possible. If any such payment is made without adequate justification, action is being taken to recover from the persons responsible for the same. The payment of demurrage charges is also being reviewed every month by the Board.

TRAINING CENTRES FOR AUTOMOBILE SERVICING

49—

*620 (6962) Q.— Sri K. Muniswamy :— Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) Districtwise number of short term training centres in automobile servicing in our State;

(b) The number of candidates trained in these centres in the year 1967; and

(c) whether there is any proposal with the Government to establish one such centre at Sathyavedu in Chittoor District and at Sullurpet in Nellore District in the Year 1968?

A :—

(a) Nil.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

FOREST COUPES IN SRIKAKULAM DISTRICT

50—

*751 (1712) Q.— Sri N. Ramulu :— Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

130 18th August, 1969. Written answers to Questions.

(a) number of Forest Coupes leased out in Srikakulam District in the year 1967-68, 1968-69;

(b) to whom the coupes were leased out and

(c) the amount secured by the lease ?

A;—

(a) 77 Coupes in 1967-68 and 84 in 1968-69 were leased out.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) Rs. 5,52,916-57.

(Statement)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
(With reference to L. A. Q. No. 1712 (Starred) By (* 5.))

S- No. 1.	Name of the Coupe 2.	Name of the Contractor 3.
COUPES LEASED OUT DURING 1967-68		
1.	Pallapole and S. T. Coupe III	.. Sri S. Satyanarayana Naidu.
2.	Somidavalasa P. & ST. Coupe III	.. " A. Appa Rao.
3.	Buchendri P. & S. T. Coupe III	.. " M. Basamma.
4.	Palakondapole and Small timber coupe I/65-66 sold in 1967-68	.. " R. Satyanarayana.
5.	Kadagandi B. C. IV	.. " A. Appa Rao.
6.	Anfikonda B. C. III	.. " R. Satyanarayana.
7.	Vatsavalasa Casuarina Coupe IV	.. " Kamugula Latchanna.
8.	Kachilisam Causurina Coupe IV	.. " Ippili Satyanarayana Naidu.
9.	Balarampuram Casuarina Coupe IV	.. " R. Suryanarayana.
10.	Duggeru P. & ST. Coupe III	.. " P. Pappayyaraju.
11.	Dallapadu P. & S. T. Coupe III	.. " S. Ramulu
12.	Chandalingi C. F. III	.. " R. Lakshmannaidu.
13.	Jantikonda F. C. III	.. " P. Papayyaraju.
14.	Bobbilipeddakonda F. C. III	.. " Thecgala Jangalu,
15.	Vanakabadi B. C. III	.. " Sunkari Ramulu.
16.	Sangamvalasa B. C. IV.	.. " Allukesvarao.
17.	Duggeru B. C. IV.	.. " P. Papayya Raju.

Written Answers to Questions.

18th August, 1969.

181

(1)	(2)	(3)
18.	Swetagiriquarry	.. Sri L. S. Prakasarao.
19.	Kumarinowgam F. C. III	.. " B. Jampayyaredde.
20.	Nalagovindapuram F. C. III	.. Mandasa Forest Coupe Co-operative Society Limited, Mandasa.
21.	Budarasingi F. C. III	.. -do-
22.	Rukku F. C. III	.. -do-
23.	Themburu F. C. III	.. Sri Bagali Adinarayana.
24.	Jalantrakota F. C. III	.. " B. Jampayya Reddy.
25.	Jalantrakota F. G. III/66-67	.. " E. Purushotham.
26.	Kedari F. W. Coupe III	.. " Jagannadhapatrao
27.	Poluru F. W. Coupe III	.. -do-
28.	Jalantrakota B. C. III	.. " Santhanandapudi.
29.	Budarisingi B. C. IV.	.. Mandasa Forest Coupe Co-operative Society Limited, Mandasa.
30.	Mandasa B. C. IV	.. -do-
31.	Tekkali B. C. III	.. Sri Jagannadhapatrao.
32.	M. F. P. Mandasa Estate Forests.	.. " M. Thathayya.
33.	M. F. P. Budarisingi Estate Forest	.. " Sattanandapeddi.
34.	-do- Tekkali Estate Forests	.. " Jannadhapatrao.
35.	-do- M. F. D. Tharlakota	.. " B. Surdev.
36.	Tamarind in Mandasa	.. " Sathanandapadhi.

(1)	(2)	(3)
37.	Tamarind Budarasingi	Sri Sathanandapadhi
38.	-do- Mandasa Estate Forests	" M. Thathayya.
39.	Thandupalli F. C. III	" Jogandranadhapatnaik.
40.	Raiwada F. C. III	" D. Chinnavadu.
41.	Bonthu F. C. III	" M. Jenny.
42.	Soodiraiikonda F. C. III	" M. Kisavadas.
43.	Bayapuram F. W. Coupe III	" Ch. Chinnababu.
44.	Maluva B. C. I.	" Saravokota Bamboo Coupes Basket Making workers Cottage Industrial Co-operative Society Limited, Saravokota.
45.	M. F. P. Jhadupalli Section	" S. Chiranjeevireddy.
46.	-do- Pathapatnam Section.	" Bagadi Adinarayana.
47.	-do- Saravokota Section	" M. Venkati.
48.	Chippapalli P. & S. T. Coupe III	" J. Sitharamaraju.
49.	Andhra F. C. III	-do-
50.	Madhapalli B. C. III	" J. Sriramachandra Raju.
51.	Maduga B. C. III	-do-
52.	Mulla Yallasaquarry	" Pinainti Satyanarayana.
53.	Andhra B. C. III	" J. Seetharamaraju.
54.	Parvatipuram T. C. Coupe II	" Malapuramana.
55.	Mandasa T. C. Coupe IV	" Bhuvanavarapanda.
56.	T. C. Coupe V	" R. Satyanarayana.

(1)	(2)
57.	to 77 M. F. P. Units in Srikakulam Division 21 Units Coupes leased out during 1968-69
1.	Palla P. & S. T. Coupe IV
2.	Palakonda P. & S. T. Coupe IV
3.	Kumbidi P. & S. T. Coupe IV.
4.	Somidavalasa P. & S. T. Coupe IV
5.	Buehendu P. & S. T. Coupe IV
6.	Boramika F. C. IV
7.	Palakonda F. C. Coupe
8.	Mashilasam Casuarina Coupe V
9.	Balarampuram Casuarina Coupe V
10.	Kodagandi B. C. I.
11.	Palakonda B. C. I.
12.	Antikonda B. C. IV
13.	Burnakonda B. C. IV
14.	Right to collect Tuiki lease in whole of Srikakulam for 3 years from 1-1-69
15.	Masimand Sal Coupe IV
16.	Masimanda Sal Coupe III/67-68
17.	Masimanda Sal Coupe II/66-67
18.	Ballagada P. & S. T. Coupe IV

(3)		134
..	The A. P. S. T. C. F. & D. Corporation Limited, Visakhapatnam.	18th August, 1968.
..	Sri S. Lakshmana Naidu.	
..	" Y. Ramakrishna Rao.	
..	" G. Manmadhararao.	
..	" A. Apparao Transferred to	
..	" A. Suryaprakasharao.	
..	" M. Basamma.	
..	" K. L. Narasingarao.	
..	" Y. Ramakrishna Rao.	
..	" N. Butchiraju.	
..	" Kellavenkatarao.	
..	" Mamidi Basamma.	
..	" A. Suryaprakasha Rao.	
..	" Y. Ramakrishna Rao.	
..	" Y. Ramakrishna Rao.	
..	" A. Azeezu-e-Rahman.	
..	" M. Aanandaraju.	
..	" D. Lakshmana Rao.	
..	-do-	
..	" M. Anandaraju.	

Written Answers to Questions.

(1)	(2)	
19.	Bugguru P. & S. T. Coupe IV	..
20.	Chandalangi F. C. IV	.
21.	Ganfikonda F. C. IV	..
22.	Borikill Peddakonda F. C. IV	..
23.	Sitanagaram F. W. Coupe IV	..
24.	Parvatipuram T. C. Coupe I	..
25.	Masimanda B. C. I.	..
26.	Venkatabadi B. C. IV	..
27.	Dugguru B. C. I.	..
28.	Chandalangi quarry	.
29.	Gutchami quarry	..
30.	Kumarinavagam F. C. IV	..
31.	Malagotripuram F. C. IV	..
32.	Baharasingi F. C. IV	..
33.	Kalki F. C. IV	..
34.	Thalaburu F. C. IV	..
35.	Jalantakota F. C. IV	...
36.	Kodari F. W. Coupe IV	..
37.	Poleru F. W. Coupe IV	..
38.	Mandasa T. C. Coupe V	..
39.	Jalantakota B. C.	..

(3)	Written Answers to Questions.	18th August, 1969.	135
<p>Sri P. Papayyaraju. M/s. Ferro Alloys Corp. Sriramnagar. Sri P. Pappayyaraju. ,, J. Sriramachandraraju. " S. Appalaswamy Naidu. " K. V. R. Sriraju. " Sumakai Ramulu. " M. Anandaraju. " P. Pappayyaraju. " N. V. Subramasay. " S. Ramarao. " E. Purushotam. Mandasa Forest Coupe Co-operative Society Mandasa. -do- -do- Sri B. Adinarayana. " B. Jampayya Reddy. " M. M. Reddy. -do- " N. Thathayya. " P. Venkaṭa Rao.</p>			

(1)	(2)	
40.	Mandasa B. C. I	..
41.	Tekkali B. C. V.	..
42.	M. F. P. Tekkali Estate Forest	..
43.	M. F. P. Tharalakota	..
44.	Tamarinda in Jalandrakota	..
45.	-do- in Budarasingi State Forests	..
46.	Jadupalli F. C. IV	..
47.	Raiwada F. C. IV	..
48.	Bonthu F. C. IV	..
49.	Sudiraikonda F. C. IV	..
50.	Bavapuram F. W. Coupe IV	..
51.	M. F. P. Shadupalli Section	..
52.	-do- Pathapatnam Section	..
53.	Nootilova Quarry	..
54.	Pandakhada Sal Coupe IV	..
55.	Potivada Sal Coupe IV	..
56.	Pativada Sal Coupe III/67-68	..
57.	Chippapalli P. S. & Coupe IV	..
58.	Shikarganji F. C. III/67-68	..
59.	Thalur F. C. III/67-68	..

(3)

Mandasa Forest Coupe Co-operative Society,
Mandasa.

Sri Satyanarayana Panigrahi.

" Satyanarayana Panigrahi.

" Sadasavirao.

" Pithavutcha Rao.

" Satumanda Panigrahi.

" Jogendranath Patnaik.

" M. Venkati.

-do-

" M. Venkatiah.

" Ch. Chinnababu.

" S. Churijan Reddy.

" B. Adinarayana.

" B. A. Dannayya.

" V. Mohanrao.

" M. Anandaraju.

-do-

" J. Seetharamaraju.

M/s. Ferro Alloys Corporation Limited,
Sriramnagar.

Sri J. Sriramachandraraju.

185

18th August, 1968.

Written Answers to Questions.

(1)	(2)	(3)
60.	Andhra F. C. V.	.. Sri J. Sitaramaraju.
61.	Kankasapalli B. C. IV	.. „ J. Sriramachandraraju.
62.	Moduga B. C. IV.	.. -do-
63.	Andhra B. C. IV	.. „ J. Sitaramaraju.
64.	M. F. P. Srikakulam Division 21 Units	.. The A. P. S. T. C. F. & D. Corporation, Visak.

COMMUNITY RADIO SETS TO VILLAGE PANCHAYATS

51—

* 41 (6848) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Information and Public Relations be pleased to state :

(a) whether the Government entered into a contract with any company for the supply of community radio sets to village panchayats and other Associations and Organisations during 1965-66, 1966-67 and 1967-68?

(b) if so, what is that company?

(c) whether the company is supplying the sets regularly according to the conditions of the agreement;

(d) what are the cost of selling prices;

(e) whether the Government called for quotations for the supply?

A :—

(a) No contract or agreement was entered into with any company by the Government during the year 1965-66. However agreements were entered into for the supply of Community Radio Sets during the years 1966-67 and 1967-68.

(b) The name of the Company is the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation Ltd., Hyderabad.

(c) The Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation could not keep to the schedule of delivery of the sets during the year 1966-67. The Corporation could deliver the 1,000 Community Radio Sets, to be delivered before 31-3-67, only by 31-3-67. During the year 1967-68 (in May 1967) out of 2,000 Community Radio Sets ordered to be supplied before 31-3-1968 the Corporation could supply only 200 Mains sets and the remaining 1,800 Community Radio Sets could not be supplied before 31-3-1968. Hence, this order was cancelled.

(d) The price at which the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation Ltd., supplied the sets is :

Rs. 268 each including freight by goods train to destinations but excluding Central Excise Duty and Sales Tax and cost of accessories viz., Loud Speaker, aerial kits and battery packs which are required for installation of these sets. The sets are supplied at the same rates to the Gram Panchayats.

(e) Yes Sir.

WATER FOR SECOND CROP UNDER KANIGIRI RESERVOIR

53—

1017 (2422-M) Q.—Sri G. Sivaiah :—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) whether the Government is aware that the concerned Irrigation Engineers under Nellore Delta and Kanigiri Reservoir are

Nellore District are not allowing water to the agriculturist to raise a second crop during the present period; and

(b) if so, what are the reasons and what steps would be taken to release water for second crop?

A :—

(a) It is not correct to say that water is not allowed for second crop under Nellore Delta and Kanigiri Reservoir. An extent of Ac. 7200 under Nellore Delta and an extent of about Ac. 11,800 under Kanigiri Reservoir have been permitted to raise a second crop.

(b) Does not arise.

BREACHES TO EDURCHERUVU

57—

* 316 (7531) Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether the estimates have been prepared to repair the breached tank of Edurcheruvu of Vanamaladinne of Punganoor taluk Chittoor district and Vadulapeta cheruvu in Chowdepalli Panchayat Samithi, Punganoor taluk, Chittoor district;

(b) if so, what are the estimated amounts of each tank;

(c) when the work will be taken up; and

(d) the estimated ayacut of each tank?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The estimated amount for the two works are as follows :—

Sl. No.	Name of work	Cost. Rs.
1.	Fixing standards to Edur cheruvu of Vanamaladinne village Punganoor taluk Chittoor District.	23,300
2.	Fixing standards and restoration of Vadulapeta cheruvu.	1,56,858

(c) Plans and estimates are under scrutiny.

(d) The estimated ayacut of each tank is as follows :

Ac. 133.68 and Ac. 166.46 respectively.

BARYTES AT MALANANDA

58—

*258 (6747) Q :—Sri R. Mallanada :—Will the hon. Minister for Commerce be pleased to state :

(a) whether the Government is aware that ample quantity of Barytes (white stone) is available in Malakonda area of Kandukur taluk, Nellore District; and

(b) whether any survey was conducted by the Geological Department; if not, will the Government take up this Survey?

A :—

(a) No, Such occurrence had been reported so far.

(b) No survey was conducted by the Geological Survey of India. The State Department of Mines and Geology has already conducted a survey.

SHARK LIVER OIL INDUSTRY AT SULLURPET

60—

*863 (2332) Q.—Sri K. Muniawamy:—Will the hon. Minister for Fisheries and Ports be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to establish Shark Liver Oil Manufacturing Industry at Sullurpet, Nellore district where Sharks are available at Pulicat Lake, which is very near to the place;

(b) if so, from when; and

(c) if not the reasons therefor?

A :—

(a) and (b) No, Sir.

(c) There are no possibilities for establishment of a Shark Liver Oil Factory at Sullurpet in Nellore District.

DENATURED SPIRIT

1—

406 (1685) Q.—Sri T. V. S. Chalapathi Rao:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) how many sugar factories in our State are having Distilleries to manufacture denatured spirit; and

(b) what is the maximum productive capacity of Distillery?

A :—

(a) Seven, Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House. (Vide page 149

MOLASSES

407 (1686) Q.—Sri T. V. S. Chalapathi Rao:—Will hon. the Minister be pleased to state:

(a) the total quantity of Molasses produced in all the Sugar Factories in Andhra Pradesh State during the seasons of 1965-66, 1966-67 and 1967-68;

(b) the quantity of molasses allotted to each distillery in our State during the above period; and

(c) the quantity of denatured spirit produced in each distillery during the period mentioned above?

A:—

(a)	Production in M. Tonnes	Year
	1,37,349 M.T. in	1965-66
	70,701 M.T. in	1966-67
	87,814 M.T. in	1967-68

(b) & (c) Statements are placed on the Table of the House.

(Vide Page 150)

ACQUISITION OF LAND FOR AIR FORCE PROJECT

3—

803 (7425) Q.—Sri N. Raghava Reddy :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether a statement showing the village-wise names of the ryots whose lands have been acquired for the construction of Dindigal Air Force Academic Project, together with the extent of land so acquired and the respective survey numbers will be placed on the Table of the House;

(b) the compensation paid to the ryots for the lands acquired and the basis on which the rate of compensation has been fixed.

(c) the alternative relief given to the ryots in view of the low rates paid to their lands whose value is much higher on account of their nearness to the town; and

(d) whether at least banjar land will be assigned to the said ryots in that area?

A:—

(a) & (b) A statement showing the details of lands acquired, compensations paid etc., is placed on the Table of the House. Compensation was paid to the ryot on the basis of market value existing on the date of publication of notification under section 4(1) of Land Acquisition Act. Compensation was paid to the ryots at the rates noted below :

- (i) Rs. 500.00 per acre chalka.
- (ii) Rs. 600.00 per acre for B. C.
- (iii) Rs. 900.00 per acre wet for S. C.
- (iv) Rs. 1400.00 per acre wet D. G.

(c) Apart from the market value of the land valuation at 15% on the market value was also paid. An extent of Acs. 5 of the land

was also provided for house sites to the displaced villagers. They were also given assistance by Departmental agency to enable them to settle in the selected areas without much difficulty.

(d) the question of assigning Banjar lands will not arise as they were paid cash compensation.

(Vide Pages 150 to 193)

DROUGHT RELIEF WORKS IN SRIKAKULAM

4—

372 (1430) Q.—Sarvasri S. Jaganadham, K. Krishnamurthy and J. Joji :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a sum of Rs. 69 lakhs was spent in Srikakulam District for drought relief works for the year 1967-68; and

(b) if so, a statement showing the items of works with their respective cost may be placed on the Table of the House?

A :—

The answer is placed on the Table of the House.

(Vide Page 193)

DROUGHT RELIEF

5—

521 (2526) Q.—Sri N. Ramulu :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) how much amount has been allotted for the Srikakulam district during 1968-69 towards drought relief measures; and

(b) the details of the amount spent so far?

A :—

The answer is placed on the Table of the House.

(Vide Pages 194 and 195)

DISTRIBUTION OF BANCHARAI LAND

6—

990 (1526-P) Q.—Sri A. Punna Reddy :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of poor families to whom bancharai land in Rerukunta village, Bhongir taluk, has been distributed during 1967-68 and 1968-69 upto now;

(b) the extent of land allotted to each of the said families^s during the above period;

(c) in case it has not been distributed the reasons therefor;

(d) whether it is a fact that Sri Ramalingeswar, Naib Tahsildar of Bhongir has got patta in his name for two acres of land;

(e) whether it is also a fact that bancharai land has been assigned to ryots owning land; and

(f) the number of poor families to whom banjar land has been distributed in Kampalli, Bhongir taluk ?

A :—

The answer is placed on the Table of the House.

(Vide Pages 195 to 197)

BRIDGE ON TARLAPADU — MANAPUR ROAD

7—

3 (4987) Q.—Sri Ch. Vengaiiah :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

whether there is any proposal to construct a bridge across Cumbum Tarlapadu—Manapur Road at Tarlapadu village in Nellore district (inter district road) ?

A :—

Yes, Sir. There is proposal with the Zilla Parishads of Kurnool and Nellore to construct the causeway in question.

VARADAYAPALEM—NAGALAPURAM ROAD

8—

45 (6956) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to lay a pucca Road between Varadayapalem to Nagalapuram connecting T. P. Kota, Satyavedu taluk, Chittoor district ; and

(b) if so, when ; if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) & (b) There is no such proposal. There is already a pucca road from Varadayapalem to Chinnapandur. The Collector, Chittoor has sanctioned metalling of the road from Chinnapandur to T.P. Kota. There are no proposals to lay a pucca road from T.P. Kota to Nagalapuram for want of funds.

REMOVAL OF SARPANCHAS IN NALGONDA DISTRICT

9—

60 (7242) Q.—Sri N. Ragahava Reddy :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

The Samithi-wise names of the Sarpanchas removed so far from 1964, in Nalgonda district, together with reasons therefor ?

A :—

The answer is placed on the Table of the House.

(Vide Page 198)

RURAL WATER SUPPLY SCHEME

10—

104 (1407) Q.—Smt. J. Eswari Bai :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the taluks taken up under rural water supply scheme during 1965-66, 1966-67 and 1967-68 in Nizamabad district with special reference to Yellareddy and Kamareddy; and

(b) how many works were taken up during the period and the number of wells dug?

A:—

(a) The Rural Water Supply Programme has been taken up in all the taluks including Kamareddy and Yellareddy, in Nizamabad district during 1965-66, 1966-67 and 1967-68.

(b) The number of well works taken up and well works completed in the district are given below in Statement I. The No. of well works taken up and completed in Kamareddy and Yellareddy taluks are given in Statement II below:

STATEMENT NO. I

Year	Wells taken up in the district	Well works completed in the district
1	2	3
1965-66	563	263
1966-67	424	363
1967-68	132	180

STATEMENT NO. II

Name of the Taluk	Well works taken up			Well works completed		
1	2			3		
	1965-66	1966-67	1967-68	1965-66	1966-67	1967-68
Yellareddy	90	64	3	40	87	26
Kamareddy	102	96	27	26	80	57

PURCHASE OF BOOKS FOR PUBLIC LIBRARIES

11

575 (6177) Q.—Sri Badrivishal Pitti:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

The language-wise number of books and total value of the same purchased for the public libraries during each year from 1962-63 to 1967-68?

A:—

A statement containing the information is laid on the Table of the House.

(Vide Page 205)

LOCAL LIBRARY AUTHORITIES

12—

576 (6178) Q.—Sri Badrivishal Pitti :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the location of the nine local library authorities in Telangana area ; and

(b) the year-wise amount of special grant sanctioned to each of them from 1962-63 to 1966-67 ?

A :—

(a) Besides the Local Library Authority for the twin cities of Hyderabad and Secunderabad there are nine Local Library Authorities in the Telangana at the rate of one Local Library Authority for each revenue district. The location of the Local Library Authorities is as follows :

(1) Khammam, (2) Nalgonda, (3) Warangal, (4) Hyderabad, district with head-quarters at Vikarabad, (5) Medak with head-quarters at Sangareddy, (6) Mahaboobnagar, (7) Karimnagar, (8) Adilabad, (9) Nizamabad.

(b) A statement containing the information is laid on the Table of the House.

(Vide Pages 199 to 204)

NEW COLLEGES

13—

583 (6314) Q.—Sarvasri P. O. Satyanarayana Raju and G. Venkata Reddy :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of new Colleges likely to be started in our state during the next academic year 1968-69 ;

(b) the places where they are likely to be located ; and

(c) the colleges that are likely to be taken over by the Government ?

A :—

A statement is placed on the Table of the House.

((Vide Page 206))

BOARD OF TRUSTEES OF KALAHASTESWARA SWAMY TEMPLE

14—

122 (1588) Q.—Sarvasri Agarala Faswara Reddi and T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether the Board of Trustees of Kalahasteswara Devasthanam, Kalahasti in Chittoor district was constituted ;

(b) if so, the Chairman and the names of other Board of Trustees ; and

(c) the period of their appointments ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The Board of Trustees was constituted by Government in G. O. Ms. No. 121, Home, dated 25-1-1969, with the following members :

- (i) Sri C. Chenchu Venkata Krishnareddy, Pulla Reddi Kandrika, Kalahasti taluk, Chittoor district.
- (ii) Sri B. G. Subba Rami Reddy, M.L.A., Urandur, Kalahasti taluk, Chittoor district.
- (iii) Sri Koniti Bhaktavatsalaiah, Kalahasti town, Chittoor district.
- (iv) Sri Arunchalam Chetty, Papakoil, Manjikkolai Post Tanjore district, (Madras State).
- (v) Sri T. Balakrishnaiah, ex-M. L. A., Chittoor district.
- (vi) Sri V. R. Gopalakrishna Yachendra, Raja of Venkatagiri, Nellore district.
- (vii) Sri M. Dibba Reddy, President, District Congress Committee, S. Uppalapadu, Jammalamadugu taluk, Cuddapah district.
- (viii) Sri P. Yagaiah, Urandur village, Kalahasti taluk, Chittoor district.
- (ix) Sri V. M. Pandurangan, son of V. Murugappa Mudaly, Ahirami Textiles, Nagari Chittoor district.

One Sri S. M. K. Parasurama Gurukkal of Chittoor district claiming to be the hereditary trustee of the temple, filed W. P. No. 866/69 and the High Court has in its order dated 5-2-1969 and 1-3-1969 stayed further proceedings relating to the constitution of a Board of Trustees in respect of the temple and the operation of the order pending further orders on C. M. P. Nos. 13/9/69 and 2707/69.

(c) Appointment was made for three years from the date of order, i.e., 25-1-69.

ERADICATION OF LEPROSY

15—

218 (6006) Q.—Sri Badrivishal Pitti :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether a detailed list showing the amount of grants etc given to Voluntary Organisations working for eradication of Leprosy by the Central and State Governments during 1965-66, 1966-67 and 1967-68 and the amount of grant intended to be given during 1968-69 be placed on the Table ; and

(b) how the above grant works out per capita during the above period ?

A :—

- (a) Two statements are placed on the Table of the House.
- (b) (i) Capitation grant to leprosy Hospitals is being given at Rs. 9 per patient per month.
- (ii) The Government of India is sanctioning grant in aid to the Voluntary Organisations engaged in anti-Leprosy work at the rate of Rs. 12,800 recurring and Rs. 18,000 non-recurring for each project covering a population of 80,000 to 1,00,000 with an incidence of 0.5% to 1%. Roughly it works out to Rs. 16 per patient per year.

(Vide Pages 207 and 208)

TRANSFER OF MEDICAL STUDENTS

16—

695 (1243) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) what are the rules governing the transfer of Medical Pupils from the Medical College to another within the State, out of the State and Government Colleges to private Medical Colleges and vice-versa; and

(b) how many students were transferred and their names ?

A :—

(a) A copy of G. O. Ms. No. 475, Health dated 28-8-1968 relating to rules governing the inter-college transfers is placed on the Table of the House.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(Vide Pages 208 and 212)

SUGAR CANE

17—

497 (2428) Q.—Sri S. Jagannadham :—Will the hon. Minister for Handlooms and Co-operative Factories be pleased to state :

(a) the quantity of sugar-cane crushed during the periods 1965-66, 1966-67, 1967-68 and 1968-69 in the Co-operative Sugar Factory, Amadalavalasa in Srikakulam district ;

(b) the percentage of recovery in each season ;

(c) the profit or loss in each crushing season ; and

(d) if there is any loss the reasons for the loss ?

A :—

The answer is placed on the Table of the House.

(Vide Pages 212 and 213)

ELECTRIFICATION OF VILLAGE

18—

452 (2015) Q.—Sarvasri K. Govinda Rao and Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) the No. of villages electrified so far in the various districts of our State ;

(b) what are the villages which have been electrified in Visakhapatnam district during the last five years and what was the criteria fixed for selecting those villages ; and

(c) what are the criteria fixed for supply of power to new villages during 1968 and 1969 ?

A :—

(a), (b) and (c) The information is placed on the Table of the House.

(Vide Pages 213 to 217)

RICE DEFICIT TALUKS

19—

747 (1687-A) Q. Sri T. V. S. Chalapathi Rao:—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state ;

(a) what are the rice-deficit taluks in our State during the year 1967-68 ;

(b) what are the cholam-deficit taluks in our State during the year 1967-68 ;

(c) what were the arrangements made by Government to provide regular supplies of rice and cholam to these deficit areas ; and

(d) how many godowns are available to store this food-grains at every one of these taluk headquarters ?

A :—

(a), (b), (c) and (d) A statement is placed on the Table of the House.

(Vide Pages 217 to 225)

FLOOD WARNING SYSTEM

20—

464 (2086) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju:—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) whether any New Flood Warning System has been worked out in our State ; and

(b) if so, whether a copy of it be placed on the Table of the House ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) A detailed note is placed on the Table of the House

(Vide Pages 226 to 227)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
(Vide L. A. Q. No. 1635 (Unstarred) S. No. 1)

Sl. No.	Name of the Sugar Factories in the State having Distilleries	Maximum productive capacity		Remarks
		of molasses by each Sugar factory (in M. Tonns)	of alcohol by each distillery (lakh gallons)	
1.	M/s Sreerama Sugars and Industries, Babbili Srikakulam District	3,600	1.83	From the rectified
2.	M/s Anakapalle Co-operative Agricultural and Industrial Society Limited, Anakapalli, Vizag District	2,400	1.20	spirit manufactured, denatured spirit is produced by adding denatured solvents to it.
3.	M/s Sri Sarvarya Sugar Limited Chelluru, East Godavari District	9,600	4.80	
4.	M/s Deccan Sugars and Abkari Co. Limited Samalkot, East Godavari Dt.	5,000	2.50	
5.	M/s Andhra Sugars, Tanuku West Godavari District	21,600	10.80	
6.	M/s K. C. P. Limited, Vuyyur Krishna District	20,260	10.13	
7.	The Government Power Alcohol Factory, Bodhan Nizamabad district	42,680	21.34	

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Statement showing the quantity of molasses allotted to each distillery during 1965-66, 1966-67 and 1967-68 Vide answer to L. A. Q. No. 1686 (Unstarred) clause (b). S. No. 2.

Sl. No.	Name of the Distillery	Quantity of molasses allotted		
		1965-66 M. Tons.	1966-67 M. Tons.	1967-68 M. Tons.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Govt. Power Alcohol Factory Shakkarnagar.	10,000	84,475	29,418
2.	Govt Distillery, Kamareddy.	8,600	8,600	5,88
3.	K. C. P. Ltd. Vuyyur	16,500	20,000	15,888
4.	Andhra Sugars Ltd. Tanuku	13,580	17,500	15,474
5.	Sri Sarvaraya Sugars Ltd. Chelluru	7,392	10,500	8,078
6.	Anakapalle Co-op. Agrl. & Indl. Society Ltd. Thimmapala.	2,250	8,000	2,073
7.	Srinivasa Distillery. Chittoor	1,000	1,000	2,121
8.	Deccan Sugars & Abkari Co., Ltd. Samalkot	4,000	4,000	4,000
9.	Sri Rama Sugars & Inds. Ltd. Bobbili.	3,600	4,050	1,817
10.	Hindustan Polymers Ltd. Visakhapatnam	—	8,450	—
Total		61,892	1,06,575	85,697

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Statement Showing the Details of Lands Acquired, Compensation paid Etc for Air Force Academy Hyderabad.

(Vide answer to L. A. Q. No. 7425 (Unstarred) S. No. 8.

Survey Number	extent	Name of the owner	compensation paid
1.	2.	3.	4.
SIRANGARAM VILLAGE		MEDCHAL TO HYDERABAD DIST.	
514	9.11	P. Mallaiah	1112.62
1063	0.20	do	

1	2	3	4
729	0.12	P. Malliah	
925	0.08	do	
1118	0.06	do	
617	0.10	Mlaiah	2070.00
842	0.15	do	
85	0.13	do	
1017	1.07	do	
918	1.17	do	
68	0.11	Suda Malliah	517.50
95	0.13	do	
1161	0.04	do	
981	0.13	Ballaiah	1121.25
976	1.25	Ram Reddy	4191.25
977	2.02	do	
1083	0.09	do	
704	0.17	do	
592	0.24	do	
915	0.14	do	
1816	0.38	Tappati Beeriah	
842	0.02	do	
77	4.14	do	
918	1.08	do	
684	0.04	do	
6	0.09	Narsiah	2061.37
7	0.09	do	
56	1.38	do	
953	0.15	do	
514	0.11	Nagaiah	474.37
1069	0.10	do	
925	0.08	do	
1005	0.39	V. Chanderiah	879.75
1153	0.03	do	
1158	0.03	do	
573	0.02	do	
1009	5.38	Smt. Kishanamma	2648.37
1153	0.10	Balli Veeriah	186.75
1157	0.17	Balli Veeriah	3011.12
573	0.08	do	
95	0.18	Suda Lingiah	569.25
68	0.11	do	

1	2	3	4
1161	0.04	do	
680	0.02	do	
573	0.03	Veerlapally	155.25
1158	0.03	Ragiah	1889.50
514	0.11	Ganaani Venkiah	
547	2.25	do	
1060	0.25	do	
925	0.08	do	
1122	0.04	V. Radiah	258.65
1158	0.04	do	
578	0.02	do	
1158	0.04	V. Shankeriah	103.50
770	1.32	do	
805	0.17	do	
724	0.04	do	
150	6.88	D. Narsiah	7624.51
50	3.17	do	
72	3.37	do	
1098	0.11	do	
15	1.29	Shanker Reddy	595.12
514	1.03	P. Balamma	1518.00
1070	1.01	do	
925	0.10	do	
1113	0.07	do	
1069	0.10	G. Balliah	172.50
909	0.25	Daterpally Sathiah	646.87
789	0.25	Peer Mohd	214.62
781	1.18	do	
786	0.14	Ibrahim Sab	1190.25
790	0.82	do	
291	0.29	D. Veeriah	2320.12
71	2.37	do	
1098	0.02	do	
717	0.07	Kolkuri Shiviah	181.12
161	0.34	M. Gandiah	879.75
194	1.36	Gandla Ramiah	2026.87
793	0.22	do	
792	0.31	do	
800	0.09	V. Bhoomiah	77.62

1.	2.	3.	4.
1068	0.37	P. Bala Malliah	688.25
671			
827			
671	0.10	Jakkula Lingiah	258.75
827	0.15	Kankunta Balliah	129.87
117	2.84	L. Lingiah	1966.50
92	2.81	Begari Pochiah	1914.75
1034	2.01	B. Raghaloo	1597.25
1034	2.01	B. Lachmakka	1397.55
68	1.29	Kurvi Rakkamma	1035.00
1061	1.34	V. Shardhamba	2906.62
578	0.16	do	
1153	0.19	do	
1139	0.28	do	
140	1.87	do	
101	1.19	Madas Malliah	5183.62
102	4.28	C.C. Court	1017.75
67	1.37	do	
787	0.19	Jamal Sab	1267.87
783	0.19	do	
195	2.16	K. Venkat Ram Reddy	6384.01
196	1.14	2. Narayan Reddy	6834.01
65	13.08	8- Kishṭa Reddy	633401
112	4.18	do	
199	4.32	do	
29	1.29	do	
107	5.2	1. Yaragiah	5968.50
108	0.18	2. Balanna	
1070	1.02	Veeranna	724.50
118	0.07	Kade Veeriah	181.2
146	1.08	K. Pochaiah	1460.50
		2. Rajlingam	
76	1.20	do	
146	0.30	K. Malliah	782.00
26	0.87	Kottapet Malliah	2527.12
144	0.10	do	
98	8.03	do	
26	0.87	Kottapet Laxmiah	2537.73
144	0.01	do	
93	3.03	do	

1	2	3	4
724	0.37	Gangiah	1250.62
522	2.28	do	
292	0.36	Korvi Balliah	1293.75
1050	1.17	do	
1005	0.39	V. Arjuna	931.30
574	0.02	do	
1158	0.04	do	
1158	0.-4	do	
1018	2.88	Smt. Rammakka	2552.00
1128	0.12	do	
573	0.08	do	
1088	2.07	Gopiah	1500.75
646	0.25	A. Malliah	215.62
406	0.20	K. Chittiah	172.50
1154	0.10	Kukkuri Malliah	258.75
788	1.09	1. Gragore Reddy 2. Annaram Veera Reddy	507.15
573	0.08	V. Papiiah	24.75
1127	0.04	do	
1158	0.08	do	
293	0.32	Tegula Mallaiah	276.00
573	0.02	V. Lingiah	232.87
1127	0.04	do	
1853	0.08	do	
514	1.03	K. Lingiah	784.87
925	0.10	do	
1818	0.06	do	
573	0.02	Ramachanderiah	232.88
1127	8.04	do	
1153	0.03	do	
815	0.04	K. Pochamma	379.05
637	3.26	Vapula Somiah	207.00
515	0.04	do	
3039	1.05	Tallari Shankariah	657.50
122	5.06	Smt. Sayamma	557.75
146	1.08	do	
62	3.16	do	
63	1.20	do	
514	0.17	Pulli Aiyiah	146.62
1068	1.37	Polam Sathiah	638.25

1	2	3	4
193	1.23	N. Pochiah	1173.00
550	2.30	Borse Sathiah	1423.12
58	1.24	Chintala Narsiah	1104.00
1110	0.12	M. Narayan	310.50
487	0.26	I. P. Malliah P. Malla Reddy	336.87
100	2.00	Boli Narsiah	2794.50
118	2.02	do	
146	1.08	K. Ramulu	1449.00
63	1.20	do	
80	0.35	B. Angiah	666.42
31	0.11	do	
146	0.24	T. Rajlingam	517.50
76	0.30	K. Laxmiah	207.00
912	0.28	Sridhar	3010.12
1145	0.18	do	
1019	2.12	do	
1022	4.81	K. Malla Reddy	4416.00
764	1.23	do	
799	1.27	do	
1015	1.16	K. Narayana	956.00
798	0.35	C. Akkiah	448.00
805	0.17	do	
1015	1.17	Veeranna	1302.37
292	0.87	do	
1023	4.16	C. Muttiah	3501.75
685	0.18	do	
643	1.32	V. Ramulu	809.12
1153	0.03	do	
1827	0.94	do	
82	3.03	Chadda Ramiah	3,874.25
942	0.10	-do-	
601	0.26	-do-	
772	0.08	-do-	
880	0.16	-do-	
146	2.11	K. Ramloo	3,901.37
63	4.20	-do-	
1133	0.32	Chandershaker Raj	828.00
573	0.02	V. Basiah	182.00
1153	0.02	-do-	

1	2	3	4
1158	0.03	-do-	
514	1.03	K. Malliah	2,156.25
1069	2.01	-do-	
823	0.10	-do-	
95	3.28	T. Rajlingam	4,881.75
68	3 15	Venkateswarlingam	1,681.87
680	-do-		
1161	0.38	-do-	
709	0.03	K. Veeroji	77.62
54	4.13	Dadinarsiah	2,984.25
901	0.20	Venkatamma	517.50
641	0.13	Gunda Pochiah	112.12
137	2.17	M. Ramiah	836.62
140	1.38	Dadi Achiah	672.75
55	2.38	Smt. Sitamma	2,085.50
123	0.38	T. Chanderiah	327.75
517	0.21	Adi Balliah	2,182.12
1088	2.36	-do-	
291	0.29	K. Swamy	327.75
71	1.19	V. Narsiah	1,017.75
1098	0.03	-do-	
50	0.06	Malliah	483.00
51	0.06	-do-	
50	0.07	Malamma	876.87
51	0.06	-do-	
796	1.01	-do-	
50	0.07	D. Nceradi	523.25
51	0.06	-do-	
20	0.07	D. Pochiah	876.87
796	1.01	-do-	
447	0.15	Pollam Malliah	4,797.99
448	0.07	do	
449	0.15	do	
450	0.14	do	
490	0.28	do	
491	0.11	do	
492/1	0.02	do	
492/2	0.08	do	
493/1	0.05	do	
493/2	0.07	do	

(1)	(2)	(8)	(4)
494	0.08	do	
495	0.13	do	
496	0.12	do	
503	0.15	do	
504	0.15	do	
505	1.32	do	
404	1.10	1. P. Bal Reddy	260.48
		2. V. Pentiah	87.97
		3. M. Gandiah	82.80
447	1.05	1. P. Malla Reddy	4,980.82
448	0.21	2. P. Bhim Reddy	4,930.82
449	0.05	3. B. Venkat Reddy	4,980.81
450	1.05	do	
480	1.21	do	
490	2.02	do	
491	0.31	do	
492	1.00	do	
493	0.33	do	
494	0.25	do	
495	0.38	do	
496	0.84	do	
503	1.04	do	
504	1.03	do	
505	5.15	do	
447	0.80	Akula Malliah	8,288.25
448	0.14	do	
449	0.30	do	
450	0.30	do	
490	1.14	do	
491/1	0.21	do	
492/2	0.12	do	
498/2	0.13	do	
494	0.16	do	
495	0.25	do	
496/2	0.06	do	
503	0.29	do	
504	0.29	do	
505	3.24	do	
410	0.19	Y. Narayan Reddy	814.77
451	0.09	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
309	1.17	do	
311	1.20	do	
271	0.34	Veera Reddy	6,080.82
272	0.22	do	
273	1.04	do	
274	1.01	do	
275	0.29	do	
276	0.36	do	
277	0.38	do	
278	2.05	do	
279	0.32	do	
148	3.34	Chaddi Kishta Reddy	1,834.97
271	0.38	C. Narayan Reddy	1,834.97
272	0.21	C. Penta Reddy	1,834.97
273	1.04	do	
274	1.00	C. Veera Reddy	1,834.96
275	0.29	do	
276	0.36	do	
277	0.38	do	
278	0.05	do	
279	0.31	do	
311	2.29	V. Ramachandariah	940.12
409	0.31	P. Sathiah	267.87
290	1.02	Narayana	362.25
290	1.02	Mettu Veeranna	3362.25
311	0.20	V. Basiah	172.50
298	0.13	V. Rajamma	112.12
298	0.13	V. Rajiah	112.12
298	0.18	V. Laxmi	112.12
394	0.03	Chakali Kishiah	5.87
395	0.02	C. Kishtamma	17.25
413	2.35	C. Narasimha Reddy	5367.62
466	0.07	-do-	
467	0.07	-do-	
468	0.02	-do-	
469	0.05	-do-	
497	0.27	-do-	
500	0.23	-do-	
500/2	0.16	-do-	
501/1	0.18	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
501/2	0.21	-do-	
502	0.26	-do-	
466	0.07	Laxmi Narasamma	1688.75
467	0.02	Damodher Reddy	
468	0.06	Sudhakar Reddy	
469	0.05	Sanjiva Reddy	
471	0.16	Parbhakar Reddy	
473	0.12	-do-	
474	0.13	-do-	
477	0.05	-do-	
466	0.06	Narsa Reddy	1265.10
467	0.02	Veera Reddy	
468	0.06	-do-	
469	0.05	-do-	
470	0.26	-do-	
497	0.05	-do-	
500/1	0.04	-do-	
500/2	0.03	-do-	
501/1	0.03	-do-	
501/2	0.04	-do-	
502	0.07	-do-	
498	0.04	-do-	
466	0.07	C. Narayana Reddy	1561.12
467	0.02	-do-	
468	0.06	-do-	
469	0.05	-do-	
470	0.26	-do-	
472	0.13	-do-	
474	0.12	-do-	
477	0.12	-do-	
477	0.05	-do-	
478	0.15	-do-	
412	4.05	Chandi Chandra Reddy	7008.24
466	0.07	-do-	
467	0.03	-do-	
468	0.07	-do-	
469	0.06	-do-	
470	0.27	-do-	
471	1.06	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
472	0.24	-do-	
475	2.06	-do-	
476	0.85	-do-	
477	1.02	-do-	
466	0.07	Chaddi Malla Reddy	2949.75
467	0.02	-do-	
468	0.07	-do-	
469	0.05	-do-	
470	0.27	-do-	
478	0.24	-do-	
479	0.89	-do-	
472	0.20	-do-	
474	0.15	-do-	
414	1.38	K. Sayanna	403.65
		M. Veeriah	134.55
		Vapula Pentiah	134.55
293	0.13	Wadla Ram Kishiah	112.12
411	0.18	Sakina Illiah	155.25
308	1.08	Ramakka	1414.50
309	2.36	-do-	
311	0.20	V. Chanderiah	672.75
309	1.18	-do-	
290	1.01	Ballamma	353.62
308	7.20	V. Shardamba	2587.50
311	0.20	Arjuna	172.50
395	2.16	K. Veeroji	574.77
408	0.17	Peddagola Balamma	389.85
407	0.26	-do-	810.50
309	2.36	E. Shanckeriah	1173.00
311	0.20	-do-	
309	1.18	V. Kistamma	136.75
311	2.10	-do-	
311	1.20	V. Radhiah	517.20
451	0.02	Laxma Reddy	1160.56
410	0.10	Y. Sai Reddy	246.81
451	0.02	-do-	
238	2.05	I. T. Shivamma & others i. e. 2 more	244.37 each
451	0.02	Y. Agamma	169.57
236	1.10	C. Penta Reddy	451.24

(1)	(2)	(3)	(4)
411	0.02	Y. Penta Reddy	160.57
296	2 00	T. Rajlingam	2885.90
410	0.19	Y. Venkat Ram Reddy	814.77
451	0.09	Y. Dadi Narsiah	453.90
394	0.04	Chakali Narsiah	84.50
394	0.11	Malliah	94.87
394	0.11	C. Muttiah	94.87
394	0.11	C. Laxminarsiah	94.87
394	0.04	C. Narsimloo	84.50
394	0.04	C. Narsiah	84.50
394	0.04	Kotiah	34.50
393	0.17	M. Malliah	146.62
393	0.17	M. Shriviah	46.621
298	0.18	W. Mallesha	112.12
309	1.18	V. Rajah	500.25
410	0.19	Y. Ram Reddy	814.77
451	0.09	do	
415	3.11	Veloori Lingiah	451.95
297	1.21	C. Ram Reddy	231.15
		Dadi Narsiah	346.75
466	0.06	Chaddi Ram Reddy	1388.62
467	0.02	do	
468	0.06	do	
469	0.05	do	
470	0.26	do	
497	0.09	do	
500/1	0.07	do	
500/2	0.05	do	
501/1	0.05	do	
501/2	0.06	do	
287	2.25	K. Chittiah	905.62
581	3.08	Aloori Veeriah	888.20
575	0.07	Veloori Anjah	24.15
396	0.22	P. Malla Reddy 63	68.25
397	0.18	Md. Ismail	241.50
397	0.27	Putnala Shaik Ali	282.87
9	3.02	I. Imam Sab	
562	0.17	Bhiku Sab	
778	0.21	Kareem Bee	1742.25
		Rajab Ali	
		Choti Sab	

(1)	(2)	(3)	(4)
1090	0.25	Kareem Sab & 3 other	1526.62
1163	0.34		
580	0.26	Gopal Reddy	224.25
544	2.00	Venkata Reddy	276.00
		Gopal Reddy	414.00
693	0.14	1. Wadia Mallesha	144.90
		2. K. Sundramma	
		3. C. Malliah	217.35
761	0.09	P. V. Satya Rao	4586.77
639	0.29	Ram Reddy	457.12
665	0.08	do	
975	1.09	Ashangari Maisiah	43.10
736	5.04	Pahlumal	588.42
		Khemchand	588.41
		Shewaram	588.42
1103	2.00	Dy. Custodian Hyd.	3559.25
735	2.14	do	
1104	0.18	do	
1105	1.01	do	
568	0.11	K. Veeroji	390.42
		Commissioner	
		Endowment	1371.95
955	0.01	Mallesha	336.87
1100/12	0.12	do	
886	0.13	Rajiah	336.87
606	0.01	Borra Sathiah	51.74
946	0.01	do	
711	0.08	Veeriah	1000.87
944	0.33	do	
1100	0.14	Chakali Muthiah	888.97
662/4	0.14	Pochiah	713.07
902/4	0.04	do	
656/4	0.08	do	
943	0.02	Narsiah	136.99
1096	0.01	do	
1135	0.02	do	
405	0.02	Nagaiah	45
1116	0.01	do	
606	0.01	Balliah	145.92
946/7	0.01	do	
663/8	0.01	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
716/6	0.01	do	
663	0.02	K. Durgiah	92.18
949/1	0.01	do	
1089	0.18	Wadla Malliah	517.49
1166/8	0.07	do	
947	0.08	Narsiah	1464.35
713	0.24	Agarah	1464.35
884	0.37	do	
892	0.88	do	
606	0.02	Smt. Buchamma	164.43
946/13	0.02	do	
716/12	9.02	do	
403	0.09	Narasiah	136.98
668	0.01	do	
1116	0.01	do	
606	0.02	B. Malliah	329.98
946	0.02	do	
633/14	0.06	do	
716	0.02	do	
1089/1	0.14	Waala Rajamma	493.65
1164/4	0.04	do	
1150/3	0.05	Rama Swamy	521.08
1152	0.14	do	
955/11	0.01	Chakali Shiviah	82.18
1100/10	0.02	do	
843/7	0.05	Satyamma	246.72
1165/7	0.03	do	
1096/6	0.01	do	
1116	0.01	Agiah	63.91
405	0.04	do	
512	0.01	Tallari Rajiah	575.82
1160/3	0.01	do	
672/8	0.05	do	
688/8	0.11	do	
955/8	0.03	Kathiah	191.92
1100	0.04	do	
943	0.13	Malliah	219.28
1096/1	0.03	do	
1131	0.04	Md. Haji	1423.82
589	0.18	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
870	0.38	Md. Haji	
681	1.28	Akula Malliah	
872	0.13	Lingiah	1060.37
186	0.14	do	
1168	1.03	Syed Yousuf	1198.88
1164	0.14	do	
1137	0.18	do	
534	1.05	Perka Narsiah	1104.37
124	0.28	Teegula Malliah	8829.50
142	1.21	do	
588	0.18	do	
1169	0.05	do	
23	0.07	do	
1154	0.10	do	
1046	3.05	do	
690	0.04	1. Tuppati Shivamma	34.50
		2. Beeramma	54.30
		3. Yellamma	54.50
1182	0.08	Kolkuri Malliah	207.00
952	0.08	Ammagari Penta Reddy	3424.12
610	0.24	do	
836	0.28	do	
839	2.15	do	
970	0.35	do	
666	0.04	do	
699	0.17	do	
714	0.22	do	
1086	0.05	do	
1170	0.04	do	
482	0.06	Polam Malliah	3760.50
483	0.12	do	
484	0.14	do	
485	0.12	do	
605	0.26	do	
850	3.05	do	
1085	0.30	do	
1087	0.18	do	
629	2.09	Bakka Balakishta Reddy	4688.38
638	0.23	do	
520	0.15	do	

1.	2.	3.	4.
1012	1.00	Bakka Balakishta Reddy	
921	0.22	do	
608	0.26	do	
678	0.21	do	
904	0.20	do	
879	0.06	do	
922	0.17	do	
596	0.16	Boora Pochiah	414.00
985	0.25	Wadla Shankariah	646.87
728	0.21	B. Kishta Reddy	1095.07
1025	0.32	do	
851	8.35	M. Ranga Reddy	2873.75
16	0.38	Elka Anjiah	10255.12
305	0.33	do	
75	5.14	do	
100	2.01	do	
118	2.03	do	
1140	1.06	do	
1141	1.08	do	
142	3.01	Tallari Narsiah	2915.25
293	1.24	do	
690	0.14	do	
1169	0.19	do	
891	0.18	do	
891	0.18	Koikuri Malliah	465.75
488	0.82	Ponnala Mala Reddy	10194.94
484	1.04	do	
485	0.88	do	
548	4.07	do	
635	1.18	do	
640	1.25	do	
861	1.26	do	
528	2.11	P. Bhim Reddy	101,94.94
524	1.27	P. Venkat Reddy	1,094.9
551	0.37	do	
482	0.15	do	
489	2.24	do	
96	4.17	do	
1007	8.11	do	
1053	2.86	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
1059	5.24	do	
557	1.18	do	
586	0.28	do	
587	0.16	do	
908	0.12	do	
914	1.10	do	
924	0.21	do	
1123	0.26	do	
1162	1.21	do	
22	1.05	do	
695	1.02	do	
718	0.21	do	
556	1.09	do	
718	0.21	do	
556	1.09	do	
694	0.24	do	
863	1.12	do	
997	1.02	K. Malliah &	
808	2.09	K. Chittiah	2410.68
996	2.14	do	
76	3.00	do	
834	20.16	Ramaram Raj Reddy	18112.56
36	3.25	do	
618	1.05	do	
984	1.16	do	
1008	3.16	do	
1882	0.81	do	
1111	0.36	do	
885	0.17	do	
940	1.05	do	
791	1.11	do	
595	1.20	Papi Reddy	10382.57
632	2.19	do	
804	3.01	do	
822	2.05	do	
1049	5.38	do	
582	1.12	do	
595	0.32	do	
688	0.80	do	
1119	0.18	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
548	2.04	P. Chandra Reddy	6649.17
1057	4.23	do	
22	0.23	do	
556	0.25	do	
586	0.14	do	
705	0.07	do	
914	0.25	do	
1123	0.13	do	
835	1.17	Chaddi Ashi Reddy	
814	0.38	-do-	
528	0.38	-do-	
978	4.23	-do-	
924	0.24	-do-	
1042	2.03	-do-	
1053	2.36	-do-	
1054	1.15	-do-	
1055	2.00	-do-	
587	0.17	-do-	
594	0.09	-do-	
882	0.10	-do-	
908	0.35	-do-	
934	0.23	-do-	
1119	0.05	-do-	
688	0.08	-do-	
1055	3.31	Tallari Rajiah	2604.75
615	2.11	Balika Kishṭa Reddy	16480.62
865	1.18	-do-	
844	1.20	-do-	
848	5.85	-do-	
853	3.18	-do-	
1012	1.00	-do-	
1025	8.09	-do-	
596	0.16	-do-	
608	0.26	-do-	
678	0.12	-do-	
723	0.21	-do-	
879	0.07	-do-	
904	0.19	-do-	
921	0.22	-do-	
922	0.18	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
925	0.25	-do-	
981	0.81	Kolkuri Beeriah	1095.37
985	0.16	-do-	
846	0.25	-do-	
951	0.04	-do-	
591	0.02	-do-	
894	0.04	-do-	
766	2.23	K. Muttiah	1530.94
770	3.06	-do- and A. Ram Kishta Reddy	444.18
908	1.07	P. Bal Reddy	1216.11
551	1.14	K. Sayanna	465.75
28	0.07	K. Malliah	181.12
690	0.04	T. Shivamma & 2 others	34.50 each
891	0.09	T. Ramiah	608.75
1169	0.05	-do-	
124	0.28	-do-	
628	0.02	Chaddi Narasa Reddy	14491.72
21	0.19	-do-	
898	1.05	-do-	
622	1.05	-do-	
626	1.34	-do-	
893	1.24	-do-	
900	0.18	-do-	
907	0.10	-do-	
992	3.05	-do-	
994	2.08	-do-	
1014	4.05	-do-	
1084	0.07	-do-	
1094	8.27	-do-	
	<u>20.22</u>		
34	0.10	1. Chaddi Narasa Reddy &	
591	0.26	2. Chaddi Veera Reddy	
622	1.15	-do-	
846	4.19	-do-	
900	0.18	-do-	
898	1.65	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
907	0.09	Chaddi Veera Rdedy	
984	0.12	-do-	
981	2.14	-do-	
991	8.38	-do-	
994	2.04	-do-	
995	1.10	-do-	
1084	0.16	-do-	
1148	1.05	-do-	
626	1.88	-do-	
628	0.20	-do-	
	22.09		
35	0.09	Laxmi Narsamma	8183.37
189	5.26	-do-	
511	1.20	-do-	
542	5.86	-do-	
1088	0.21	-do-	
1125	0.30	-do-	
1171	0.05	-do-	
85	0.87	Chaddi Chandra Reddy	9625.50
579	1.08	-do-	
888	3.38	-do-	
856	2.35	-do-	
877	1.09	-do-	
919	0.31	-do-	
1088	1.00	-do-	
1171	0.88	-do-	
181	0.14	-do-	
35	0.19	Chaddi Gopal Reddy	4209.00
511	2.88	-do-	
838	1.89	-do-	
877	0.22	-do-	
979	0.16	-do-	
1088	0.21	-do-	
1171	0.19	-do-	
84	0.80	Chaddi Narsimloo Reddy	12713.25
558	2.11	-do-	
628	4.67	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
898	1.24	Chaddi Veera Reddy	
895	1.08	-do-	
992	3.06	-do-	
1084	1.06	-do-	
145	5.18	-do-	
85	0.09	Chaddi Narayana Reddy	2199.37
511	1.19	-do-	
888	1.89	-do-	
877	0.14	-do-	
919	0.16	-do-	
21.	0.19	Chaddi Ram Reddy	5856.12
398.	1.04	-do-	
558.	0.30	-do-	
900.	0.16	-do-	
907	0.10	-do-	
1014	4.04	-do-	
1084	0.08	-do-	
38	0.16	C. Gapal Reddy	414.00
38	0.15	Malla Reddy	3172.28
544	1.39	Narsa Reddy	947.02
1050	5.08	Rayap Reddy	538.20
21	0.38	1. C. Narsamma	4095.25
545	3.15	2. M. Molliah	891.28
591	0.27	3. M. Mogliah	891.25
899	0.28	4. M. Rangiah	891.25
906	0.28	-do-	
1094	3.35	-do-	
1084	0.15	Kankunta Sayanna	388.12
24	0.08	-do-	
586	0.14	M. Shanker Reddy	2104.50
548	0.08	-do-	
807	0.25	-do-	
812	2.29	-do-	
883	0.07	-do-	
964	0.09	-do-	
693	0.14	K. Malla Reddy	862.25
729	0.12	P. Sailoo	810.50
929	0.24	V. Ramkishtiah	621.00
14	7.81	T. Rajiah	
192	2.35	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
691	0.11	T. Rajiah	
953	0.22	-do-	8616.37
1035	5.32	-do-	
1150	0.10	-do-	
510	0.09	K. Agiah	232.87
512	1.16	B Sathiah	612.37
817	0.05	-do-	
488	0.19	Akula Malliah	112.62
549	0.24	-do-	
50	0.07	T. Papiiah	755.12
51	0.06	-do-	
857	2.38	-do-	
874	0.07	-do-	
875	0.02	-do-	
50	0.06	P. Narsiah	978.50
51	0.07	-do-	
871	0.06	-do-	
78	6.31	Dubha Laxmiah	
610	0.25	A. Penta Reddy	2363.15
666	0.05	-do-	
807	3.81	-do-	
836	0.29	-do-	
1086	0.06	-do-	
952	0.08	-do-	
1170	0.04	-do-	
597	0.15	A. Ram Reddy	3199.87
633	0.23	-do-	
661	0.15	-do-	
665	0.04	-do-	
678	0.18	-do-	
727	0.11	-do-	
826	1.01	-do-	
837	0.20	-do-	
885	0.04	-do-	
950	0.08	-do-	
974	0.25	-do-	
1086	0.05	-do-	
1170	0.04	-do-	
19	1.22	-do-	1462.02
20	8.31	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
585	1.01	T. Ram Reddy	
1037	7.11	-do-	
1080	0.17	-do-	
1117	0.25	Veera Reddy & K. Malliah	046.87
533	0.28	Balraj Ausala	2784.12
1010	2.00	-do-	
1102	0.18	-do-	
1121	0.21	-do-	
971	1.08	Andalamma &	
972	2.13	Laxmi Narsamma	2975.62
1109	0.21	-do-	
1051	5.85	C. Pochiah	1218.00
		C. Narsiah	1013.00
		T. Narsiah	813.00
		T. Malliah	818.00
870	0.32	Md. Ismail	5468.25
872	0.13	-do-	
898	1.06	-do-	
1126	0.13	-do-	
1187	0.17	-do-	
1184	0.14	-do-	
8	1.08	-do-	
652	0.18	Ashangari Maisiah	3898.25
871	0.29	A Durgiah	
651	0.14	P. Narsiah	
975	0.39	B. Sathiah	
1027	1.39	-do-	
650	1.36	A. Chandra Reddy &	
665	0.09	Kistamma	5980.00
950	0.20	-do-	
974	0.25	-do-	
1044	2.08	-do-	
1086	2.08	-do-	
1117	0.04	-do-	
79	0.82	-do-	
620	1.02	-do-	
621	0.22	-do-	
661	0.22	-do-	
867	2.07	-do-	

(1)	(2)	(3)	(4)
622	0.05	A. Yella Reddy &	8065.62
974	0.25	V. Ramkishtiah	
969	0.26	do	
79	0.31	do	
950	0.07	do	
597	0.16	do	
661	0.16	do	
665	0.04	do	
873	0.18	do	
627	0.12	do	
1086	0.06	do	
1170	0.04	do	
132	0.24	Chaddi Narsa Reddy	8139.50
135	1.27	do	
154	0.08	do	
155	0.07	do	
565	0.34	do	
682	0.12	do	
961	0.09	do	
975	1.09	do	
132	0.26	C. Narayana Reddy	1595.62
134	0.06	C. Veera Reddy	1595.63
135	3.14	do	
154	0.13	do	
155	0.13	do	
961	0.09	do	
975	1.10	do	
1099	0.14	do	
682	0.06	do	
132	0.26	do	
134	0.08	do	
135	1.27	do	
154	0.08	do	
155	0.07	do	
580	0.25	do	
958	0.19	do	
978	0.87	do	
132	2.14	C. Chandra Reddy	4828.12
134	0.07	do	
135	1.28	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
154	0.08	C. Chandra Reddy	
155	0.07	do	
692	0.34	do	
958	1.00	do	
973	3.27	do	
1124	0.32	do	
132	1.18	Chaddi Gopal Reddy	3777.75
134	0.05	do	
135	1.28	do	
154	0.03	do	
155	0.07	do	
692	0.17	do	
958	0.20	do	
973	1.33	do	
1124	0.15	do	
132	2.14	C. Narasimha Reddy	7046.62
134	9.03	do	
135	1.27	do	
154	0.02	do	
155	0.06	do	
565	0.33	do	
961	0.86	do	
975	3.29	do	
1099	1.05	do	
132	2.14	C. Narasimha Reddy	7046.62
134	0.08	do	
135	1.27	do	
154	0.02	do	
155	0.06	do	
565	0.33	do	
961	0.86	do	
975	3.29	do	
1099	1.05	do	
132	0.26	Chaddi Narayan Reddy	1949.25
134	0.03	do	
135	1.27	do	
154	0.03	do	
155	0.07	do	
278	0.86	do	
1127	0.16	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
182	0.34	C. Ram Reddy	1914.75
134	0.04	do	
135	1.27	do	
154	0.02	do	
155	0.07	do	
682	0.12	do	
961	0.09	do	
1099	0.15	do	
132	2.15	C. Gopal Reddy	9435.75
134	0.08	do	
135	1.27	do	
154	0.02	do	
566	0.26	do	
681	0.34	do	
949	0.37	do	
1058	6.32	do	
1079	0.29	do	
132	2.15	1. Malla Reddy	5468.25
134	0.06	2. Narasa Reddy	
154	0.02	3. Ranga Reddy	
155	0.06	do	
566	0.26	do	
681	0.34	do	
949	0.37	do	
1056	1.00	do	
1079	0.29	do	
961	0.09	C. Narasamma	232.87
581	3.08	A. Ramamma	1104.00
		Laxmi Narasamma	
		Rajiah	
		V. Anjiah	71.87
575	0.07	Ponnala Bhim Reddy	
		& others	190.90
396	0.22	C. Ashi Reddy	190.90
396	0.28	Md. Ismail	242.65
397	0.27	P. Shaik Ali	232.80
9	3.02	Imam Sab	1042.25
		Bikku Sab	
562	0.17	Karim Sab	146.55
		Rajab Ali	
778	0.21	Choja Sab	

10.90	0.25	Kara Sab	2.15
		Chote Sab	
11.8	0.34	Peer Md. Bado Sab	8.7
778	0.21	Chota Sab	181.12
1090	0.25	Karem Sab	215.55
		Chota Sab	
1163	0.34	Peer Md.	879.75
		Bade Sab	
580	0.26	Gopal Reddy	224.17
5.4	2.00	Venkat Reddy	690.00
693	0.14	Wadla Mallesha	362.25
761	2.09	P. V. Satya Rao	2302.87
639	0.29	A. Ram Reddy	457.12
665	0.29	do	
975	1.09	do	
576	0.05	do	
736	5.00	Pahloomal & other	1733.62
1103	2.00	Dy. Costudian	2717.45
785	3.14	do	
1104	0.18	do	
1105	1.01	do	
568	0.11	K. Veeroji	94.87
483	0.20	Akula Malliah	17808.15
484	0.20	do	
485	0.24	do	
840	2.29	do	
866	1.37	do	
482	0.11	do	
756	2.14	do	
1041	7.09	do	
1004	3.07	do	
589	1.27	do	
555	2.04	do	
941	1.11	do	
700	0.11	do	
728	0.12	do	
708	0.10	do	
1138	0.21	do	
823	1.10	Ranga Reddy	19121.62
824	1.29	do	
982	2.00	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
985	1.09	Ranga Reddy	
989	3.19	do	
781	0.20	do	
847	7.19	Ranga Reddy	
1067	3.77	do	
990	2.20	do	
993	2.01	do	
962	0.15	do	
963	0.30	do	
1082	0.31	do	
1120	0.32	do	
88	1.03	do	
883	0.27	do	
649	1.20	Narayan Reddy	5545.87
976	1.25	do	
977	2.03	do	
592	0.24	do	
915	0.14	do	
518	1.04	do	
704	0.17	do	
720	0.17	do	
1083	0.09	do	
803	0.15	C. Malliah and	7374.37
819	0.39	Kista Reddy	
1001	2.25	do	
56	5.34	do	
1081	0.07	do	
938	0.14	do	
730	0.08	do	
731	0.14	do	
801	0.30	C. Penta Reddy	1776.75
1064	1.88	do	
688	0.10	do	
575	0.04	Vapula Agaiah	
538	1.10	do	
828	1.07	do	
587	0.20	do	2958.37
1024	2.07	do	
694	0.11	do	
696	0.05	do	

515	0.04	Vapula Deviah	3639.75
588	1.31	do	
643	1.81	do	
827	1.07	do	
637	0.21	do	
1024	2.07	do	
694	0.12	do	
696	0.06	do	
69	5.34	Ramlachamma	4853.00
679	0.28	do	
57	0.04	K. Malliah	3769.13
677	0.11	do	
894	0.28	do	
1013	4.11	Khatija Bec and others	2949.75
862	0.32	Munigala Venkaiah	586.50
726	0.12	do	
18	0.09	A. Yelliah	570.59
700	4.04	do	
1138	0.07	do	
1139	1.34	C. Ratnamma	1914.75
567	1.34	do	
569	0.07	do	
707	1.01	K. Veeroji	3156.75
828	2.14	K. Ramiah	2622.00
675	0.06	do	
722	0.16	do	
894	0.27	do	
1115	0.21	do	
1048	4.37	K. Ram Reddy	4950.75
951	0.23	do	
727	0.12	do	
721	0.25	do	
1000	2.00	V. Venkat Swamy	2156.25
573	0.08	do	
1128	0.12	do	
1153	0.10	do	
1	1.10	C. Kishta Reddy	28530.53
744	6.08	Narayan Reddy	
828	1.04	Penta Reddy	

1.	2.	3.	4.
829	3.17	Veera Reddy	
830	9.33	do	
843	2.05	do	
859	1.29	Veera Reddy	17464.30
860	2.87	do	
858	5.39	do	
1060	2.24	do	
1072	2.36	do	
608	0.24	do	
657	0.29	do	
831	0.25	do	
882	1.00	do	
883	0.17	do	
837	0.12	do	
889	0.24	do	
926	0.13	do	
945	1.20	do	
959	0.18	do	
1082	0.32	do	
1167	1.04	do	
1	1.10	do	
14	2.14	do	
828	0.35	do	
829	0.30	do	
830	7.27	do	
55	2.38	do	
94	6.14	do	
584	1.23	do	
608	0.25	do	
657	0.29	do	
696	0.17	do	
703	0.30	do	
833	0.17	do	
831	0.26	do	
832	0.09	do	
830	2.06	C. Keshta Reddy	1543.87
832	0.31	do	
764	0.32	C. Anji Reddy & others	9039.00
785	2.34	do	
1066	7.30	do	

(1)	(2)	(3)	(4)
960	0.15	do	
896	1.12	do	
905	0.22	do	
1076	0.05	do	
523	0.34	C. Shiva Reddy	11566.12
536	0.26	do	
589	0.01	do	
814	0.33	do	
510	1.17	do	
1002	2.15	do	
1042	4.15	do	
559	0.19	do	
583	0.13	do	
594	0.09	do	
924	0.23	do	
934	0.24	do	
1119	0.05	do	
655	0.05	do	
710	0.14	do	
882	0.10	do	
920	1.31	do	
688	0.07	do	
647	0.18	T. Akkiah	1552.50
816	0.18	do	
1017	1.09	do	
918	0.16	do	
684	0.01	do	
604	0.14	B. Narayan Reddy	8078.00
684	0.23	do	
795	1.25	do	
686	0.39	do	
768	0.27	do	
799	1.27	do	
821	1.27	do	
86	3.32	do	
566	0.26	do	
937	1.09	do	
719	1.15	do	
136	2.18	Moragamma	6658.50
788	0.16	do	

1.	2.	3.	4.
1047	7.00	do	
953	0.22	do	
852	4.06	P. Balamalliah	1431.75
		Polam Malliah	143.75
663/6	0.03	B. Balliah	77.62
875	0.03	do	77.62
645	0.24	Shiv Reddy	207.00
877	0.14	Domodher Reddy	862.25
292	0.37	Pochiah	819.12
590	0.18	Md. Ismail	465.75
311	2.20	V. Ramloo	862.50
509	1.09	A. Malliah	388.12
411	0.18	S. Balliah	155.25
994	2.03	Ram Reddy	715.87
506	1.09	V. Mangli	422.62
466	0.07	Gopal Reddy	171.12
467	0.02	do	
472	0.13	do	
474	0.25	do	
466	0.07	Narsa Reddy	171.12
467	0.02	do	51.75
468	0.07	do	171.12
469	0.05	do	129.87
470	0.26	do	224.25
498	0.06	do	155.24
500/2	0.05	do	129.37
501/1	0.05	do	362.25
502	0.14	do	
466	0.06	Veera Reddy	1060.80
467	0.02	do	
469	0.05	do	
497	0.04	do	
498	0.04	do	
500/1	0.04	do	
500/2	0.02	do	
501/1	0.04	do	
501/2	0.04	do	
502	0.06	do	
498	0.21	Narasimiah Reddy	543.37
428	0.06	Ram Reddy	155.24
894	0.08	Pochiah	25.17
143	3.83	Veera Reddy	1819.62

(1)	(2)	(3)	(4)
410	0.07	Lasma Reddy	171.12
39/2	1.21	Lasma Reddy	
39/3	1.34	do	
39/4	1.80	do	
89/5	1.32	do	
89/6	1.32	do	
39/7	2.04	do	
89/11	2.05	do	
89/12	1.39	do	

NAGLOOR VILLAGE . MEDCHAL TO HYDERABAD DISTRICT

347	0.13	Gunda Adviah	112.12
283	1.35	Chapati Akkiah	922.87
326	0.32	do	
282	1.09	C. Balliah	422.62
296	0.36	K. Beeriah	310.15
275	0.10	C. Malliah and	879.75
278	1.28	Beeriah S/o Balliah	
310	0.24		
289	0.28	Konkunta Bala Malliah	198.87
247	3.06	Rayni Balliah	1086.73
221	1.22	Jennram Chittiah	584.75
221	2.05	Eraglla Pochiah	1078.12
221	4.25	Golla Malliah	1595.62
4	0.24	G. Kommiah	4134.25
61	1.31	do	
244	1.09	do	
72	0.28	Venkiah	241.50
189	0.13	Venkiah	112.12
284	0.15	C. Pochiah	2139.00
285	0.22	do	
286	0.09	do	
214	2.22	Venkatgolla Pochiah	1112.62
216	0.27	do	
276	0.39	Mutyala Narayana	386.37
277	0.29	Sundnam Sailoo	448.50
304	0.23	do	
264	1.00	K. Pentiah	698.62
280	0.18	do	
309	0.23	do	
290	0.10	K. Malliah	948.75

(1)	(2)	(3)	(4)
293	1.31	do	
303	0.29	do	
292	0.26	Vapulla Pentiah	224.25
305	1.07	C. Narayana Reddy	405.37
307	0.39	Polam Malliah	1750.87
302	2.29	do	
330	1.15	do	
51	0.11	Parwathi Chanderiah	284.62
351	0.27	Aindla Pentiah	232.87
334	1.04	Polam Balliah	879.50
332	1.06	K. Malliah	983.25
333	1.03	do	
385	1.23	S. Malliah	1242.00
337	0.16	do	
342	1.01	do	
343	0.24	do	
265	1.02	K. Ram Ramnanna	966.00
266	0.30	do	
336	0.10	do	
345	0.11	do	
348	0.19	do	
325	0.34	K. Lingiah	517.50
319	0.25	Bolleboina Veeriah	215.62
322	0.09	M Venkiah	77.62
468	0.7	Gopal Reddy	171.12
469	0.05	do	
470	0.26	do	
477	0.17	do	
478	0.18	do	
470	0.26	Veera Reddy	682.72
502	0.15	Ram Reddy	352.25
286	2.20	Papi Reddy	882.50
298	0.14	Narsimha Wadla	130.75
393	0.17	Narsiah Mangali	146.62
497	0.09	Narsa Reddy	600.67
501	0.07	do	
501/2	0.07	do	
492/1	0.04	Malliah	502.12
494/1	0.10	do	
496/1	0.17	do	

1	2	3	4
466	0.07	Rammava	3220.17
467	0.02	do	
468	0.07	do	
469	0.06	do	
470	0.26	do	
472	0.19	do	
474	0.15	do	
478	0.25	do	
479	0.39	do	
468	0.06	Veera Roddy	155.21
25	0.04	Papiiah Neeradi	543.36
878/1	0.09	do	
1091/1	0.02	do	
11 2/1	0.06	do	
1165/1	0.04	Agaiiah	108.50

BANDA MADHARAM VILLAGE : MEDCHAL TALUK : HYD. DIST.

161	1.00	Veera Reddy	1035 00
161	2.00	Veera Reddy	do
161	1.00	V. Ramian	845.00
161	1.27	K. Lingiah	577.87
161	1.26	C. Narayana	568.25
161	1.27	K. Nagiah	577.87
161	1.00	S. Satya Narayana	345.00
161	1.00	B. Jakula	345.00
161	1.00	Venkaiah Jakula	345.00

MANDAKUNTA VILLAGE, MEDCHAL TALUK, HYD. DIST.

40	5.00	Balliah	
40	2.07	1. Ismail Khan 2. Narsimloo	
40	5.00	Goragani Peddiah	
40	5.00	Ponnala Bhim Reddy	
7/a	2.00	Ramji	690.00
7/b	5.00	Walia	1725.00
6/k	5.00	Sitya	1725.00
31	1.18	Mir Mahboob Ali and others	25290.17
32	0.28	do	
38	1.33	do	
34	1.24	do	

1	2	3	4
35	1.37	do	
36	0.15	do	
38	2.07	do	
328	2.24	Gangani Venkiah	1112.62
19	0.17	G. Malliah	1406.62
273	1.16	M. Balliah	485.00
358	1.38	K. Balliah	678.75
281	0.09	Jetti Malliah	207.00
306	0.22	do	
287	0.22	K. Muttiah	189.75
308	0.26	K. Lingiah	353.26
321	0.15	do	
298	1.00	M. Veeriah	345.00
84/A	0.19	K. Ramiah	163.87
84/B	0.09	Malliah	11.62
74/C	0.09	Gandiah	77.62
42	0.01	K. Gandiah	40.25
52	0.01	Drgiah	40.25
193	2.19	K. Ramiah	853.87
52	0.08	Ramiah	120.75
241	0.81	K. Gondiah	534.75
241	1.24	K. Durgiah	1154.00
241	0.81	K. Malliah	534.75
212	0.29	do	
297	0.14	N. Narsiah	370.57
239	2.01	Ergalla Sayanna	1397.52
187	0.35	B. Shanker Rai	30828.62
197	2.38	B. Kishan Rao	
206	1.55	3 & other P.Ts.	
207	1.35	do	
281	7.15	do	
233	10.1	do	
236	11.28	do	
237	6.28	do	
270	2.09	do	
279	1.08	do	
288	12.31	do	
232	2.37	do	
339	1.28	do	
344	5.15	do	

1	2	3	4
349	0.23	do	
350	0.32	do	
320	3.20	do	
78	1.10	B. Ramchiander Rao B. Shanker Rao Sri Korvi Malliah PT	1298.75
223	1.38	B. Bal Rajeshwar Rao	6679.77
232	6.24	do	
341	9.19	do	
15	9.31	B. Rajeswar Rao	14283.57
99	8.21	do	
63	0.28	do	
79	1.00	do	
87	1.37	do	
22	1.02	do	
32	1.04	do	
1	1.03	B. V. Rajeswar Rao	43753.47
5	1.30	do	
67	3.26	do	
71	0.24	do	
77	12.20	do	
16	1.37	do	
29	1.22	do	
57	1.32	do	
73	1.27	do	
76	2.00	do	
86	1.21	do	
88	1.36	do	
91	1.25	do	
92	1.06	do	
100	18.35	do	
102	15.01	do	
103	10.20	do	
37	0.26	B. Kishan Rao and	16659.47
246	8.01	do	
42	1.21	do	
86	1.20	do	
48	0.37	do	
54	1.13	B. Kishan Rao &	As mentioned
44	1.21	B. Shanker Rao	above

(1)	(2)	(3)	(4)
55	0.28	do	
47	1.06	do	
7	3.21	Md. Omar & Md. Qsman	11477.57
8	4.37	do	
27	0.12	do	
26	1.10	do	
45	0.33	do	
30	2.24	do	
194	1.19	M. Ranganna	1906.11
167	3.81	do	
163	3.01	P. Venkat Reddy	1457.61
9	0.09	M. Kishtiah	119.57
46	0.10	do	
185	4.00	do	
9	0.10	M. Nagiah	576.00
17	0.31	do	
46	0.10	do	
185	4.00	do	
3	0.13	C. Malliah	519.28
80	0.11	do	
295	1.00	P. Ram Reddy	365.00
317	1.06	P. Chandra Reddy	396.25
811	0.39	Sangam Veeriah	336.38
88	0.38	Korvi Malliah	1116.07
195	0.29	do	
219	0.06	do	
230	0.05	do	
240	0.30	Shatam Narayan	1587.00
327	2.54	Golla Malliah	897.00
25	1.88	Ismail Khan	8189.50
220	2.28	Antiah Dundigal	2760.00
840	5.12	Md. Rajab Ali	
324	0.10	K. Ramiah	86.25
2	7.35	B. Kishan Rao	4786.87
49	0.09	Gundiah	2667.00
194	1.12	do	
196	0.32	do	
243	2.28	do	
195	0.29	K. Lachmiah	457.62
75	0.11	Rayani Pentiah	1224.75

(1)	(2)	(3)	(4)
82	0.12	do	
188	0.22	do	
313	0.38	T. Papiah	327.75
48	1.35	Pentiah	2858.72
49	0.09	do	
68	0.07	Golla Bagiah	60.87
217	1.08	Shatam Malliah	1155.75
225	0.17	do	
240	0.31	do	
219	0.12	do	
21	1.18	Gola Yellanna	6083.25
66	0.22	Lashker Yelliah	
68	0.07	Ramiah	
229	1.01	do	
88	0.06	Golla Mallaiah and	172.50
10	0.14	Ranganna	
318	2.07	Pure Mallaiah	966.00
224	0.18	Shatam Mallaiah	840.68
240	0.80	do	
271	0.35	Shiviah, Beeriah	
		Naraynna	303028.87
800	0.18	K. Balliah	776.12
301	1.03	Veera Mallamma	
85	0.18	B. Kasim Sah	112.12
329	0.37	Pasula Mallaiah	319.12
313	0.38	Wadepally Kishtiah	317.75
		do Adviah	
		do Malliah	
316	0.20	Sudnam Sayanna	172.50
Dundigal Village Medchal Taluk Hyderabad Dist.			
843	5.18	Fakruddin Khan, other of	30418.65
144	5.08	Seeta Goud Pt on 849 to 855	
845	8.10	Jogi Reddy Pt. on 343 844, 845, and 848.	
848	2.15		
849	8.33		
850	10.34		
851	10.34		

1.	2.	3.	4.
852	11.29		
858	12.27		
854	9 04		
855	3 35		
864	13.05	Fakruddin Khan and others	4528.12
Vagolkunta Village Medchal T.q Hyderabad Dist.			
82	3.13	B. V. Rajeshwar Rao	8530.12
88	4.19	do	
30	4.84	do	
118	1 11	do	
12	1.25	do	
20	1.34	do	
21	1.21	do	
22	0.16	do	
26	0.88	Korvi Durgiah	1163.80
82	2.22	do	
27	1.30	C. Pedda Malliah	8709.90
32	8.17	do	
30	1.07	do	
22	0.17	do	
10	1.82	do	
12	0.83	Balanna	877.00
82	1.01	do	
36	0.80	do	
82	1.02	Goku Komsiah	1742.25
83	1.13	do	
2	2.27	do	
33	1 24	Gudse Narsiah	1121.25
18	0.33	do	
2	1.27	Chakali Bagiah	1238.37
33	1.36	do	
28	2.29	C. Balliah	2570.25
28	2.00	C. Yadiiah	
28	2.00	C. Veeriah	
22	0.17	Shatam Mallaiah	681.37
81	1.05	do	
80	2.03	Shatam Muttiah	1548.87
30	1.06	S. Pentiah	
22	0.17	do	

22	0.17	Shaṭam Narsiah	2768.62
14	0 20	do	
10	1.30	do	
27	7.80	B. Rajeshwar Rao	4217.62
25	3.05	do	
20	0.25	do	
11	0.29	do	
27	0.24	C. Pentiah	3096.37
25	2.17	do	
24	5.10	do	
17	0.38	do	
26	3.16	Korvi Mallaiah	1173.00
26	3.16	Korvi Gondiah	1173.00
8	1.32	Ode Venkiah	1868.00
25	2.86	B. Kishan Rao	15936.37
24	4.03	do	
23	12.14	do	
28	5.34	do	
27	1.28	do	
17	0.38	do	
15	do	do	
14	1.24	do	
16	0.36	do	
25	4.00	Gondla Ramloo	1380.00
24	2 00	Chakiadala Jitiga	690.00
22	7.11	B. Rajeshwar Rao	6920.87
14	7.13	do	
31	0.38	do	
5 & 6	1.22	do	
4	8.28	Madala Kishtiah	2280.81
5	1.09	Madala Nagiah	426.93
5	1.11	Kadigalla Narsiah	699.62
31	0.80	do	
5 & 6	0.25	Golla Bagiah	1923.87
34	2.18	do	
31	1.10	do	
32	1.13	Golla Pochiah	232.96
32	8.35	Rayani Pentiah	801.00
5 & 6	0.82	do	

1.	2.	3.	4.
5 & 6	0.32	Erragala Pochiah	806.85
19	1.24	Vapula Deviah	994.60
Gummadala Village Narsapur Taluk Medak District.			
219	14.52	Nandyala Sathi Reddy	16577.24
220	9.06	do	
222	19.28	Narsimiah Reddy	81489.00
223	16.18	do	
224	13.01	do	
225	10.19	do	
226	16.08	do	
228	9.03	do	
228	19.37	do	
234	13.75	do	
230	18.34	Raghava Reddy	1306.50
229	5.04	K. Chinna Siva Reddy	13748.25
231	8.01	do	
232/b	6.32	do	
232/a	7.15	Rayap Reddy	5088.75
236	9.28	Rayap Reddy	69638.25
238	10.15	Panchia Reddy	
239	13.22	Grogore Reddy	
240	16.14	K. Chinna Siva Reddy	
241	15.34	do	
242	14.34	do	
243	9.28	do	
244	9.28	do	
246	16.38	Panchia Reddy	11609.25
227	7.16	Erva Rayap Reddy	51606.00
221	4.04	do	
235	4.07	do	
221	4.04		
235	4.07		
221	4.02		
985	4.08		
Kankuota Village Narsapur Taluk Medak District.			
805	17.11	D. Prakash Reddy	130070.50
806	1.24	P. Venkat Reddy	

808	17.33	K. Narayan Reddy	
814	15.38	Alla Reddy	
815	19.20	do	
816	12.32	do	
818	14.01	do	
819	15.31	do	
820	18.10	do	
821	10.01	do	
824	11.22	do	
825	14.16	do	
826	9.28	do	
827	17.09	do	
828	8.21	do	
829	8.31	do	
817	11.07	Devarap Kasap Reddy & Ekala Dev Sailoo	7710.75
130	16.14	Moosapet Narsiah & Vadguri Narsiah	11281.50
Bontapally Village Narsapur Taluk Medak District.			
239	308	Vadde Narsiah	2208.00
242	8.24	Rayap Reddy	
245	8.20	Rayap Riddy	11799.00
243/a	0.20	Veeriah	345.00
243/b	0.20	Ramiah	845.00
244	5.82	Gundori Venkiah	4022.00
246	1.30	Chapati Lachiah	2311.50
247	1.24		
248	1.35	Kawal Veeriah	2811.75
249	2.08	do	
241/d	0.24	N. Mallaiah	1690.49
241/b	0.24	C. Lachiah	1690.51
241/c	1.09	do	
241	2.19	do	
Annaram Village Narsapur Taluk Medak District :			
131	2.00	Yeera Ramiah	690.00
156	0.34	Shiva Reddy Sangi Reddy	536.50
143	2.34	G. Papaiah	1666.50
155	7.14	T. Siva Reddy	5675.25

156/1	0.85	do	
126	1.24	A. Ram Reddy	
		Begari Ballaiah	2380 50
132	3.18		
150	1.18		
110	2.00	do	552.00
135	0.37	Smt. Laxmi Bai	688.25
156/a	1.30	Shiva Reddy	1207.50
146	1.82	A. Sathiah	621.00
		A. Ramloo	62.100
134	1.35	D. Bhoomiah	1293.75
112	4.08	Papamma	11238.87
148	14.10		
145	2.13	Dabid Reddy	1604.25
140/b	2.08	Chenap Reddy	4321.50
147	2.32		
149	1.14		
130	1.07	M. Narayan Reddy	810.75
111	1.22	Ramaiah Mongali	534.75
113	2.34	M. Narayan Reddy	983.25
127	3.33	Laxmiah	1819 62
128	11.35	Sugna Bai	4096.87
130	1.01	Kishanchand	852.50
141	4.10	Chenap Reddy	2989.50
142	0.37	Shankeriah	6 8.25
144	1.01	Laxmiah Begari	707.25
144	1.01	Rajiah Begari	707.25
127	1.36	Rajiah	655.50
140/a	2.09	Alia Reddy	1535.25
129	3.09	Byndla Lingiah	48338.87
131/a	3.28		
143	2.83		
138	2.37	Darga Saloo	2018.25
131/c	2.00	Shivamma	690.00

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L. A, Q. No. 130 (unstarred), S. No. 4]

(a) A sum of Rs. 10 lakhs was allotted to Srikakulam district for execution of relief works during 1967-68.

(b) No amount was actually spent during the year 1967-68.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L. A. Q. No. 2526 (Unstarred) S. No. 5]

(a) An amount of Rs. 1,49,59.60 was allotted to Srikakulam district for drought relief measures during 1968-69.

(b) Statement showing amount allocated to each department expenditure incurred by each department under drought relief measures in Srikakulam district during 1968-69.

Name of the department	Allotment	Expenditure	Balance Excess	Expenditure	Remarks
1	2	3	4	5	6

SECTION-I

1. P.W.D. (Major Irrigation) Exe. Engineer, P.W.D. Vizianagaram.	2003502	2003548	—	41	—
2. P.W.D. (M.I.) Exe. Engineer. P. W. D. Srikakulam	8605000	3605000	—	—	—
3. P.W.D. (R&B) Exe. Engineer, Roads & Buildings, Srikakulam	1803063	1802955	108	—	—
4. Panchayat Raj Exe. Engineer, Z.P. Srikakulam	3776548	3776222	326	—	—
5. Soil conservation Asst. Soil conservation Officer, Srikakulam Bobbili.	549995	549995	—	—	—
6. Forest Department, Dist. Forest Officer, Srikakulam	63000	63000	—	—	—
7. Subsidy towards transport of seed (D.D.A. Srikakulam)	33500	33498	2	—	—

Total: 11834608 11834213 436 41 —

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

SECTION -II

1. Distress Taccavi Revenue Depart-ment.	2486000	2482745	3255	--	Lapsed by 8-10-68.
2. Agricultural Depart-ment.	139000	127237	11763	--	--
Total :	2625000	2609982	15018	--	--

SECTION-III

1. Equalisation Grant (Panchayat Raj De-partment)	250000	238513	11437	--	Available with Z.P.
2. Drinking Water sup-ply scheme.	250000	--	250000	--	Adjusted to Z. P. funds on 31-3-69.
Total :	500000	238513	261487	--	--

Grand Total :

(Sec. I to III) 1,49,52,608 1,46,82,708 2,76,941 41 --

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L. A. Q. No. 1526-P. (unstarred) S. No. 6]

Answer :

(a) No assignment was made in 1967-58. In 1968-69, 73 poor families were, however, assigned land.

(b) Statement is enclosed.

(c) Patta Certificates have been issued to the assignees but physical possession has not been handedover to them as a petition has been lodged by M. L. A. for cancellation of pattas in certain cases. Enquiries are under progress for taking action in cases of irregular assignments.

(d) & (e) Yes, Sir. In the case of assignees conveyed by items.

(d) & (e) above, the assignments made appear to be irregular, and the Collector is taking action to cancel the same after notice.

(f) to four families Sir,

STATEMENT SHOWING THE ASSIGNMENT OF GOVERNMENT LAND IN
RAINKUNTA VILLAGE BHONGIR TALUK.

Sl. No.	Name and father's name of the assignee with full address.	Extent assigned.
(1)	(2)	(3)
<i>Satvasri</i>		
1.	K. Muthaiah	0-20
2.	A. Narayana s/o Jammaiah	0-20
3.	G. Kondaiah s/o Baswaiah	0-20
4.	Y. Rajarah s/o Bashaiah	1-00
5.	R. Mysa Goud s/o Agamallu	1-00
6.	B. Venkataiah s/o Sailu	1-00
7.	T. Peddalu s/o Narsaiah	1-00
8.	Beerappa s/o Yellaiah	1-00
9.	M. Narsiah s/o Somalah	0-08
10.	V. Yokub s/o Narsaiah	0-08
11.	K. Raja Ram s/o Ramaiah	0-0.
12.	M. Pentaiah s/o Rajaiah	0-08
13.	G. Narsaiah s/o Narsaiah	0-08
14.	M. Ramchandraiah s/o Yellagoud	0-08
15.	M. Narsaiah s/o Jammaiah	0-08
16.	B. Narsaiah s/o Sailu	0-08
17.	N. Machender s/o Chandraiah	0-08
18.	G. Mallaiah s/o Naravana	0-08
19.	K. Narasaiah s/o Agaiah	0-08
20.	D. Yadaiah s/o Agaiah	0-08
21.	K. Narasaiah s/o Ramaiah	0-08
22.	Md. Ibrahim Ali s/o Jaffar Ali	0-08
23.	K. Mallaiah s/o Siddaiah	0-08
24.	V. Ramaiah s/o	0-08
25.	G. Mallaiah s/o Yellaiah	0-08
26.	K. Narsaiah s/o Agaiah	0-08
27.	B. Sailu s/o Narsaiah	0-08
28.	T. China Yellaiah s/o Rajaiah	0-08
29.	C. Narsaiah s/o Muthaiah	0-08
30.	D. Mallaiah s/o Balaiah	0-08
31.	S. Narsaiah s/o Mallaiah	0-08
32.	M. Narsaiah s/o Mallaiah	0-08
33.	R. Rajalingam s/o Rajaram	0-08
34.	R. Sailu s/o Muttaiah	0-08
35.	G. Ramakka w/o Laxmaiah	0-08

1	2	3
36.	G. Yellaiah s/o Mallaiah	0-08
37.	R. Ramaiah s/o Ilaiah	0-08
38.	G. Venkaiah s/o Raja Ram	0-08
39.	G. Narsaiah s/o Venkaiah	0-08
40.	R. Malleshham s/o Nasaiah	0-08
41.	B. Laxminarsaiah s/o Sailu	0-08
42.	B. Poshaiiah s/o Laxmaiah	0-08
43.	B. Balaiah s/o Ramaiah	0-08
44.	G. Mallaiah s/o Mallaiah	0-08
45.	U. Uppalaiah s/o Ramaswamy	0-08
46.	T. Ramaiah r/o Ramanajiah	0-08
47.	Ali Sharif s/o Shaik Ahmed	0-08
48.	M. Chandraiah s/o Agaiah	0-08
49.	B. Bala Narsaiah s/o Mallaiah	0-08
50.	B. Balaiah s/o Bondaiah	0-08
51.	S. Venkataiah s/o Venkaiah	0-08
52.	P. Mallaiah s/o Sailu	0-15
53.	R. Lakshmaiah s/o Valaiah	0-08
54.	B. Yadaiah s/o Sailu	0-08
55.	D. Yadaiah s/o Mallaiah	0-08
56.	M. Yadaiah s/o Rangaiah	0-08
57.	Mohd. Yakub s/o Jaffar Ali	0-08
58.	G. Narsaiah s/o Mallaiah	0-08
59.	K. Jammaiah s/o Narayana	0-08
60.	V. Venkataiah s/o Narayana	0-10
61.	M. Lakshmaiah t/o Yallaiah	0-08
62.	K. Yadagiri s/o Laxmaiah	0-08
63.	M. Balanarasaiiah s/o Visvanadham	0-08
64.	I. Narsaiah s/o Mysaiah	0-08
65.	V. Pentai hs/o Venkaiah	0-08
66.	L. Venkata Rsdhy s/o Malla Reddy	0-08
67.	Gulam Dastagir s/o Mohd Smabudd	0-10
68.	Nasaiah s/o Narayana	0-20
69.	G. Venkata Reddy s/o Seta Reddy	1-00
70.	S. Chandraiah s/o Narsaiah	0-20
71.	M. Narayana s/o Agaiah	0-20
72.	M. Somaiah s/o Agaiah	0-20
73.	B. Sidda Reddy	0-20
74.	B. Bhopal Reddy	0-20
75.	G. Ramalingeshwar Rao s/o Advaiiah	0-20

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

[Vide answer to L.A.Q. No. 7242 (unstarred), S. N. 9]

**THE NAMES OF THE SARPANCHAS REMOVED SO FAR FROM 1964 IN NALGONDA DISTRICT,
TOGETHER WITH THE REASONS FOR REMOVAL IN BRIEF, ARE PLACED ON THE TABLE OF HOUSE.**

Sl. No.	Name of the Gram Panchayat.	Name of the Panchayat Samithi.	Name of the Sarpanch.	Date of Removal	Reasons for removal.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Durajapalli	Suryapet	Sri N. Muthuiah	1-10-65	Withdrawn the Panchayat funds unnecessarily and retained heavy cash balances.
2.	Paṣherlapahad	Suryapet	Sri T. Nagulu	5-9-66	Retained heavy cash balances. Misused the Panchayat funds.
3.	Pochampalli	Bhongir	Sri B. Chandraiah	5-9-66	Retained heavy cash balances. Misused the Panchayat funds.
4.	Dandampalli	Nalgonda	Sri P. Anantharamaiah	5-6-68	Retained heavy cash balances and withdrawn panchayat funds unnecessarily.

198

18th August, 1969.

Written Answers to Questions

200 18th August, 1969.

Written Answers to Questions:

STATEMENT LAID ON THE

VIDE ANSWER TO CLAUSE (b) OF

1962

1963

S. No.	Name of the Local Libraries Authority	Maintenance of existing Libraries	For providing adequate books for the DCL & Branches and freed Book Depository Centres	Production of Children Literature
--------	---------------------------------------	-----------------------------------	---	-----------------------------------

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Khammam	11,000	8,888	—
2.	Nalgonda	11,000	8,888	—
3.	Warangal	11,000	8,888	—
4.	Hyderabad District	11,000	8,896	2,250
5.	Medak District	11,000	8,888	—
6.	Mahaboobnagar	11,000	8,888	—
7.	Karimnagar District	11,000	8,888	—
8.	Adilabad	11,000	8,888	—
9.	Nizamabad	11,000	8,888	—
Total: .		99,000	80,000	2,250

TABLE OF THE HOUSE

L.A.Q. No. 6178 (UNSTARRED) S. No. 12

1963		1964			
Maintenance of existing Libraries	For providing adequate books for the DCL & Branches and to freed Book Deposit Centres	Purchase of Library equipments	Opening of new Branch Libraries & Book Deposit Centres	Building grant for District Central Libraries	Remarks
(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
11,000	8,888	1,277	3,000	—	
11,000	8,888	1,277	—	—	
11,000	8,888	1,277	—	—	
11,000	8,888	1,284	—	—	
	10,000				
11,000	8,888	1,277	3,000	18,140	
11,000	8,888	1,277	—	—	
11,000	8,888	1,277	—	—	
11,000	8,896	1,277	3,000	—	
11,000	8,888	1,277	3,000	—	
99,000	80,000	11,500	12,000	—	
	10,000				

* Special grant sanctioned for purchase of books.

S. No.	Name of the Local Library Authority	1964			1965			
		For Maintenance of existing Libraries	For purchase of books	For purchase of Library equipment	For opening new branch Libraries and Book Deposit Centres	Maintenance of Branch Libraries	Building grant for District Central Libraries	For meeting the deficiency and improvement of Libraries
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1.	Khammam	11,000	8,888	1,277	—	3,000	—	—
2.	Nalgonda	11,000	8,888	1,277	3,000	—	—	—
3.	Warangal	11,000	8,888	1,277	—	—	—	—
4.	Hyderabad District Headquarters, Vikarabad	11,000	8,888	1,284	3,000	—	1,860	14,000
5.	Medak District	11,000	8,888	1,277	500	3,000	14,000	—
6.	Mahaboobnagar	11,000	8,888	1,277	3,000	—	—	—
7.	Karimnagar District	11,000	8,888	1,277	3,000	—	—	—
8.	Adilabad	11,000	8,888	1,277	500	3,000	—	—
9.	Nizamabad	11,000	8,888	1,277	3,000	3,000	—	—
Total :—		99,000	8,000	11,500	18,000	12,000	15,860	14,000

		1965			1966			
	Name of the Local Library Authority	For Maintenance of existing Libraries	For purchase of books	For purchase of Library equipment	For opening new Libraries	Building grant for District Central Libraries	Additional grant to meet the deficit during 1965-66	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1.	Khammam	11,000	8,888	1,277	—	7,000	18,100	
2.	Nalgonda	11,000	8,888	1,277	3,000	6,000	11,400	
3.	Warangal	11,000	8,888	1,277	—	—	22,700	
4.	Hyderabad District Head Quarters, Vikarabad	11,000	8,888	1,284	3,000 * 25,000	—	5,500	
5.	Medak District	11,000	8,888	1,277	—	6,000	11,000	
6.	Mahaboobnagar	11,000	8,888	1,277	3,000	—	13,000	
7.	Karimnagar District	11,000	8,888	1,277	—	—	14,700	
8.	Adilabad	11,000	8,896	1,277	3,000	—	13,000	
9.	Nizamabad	11,000	8,888	1,277	—	—	7,000	
Total :—		99,000	81,000	11,500	12,000 * 25,000	19,000	1,17,200	
* Under pilot project scheme for opening of new Branch Libraries.								

* Under pilot project scheme for opening of new Branch Libraries.

1966

S.No.	Name of the Local Library Authority	For Maintenance of existing Libraries	For providing adequate books for the D.C.L. and freed book Deposit Centres	Purchase of Library equipment	For maintenance and improvement of 4 branch Libraries and 5 delivery stations opened during 1965-66
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Khammam	11,000	8,888	1,277	—
2.	Nalgonda	11,000	8,888	1,277	—
3.	Warangal	11,000	8,888	1,277	—
4.	Hyderabad District Headquarters, Vikarabad	11,000	8,888	1,277	—
5.	Medak District	11,000	8,888	1,284	—
6.	Mahaboobnagar	11,000	8,888	1,277	—
7.	Karimnagar District	11,000	8,888	1,277	—
8.	Adilabad	11,000	8,888	1,277	—
9.	Nizamabad	11,000	8,888	1,277	—
Total:—		99,000	80,000	11,000	25,000

1967

For opening Branch Libraries & B.D.Cs. under pilot project	Opening Branch Libraries & delivery stations	Building grant for District Central Libraries	Special grant for conducting refresher course for Branch Libraries	To meet the defici- ency in the budget	Remarks
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
—	—	—	250	—	
—	—	—	250	—	
—	—	—	250	—	
50,000	—	—	250	7,500	
—	7,000	—	250	—	
—	—	—	250	—	
—	—	—	250	—	
—	—	—	250	—	
—	—	—	250	—	
50,000	7,000	—	2,250	7,500	

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
VIDE ANSWER TO L. A. Q. 573 [6177 (UNSTARRED)] SERIAL No. 111

STATEMENT SHOWING THE LANGUAGE-WISE NUMBER OF BOOKS PURCHASED FOR THE PUBLIC LIBRARIES
DURING 1962 to 1968 AND THEIR VALUE.

Year	Telugu	English	Hindi	Urdu	Sanskrit	Kannada	Tamil	Marathi	Gujarathi	Total value
1962-63	1,00,044	17,243	7,896	5,120	52	128	5	1,534	Nil	Rs. 4,58,010-72
1963-64	1,64,059	14,378	8,533	8,113	326	9	—	1,368	—	5,28,759-88
1964-65	68,566	10,657	1,963	1,667	168	470	16	288	113	2,85,345-53
1965-66	1,98,069	29,252	11,656	8,449	89	147	178	1,185	—	8,29,189-20
1966-67	1,50,342	43,140	7,144	9,643	1,561	914	330	4,867	—	8,14,323-49
1967-68	1,82,450	23,756	8,284	7,929	116	1	—	13	—	6,84,280-56
Grand Total Value ..										85,99,908-88

Written Answers to Questions.

18th August, 1969.

205

STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF COLLEGE OPENED
DURING 1968-69

PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[With reference to L. Q. No. 6314 (Unstarred), Serial No. 13]

Government Colleges :

- (i) Dr. V. S. Krishna, Government Arts and Science College, Visakhapatnam.
- (ii) Sri Kanyakaparameswari Government Arts and Science College, Guntakal.
- (iii) S. C. I. M. Government Arts and Science College, Tanuku.
- (iv) Sri A. S. N. M. Government Arts and Science College, Palakol.
- (v) Government Arts and Science College, Razole
- (vi) Government College for Women, Srikakulam.

Private Colleges :

- (i) Arts and Science College, Amaravathi, Guntur District.
- (ii) Arts and Science College, Chilakalurpet, Guntur District.
- (iii) Arts and Science College, Guntur.
- (iv) Arts and Science College, Venkatagiri, Nellore District.
- (v) Arts and Science College, Vikarabad, Hyderabad District.
- (vi) Arts and Science College, Jaggayyapet, Krishna District.
- (vii) Arts and Science College, Kodad, Nalgonda District.
- (viii) Arts and Science College, Jogipet, Medak District.
- (ix) Andhra Vidyalaya Arts and Science College, Domalaguda, Hyderabad.
- (x) S. K. B. R. Evening College, Amalapuram, East Godavari District.
- (xi) Women's College, Rajahmundry.
- (xii) Sri Satya Sai Arts and Science College for Women, Anantapur.
- (xiii) Andhra Mahila Sabha Day College for Women, Hyderabad.
- (xiv) Arts and Science College, Warangal.

Colleges taken over by the Government :

Annaram Satyawati Devi College for Women, Kakinada

STATEMENTS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L. A. Q. No. 218 (6006), Serial No. 15 (Unstarred)]

List of Voluntary Organisations working for eradication of Leprosy and receiving grants Central/State Government.

Sl. No.	Name of the Organisation and address.	1965-1966		1966-1967		1967-1967	
		Central	State	Central	State	Central	State
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Bethesda Leprosy Hospital, Narsapur, West Godavari District.	Nil	74,635	Nil	86,685	Nil	84,603
2.	Leprosy Investigation & Treatment Centre Zahirabad, Medak District	12,800	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
3.	Krupapally Leprosy Hospital, Krupapally, Cuddapah District.	Nil	15,034	Nil	9,841.98	Nil	8,918
4.	Victoria Leprosy Hospital, Dichpally, P. O. Nizamabad District.	Nil	46,000	Nil	33,649.93	Nil	41,400
5.	Gowthami Jeevakarunya Sangham, Rajahmundry, East Godavari District.	12,800	Nil	12,800	Nil	12,800	Nil
6.	Philadelphia Leprosy Hospital, Salur, Srikakulam District.	Nil	5,589	25,000	7,911	Nil	8,699
7.	Salvation Army, P. O. Box 10, Bapatla, Guntur District A. P.	Nil	11,421	Nil	14,985	Nil	1,5163
8.	Leprosy Home & Hospital, Ramachandrapuram, East Godavari.	Nil	11,421	Nil	10,279	Nil	Nil
9.	The Leprosy Mission, Vizianagaram Leprosy Home & Hospital, Ainada (P. O.) Vizianagaram Fort.	Nil	2,862	24,400	12,042	Nil	11,129

Written Answers to Questions.

18th August 1969

507

STATEMENT No. II.

Statement showing the names of the institutions doing antileprosy work whose names have been recommended to the Government of India for release of the Grant-in-Aid mentioned Against each for the Year 1968-69.

Sl. No.	Name of the Institution	Amount recommended for the year 1968-69.
(1)	(2)	(3)
1.	Gowthami Jeevakarunya Sangam Rajah-mundry.	Rs. 12,800
2.	Sivanaada Rehabilitation Home Kukat-pally, Hyderabad.	Rs. 30,800
2.	The Leprosy Home and Hospital, Rama-chandrapuram.	Rs. 30,800
4.	The Rotary Club, Anakapalli, Visakha-patnam District.	Rs. 30,800
5.	Gandhi Memorial Leprosy Control Unit, Chilkalapalli, Srikakulam Dt.	Rs. 11,000
6.	The Red Cross Society, Mahaboobnagar Branch, Mahaboobnagar.	Rs. 30,800
7.	The Hind Kush Nivaran Sangh, Hydera-bad.	Rs. 30,800

STATEMENTS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
WITH REFERENCE TO L. A. Q. No. 1243 S. No. 16

(Unstarred) Serial No 16

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT

MEDICAL EDUCATION—Transfer of candidates into 2nd year and IVth year MBBS Course from one Medical College to another procedure—Instructions—issued.

HEALTH HOUSING AND MUNICIPAL ADMINISTRATION
DEPARTMENT.

G. O. Ms. No. 475 Health.

Dated 28th March, 1968

Read the following :—

1. G. O. Ms. No. 1950 Health dated 10-9-1968.
2. G. O. Ms. No. 1795, Health dated 30-6-1960.
3. G. O. Ms. No. 1691, Health dated 17-5-1968
4. From the Director of Medical and Health Services Rc. No. 58185/ME. E. 67 dated 25-1-1968.
5. From the Vice-Chancellor Osmania University No. V. C. P. 11200/68 dated 19-2-1968.

ORDER :

In supersession of all the existing orders on the subject the Government direct that the following procedure be followed in the matter of transfer of the students into 2nd year and 4th year M.B.S. Course from one Medical College to another in future.

(a) Candidates, who desire transfer should apply in writing in the prescribed form before 31st December and 30th June of a year to the Director of Medical and Health Service through the Principals of their concerned Colleges, sending an advance copy of their application to the Director of Medical and Health Services.

(b) Transfer will be effected depending on the vacancies available in the following order of preference.

1. Telengana candidates sent to Andhra area on reciprocal basis.

2. Candidates from Government Colleges and the Government of India nominees in Government as well Private colleges within the State :—

3. Candidates from Government Colleges outside the States and Government of India nominees in Government as well as private Medical Colleges from outside the State.

4. Candidates from private colleges inside the State ; and

5. Candidates from private Colleges outside the State.

For the present the Government would be the authority to effect the transfer.

STATEMENT II

(b) The following are the names of candidates who have been transferred into IInd and IVth M. B. B. S. Course in various Medical Colleges in the State.

IInd year	Name of the candidates who have been transferred to Osmania Medical College, Hyderabad	
1. Kum. Rais Gousia	Gandhi Medical College, Hyderabad	Osmania Medical College, Hyderabad
2. Sri Rasik Biharilal (Govt. of India nominee)	K.M.C. Municipal	-do-
3. Sri Md. Miraj Moinuddin (Govt. of India nominee)	-do-	-do-
4. Kum. G. Meera (Govt. of India nominee)	Kakatiya Medical College, Warangal	-do-
5. Kum. Ch. Sarojini	Rangaraya Medical College, Kakinada	-do-

II. Names of the candidates who have been transferred to Gandhi Medical College, Hyderabad from other Medical Colleges.

1. Kum. I Meera (Govt. of India nominee)	Kakatiya Medical College, Warangal	Gandhi Medical College Hyd.
2. Pushpendranath Ranjan (Govt. of India nominee)	Rangaraya Medical College, Kakinada	-do-
3. Sri V. Jangiah	Andhra Medical College, Visakhapatnam	-do-
4. Kum. P. Vimala Devi	Kurnool Medical College, Kurnool	-do-
5. Sri M. Ramachandra Rao	-do-	-do-
6. Vijaya Varma	-do-	-do-
7. Kum. Ch. Meenakshi	Andhra Medical College, Visakhapatnam	-do-
8. Sri Khalid Rasheed Khan (Govt. of India nominee)	Kakatiya Medical College, Warangal	-do-
9. Sri C. Ramakrishna Moorthy	Kurnool Medical College, Kurnool	-do-
10. Miss Afzal Akbar Ali	Government Medical College, Aurangabad	-do-
11. Sri R. Gopal Raju	Govt. Medical College, Bangalore	-do-
12. A. Vidyadhar (Govt. of India nominee)	K. M. C. Manipal	-do-
13. Sri S. Srinivas	Bangalore Medical College	Gandhi Medical College, Hyd.
14. Miss. Bharati Naiwanth	Kakatiya Medical College, Warangal	-do-
15. Sri Ashok Reddy	-do-	-do-
16. Sri V. Raja Rao	-do-	-do-
17. Srikant Karwande	-do-	-do-
18. Kum. Vaseen Banu	-do-	-do-
19. Sri K. Sanjeeva (Reciprocal)	Kurnool Medical College, Kurnool	-do-
20. K. Chandrusekhar	-do-	-do-
21. Sri R. C. Pathri	Rangaraya Medical College, Kakinada	-do-

III. Name of the candidates who have been transferred to Andhra Medical College, Visakhapatnam from other Medical Colleges.

1. Smt. R. Nirmal	S. V. Medical College Thirupathi	Andhra Medical College, Vizag.
2. Sri R. N. Sharma	Gandhi Medical College, Hyderabad	-do-
3. Sri V. R. Srigurunath	Guntur Medical College, Guntur	-do-
4. Km. Sanjanthy Reddy (Govt. of India nominee)	K.M.C. Manipal	-do-
5. Sri N. Radhakrishna	Rangaraya Medical College, Kakinada	-do-

IV. Names of the candidates who have been transferred to Guntur Medical College, Guntur to other Medical Colleges.

1. Kum. P. B. Shakuntala	Gandhi Medical College, Hyderabad	Guntur Medical College Guntur.
2. Kum. D. Syamalatha	S.V. Medical College Tirupathi.	-do-
3. Sri S. Sarth Babu	Rangaraya Medical College, Kakinada	-do-
4. Kum. Sulochana	Andhra Medical College, Vizag.	-do-

V. Names of the candidates who have been transferred to Kurnool Medical College, Kurnool from other Medical Colleges.

1. Sri P. Prabhakara Gupta	J. J. Medical College Devengere	Kurnool Medical College, Kurnool
2. Sri Dilip Kumar Reddy	Rangaraya Medical College, Warangal	-do-
3. Sri T. N. Gowtham Reddy	J. J. Medical College Devengere	-do-
4. Sri N. Surendra	N. M. C. Manipal	-do-

VI. Statement showing the names of the candidates who have been transferred to S. V. M. College, Tirupathi from other Medical Colleges.

1. Kum. K. Venkamma	Gulberga Medical College, Gulberga	S. V. Medical College, Tirupathi
---------------------	------------------------------------	----------------------------------

IVTH YEAR :

I. Names of the candidates who have been transferred to Andhra Medical College, Visakhapatnam from other Medical Colleges.

1. Sri K. A. Narasinga Rao	Kurnool Medical College, Kurnool	Andhra Medical College, Vizag.
2. Sri Chimini Ajit	N.M.C. Calcutta	-do-
3. Sri Surender Kishore	N. H. L. Manipal Medical College Ahmedabad	-do-
4. Kum. T. Lalitha	Kurnool Medical College, Kurnool	-do-

II. Names of the candidates who have been transferred to S. V. Medical College, Tirupathi from other Medical Colleges.

1. Sri G. Lakshminarayana Reddy	Rangaraya Medical College, Kakinada	S. V. Medical College, Tirupathi
2. Sri S. Murali Mohan	J. J. M. College Devengere	-do-

No transfers were made in IVth year Integrated M. B. B. S. Course at Osmania Medical College/Gandhi Medical College, Hyderabad, Guntur Medical College, Guntur, Kurnool Medical College, Kurnool, as there were no vacancies.

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[With reference to L. A. Q. No. 497 (2428) unstorred S. No. 17]

(a)	Year	Cane crushed
	1965-66 ..	82,754 m. t.
	1966-67 ..	37,547 m. t.
	1967-68 ..	34,996 m. t.
	1968-69 ..	1,27,293 m. t. (till 12-3-69)
(b)	1965-66 ..	9.94%
	1966-67 ..	10.03%
	1967-68 ..	9.77%
	1968-69 ..	9.93% (Season is still on)
(c)		

Year	Profit	Loss	Accumulated loss at the end of the year
	Rs.	Rs.	Rs.
1965-66	..	15,63,546	70,15,633*
1966-67	..	16,77,494	86,98,127*
1967-68	9,59,705	..	77,33,422**

The present season (1968-69) is still on profit or loss could be known only after the completion of the season.

*Audit certificate issued.

**Audited figure (Audit certificate not yet issued).

(d) Any Co-operative Sugar Factory, set up under the plant assistance with heavy loans for block capital, can expect profits only if it crushes the economic minimum crushing of 1.50 lakhs metric tonnes of cane for each season and obtain a recovery of 9.5 percent. This society could not crush the economic minimum of 1.50 lakhs tonnes, in the previous years, due to severe drought conditions, affecting the cane cultivation quantitatively as also qualitatively. This is the major factor resulting in loss to the society. This is not a peculiar feature of this factory alone. In spite of the low crushing in 1967-68 it would earn profit to a considerable extent, due to the revised sugar policy announced by the Government of India enabling free sale of sugar to the extent of 40% of its production during the year.

During the current year the crushing has been encouraging. The factory has been crushing to its rated capacity. Government of India has reduced the free sale sugar quota from 40% of 1967-68 to 30% for the year 1968-69. However in the light of good crushing during the year and improved recovery position, it is hoped that the factory may be able to earn suitable profits and reduce the accumulated position considerably.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE L. A. QUESTION NO. 2015 (UN-STARRED) SERIAL NO. 18

(a) Number of villages electrified upto 31-12-1968 in the various Districts of Andhra Pradesh.

S. No.	Name of the District	No. of villages electrified
1	Srikakulam	309
2	Visakhapatnam	289
3	East Godavari	485
4	West Godavari	324
5	Krishna	422
6	Guntur	331
7	Nellore	276
8	Chittoor	586
9	Cuddapah	191
10	Anantapur	285
11	Kurnool	295
12	Hyderabad	264
13	Medak	157
14	Nizamabad	184
15	Nalgonda	168
16	Mahboobnagar	171
17	Adilabad	230
18	Karimnagar	280
19	Warangal	170
20	Khammam	109
Total:		5,185

(b) Number and names of villages electrified in Visakhapatnam District during the last five years (from 1-1-64 to 31-12-1968).

Sl. No.	Name of the Village	Date when electrified
(1)	(2)	(3)

I. VISAKHAPATNAM TALUK

1	Lakshmipuram	9-5-64
2	Gazuwaka	26-9-64
3	Mindi	26-9-64
4	Bakkanapalem	26-3-67
5	Yendad	31-8-67
6	Madhurawada	1-11-68

II. NARASIPATNAM TALUK

7	Gannavaram	7-2-65
8	Yerrabhupalapatnam	7-8-65
9	Kailasapatnam	20-3-65
10	Mallavaram	20-3-65
11	Erakannapalem	28-3-65
12	Pamulavaka	28-3-65
13	Koduru	29-3-65
14	Rachapalli	29-3-65
15	Annavaram	29-3-65
16	Rajupeeta	29-3-65
17	Sunkapur	31-3-65
18	Yendapalli	31-3-65
19	Bhupiraju Kothapalli	31-3-65
20	Yerakabhupathi Agraharam	31-3-65
21	Jalluru	31-3-65
22	Vemulapadu	31-3-65
23	Dharmasagaram	6-11-66
24	Burugupalem	10-11-66
25	Tutipala	28-12-65
26	Kusarlapudi	31-8-67
27	Kodala Agraharam	31-12-68

III. ANAKAPALLI TALUK

28	Narsingbilli	11-7-64
29	Chintalapalem	2-1-65
30	Pattipalli	31-3-65
31	Vadrapalli	31-3-65
32	Aganampudi	18-11-66

(1)	(2)	(3)
38	Tagaramgudi	18-11-66
34	Gottivada	31-12-65
35	Narasingaraopet	31-12-66
36	Antakapalli	30-3-67

IV. YELLAMANCHILI TALUK

37	Mangavaram	5-8-64
38	Satyavaram	31-3-64
39	Aratlakota	17-3-65
40	Sriramapuram	30-3-65
41	Chinagummalur	25-3-65
42	Kothapalem	31-3-66
43	Khajipalem	31-3-65
44	Erravaram No. 7	31-3-65
45	Jagganapeta	31-3-65
46	Regupalem	31-12-66
47	Padalavani Lakshmipuram	17-12-66
48	Murakrda	27-3-67
49	Turangapalem	31-3-67

V. BHIMUNIPATNAM TALUK

50	Gambhiram	4-2-65
51	Potipalli	20-3-65
52	Gudivada	20-3-65
53	Amanam	20-3-65
54	Singavaram	5-11-66
55	Revada	30-3-65
56	Perapuram	26-12-66
57	Pusapatirega	6-1-67
58	Kodada	31-3-67
59	Kovvada	31-3-67

VI. VIJAYANAGARAM TALUK

60	Duppada	3-2-65
61	Keratam	20-2-65
62	Puripenta	25-3-65
63	Gangachollapenta	25-3-65
64	Kothabaggam	25-3-65
65	Salipeta	25-3-65
66	Gantiyada	31-3-65

(1)	(2)	(3)
67	Narava	31-4-65
68	Ramavaram	31-3-65
69	Karakavalasa	31-3-65
70	Saripalli	17-5-65
71	Atmaramuni Agraharam	17-5-65
72	Donampeta	17-5-65
73	Koradapeta	17-5-65
74	Devarapudi	28-5-65
75	Tangudubilli	2-12-66
76	Ramathirthalu	8-12-66
77	Demuninelivada	8-12-66
78	Sitharamunipeta	31-12-66
79	Gorladeta	31-12-66
80	Mentada	27-10-67
81	Dharmapuri	31-12-68

VII. SURUNGAVARAPUKOTA TALUK

82	Alamanda	24-1-64
83	Nimmalapalem	1-11-64
84	Gangubudi	1-11-64
85	Bonangi	29-3-65
86	Gopalapalli	29-3-65
87	Madhupadu	29-3-65
88	Veeranarayanam	31-3-65
89	Ramaswamipeta	31-3-65
90	Jammadevipeta	31-3-65
91	Jagaram	6-11-66
92	Santa Gavarampeta	8-11-66
93	Mallivedu	9-11-66
94	Pavada	11-11-66
95	Venkataramanapeta	27-12-66
96	Dampuram	31-12-66
97	Ganivada	31-12-66
98	Timidi	21-1-67
99	Vasi	21-1-66
100	Chanduluru	4-1-67
101	Marlapalli	4-1-67
102	Veerabhadrapeta	24-10-68

(1)	(2)	(3)
VIII. CHODAVARAM TALUK		
108	Marupaka	31-3-64
104	M. Kotapadu	31-3-64
105	M. Kotapadu, Vallapuram	31-8-64
106	Gowripatnam	31-8-65
107	Rayaparajupeta	31-3-65
108	Boyalakintada	31-8-65
109	Mangalapuram	29-12-65
110	Choudavada	8-8-66
111	Kaligatla	27-9-66
112	Mulakapalli	29-10-66
113	Vachalam	29-10-66
114	Chakipalli	30-12-66
115	Jannavaram	30-12-66
116	Maddurthi	20-3-67
IX. CHINTAPALLI TALUK		
117	Dammasingi	30-10-68

Criteria for selection of village.

Prior to 1967-68, villages were selected based on the representations of the people, the backwardness of the areas etc. During 1967-68, only those villages where works of the value of 60% and over were completed during the previous years, were taken up for execution.

(c) *Criteria for supplying power to new villages during 1968-69.*

New villages have been included in the programme for 1968-69 having regard to special circumstances such as :

- (a) Areas specially hit by drought condition.
- (b) Areas where the imbalance in electrification of villages is striking.
- (c) Local areas which have suffered for want of drinking water facilities.
- (d) Border areas where the villages on the otherside of the border in the neighbouring State are said to have been largely electrified.

STATEMENTS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE ANSWER TO L. A. Q. No. 1687-A (UNSTARRED) S. No. 19

They are given below :

Sl. No.	Name of the District	Taluks
1.	Khammam	All taluks.
2.	Visakhapatnam	All taluks.
3.	Guntur	Narsaraopet, Palnad, Vinukonda, Sattenapalle, Ongole, Guntur.
4.	Srikakulam	Ichapuram, Sompeta, Takkali, Narsannapeta, Srikakulam, Chipurupalli, Rajam agency area in Palakonda Taluk, Salur, Agency area in Parvatipuram Taluk.
5.	Cuddapah	Rayachoty, Kamalpuram, Jammalamadugu, Pulivendala, Siddout.
6.	Karimnagar	Peddapally.
7.	Anantapur	All taluks.
8.	East Godavari	Rampachodavaram, Yellavaram, Tuni, Peddapuram, Prathipadu, Rajahmundry.
9.	Krishna	Vijayawada, Nuzvid, Jaggaiahpetta.
10.	West Godavari	Chintalpudi, Polavaram, Kovvur.
11.	Medak	Nil
12.	Hyderabad	All taluks.
13.	Nellore	All taluks except Nellore and Kovur.
14.	Nalgonda	Huzurnagar.
15.	Kurnool	All taluks except Allagadda and Nandyal.
16.	Adilabad	All taluks.
17.	Warangal	Warangal, Jangaon, Parakal.
18.	Mahboobnagar	Nil.
19.	Nizamabad	Nil.
20.	Chittoor	Chittoor, Punganur, Palmaner, Bangaripalem, Kuppam, Chandragiri, Madanapalli.

They are given below :

Sl. No.	Name of the District	Taluks
1. Khammam	}	Ali taluks.
2. Visakhapatnam		
3. Nizamabad		
4. Srikakulam		
5. Karimnagar		
6. East Godavari		
7. Krishna		
8. West Godavari		
9. Medak		
10. Nellore		
11. Warangal		
12. Mahboobnagar		
13. Guntur		Tenali, Bapatla, Repalle and the remaining 6 upland taluks.
14. Cuddapah		Rajampet.
15. Anantapur		All taluks except Tadpatri.
16. Hyderabad		All taluks.
17. Nalgonda		Devarkonda.
18. Kurnool		Markapur, Giddalur, Dhone.
19. Adilabad		Nirmal, Khanapur, Luxettipet, Chinnur, Sirpur.
20. Chittoor		Chittoor, Punganur, Bangaripalem, Kuppam, Chandragiri, Puttur, Madanapalli.

1. Khammam Dst.

In the year 1967-68, 282 Fair Price Shops were opened and foodgrains were distributed to public through these shops by way of identification cards in urban areas and by identification by village officers and Surpanchas in rural areas.

2. Visakhapatnam Dt.

In Visakhapatnam town there is statutory rationing and in rural areas rice is being supplied through fair price shops at fair prices.

3. Nizamabad Dt.

58 Fair price shops were opened during September 1968 and supply of foodgrains were made through these shops.

4. Guntur Dt.

Rice was supplied to all the deficit pockets in the District through Food Corporation of India, Guntur District Co-operative Marketing Society and mills direct. 753 Fair price shops were opened for supplying foodgrains.

5. Srikakulam Dt.

141 Fair price shops were opened in the district and foodgrains were supplied through these shops and co-operative institutions allotting about 50 quintals for each shop.

6. Cuddapah Dt.

The district was marginally surplus in rice and comfortably surplus in millets and was a separate block and as such there was no need for any imports and the local production was enough to meet the demand.

7. Karimnagar Dt.

In this district the industrial area in Peddapally taluk required monthly allotments and after exhausting the stocks available in the respective taluks further supplies were arranged from the mills of surplus taluks.

8. Anantapur Dt.

The stocks allotted by Board of Revenue each month were distributed in the district.

9. East Godavari Dt.

From 1-12-1967 the millers were allowed to trade in open market in proportion to the quantity delivered by them to Food Corporation of India. 582 Fair price shops were opened in upland drought hit areas and rice was supplied to these shops from July 1967 from out of the stocks obtained from the millers under 1:1 scheme and from out of the stocks released from Food Corporation of India godowns.

10. Krishna Dt.

Fair price shops were opened in deficit taluks and urban areas and rice was supplied to the consuming public at the rate of Rs. 0-89 Ps. per kg. There was no demand for Milo or Jowar.

11. West Godavari Dt.

Fair price shops were opened in the deficit taluks and rice was supplied to these fair price shops.

12. Medak Dt.

Every month the deficit taluks were allotted rice stock from the surplus taluks of the district. Keeping in view of their requirements due to non-availability of godown facilities in these deficit taluks.

13. Hyderabad Dt.

Supply of rice and milo was arranged through 540 fair price shops and these shops received supplies from 10 wholesalers nominated by the Collector after fixing control prices

14. Nellore Dt.

Fair price shops were opened in all such rice deficit taluks and rice was supplied through these shops. As there was no demand for Cholan it was not supplied.

15. Nalgonda Dt.

Regular supply of rice and Milo was made through fair price shops. Milo was supplied to Devarakonda taluk from Food Corporation of India godowns by way of monthly allotments.

16. Kurnool Dt.

At the beginning of each calendar year food budget was prepared for rice and millets after taking into consideration the local production. The year 1968 there was a deficit of 12,635 tonnes of rice and 6,000 tonnes of millets. The total releases from outside the district were 9371 tonnes of rice and 2,164 tonnes of millets. A quantity of 5209 tonnes of rice and 552 tonnes of cholan were procured in the district.

17. Adilabad Dt.

This is a deficit district and each month a quantity of 1,500 tonnes of rice was supplied from surplus districts. The requirements of cholan were met from the local production.

18. Warangal Dt.

Rice was released to deficit taluks from the mills and Food Corporation of India godowns.

19. Mahboobnagar Dt.

Rice and Cholan were supplied to the needy public through fair price shops.

20. Chittoor Dt.

Monthly allotments of rice, wheat and milo are made to this district by the Board and the stocks are distributed to the needy areas.

(Statement)

The godowns and the storage space available in each district are indicated below :

S. No.	District	Place of godown	No. of godowns	Capacity in tonnes	Remarks
1	2	3	4	5	6
1.	Khammam	Khammam	1	4000	S.W.C.
		Madhira	1	600	Private
		Kothagudem	8	4000	Singareni Col.
		Yellandu	4	11.0	Private
		Burgampahad	Nil		
		Bhadrachalam	Nil		
		Nugur	Nil		
2.	Visakhapatnam	Visakhapatnam	8	8100	F.C.I.
				21470	do
				10200	do
			1	45157	Private
		Vizanagaram	4	Not given	
		Anakapalle	4		
		Elamanchili	2		
3.	Nizamabad	Nizamabad	1	17,700	
		Bodhan	1	20,000	
4.	Guntur	The Guntur District Co-operative Marketing Co-operative Marketing Society are having godowns at Narasaraopet, Palnad, Vinukonda, Sattenapally, Ongole, Guntur, There are F.C.I. godowns at Vadlamudi.			
5.	Srikakulam	Ichapuram	2	500	
		Sompeta	2	500	
		Takkali	2	500	

222

18th August, 1969.

Written Answers to Questions.

1	2	3	4	5	6
		Narasannapeta	4	2250	
		Srikakulam	4	2000	
		Chipurupalli	2	1000	
		Parvatipuram	3	1500	
6.	Cuddapah	Cuddapah	1	5000	C.W.C.
		Proddatur	1	1300	S.W.C.
7.	Karimnagar	There are private godowns taken on lease by the A.P. State Warehousing Co-operation. Trust fund godowns are available in all other taluks in addition to Central Warehousing godowns at Karimnagar. There are also several godowns owned by the Co-operative Societies.			
8.	Anantapur	Timmancherla			F.C.I.
		Tadpatri			S.W.C.
		Hindupur			S.W.C.
		Anantapur			F.C.I.
		Rayadurg			F.C.I.
		Dharmavaram			S.W.C.
		Besides the above there are 20 godowns available in various taluks in the district for storage of foodgrains as indicated below :			
		Anantapur	3		
		Guntakal	3		
		Tadpatri	2		
		Uravakonda	2		
		Kalyandurg	2		
		Rayadurg	3		
		Dharmavaram	1		
		Penugonda	1		
		Hindupur	2		
		Kadiri	1		

Written Answers to Questions

18th August, 1969.

223

8	4	5	6
Rajahmundry	C.W.C.		
Tuni	S.W.C.		
Kakinada	S.W.C.		
Mandapeta	S.W.C.		
Chilakalapudi	C.W.C.		
Gudivada	C.W.C.		
Nidamanur	C.W.C.		
There are no State owned godowns but rice was supplied to F.P. Shops through wholesale dealers.			
Medak	1 C.W.C.		
Siddipet	1 C.W.C.		
There are no State owned godowns and the wholesale are having their own godowns at the taluk headquarters. The godowns under State Govt. are not functioning in the district.			
There are no godowns available in the taluk headquarters for storage of food grains. For storage of foodgrains godowns of the Central Warehousing Corporation and State Warehousing Corporation are available at Nellore.			
Bhongir	1 F.C.I.		
Suryapet	1 F.C.I.		
Nandyal	1 C.W.C.	20,000 tonnes	
Adoni	1 C.W.C.	5,000 „	
Kurnool	1 S.W.C.	15,000 „	
Done	1 S.W.C.	2,000 „	
There are godowns at Adilabad, Nirmal, Mancherial, Luxttipet taluks and Bellampally of Asifabad taluk under State Warehousing Corpn.			

3	4	5	6
There are godowns at Warangal, Jangaon. Mahboobabad, Mulug, Narsampet, and Parkal. There are no storage facilities at taluk headquarters except at Mahbubnagar. Godowns owned by Central Warehousing Corporation and State Warehousing Corporation are available at Renigunta, Chittoor and Piler.			

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE
HOUSE

With Reference to L. A. Q. No. 2086 (Unstarred),

Serial No. 20.

(b):

Flood Warning System in Krishna River Basin

During the Krishna floods of 1952 the flood warnings of the Krishna river from Pragatur and Roza did not reach Vijayawada Anicut in time. The Krishna Anicut Enquiry Committee suggested in its report that the system of flood warning should be such as to give the warnings in time to minimise calamities in the event of flood. The Government approved the recommendations of the Committee's proposals for construction of automatic gauge stations at the junctions of Krishna river with its tributaries Musi, Paleru and Muniyeru. Besides these, it was also proposed to provide automatic water level recorders at Sunkesula on the Tungabhadra and at Muravakonda on the Krishna. Remote water level indicators were considered as the most suitable and favourable for erection at the above sites.

2. Accordingly steps are being taken for the installation of Erricssons automatic water level indicators at Kisara, Ravirala, Mukteswarapuram, Wazirabad, Sunkesula and Muravakonda.

3. There are two receiving stations one at Vijayawada and the other at Kurnool. The receiving station at Vijayawada will receive the gauge readings from automatic gauge stations from the following places:

- (1) Kisara on Muniyeru.
- (2) Ravirala on Paleru,
- (3) Mukteswarapuram on Krishna.
- (4) Wazirabad on Musi.

The receiving station at Kurnool will receive the gauge readings from automatic gauge stations from Sunkesula on Tungabhadra and Muravakonda on the Krishna. The gauge readings received at Kurnool will be transmitted to Vijayawada.

4. The discharges being released from the Nagarjunasagar Project Reservoir, are being communicated direct to the headworks i. e. Prakasam Barrage at Vijayawada. Since three tributaries viz. Musi, Paleru, Muniyeru rivers join the remaining river in this reach between Nagarjunasagar Dam and Vijayawada, floods forecasting from these sites and Nagarjunasagar Dam will greatly help in assessing the probable flood i.e., likely to occur at Vijayawada.

5. The department of Communications (Government of India) has issued licence to operate five fixed wireless stations at Pragatur, Tungabhadra Dam, Srisailem Dam, Nagarjunasagar Dam and Vijayawada for the purpose of advance flood warning. The Chief Engineer

(Major Irrigation) with the 'approval' of the State Government proposes to establish a wireless set at Hyderabad also to integrate the operation of the reservoirs and these flood warning stations.

Flood Warning System In Godavari River Basin

With the experience of the disastrous floods during 1953, efforts were made to install a first class wireless system to transmit quickly the gauge readings from the upper reaches of Godavari to the anicut site. In the year 1954, a Police Radio set was installed temporarily at Kunavaram, where the Sabari, the last main tributary of the Godavari joins the main river. The gauge readings, transmitted from Kunavaram, which is about 70 miles from Dowlaishwaram enabled the conservator to have a forecast of the approaching floods, with the aid of correlation graph prepared for the gauge readings recorded at Kunavaram and Dowlaishwaram sites. Subsequently, in the year 1955, the Government of Andhra sanctioned installation of an experimental high frequency radio telephone equipment at Dowlaishwaram, Maredumilli and Kunavaram to enable the conservator to obtain quickly the gauge readings recorded at these places during the flood season. As these high frequency radio sets could not be installed in time for the flood season during 1956, efforts were made to set up Police Radio sets both at Kunavaram and Dowlaishwaram, to serve for the four months of the flood season from July to October that year. However the telegraphic lines again broke down, it was not possible to obtain the gauge readings from Dummugudem sites. With the co-operation of Postal Department, gauge readings could be obtained that year from Bhadrachalam through the Postal Wireless system, installed by the Postal Department for the first time in the year 1955. With temporary arrangements made thus, the conservator was able to receive forecast of the incoming floods, at the anicut site. Even now, every year for four months from July to October, Police Radio Stations are being opened temporarily at Kunavaram, Buragampad and Dowlaishwaram. Reports from the Flood Patrolling Officers regarding the condition of flood banks upstream of the anicut are sent through the canal telephone system.

However, it has been experience in the past, that telephone and telegraphic installations often fail, when they are needed most i. e., at time of heavy floods in the river. It, therefore, becomes very difficult for the river conservancy staff engaged in the protection of flood banks and river sets to cope up with the situation in safeguarding the human life and public property in time. Under the "River Conservancy Act", now in force, the responsibility to patrol the flood banks, particularly at vulnerable points, and to arrange for breach closing works rests with the P. W. D. and also partly with the Revenue Department. The usage of Police Radio equipment, as at present, is subjected to certain restrictions and conditions and also it can be utilised by the Department only for four months in the year. In view of the difficulties now being experienced due to lack of a reliable flood warning system, owned by this Department itself, there is a proposal to instal an independant flood warning system with wireless sets located at important stations along with river, for exclusive usage of P. W. D. (Irrigation Branch).

This proposed system will have Dowlaishwaram as its centre. This station will be connected to the various other stations in the upper reaches of the river through wireless sets, so that flood warnings can be communicated to Dowlaishwaram expeditiously and with dependence. Thus the occurrence and magnitude of floods at Dowlaishwaram headworks, can be predicted accurately and adequately in advance. This will help to alert the conservancy staff and give them adequate time to take all necessary precautions by arranging for adequate strength of labour and material to safeguard the life and property in the fertile delta below, from the effects of floods.

The proposals, under contemplation, provide for installation of a High Frequency Radio Telephone link on permanent basis between Dummugudem, Junavaram and Dowlaishwaram. As the duration for receipt of flood from Dummugudem to Dowlaishwaram is only 24 hours, it is considered necessary to instal a wireless station also at Perur, which is situated below the confluence of Indravati river. Since 60% of the total flood contribution in the river is expected from the catchment basins of Pranhita and Indravathi tributaries above this place, a wireless station at Perur will enable to get a forecast of floods very much in advance. As part of the system automatic water level recorders are also proposed to be installed at the following sites, to communicate the flood levels, to Dowlaishwaram and areas below sufficiently in advance for issuing flood warnings :

- (1) Dowlaish
- (2) Polavaram
- (3) Kunavawaram.
- (4) Perur.
- (5) Tekra (on Pranahita).
- (6) Pathagudem (on Indravati).

ANNOUNCEMENTS

re : ARREST, AND CONVICTION OF CERTAIN MEMBERS OF THE ASSEMBLY

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that I have received intimation regarding the arrest and conviction of the following members of the Assembly under the City Police Act, Cr. P. C., I. P. C. and P. D. Act from time to time :

1. Sri T. China Krishna Reddy.
2. „ Madhusudan Reddy.
5. Dr. T. S. Murthy—since released and he is here in the House.
4. Smt. J. Eashwari Bai.
5. Sri Ch. Rajeshwar Rao.
6. „ Shiv Rao Shetkar.

Announcements :

18th August, 1969.

229

re : Constitution of the Business Advisory Committee.

7. Smt. N. Vimala Devi.
8. Sri K. Atchuta Reddy.
9. Sri M. Manik Rao.
10. „ T. Anjiah.
11. „ M. M. Hashim.
12. „ Konda Laxman Bapuji.
13. „ Badri Vishal Pitti.
14. „ K. S. Narayana.
15. „ T. Purushotam Rao.
16. „ G. Rajaram.
17. „ M. Srinivasa Rao.
18. „ R. Bhoom Rao.
19. „ P. Goverdhan Reddy.

I am also to announce to the House that

1. Sri K. Atchuta Reddy.
2. „ M. Manik Rao.
3. „ T. Anjiah.
4. „ M. M. Hashim.
5. „ Konda Laxman Bapuji.
6. „ Badrivishal Pitti.
7. „ K. S. Narayana.
8. „ T. Purushotama Rao.
9. „ G. Rajaram.
10. „ M. Srinivasa Rao.
11. „ R. Bhoom Rao.
12. „ P. Goverdhana Reddy and

13. Smt. J. Eswari Bai
are still under detention under the P. D. Act.

I am further to announce to the House that Sri C. Janga Reddy was arrested at Trivandrum on 16-7-1969 under the Kerala Police Act, 1960 and was released on the same day.

re : CONSTITUTION OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker :—Under Rule 37 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I nominate the following Members to the Business Advisory Committee :—

1. Speaker (i.e. myself)	Chairman
2. Sri K. Brahmananda Reddy
(Chief Minister)	Member
3. Sri J. V. Narasinga Rao
(Deputy Chief Minister)	„

18th August, 1969.

Announcement:

re: Letter from Leader of Jana Congress party regarding allotment of seats

4. Sri P. V. Narasimha Rao
(Minister for Education)	Member
5. Government Chief Whip.	"
6. Sri G. Latchanna.	"
7. Sri Ch. Rajeswara Rao.	"
8. Sri B. Narasimha Reddy	"
9. S. Sri B. Papi Reddy.	"

re: CONSTITUTION OF THE COMMITTEE OF PETITIONS

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that under Rule 212-B (1) of the Assembly Rules, I nominate the following to be the members of the Committee on Petitions for the third Session in addition to the Deputy Speaker who shall be the Chairman of the said Committee—

1. Sri K. Narayana Swamy
2. Smt. Padma Bhaskar Reddy
3. Sri Venkatarami Naidu
4. Sri V. N. Goud

re: DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker:— I am to announce to the House the following decisions of the Business Advisory Committee meeting held on 14-8-1969:—

18-8-69	} Discussion on the motion of Thanks to the Governor's Address.	
19-8-69		
20-8-69		
	} The Chief Minister will reply to the debate on 20-8-69.	
21-8-69	} 1. Bills to replace the Ordinances.	
22-1-69		
	} 2. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenants and Ryots Protection (Amendment) Bill, 1969.	
23-8-69	10-00 A. M. Presentation of the Budget for 1969-70.	

re:— LETTER FROM LEADER OF JANA CONGRESS PARTY REGARDING ALLOTMENT OF SEATS

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that I have received the following letter from Sri K. Ramanadham, Leader, Jana Congress Party:—

"The Speaker,

Legislative Assembly, Andhra Pradesh.

Dear Sir,

You are aware the Democratic Front in the Legislature of which our Jana Congress constituted a unit has been dissolved.

Consequent on that the following members of the Legislative Assembly from this new Jana Congress Party and request your honour to allot separate seats for them in the Legislative Assembly and oblige:-

1. Sri K. Ramanadham .. Leader.
2. „ B. Niranjan Rao
3. „ K. Venkateswar Rao
4. „ R. Mahananda
5. „ Panduranga Reddy
6. „ D. Satyanarayana
7. „ M. Veera Raghava Rao

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన మంత్రులు చాలాకు స్పీచ్ మెంట్స్ మనం విశేషావకాశం ఉన్నదా? రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన మంత్రులు ఇంతవరకు స్పీచ్ మెంట్స్ చేయడానికి పరిమిషన్ అడిగారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—నాకు ఎవరూ పవించలేదు. None of them have expressed their desire to make a statement on the floor of the House and if they want to make a statement I will certainly consider about it. It is left to the discretion of the Minister concerned. If he wants to make a statement he has to take the permission of the Speaker. If he does not want to make a statement we cannot compel him to make it.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—ఇప్పుడు సంపూర్ణమయిన ప్రీడం వచ్చింది కాబట్టి అటువంటిదేమయినా అవకాశముందా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—నాకు ఏమీరాలేదు. ముగ్గురు నలుగున్నారనుకుంటాను. శ్రీగురుమూర్తి, శ్రీ వి. వి. రాజు, శ్రీ కొండాతమ్మతాపూడి మొదలయినవారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—వారడగలేదు వీరుకోరలేదు, లచ్చన్నగారి కెందుకండి ఈకష్టం?

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—మాతో ఇంతకాలం పరిపాలనచేసిన పెద్దలు అకస్మాత్తుగా ఎందుకు అర్హతమయిపోయినారో తెలుసుకోవామనే అతురత లేకపోతే పాపముకదండి! కొంతమందిని పి. డి. అక్టోబర్ 15 నుంచి డిసెంబర్ 15 వరకు చెప్పారు కాననసభ్యులు కారణాలు తెలుసుకొనడానికి అవకాశం కాననసభ్యులకు కలుగజేస్తారా?

Mr. Speaker:—It is left to the Government. They want the grounds on which they were arrested.

Sri K. Brahmananda Reddy:—They are all sub-judice.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—కోర్టుకి దాఖలు అయినాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—కోర్టులో ఉంటేనే సబజుడిస్.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—కోర్టులో దాఖలయిన రిపోర్టు ఏమిచెప్పారో మాకు ఇప్పుడు కలవిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. కామెంటు నేనడుగలేదు సర్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు మాతో చెప్పకుండాగానే 25 మంది మంత్రులను పేజారు. ఇంకోక అయిదుగులను ఎక్కువచేస్తామంటున్నారు ఎందు చేస్తారు? ఇప్పుడు రిజియను చేసినవారిని చేస్తారా లేక కొత్తవారిని పేస్తారా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ప్రాప్రయిటరీ ఆఫ్ పార్లమెంటరీ డిజిటేస్ తమదృష్టికి తెస్తాను. శాసనసభా సమావేశం అయినతరువాత పాలిసి స్టేట్ మెంట్ ఏవయిసా ఇచ్చేటట్లయితే శాసనసభకుముందు తెలియపరిచి తరువాతచెప్పడం మంచిది. మాకుచెప్పకుండా ముందేచెప్పడం భావ్యంకాదు, ఇవాళ హిందులో డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ఫర్ రాయలసీమ అని ముఖ్యమంత్రి గాను చేశారు. జనరల్ గా అయితే వారడిగారు పీరుచెప్పారు అంటే పరచలేదు. డిటెయిల్స్ అని అందులో చెప్పారు. అది శాసనసభముందు వినడం వ్యాయం. అది తమదృష్టికితెస్తూ ఏందువలన అలాగ చేసినాయో కనుక్కోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, నిన్నటిరోజు సాయంత్రము రాయలసీమనుంచి వచ్చిన అధికారులు, శాసనసభ్యులు, తమరు. చైర్మన్ గారు. మంత్రులు అందరితో చర్చించడం జరిగింది. చర్చల సందర్భంగా కొన్ని విషయాలు వచ్చివాయి. అంతేగాని, నేను అనొస్తుమెంటు చేసేటప్పుడు, అది కాన్సిట్యూషన్ జరిగినప్పుడు తప్పకుండా శాసనసభకు మనవిచేస్తాను.

Mr. Speaker :— Government have not yet taken a decision. If the Government have taken a decision when the Assembly is in Session, it is improper. The question is that the contents are under consideration. There is a proposal for the institution of the Development Board for Rayalaseema. Government have yet to take a decision.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధికారం. The Andhra Government would set up Development Board for Rayalaseema area within 10 days, the Chief Minister Sri Brahamananda Reddy said here to-day. He made this announcement at the end of his talks with 60 Legislators from the Rayalaseema region. అనొస్తుమెంటు ఇచ్చారని ఉన్నది అందువల్ల అడిగాము. అందువల్ల ఇప్పుడు వెనుకకు పోయినారా?

Sri K. Brahma nanda Reddy :— It is not a formal announcement, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఫార్మల్, ఇన్ ఫార్మల్ అంటే వాకు అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ప్రభుత్వము పదిరోజులలో ఈ డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ ఏర్పాటు చేస్తుందని నిర్ణయించిన భావముతో చెప్పినారు. కాని అలాగే చెప్పినారనే సదతిలోలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి: —నుమారు వదిరోజులలో ఇటువంటిబోర్డు ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రభుత్వము తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు చెప్పాను.

శ్రీ బి. వి. రమణయ్య: —అధ్యక్షా, శ్రీమతి జ్యోతిబాయిపైన కోర్టులో చార్జెసు వేసి పెట్టలేదు. అటువంటి సందర్భములో దాన్నిగురించి చర్చించడానికి ఏలున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి: —లేదండి.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Andhra Pradesh Essential Services Maintenance Ordinance, 1969.

* Sri K. Brahmananda Reddy:— I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Essential Services Maintenance Ordinance, 1969 (Andhra Pradesh Ordinance No. 4 of 1969) as required by sub-clause (a) of clause (2) of Article 213 of the Constitution of India.

G. O. Ms. 365, G. A. (SC. A) DEPARTMENT DATED 2-6-69.)

Sri K. Brahmananda Reddy:— Sir, I also beg to lay on the Table a copy of the Notification No. II issued with G. O. Ms. 365, General Administration (SC-A) Department dated 2-6-1969 declaring any service connected with the production supply, or distribution of electricity by any licence under Indian Electricity Act, 1910 (Central Act 9 of 1910) to be an essential service for the purpose of the said Ordinance as required by sub-section (2) of Section (2) of Andhra Pradesh Essential Services Maintenance Ordinance, 1969 (Andhra Pradesh Ordinance 4 of 1969).

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Offices Laws (Repeal) Ordinance, 1969.

Sri P. Thimma Reddy:— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Offices Laws (Repeal) Ordinance, 1969 (Andhra Pradesh Ordinance No. 1 of 1969) as required by the sub-clause (a) of clause (2) of Article 213 of the Constitution of India.

The Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Ordinance, 1969.

Sri T. Ramaswamy:— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Ordinance, 1969 (Ordinance No. 3 of 1969) published in Part-IV-B Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette, dated 24-5-1969 as required under Article 213 (2) (a) of the Constitution of India.

Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Ordinance 1969.

Sri T. Ramaswamy:—Sir, I beg to lay on the Table, on behalf of the Minister for Municipal Administration, a copy of the Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Ordinance, 1969 (Ordinance No. 2 of 1969) published in Part IV-B Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette, dated 24-5-1969 as required under Article 213 (2) (a) of the Constitution of India.

Mr. Speaker :— Papers laid on the Table.

MOIION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

Sri P. Narasa Reddy :— Sir, I beg to move:

“That an Address be presented to the Governor as follows:—

“That the Members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly assembled in this Session are deeply grateful to the Governor for the Address which he has been pleased to deliver to both the Houses of the Legislature assembled together on the 14th August, 1969.”

Mr. Speaker :— Motion moved.

Sri C. V. K. Rao :— I raise a point of order Sir, on this motion because according to Rule 17, it reads like this “After the Governor has delivered the address, a motion may be made by any member ” Now the question is has the Governor delivered the address to the Assembly. to the Joint Session of this House? In Rule 16 it is stated that “the Governor shall address both the Houses of the Legislature”. Here he has not done it in full. He should completely address the House. Another thing is that a copy of the address should be laid on the Table. A copy of the address has been laid already but he considered that after having read a portion of it is enough that the address is being read. It is constitutional provision by which the Governor should address the House himself. When he was present he should read the entire address. On the other hand he did not do it. He read it partially and therefore the address was not completely given to the House.

Mr. Speaker :— The motion also is partial. You do not read the whole thing from the beginning to the end.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనంద రెడ్డి :— Partial కాదు. Partly.

Sri C. V. K. Rao :— I do not mind if that amendment is accepted. If that amendment is accepted the Government goes. The Government is at that risk, and what is more the Governor has walked out. I do not know whether the Governor has walked out in the first instance or some separatists have walked out. It is a very incongruous position on which they have got to clarify.

Mr. Speaker :— Anybody who wants to clarify Mr. C. V. K. Rao's doubt.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I do not think there is anything to be said, Sir. There is nothing which says that the address should be read year by year in full.

Mr. Speaker :—The Governor shall address both the Houses of Legislature. That is according to Rule 16. According to Rule 17 'after the Governor has delivered the address, a motion may be made'. The question is whether the Governor has delivered the address or not? Is it not so?

Sri C. V. K. Rao :—Yes.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—కాన్స్టిట్యూషన్ లో 'అడ్రెస్' అని ఉన్నది. వారు రాకపోతే చింతలేదు, వచ్చినతరువాత ఫుల్ అని అర్థము. అసలు వారు మొదలుపెట్టకుండా చదువుకొమ్మని అంటే సరిగా ఉండేది.

Having started it, is it not his duty to read the entire thing?

Sri C. V. K. Rao :—When the address is not full, it is the abortive address. It was not delivered. It is an abortive address.

Mr. Speaker :—Not at all. Still born. Whatever it may be.

శ్రీ జి. అచ్చన్న :—'will deliver' అంటే చదవమని అర్థము. అంటే గాని, డెలివరీ అంటే పురుడు పోయడమో లేకపోతే, ఆ కాగితము పడేయడమో కాదు.

Sri P. Subbaiah :—Here the point is whether the address is read and what does address mean? Address means reading of the speech of the Governor in full. Here it is not read in full. So, when he has not read in full, how can the point at all arise? It arises only when the address is made known fully to the Members and not otherwise. So, Sir, here the address is partial. A partial address cannot be taken as read in full. Therefore, the address is not made in full therefore, it cannot be taken as an address at all.

శ్రీ జి. అచ్చన్న :—గవర్నర్ గారు మొదటి పేరా, చివరి పేరా చదివి, మధ్యది వదలినట్లు—హ్యాండ్ గివింగ్ మోషన్ లోకూడ మొదటి పదం, ఆఖరు పదం ఉంచి, మధ్యది తీసివేస్తే సరిపోతుందేమో.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—1967 లో గవర్నర్ గారు ఇక్కడకు రావపుడు తమరు చదివారు, తమరు చదివినపుడు దానిపై ఆక్షేపణలు చాలా వచ్చాయి అప్పుడు తమరు—“వారు రాకపోయినా, మమ్మల్ని అథరైజ్ చేసినందువల్ల మేము చదివాము” అని అన్నారు. ఇప్పుడు గవర్నర్ వచ్చి—రెండు సెంటెన్స్ చదివి డెలివరీ మొదలుపెట్టారు. వారు ఎడ్ రస్ చేయటం మొదలుపెట్టి దానిని నగంలోనే నిలిపివేసి—ఇట్ మస్ట్ బ్రిటిశుడ్ యాజ్ ఎడ్ రస్—అని చెప్పే అధికారం గవర్నర్ గారికి ఉందా? రెడ్—అని ఇంకా తమరు డిస్టిన్క్ష్ చేశారు. వారు బహుశా ఏ సందర్భంలోనైనా మొట్టమొదట మొదలుపెట్టి రెడ్—అని అన్నట్లయితే ఒకరకంగా ఉండేది.

Mr. Speaker :—Apart from legal implications, for the information of the House, let me tell you one thing. Exactly a similar thing has happened in West Bengal Legislative Assembly. If I remember correct, when Miss. Padmaja Naidu, the Governor of West Bengal went there to deliver the address to the Joint Session of

both the Houses. Some of the members belonging to some party—I do not exactly remember whether they were Communist Party members or some other members created lot of disturbance and she was prevented from delivering her address. A copy of the address was laid on the Table of the House. Then finally since she was not allowed to read, she said the copies of the address which had been circulated to the Members may be taken as read and she left the House and went away. This question was considered in the High Court of West Bengal. They held that 'under the circumstances—since she was not allowed to read the address, it may be taken as having done that. So that decision was there Mr. C. V. K. Rao.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, మీరు చెప్పినదానికి దీనికి కొంత డిస్టింక్షన్ ఉన్నది ఇక్కడ గవర్నరు కొంతవరకు చదివారు. అక్కడ అసలే చదవలేదండి. ఇక్కడ అసలు చదవకుండాఉంటే, వేరే వ్యత్యాసం వచ్చి ఉండేది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఎడ్రసు ప్రారంభించిన తర్వాత—

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Governor came to deliver the address as required under Art. 176. She began her address and read till disturbed by the Members. Here, Sir, the reading was more. Actually, I distinctly heard our Governor reading the last sentence.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—I raise a point of order. అని అన్నారు. జాయింట్ అంటూ ఎక్కడా లేదు. జాయింటు సెషన్ కాన్ స్టిట్యూషన్ ఆర్టికల్ 100, 180 క్రింద ఉన్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది ఆసెంబుల్డ్ టుగెదర్ అని చెబుతున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆసెంబుల్డ్ టుగెదర్ అని కానీండి; అసలు జాయింట్ సెషన్ అన్నది లేదు. మన కాన్ స్టిట్యూషన్ మొత్తంలో జాయింటు సెషన్ అన్నది ఎక్కడానికీ క్రియేట్ చేశారు. లోక్ సభ రాజ్యసభల మధ్య ఒక బిల్లుపై అభిప్రాయభేదం వచ్చినప్పుడు ఆ బిల్లుగురించి చర్చ చేసేటప్పుడు కాన్ స్టిట్యూషన్ ఆర్టికల్ 100 క్రింద సమావేశం చేయాలి. 108 క్రింద కండక్ట్ చేయాలి అని కాన్ స్టిట్యూషన్ లో ఉంది.

ఇక్కడ ఆసెంబుల్డ్ టుగెదర్ అనే బదులు - ఆయనే కాను జాయింటు సెషన్ లు ఎడ్రస్ చేస్తున్నానని చెబితే— అది మనం కాన్ స్టిట్యూషన్ ము గౌరవించి నట్లు అవుతుందా? కాదు. అది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—We will consider about it separately.

Sri P. Narsa Reddy (Nirmal) :—Mr. Speaker Sir, Under Art. 176 of the Constitution it behoves of the Governor to give his address every year to both the Houses which have been assembled. It is more or less a mandatory direction by the Constitution and it is incumbent upon the Governor to address. So far as the Addresses of the Governors are concerned, my submission Sir, it is more or less a ceremony and an occasion brought forth every year

only to read out the general policy of the Government in the coming years and also to give a hint as to what the bills of the Government to the Assembly would be. This is a thing which we have borrowed from the English Constitution where the King or as a matter of fact he used to address both the Houses of Parliament—the House of Lords and the House of Commons—only as a matter of ritual. So, I would submit that so far as this Address is concerned it is more or less a ritual but nevertheless important. It is a ritual for a Constitutional Head to deliver his Address. It was a fact that he has skipped through certain paragraphs. But the reason as you are all aware that some of our esteemed friends had been impatient to voice their own concern about their demands and then however, good they might be, probably they could have fettered the Governor and he had to rush through the Address. That itself, I think, would not be much consequence, and we should not take much of it.

Coming to the main points, as I have said that the unpleasantness which our Governor had to bear was not much due to his own individual talent but to the impatience of some of our colleagues here. Therefore, at least if not for anything we must have respected his age and his office that he is holding. My submission regarding the points which he has said it is a fact that the State had witnessed unprecedented events. A part from the cyclone that had effected the other part of the State as a natural consequence, the Telangana area has been in great upheaval. All Hon'ble Members are aware that for the last six or seven months, in Telangana the agitation for a separate statehood has been continued and what had happened all these months we have read in papers and heard the events that had occurred. What had started among the students was that the safeguards that were agreed to between the leaders of both the areas at the time of the Reorganisation of the States had not been implemented fully and they must be implemented in letter and spirit and then the counter section to say that the Agreement could not be implemented and naturally what all the lapses that have occurred can only be got in a separate Statehood, had flared up and it had been continued for a long time and it is still continuing.

Mr. Speaker Sir, the most unfortunate part Telangana agitation has been that the students of the college and the High Schools had not been going to the classes and attending their Institutions. It is very unfortunate that the youngsters who are at the threshold of their life could have taken upon themselves this great thing to their mind and have not only caused great anxiety to their own parents but to the State and the Nation as such. So far as matters of bifurcation of the State or implementation of the safeguards are concerned, I may humbly submit that it is a matter for the elders and the politicians as such to go through and sit together and come to certain conclusions and decide either way. In this I am shocked to see that the education careers have been marred and as the saying goes, 'the time and tide wait for nobody'. The time that has gone and if they lose education, I do not think they can recoup by any point of time. My submission is instead of babbling in politics, instead of listening to

what the politicians say, and apart from what politics are it is better that the students should be extended the classes and equip themselves to undertake the tasks that are ahead not only to be useful citizens of this State but of the country at large.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

So far as the agitation is concerned, it is unfortunate that the lapses that have been alleged have been done in a point of time. It is not as if the Brahmananda Ministry or the Chief Minister himself has been responsible for all this. It was good of him that he has said that all lapses must be set right and taken upon himself to do it and also tried to take it to confidence all the leaders of the opposition to get into effect what all that has not been done and done effectively for the betterment of the State and also the people of Telangana area as such. Unfortunately the issues have not been yet come to bigger-heads and the things remained as unresolved as they were and the boys have taken upon themselves that unless something is resolved they would not come to the classes. It is a great misfortune and they ought not have taken upon themselves to see that these are resolved. The foremost thing which is in the minds of the boys as I have understood them is the mulki rules, so far as the Supreme Court had struck down. It was an act of deliberate insistence by certain non-gazetted officers who had gone to the Supreme Court to challenge the mulki rules which they said have marred their chances for employment. No doubt, the Supreme Court had struck down and this was of a very grave consequence so far as the employment potential of the boys is concerned. Nevertheless, it is a fact which must be taken cognizance of by the State Government as well as the Central Government to set right what the Court has struck down, the intention and opinion of the State Legislature and the Parliament to give employment opportunity to those boys. Now, firstly in this aspect the Central Government had taken steps at the instance of the State Government to appoint among other things a Wanchoo Committee of Jurists who should go into these matters thread-bare and look into the fact that the employment potential of the people to whom a promise was given by the Houses of the Legislature and the Parliament that their right to employment shall not go must in a manner suitable or in a manner that their opportunity should not be hampered must be given. The Wanchoo Committee set up by the Central Government, Mr. Speaker, Sir has taken inordinate time to come to certain conclusions. So far as their contention that employment must be given to them is a legitimate statement. No doubt, the unemployment position throughout the country—in all the States is as grave as it is in this area. But, nevertheless when an opportunity or when a particular thing or an agreement has been there when we have been trying to give them opportunity it is but natural and fair that we should try to provide better employment potential to them. In this aspect, the State Government had recently announced that the Public Service Commission shall not go into the Non-gazetted Staff recruitment but at the District level alone the Collector will try to recruit the new entrants and do justice at the local level so that nobody in any area should go unemployed as far as possible and that justice should be done. In this context the State Government did

announce that two to three thousand posts will be filled up at the district level and in most cases fresh recruitment was made. Nevertheless, there is still a lurking fear that it might be a temporary phase and after sometime, in view of the orders of the Courts this may not stand. However, I believe Wanchoo Committee has made some recommendations which have not been published. Various recommendations have been made in which they have suggested that in order to give employment opportunities, it is incumbent on the State as in Uttar Pradesh and other States that District Selection Committees should be formed. And then as far as possible if a local dialect is prescribed as a condition for employment and a chance is given much of the fears which the college going boys have in view can be relieved. It is a fact Sir, that the Government service alone cannot fulfil all the aspirations of the people. Nevertheless in the circumstances in which we are going at present, the industrial development of our State particularly the Belangana area has been not very good or upto to the level as to fulfil the aspirations to give a fillip and give economic progress. It is pertinent for the boys who are affected that some such arrangements should be made on a permanent basis so as to give employment potential to the backward areas and to the boys and the service personnel of that particular area to get employment. Their natural urge would have to be fulfilled. The Wanchoo report which is under the examination of the Law Department should be expedited and such measure by which the employment for the Local area is guaranteed constitutionally and legally should be published so that a fair opportunity may be given to the local people must be made and it should be finished off as quickly as possible because the Central Government has announced that by the end of May, the report would be published. However, till today the report is being examined by the Legal Department and the same has to be brought forth. Apart from this, Mr. Speaker, Sir, there is a feeling that even if they are employed in the present circumstances their promotions or their careers may not be looked into if the injustices which have been done after the States Reorganisation Act are not removed. So far as this fear is concerned, at present it would be unbecoming of the students to think that the equalisation or the injustices that have been done in these matters of services would be continued in their own cases. But however as the Administrative Reforms Committee had suggested, I would suggest, Sir so far as the ministerial cadre is concerned, the Grade III officers or even the ministerial and executive officers also there might be district promotions and for Executive Officers Grade III we may have a system of Commissioners as we have in Maharashtra. The Administrative Reforms Committee had also said that the Board of Revenue may be dissolved and Commissioners may be appointed in all the various places in the State clubbing certain districts so that there could be a criteria for recruitment and also promotion within the ambit of the Commissioner's area. So, in this respect Sir, if employment and economic progress is to be made, I would submit that Government employment or Government recruitment alone would not solve the unemployment problem. It is incumbent that industrial development and other avenues must be opened and that can only be done when we have a larger outlook. If we create a climate in which investment from other areas come and industries are established it would give a full opportunity for employment of all the coming generation, then only economic

development could be heard of. If it is thought of that bifurcation itself would be a panacea to all the evils of unemployment, then in my humble submission, I differ because it might at the first instance give some relief and some promotions in a shorter span. But in the larger interest of the country and the State it is only when we create a climate in which a larger State can exist and there is larger investment, then only there is good future for the younger generation and then only they can come up and fulfil the aspirations of our elders. My submission is that the matter of Wanchoo Committee or industrialisation is a matter which is engaging the attention of the Government. However, I would urge upon the Government that this report may be published at least to give the manner in which local employment could be guaranteed and this should be pronounced soon so that the students or the boys can have the sort of cloud cleared in their minds that their employment potential will not be impaired. I would also appeal to the students that much dabbling in politics would only mar their careers as Panditji in a Convocation address had said that what the great leaders aspired of the students and what they should do. I will read out. This is the last convocation address to the Delhi University students in which he said.

"We have to live in the present and mould the future and that duty and high task is specially cast on the young man and woman to do. They will have great burdens to carry and great difficulties to face. But they will also have a chance of high adventure and great living. Great living comes by attachment to great causes. They will have to fight many evils that be set us and narrow us and make us unworthy of this adventure like the evils of religious conflict and bigotry of provincialism, linguism and casteism. There is no hope for us if we allow these disruptive tendencies to influence our national life."

So, students as they are, it is better that with this climate they should go to their educational institutions. The recent announcement of the Government that about Rs. crore was going to be allotted for the welfare of the students in having libraries and other educational facilities. It is a good step taken by the Government to create some facilities to the students. This should in a manner satisfy the students that the Government is not only interested in their employment potential but also in their welfare to see that they would pursue their educational avocations.

Coming to the second point, Sir which the Governor has mentioned about the services, so far as the services in Telangana area is concerned there has been much upheaval. The *Ad-Hoc* Committee on Services of the Regional Committee have submitted reports on 7-3-1969 enumerating all the problems confronting them *vis-a-vis* the Government and the service personnel. So far as this aspect is concerned, there are two things which are confronted by the services. One is under the States Reorganisation Act there are several matters which have to be solved equalisation of posts and the preparation of common gradation lists and all these things. They have been very clearly enumerated that so far as these aspects are concerned they do not come under the daily routine matter where promotions have been stopped or where a particular person was not

eligible to certain thing. But this is a matter which is not only governed by the Act but by certain conventions and rules in order that a sense of satisfaction may be created in those services and pave the way to put their hearts and minds into the development of the State. There are matters which could be reviewed if certain steps are taken continuously and vigorously. The State Government has made a way for the Central Advisory Committee and State Advisory Committee to look into all these matters and as many as about 826 to 1000 are pending before the Central Advisory Committee and more than 2000 to 3000 before the State Advisory Committee. But the general feeling is that the process has been very slow and quicker decisions must be made. Apart from this there are certain other matters which do not come under the S. R. Act. As per the orders of the Government and also the agreement that were entered into at the time of Reorganisation those matters not strictly coming within the S. R. Act or matters just coming under the S. R. Act in which there is difficulty in implementation or in regard to interpretation of the judgements of the Courts or of the Central Committee, a Special High Power Committee may go into those matters. Once for all thrash all those matters that are pending decision so that the grievance as such wherever they are genuine must be set right and speedy justice must be given. In this connection it may be relevant to submit that in equation of posts there have been certain difficulties in two or three departments which have not been enumerated only during these five or six months but continuously from 1961. The Regional Committee had been submitting reports right from 1961 that so far as the services in Cooperatives the equation of the Co-operative Sub Registrars and Senior Inspectors of Cooperatives, the Central Advisory Committee had given certain varying decisions so far as the services in Mysore are concerned and also the services in Hyderabad are concerned. In the same manner in the Sales Tax department and in the Forest department there have been greater anomalies of equation and also pay scales and other ancillary matters. The cases of the Engineers in the P. W. D. have been in continuous conflict and the cases are being fought in Courts. Recently, the Chief Minister and the Minister for Irrigation have brought together the two associations to find out a way in order that the further bickerings may not be there in the services. All these matters are pending for the last 10 to 12 years. In my humble submission that so far as the services are concerned not for us legislators to go deeper into those matters, nevertheless where they have been affected under the States Reorganisation Act where different rules and different norms have been adopted for various departments, it would be incumbent upon us to set right all those although belated and see that grievances that have been left or lingering should be set right.

The other point which has been the point at issue in Telangana matters is that of surpluses. You are aware the Government had last time during the Governor's address in the Budget Session announced that about Rs. 30 crores were tentatively agreed to be spent in the coming five years towards surpluses. In spite of that there have been representations by the Regional Committee that apart from that amount there are several aspects which the Government must have to consider and that they have to be spent in the area. And what

happened afterwards is known to all the Hon. Members of the House and you are also aware that the Government had appointed Sri Lalith Kumar and after his report also the matter has not come to finalisation and the Central Government as announced by the Prime Minister have appointed a Supreme Court Judge to look into those matters and that is yet to be finalised. So far as the surpluses are concerned Sir, I would submit that one way or the other we have to come to a definite understanding and the matter finished. This is a matter which should be settled more or less between the Government and the Regional Committee rather than have Special Tribunals or Special Judges over the matter as such. Because we may not have to go in each and every aspect time and again without prolonging the issue. The two or three things which are there may be accepted by the Government and they must be spent so as to develop the area and see that the Telangana area and Andhra area come on par with each other. And so far as the regional imbalances are concerned, they could be set right to some extent. Now Mr. Speaker, Sir, regarding the surpluses, there are two or three things which are, I think, undisputed. One is that what Mr. Kumar Lalit has suggested that an amount of Rs. 34 crores plus a mathematical error in which about Rs. 3 to 4 crores were to be added up. That is the surpluses which are determined by a competent authority. Secondly, the securities that were kept with the reserve Bank which belong to the erstwhile Hyderabad State. Instead of reinvesting them to get some interest over the Bonds, it is better that they are utilised for further development, which are to the extent of about Rs. 12 to 13 crores. Then the extra expenditure apart from these surpluses of the bonds are concerned, extra revenue expenditure was committed in Andhra area, though technically, they do not come under surpluses. But nevertheless, by borrowings or otherwise, by an overdraft from Reserve Bank or any manner, an amount of Rs. 25 to 27 crores may be spent in this area for further development. So far as the Telangana area is concerned, you are well aware that there is around backwardness in irrigation and other educational matters. We had submitted various reports in which any amount that could be spent by the Government under this could be spent readily and with all useful purpose. So, my humble submission is instead of trying to prolong the issue, matters which are very clear may be settled.

So far as the agitation is concerned, Sir, my humble submission is that in Telangana area, there was a time when the educational emancipation was at the lowest. In a village or a Taluk Headquarters we were not able to find any educated man unemployed. Whenever a student passed Engineering Examination, he got his job; a boy who passed M. B., B. S., got his job readily, and even a boy who passed his School Final Examination got his job. Now there are number of uneducated boys all over who have been cut off from their ancestral work of agriculture and everybody is clamouring for Government jobs, due to which the rest has come over. In the times of Nizam i. e. erstwhile Hyderabad State, so far as the general economic condition of the masses of Telangana was concerned they did not face any taxation except land revenue tax. But after the organisation of States, when the enlarged State has come into being and with the enormous plans and programmes which we had, we had to impose certain taxes on all sections of the Society, i. e. Sales Tax, Land Tax, Transport Tax, etc. To some extent, the

people thought that this was eating into their economies, and any economic progress was not visible. Therefore, it is natural that aspirations for economic development and economic progress have come. But these aspirations nevertheless have gone to such an extent that hatred between people and people has started. You are aware of the incidents that had occurred in Telangana area where several boys fell victims and then violence was committed and then the tempers between the two areas were lost and that every man in Telangana began to think that they cannot live together in the enlarged State and there should be bifurcation. My humble submission is that there has been an expression that the poor people of one area have been exploited by people of another area. Now the question of exploitation between the people of one area and the other is a strange phenomenon that has been put forward. So far as the agricultural labourers here and there are concerned, there cannot be any question of exploitation or ill-will. So much so with the Industrial Labourers. The question of ill-will has come more or less between various bureaucracies or the service personnel that have come after the reorganisation of the State in the enlarged State; the rivalry between business community; and the political rivalries that existed between the two regions. My humble submission is that there is lack of fraternity between them rather than exploitation between one man and the other. So far as this is concerned, efforts will have to be made in order that such ill-feelings should go. The only course left to us is that greater stress must be given for economic progress of Telangana. Otherwise I think it is not possible for us to progress and be on par with not only other affluent areas in our State but also in other parts of our country.

So far as the economic condition of our State is concerned, we have to look against the State revenues. Now, there has been an argument that a bifurcated State i.e. Separate Telangana is a viable State economically and in the enlarged State, our economy would not progress. My humble submission is that I do not agree that economic viability would not mean that our revenue is just sufficient to pay the salaries of our officers or run the administration. But it also means that there should be greater economic progress and employment and business opportunities all over. If there is any set back temporarily or if there has been any injustice, this must be removed rather than to come up to a conclusion that the injustices cannot be removed and only bifurcation is the answer. If we look to the sources of revenue that have accrued in the Telangana area, the income of extra sales tax takes the pride of place. The figures are like this. In 1956-57 excise tax that has accrued to Telangana area is Rs. 261 lakhs. In the next year i.e. 1957-58, it rose to Rs. 623 lakhs. In 1958-59, it was Rs. 649 and it is now Rs. 1,440 lakhs. Regarding the sales tax, after the amendment of the Sales Tax Act in 1958-59, the income under sales tax was Rs. 258 lakhs and in the very next year it was Rs. 405 lakhs. In 1960-61, it was Rs. 438 lakhs and now in 1967-68, it is Rs. 1,957 lakhs. So far as the source of revenue under excise and sales tax are concerned, I am of the firm opinion that this income we could not have got, if there was a separate State. Enlarged State alone has given a chance or opportunities to bring up the revenues to such a level and if Hyderabad is not the State Capital of the enlarged State and if busi-

ness and other activities have not been put up in such a magnitude, I do not think the income that have derived would not have come to such an extent. Even under the transport, the income was about Rs 4,00021 in 1956-57 and now in 1957-58, it is about Rs. 301 lakhs. So, my humble submission is that merely to say that only in the bifurcated State itself, all these revenues would be there and we can pursue all the Plans and developmental activities, etc., in my opinion, is not correct and true because the sales tax and the excise tax that is accrued now would not be possible in case of bifurcation. At present, I do not think these revenues that we are getting could be maintained at all costs. So, my humble submission is that if the problem of Telangana is to be tackled, that will have to be tackled at the political level as well as at administrative level. Merely for the present if students are brought into the problem and if the common masses are brought into the problem that if we are bifurcated, then we have a Paradise that is to come, it would not solve the problem. There has been a contention that if there is a bifurcated State, then the law of Mulki rules will be there and the employment opportunities will alone come for this area. The other day, Members of Parliament like Mr. N. C. Chatterjee and some eminent jurists have said that for a bifurcated State they cannot have that Act here on par with Himachal Pradesh or any such thing. If such facilities cannot be given and where there is no possibility of such facilities, would it be a plausible case for us? At this juncture, to advise student or as a matter of fact to say that in a bifurcated state alone, we have our future, economically does not seem to be plausible, in my opinion. Now, what should happen if this agitation is there, is a moot point. So far as I am concerned, Sir, I very humbly submit and what the Regional Committee also thinking is that so far as the surpluses are concerned, apart from Central Advisory Committee and State Advisory Committee, a High Power Committee should be there to see into the matters which are not coming under their purview, and also to settle matters which are decided by the Central Government and the Central Advisory Committee which have not been implemented and also the Judgements of the High Courts regarding those matters. Secondly, so far as the surpluses are concerned, as a matter of urgency, the matters which are undisputed, for which several reports have been submitted for greater economic progress, apart from what the State Government has allotted this year i. e. Rs 9 crores a few more crores be invested for the progress of State in order to give a fillip to various activities that are yet to be put forth.

Now, under the Panchayati Samithis and Zilla Parishads, for the last two or three years all the developmental activities has been at standstill because sufficient funds could not have been allotted. My humble submission so far as developmental activities are concerned, is that they may be taken up as soon as possible. Apart from this there has been a feeling that since the formation of Andhra Pradesh, there has been a political and administrative dominance of Andhra personnel over the Telangana. So far as various administrative units are concerned, I would submit that in order to have a congenial atmosphere and to have a feeling that this would not remain in certain administrative units such as Electricity Board Road Transport Corporation or various other things personnel from the Telangana area may be put there to give a confidence that such thinking or such ideas are not true. Even though that is there such things should

go. Now, the other aspect, which the Regional Committee has been trying to do is to get some extra powers so far as Budget, Planning and matters of services which have been affected by the States Reorganisation Act are concerned and also to see that the development is not impaired. Regarding this matter of giving more powers to the Regional Committee, the Government has written to the Central Government. But it is unfortunate that the Central Government has yet to come to any decision or give a quick solution to the urges of Regional Committee. So far as these matters are concerned, it is a necessity that such powers must be given so that the development and other activities may not be impaired. There has also been a clamouring for normalcy. In order to see that schools for boys and other educational institutions are started, there is a thinking that a round table conference must be arranged and all sections of those who are agitating for Separate State and also who are fighting for more powers of the Regional Committee should come to an understanding as to what should be done in this regard. There is also a feeling that persons who are now under Preventive Detention may be released provided that normal conditions could be guaranteed and provided there is no upheaval and also no fear among the people or any section of the Society that there would be any violence or any such thing. I would suggest that there may be a simultaneous action and the agitation should be suspended, boys must go to the colleges and the persons who are under the Preventive Detention should be released. Then there can be tranquility and peace and we would be marching towards progress. But for this it is not enough that if the Government alone unilaterally declares to do it. It should also come from the Leaders of the Separate Telangana and also other Political parties, in regard to this matter to solve the problem. So, suspension of the agitation would be very congenial so that the round table conference may be held. If the Government takes unilaterally a decision, then the Government should not be put in jeopardy or be cornered for having taken that decision. I would appeal not only to our leaders of all political parties, but also to all sections of this Government who are engaged in this, to see that normal conditions must prevail.

I wish to submit one point Sir, that recently Government had announced that 5 1/2 crores are to be given as pay scales to the employees. Now so far as this aspect is concerned, if the progress of the State taxes is seen, the tax revenue of the state which was about 64.97 crores, in 1964-65 has increased to about 63 crores that is 39% increase and non-tax revenue, from 16.51 in 64-65 to 24.80 crores. That is 50% increase. Now if we see the increase of the emoluments of the services, the percentage that is being increased in all in 64-65, it is 34.31 crores. It is now exceeding in 68-69. It has come to 4.86 crores increase. It is of 47% and then under administrative services from 19 to 28. That is an increase of 51%; In Developmental services from 80, it has come to 111.41 crores and it is about 40%. Under that services 11.5 crores in 1964-65 has come to 32.41 crores, that is, 180%. Now I respectfully submit sir, that the manner in which the emoluments are increased, are on par with the taxation that is being brought by the State. My submission is that in this society as it goes the vocal section gets seems to have been getting its due. Now the income that is derived from taxation is mostly from the rural classes and 64% of the taxes that the State gets is only from agricultural sector. Now taxing people to that extent and then

rateably increasing the emoluments and all this under the garb of pay scales and all that, I am putting a straight question, Sir, are we doing justice to the tax-payer? How many problems have been promptly dealt with by the administrative services so far as the matters of the rural areas are concerned. There has been wrangling between the politician and the administrators. The bureaucracy is putting the blame on the politicians. The politicians are saying that nevertheless the benefits are being got more by the administrative services rather than the rural population. My humble submission is that as an Irish poet has said "What are the ramblings in his constituency arose?" What will happen to the administrative services and the politicians if they tax the people and not give proper justice to the rural folk? What result would accrue it is not for me to say but it is the time that would reveal that proper justice should be done. I would submit Sir, that the Madras Government had said that they would have officers' Squad visiting every Revenue Circle and receive petitions from them on the 1st of every month and disposed them of in the next month by going to the village themselves. Instead of the villagers coming to various officers and going from pillar to post, they have launched upon a scheme by which the officers should go and look to their grievances. So my humble submission is merely wherever there have been agitations by some vocal sections, the Government is ready to quench their thirst and neglect Zilla Parishads and Panchayat Samities which are starving of funds. As a matter of general policy, I would submit, that where such amenities are provided for administrative authorities equal attention must also be given for rural development.

One other fact which I wish to say is about the Nationalisation of Banks. We should all pay tributes to the Prime Minister for having taken such a bold step in complying with the urges of the masses for a number of years. Now so far as the financial institutions are concerned, if you just took into the figures the Commercial Banks themselves have had deposits worth Rs. 849 crores as against the L.I.C. which had only Rs. 768 crores. The Government makes only Rs. 449 crores and the Post Office Savings are Rs. 555 crores. The private deposits with private commercial banks were to such an extent that it was staggering for the industrialists and the agriculturists to utilise the money that was prevailing in the country as such. So the amount of Rs. 849 crores in the Commercial Banks that have been nationalised, if you just see the utilisation of all these deposits in 1966, only one per cent of the borrowers had utilised 18180 crores at an interest of 6% for all the industries and for all the projects they wanted. Now my humble submission is that apart from getting all these facilities, a bulk of the amount is in the hand of a few only one per cent of the industrialists borrowed at a simple or a cheap rate. When it is worked out at 15 to 20 per cent, which was prevailing, they got it at 10%. This shows that how only a few classes of rich people have utilised money in the deposits in these banks and which is most detrimental to the poor masses. So, my humble submission is that the steps that have been taken by the Central Government in giving a fillip to or the steps that have been taken to look to the masses in the manner of credit, would in a long way help small industrialist and the agriculturist, if only steps are taken in a proper way.

My humble submission is that since Prime Minister has created an atmosphere of Socialistic outlook at the Central level or in fact in the entire country, I would only submit Sir, that we should follow at our own level all the principles and things which we have taken upon. For instance about the Land Reforms I would say one thing. When Mr. Raju was Revenue Minister there was a big news item that about 8000 tenants were becoming landholders. But on the very next day, the High Court had issued a stay order and everything is as it is. Now under the Land Ceiling Act, the excess land has to be distributed. Now that also has not gone much headway. Now with so much of unemployment and economic depression in our country and so much craving or pressure for land, it is quite opportune Sir, that we may take necessary steps not only to see that excess land is distributed but also to bring such reforms which would help the common man to the best of his ability and in conformity with the atmosphere that has been created by the Prime Minister. I am glad that Government has announced that 90% of the Co-operative Credit would go to the small farmer having land below 10 or 5 acres and the richer farmer can get much from the State Banks or other way. So far as the Co-operative credit is concerned, the Government has taken a right step in announcing that and then we hope that further steps would also be taken in conformity with the socialistic outlook at the Central Government level.

Last thing which I wish to submit is that we will have to pay tributes to the astronauts for having done a wonderful job and on Monday, the 20th July when two persons landed on Moon, it was an epoch making event Sir, and then we should all pay tributes to the persons who had undertaken this. Although at a very colossal cost, it is America alone that could have done it but nevertheless, it is a feat doing it in one flight, the economy of the several smaller countries could have become better, but for this feat. One would have to conform with what Prime Minister had said, which I read out Sir, "These two delegates or the delegates of irrepressible spirit of man. The spirit is discovered by fire and thought, song and science the spirit which crosses oceans on a bundle of leaves, and leaps from one celestial body to another in a small vehicle of its own making. That is what Mrs. Indira Gandhi said when they were landing on the moon. We should pay tributes to those people who had taken this adventure and brought this tremendous technological success in the space.

I thank you.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ప్రతిపాదించిన అభినందన తీర్మానాన్ని నేను సమర్థిస్తున్నాను. గత సమావేశానంతరమునుంచి ఈనాటివరకు మన రాష్ట్రములో జరిగిన వివిధ భాగములలోని విపాకరమైన ఘట్టాలను ఈ ప్రసంగములో వివరించడము జరిగింది. ఇది ఒక యదార్థమైన చిత్రణగా కన్పిస్తున్నది. డా. జాకీర్ హుస్సేన్ గారు భారత రాష్ట్రపతిగా కీర్తి శేషులవడము, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రములో ఒక ప్రాంతములో అలజడి లేవడము, ఆంధ్ర ప్రాంతములో వచ్చిన తుఫాను సంఘటనలవలన నష్టపడిన వివరాలు చాటికీ ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్యలు దీనిలో కన్పిస్తున్నవి. ఇవన్నీ మన సామాజిక వ్యవస్థమీద ఎలా ప్రభావము చూపినవో స్పష్టముగా వివరిస్తాను.

మనముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రాంతములో జరిగిన అలజదులు కొంత విచారాన్ని సమగ్రము చేస్తున్నది. ఈ మాటలు వివరించడానికి 1929 లో నెహ్రూ కమిటీ నివేదికలోని ఒక అంశమును చదివి వినిపిస్తాను. దానివలన ఏ రకమైన ధోరణిలోకి పునరాలోచన జెయవలసివుంటుందో జ్ఞప్తికి తేవడానికి ఈ ఉదంతాన్ని మనవిచేస్తాను. “ఒక రాష్ట్రము కనుక వైజ్ఞానికాభివృద్ధిని సాధించి తన స్వంత భాషలో ప్రచురిత కార్యకలాపాలు సాగించాలంటే రాష్ట్రము తప్పక భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రమై వుండాలి. అది బహు భాషా ప్రాంతము కనుక అయివున్నట్లయితే తరచు కష్టములు తలపెత్తి, తదితర కార్యకలాపాల నిర్వహణకు చెడు, అంటుంటే ఎక్కువ భాషలతో వ్యవహరించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల రాష్ట్రము భాష ప్రాతిపదికమీద పునర్వ్యవస్థీకరించడము సమంజసమౌతుంది. ఏ భాష అయినా ఒక ప్రత్యేక సంస్కృతికి, సాంప్రదాయమును సాహిత్యమును కలిగివుంటుంది భాషా ప్రయుక్త ప్రాంతాలలో భాషలు ఆయా రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి దోహదము చేస్తాయి.” ఆ తరువాత అనేక కమిటీలు ఏర్పడినాయి. ఆ కమిటీల పర్యవసానముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్ర రాష్ట్రము ఏర్పడినది. కేవలము ఒక్క భాష ప్రాతిపదికమీదనే కాకుండా ఆర్థికముగా అభ్యున్నతికి, స్వయంపోషకత్వానికి కొన్ని లక్షణాలు వుండాలని మనకు స్పష్టముగా గోచరిస్తున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వికాసమైన సమగ్ర తీరము కలిగి, విస్తారమైన పంట కలిగి, అనిజ సంపద కలిగి, చదురు పదార్థాలు కలిగి, వివిధ పదార్థాలకు ప్రకృతి సంపదకు నిలయమై వున్నది. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి పరియైన న్యాయము కలగాలన్నప్పుడు ఈ రాష్ట్ర సమగ్రత చాలా అవసరము అన్న విషయాన్ని ఈ ఉదంతాలు స్పష్టము చేస్తున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత ఏవో కొన్ని అన్యాయాలు జరిగినవి అని, వాటిని రెక్టిఫై చేసుకొని వాటిని తీర్చడానికి ప్రయత్నము చేయాలన్న కృషిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వముకూడా తన శక్తి కొద్ది కృషి చేస్తున్నది అనే విషయము మరచిపోకగనిది. పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందము ఏమి, జనవరి 19నాటి అగ్రి మెంటు ఏమి, ఆ తరువాత ప్రధానమంత్రి పార్లమెంటులో చేసిన 8 పాయింట్ల ప్రకటన, తద్వారా ఏర్పడిన ఉన్నతాధికార కమిటీలు, ఈ జరిగిన తప్పులను నివారించడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నది; ఇంకా చేయవలసిన అవసరము వున్నది. అత్యవసరముగా జరిగినవనుకొంటున్నామో వాటిని వెంటనే తీర్చి, రాష్ట్ర సమగ్రత కాపాడుకొనడము ప్రధాన విషయముగా భావించవలసి వుంది. ఎక్కడైతే లోట్లు, అన్యాయాలు జరిగినవి అనుకొంటున్నామో, వాటిని తీర్చడానికి మార్గాలు వెతకాలి తప్ప, రాష్ట్ర సమగ్రతకు దోహదము చేసే క్రియాకలాపాలు జరపాలి తప్ప రాష్ట్ర విచ్ఛిత్తికి దోహదము చేసే కార్యకలాపాలవల్ల రాష్ట్ర సమగ్రత అభివృద్ధి జరగజేరదని అనేక విషయాలు ఋజువు చేస్తున్నవి. ఏమైనప్పటికీ, జరిగిన సంఘటనలకు విచారము వెలిబుచ్చుతూ, ఇకముందు ఇట్టి సంఘటనలకు ఆస్కారము లేకుండా వుండే విధంగా జరిగిన లోటుపాట్లను తీర్చుకొని సమగ్ర ఆంధ్రప్రదేశ్ ను కాళ్యణముగా భారత దేశములో నిలుపుకొని, తద్వారా ఏ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను అయితే అమలు జరుపుతున్నామో, దానిని ప్రభుముగా అభివృద్ధి చేసుకొనడము ప్రధాన విషయముగా భావిస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో ఎక్కడైతే అన్యాయాలు జరిగినవి అనుకొంటున్నామో అక్కడ

కొన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలుకూడ అరిగినవి అని చెప్పడానికి సందేహించడము లేదు. అవి ఏ శాతములో అరిగాయి? ఎంత శాతములో అరిగాలి? అనే దానిని పరిశీలించినట్లయితే వున్న ఆర్థిక లోటుపాట్లకు, వున్న వ్యవహారాలకు అన్నింటికీ అంత ఉపైస్తున అంత అభివృద్ధి అరగకపోవచ్చును. కాని రాష్ట్ర పరిస్థితులు చూసుకొన్నప్పుడు, అన్ని ప్రాంతాల అభివృద్ధిని చూసినప్పుడు తెలంగాణలో అరిగిన అభివృద్ధి శాతము 2:1 ప్రకారము చూసుకొన్నప్పటికీ ఏ రంగములో తక్కువ కాదని స్పష్టము చేయదలచుకొన్నాను. మే నెలలో ఆంధ్రప్రాంతము గోస్తా జిల్లాలలో పెద్ద ఎత్తున తుఫాను వచ్చినది. అన సందోహము తుఫానులో లీనమై పోయినది. 100 కోట్ల రూపాయల నష్టము అయినది. పండిన పంటలు నీటి పాలై నవి. పశువుల మృత కశేబరాలు రోడ్లపైన తేలియాడినవి. పంట పొలాలు కొట్టుకొని పోయినవి. కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి మృగ్యమైపోయినది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము శాయశక్తులా కృషి చేసినప్పటికీ ఆ లోటును తీర్చడము సాధ్యమయ్యే పని కాదు. భారత ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేసిన మిత్రా కమిటీ మూడు 80 కోట్లు ఖర్చు పెడితే మురుగు నీటి పారుదల వసతులు ఏర్పాటు చేయవచ్చునని ప్రణాళిక నిర్దము చేసినది. ఆ 80 కోట్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కాని, కేంద్ర ప్రభుత్వము కాని ఖర్చు పెట్టలేకపోవడమువలన ఒక్క తుఫానులో 100 కోట్ల రూపాయల పంట నీటి పాలై నది. అంటే ఎంత విచారకరమైన విషయమో ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇలాంటి కార్యక్రమాలు వాయిదా వేసుకొంటూపోతే పెట్టిన పెట్టుబడి, దానినుంచి వచ్చే సంపద ఏటేటా ఎంత పోతున్నదీ స్పష్టముగా గోచరిస్తున్నది. ఈ మధ్య కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు 81 కోట్ల రూపాయలు అప్పుగా యిచ్చి సత్వర కార్యక్రమాలు నెరవేర్చడానికి సహాయము చేసినందుకు కృతజ్ఞతలు చెప్పిన గానితో పాటు మనముకూడా చెప్ప వలసినదే. కాని ఈ 81 కోట్లు సముద్రములో కాకి రెట్ట వంటిది అని చెప్పక తప్పదు. ఎక్కడైతే నీటి వసతులు లేవో చాటి సంగతి అట్లా వదలిపెట్టి నీటి వసతులున్నచోట వున్న, పండిన పంట మృగ్యమైపోతూవుంటే దానిని రక్షించుకోవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వముపైన వున్నది. మురుగు నీటి పారుదల వసతులు ఏర్పాటు చేసుకోడానికి డ్రెయినేజీ సెన్ బిల్లును పాస్ చేసుకొన్నాము. ఈ అవాంతరాలవల్ల సెన్ కలెక్షనును వాయిదా వేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది. ప్రజలూ తమ వంతు తాము చెల్లించడానికి సిద్ధపడుతున్నప్పటికీ ఆ సమయములో ఆ పని చేయలేకపోయినందువల్ల యథాతథముగా మురుగు నిలిచిపోతున్నది. పండిన పంట అంతా వరదపాలై పోతూవుండేప్పటికీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కి ముక్తి అని అనుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కేంద్రము ఇచ్చిన 81 కోట్లను ఇంకా పెంచి సారవా పంట పైముకు మురుగు నీటి పారుదల వసతులు ఏర్పాటు చేసుకోడానికి కృషి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

(Sri G. Venkata Reddy in the chair)

బహుళ: కేంద్రప్రభుత్వం ఇవ్వకపోతే ఆంధ్రప్రభుత్వం ఏదో రూపేణా లోన్ యీ మురుగు వ స తు ల కు అప్పును తీసుకుని ఆ అప్పును డ్రెయినేజీ బిల్డ్స్ ద్వారా వచ్చిన కలక్షనుల ద్వారా తీర్చుకునే ఏర్పాటు చేసుకుని సత్వరమే ఇది పూర్తి చేస్తే గోస్తాప్రాంతములో పంట నష్టాన్నియోగముచేసుకో

గలుగుతాము. యీ మురుగు నీటివలన పంటంతాపోగా ఏ కొద్ది శాతమో మిగిలితే ఆ కొద్ది శాతము రయితులు అమ్ముదామంటే ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు కొనరు. ప్రయివేటు మిల్లులవారు కొంటామంటే వినియోగించుకునే పరిస్థితిలో లేము. ఇతరప్రాంతాలకు ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి ఫ్రీ లై సెన్సులు ఇవ్వరు. మహానువల్ల దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో వర్షటించిన అధికారులు, అనధికారులు ఆ మురిగిపోయిన ధాన్యాన్ని చూచి కళ్ళనీళ్ళు కాచి ఫ్రీ లై సెన్సు ఇచ్చి ఏదో చేస్తామన్నారు. అది అమలులోకిరాలేదు. మన రాష్ట్రంలో ఉపయోగించడానికి అవకాశంలేకపోతే ఉప్పుడు బియ్యముగాచేస్తే ఏ కేరళ రాష్ట్రములోనో చక్కగా వినియోగించుకునేవారు. ఆ ధాన్యం కొనడానికి పౌకర్యాలు కలుగ చేయాలి. యీ మురుగు నీటి పారుదల వనతులు కలుగజేయడంలో ఏమరిపాటు పనికిరాదు. త్వరగా ఎస్టి మేట్సు తయారుచేసి వెంటనే అమలు చేయడానికి ఇప్పడిచ్చిన మూడు కోట్ల రూపాయలతోకాటుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరొకంత అలాప్ చేసి కేంద్రం నుంచి లోన్ తెచ్చుకొని అదీ సాధ్యం కాకపోతే మరొక విధంగా నయినా దాని నివారణ మార్గాలు వెతకమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒక రాష్ట్రంలో ఆర్థిక వ్యవస్థ పునర్వ్యవస్థీకరించడానికి హింస తప్ప మరొక మార్గంలేదనే వాదం బయలు దేరింది. ఇది గవర్నరుగారి ప్రసంగం ప్రకారం చూస్తే అది నక్సలైట్ల ఉద్యమం అని చెప్పారు. యీ ఉద్యమం తాము నమ్ముతున్న రాష్ట్రంలో యీ రాష్ట్రాభివృద్ధికి హింస తప్ప మరొక మార్గం లేదనివారు నమ్ముతున్నట్లుంది యీ నాడు భారతదేశ ప్రధానమంత్రి బ్యాంకులను జాతీయం చేసినారంటే హింసతో తప్ప మరొకటి కాదు. హింస లేకుండానే ఎ.ఐ.సి.సి. తీర్మానానికి అనుగుణంగా ఒకసారి బ్యాంకులను నేషనలైజేషను చేసినారు ఆమె. ఆ నిధులను రెండు ప్రజాహిత మయిన కార్యక్రమాలకు ఉపయోగిస్తామన్నారు. మన రాష్ట్రంలో అరిగిన అభివృద్ధికార్యక్రమాలు హింస ఉంటేనేగాని జరగలేదు. అటువంటి హింసాకార్యక్రమాలకు స్వస్థిచెప్పి ఏ రాష్ట్రంలో అయినా ఏ దేశంలో అయినా ప్రతి 25 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చినవారి అభిప్రాయాల ప్రకారం సహకారమిచ్చి దేశవ్యవహారాలు తీర్చిదిద్దడం ప్రధానమయిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను నిజానికి ఒక నక్సలైట్లు మాత్రం యీ హింసను నడిపిస్తున్నట్లు కనిపించడంలేదు. యీ మధ్య అరిగిన అల్లరులు కూడ పరోక్షంగా యీ హింసను నమ్మి చేశారా అనే భావం కనిపిస్తోంది. ఏమీచేసినా ఒక సమస్యను పరిష్కరించాలన్నప్పుడు హింస ఏకైక మార్గం కాదని మనలకు గోచరించాలి. ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళంజిల్లా అడవులలో ఎక్కడో పరోక్షంగా బ్రయినింగు ఇచ్చి వారిని దాడిదీయించేకంటే ఉపసంహరింపచేసి రాష్ట్రాభివృద్ధికి పనిచేయడం ఉత్తమమని మనవిచేస్తున్నాను.

యీ సంవత్సరం గాంధీజీజయంతి సంవత్సరము. గాంధీజీ మనలకు ఏ శాటనయితే నిర్దేశించారో, ఏ ఆశయాలు ప్రచారం చేశారో ఏ ఆశయాలతో మనం పరప్రభుత్వంతో పోరాడి స్వరాజ్యం తెచ్చుకున్నామో అంతటి ఉత్తమమయిన పాథుడే మనం అహింసతో పాధించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఏమోకొన్ని ముద్రమయిన కోరికలను సాధించడానికి హింసను ఆధారంగా చేసుకొనడం ఏ మాత్రం విముఖవంగా లేదు. యీ సమావేశంలో బడ్జెట్టు రాబోతున్నది.

పంచవర్ష ప్రణాళికలు ఇతరవ్యవహారాలు మనముందుకి వస్తాయి. ఏ హెడ్ క్రింద ఎంత కేటాయించింది మనముందుకు వస్తాయి. యీ చర్యలు అందులోనూ ఉంటాయి కాబట్టి ముఖ్యంగా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉల్లంఘించిన యీ విషయాలను, యీ పరిస్థితులను మెలుకువతో పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించి లోటుపాట్లు తీర్చుకొనడం ప్రధానంగా భావిస్తూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం పూర్తి పాఠ చూస్తే ఎవరికయినా నిరాశ కలుగుతుంది. నిరాశకంటే మరొక పదం నిఘంటువులో ఉంటే కూడ చెప్పవచ్చు. ఇలాంటి ప్రసంగాలు చేయడానికి యింత ఖర్చు చేయడం అవసరం లేదు. గవర్నరు గారు శాసనసభను అంత తక్కువగా చూడడం అందరికీ బాధగా కనిపించింది. మొదటి లైను కడ లైను చదివి మిగతాది చదివినట్లు అనుకోండి అనేకంటే ప్రింటెడ్ పుస్తకం మాకు ఇళ్ళకు వంపిస్తే బాగుండేది. ప్రసంగం చూస్తే దేశంలో ఉండే పరిస్థితులు దృష్టిలోకి తీసుకున్నట్లు లేదు. గవర్నరు గారు ప్రాధాన్యతలతో ఉన్నారా కాబట్టి తెలింగాణా సమస్యకు ఎక్కువ ప్రాధాన్య మిచ్చారు. చాలా కాలాన్ని దానికే వినియోగించారు. యీ ప్రాధాన్యతలలోని ప్రజల యాతనలు మరకు తెలుసు, మన సోదర సభ్యులు కారాగారంలో మ్రగుతున్న సంగతి మనం మరచిపోకూడదు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో దేశంలో శాంతిని నెలకొల్పడంగాని, సమస్యలను పరిష్కరించడం గాని లేదు, దానికి ఏది మార్గమని ఆలోచించ కుండా కేవలం నిర్బంధంవలన గాని త్రోసిపుచ్చడం వలన గాని అయితే అది పెరుగుతుందే గాని తరగదు. అగ్గిపయిన గడ్డి వేసి మూసిపెట్టి ఇది ఆరిపోయిందంటే అది భ్రమకాని అగ్గిమాత్రం ఆరదు. అమాంతంగా అది ఎప్పుడో మండు తుంది. యీ తెలింగాణా చాసులలో ఒక శాసన సభ్యులకే కాదు, మంత్రులకే కాదు అందరికీ ఆంధ్ర ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం సడలిందని తెలిసిన తరువాత ఎందు వలన విశ్వాసం సడలింది. ఎందువలన పరిష్కరించలేక పోతున్నాం అనే ప్రయత్నం చేయకుండా చారిని ఎక్కడనో మూసిపెట్టినంత మాత్రాన, డిటైన్ చేసినంత మాత్రాన సమస్యలను పరిష్కరించినట్లు సంతోషపడడం చాలా అన్యాయం. యీ రోజు ముందు కొందరు వెనక కొందరు పోలీసులను పెట్టుకున్నారంటే అంతకంటే అవమానం మరొకటి లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఎన్ని రోజులు ఏలగలరు? ఎప్పుడో ఒకప్పుడు వారు బయటకు రాక మానరు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు సమస్య పరిష్కారం కావాలనేది మనలకుంటే ఎవరినయితే మీరు నాయకులని అంటున్నారో ఎవరినయితే మీరు జయిలులో పెట్టివారో వారితో రౌండు టేబిల్ సమావేశం చేయాలి. వారి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. సుహృద్భావ వాతావరణంలో కూర్చోని మాట్లాడుకోవాలిగాని ఒకరిని నిర్బంధించి నంతమాత్రాన, తెలింగాణా సమస్య పరిష్కారమవుతుందని యింత చాటభారతమంత ఉపన్యాసం ఇచ్చినంతమాత్రాన చాలదు. రోజుకు మూడు నాలుగు లక్షల రూపాయలు యీ పోలీసు వారికి ఖర్చు చేస్తున్నాను. ఆ ఖర్చు ప్రజల నెత్తిన రుద్దడమనేది శాసనసభలో మాకే కనుక మెజారిటీ ఉంటే ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ, ఒప్పుకోము. ఇలాంటి పరిపాలన కాదు మేము కోరేది. కాబట్టి డిటైన్ చేసిన వారందరిని వదలిపెట్టి లేదా జైలులో వాళ్ళ దగ్గర

పోయి కూర్చోని వాళ్ళ ముఖాలు ఎమిటో, వాళ్ళ గ్రీవెస్ న్ సమిటో తెలుసుకొని వాటిని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించాలి. అలా కాకుండా సమస్యను దాటవేసి ప్రచుత్నము ఇంతవరకు జరిగింది. మొట్టమొదట మా అభిప్రాయాన్ని వారు ప్రకటించినప్పుడే ముఖ్యమంత్రి గారు చొరవ తీసుకొని వారితో చర్చించి ఉంటే ఈ సమస్య ఇంతవరకు వచ్చి ఉండేదికాదు. ఆ విధమైన కృషి చేయనందుకల్లానే, ఇప్పుడు ఇది ఇంత వుధృతంగాను, ప్రళయం గాను తయారైంది. ఈ సమస్య పరిష్కరించనంత వరకు, ఆంధ్రదేశములో శాంతి వర్ధిల్లి నెంచవరకు ప్రభుత్వము అనేది ఉన్నదని ప్రజలు గుర్తించాలి. కాబట్టి దాన్ని గురించి. ఈ తెలంగాణా సమస్యను మనము పరిష్కరించడానికి మంత్రివర్గము ఇప్పుడైనా పునఃకోవలెనని, దాన్ని గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగములో సూచన అయినా లేని ఉంటే చాలా సంతోషించి ఉండేవాళ్ళము. తరువాత ఈ సందర్భంలో అదివరకు మన శాసనసభ్యులే కాదు, అధికార పార్టీలోవున్న, కాంగ్రెసు పార్టీలోవున్న చాలామేధావులు, నాయకులు అని మంత్రివర్గములో పెట్టుకొన్న మంత్రులుకూడా రాజీనామా చేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుచేతనంటే, వారు తెలిసినంతవరకు, ప్రజలకు ఆంధ్ర ప్రభుత్వము పైన విశ్వాసము సడలి పోయిందని, వారికి ఆ పెనుపూతములాంటి వారియొక్క ఆ పార్టీకే కారణము అని నేన అనుకొంటాను ఎందువల్ల మన వి. బి. రాజు గారు, గురుమూర్తి గారు రాజీనామా శేశారు. కేవలం ఆ సంశయం ప్రజలలో పెరిగిపోతున్నది. ఆ యెట్టి టెన్షరీదలేము అని భయపడి రాజీనామా చేశారు. అంతరింతకు ప్రజలలో అసంతృప్తి పెరిగిపోతూ ఉంటే మనము ఇక్కడ పోలీసులను పెట్టుకొని ఇక్కడ ఉపన్యాసాలు చేసుకొంటే ఏమి లాభం చెప్పండి. కాబట్టి ఈ అసంతృప్తికి ఎక్కడ కారణము ఉన్నదో దానికి ఏమి మందు కావలెనో దానిని పరిశీలించాలి. దాన్ని గురించి మనము ఆలోచించకపోతే దేశము చెండగా చీలి పోతుందని అనుకోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. ఎందువల్ల వారు ప్రత్యేక తెలంగాణా కోరుతున్నారు? మీ పైన విశ్వాసము సడలిపోయింది, నమ్మకము పోయింది. ఆ నమ్మకాన్ని పునరుద్ధరించుకోవాలని మంత్రివర్గాన్ని మరొకసారి కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, దేశంలో ఒక ప్రక్కన ప్రళయం జరిగింది. మరొక ప్రక్క రాయలసీమలో ఈ రోజు త్రాగడానికి నీరు లేదు. ఏదీ సంవత్సరముల కాలం క్రింద పరిపాలన చేసిన తరువాత గ్రామాలలో కనీసం మూడు వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే ఒక చేదబావి ఉంటుంది. అలాంటి కాపులు లేని గ్రామాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అక్కడ తిండిలేక పశువులు మలమల మూడిపోతున్నాయి. పనులులేక వ్యవసాయ కూలీలు ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లి పోతున్నారు దాన్ని గురించి ఒక మాట అయినా చెప్పలేదు అంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. దేశాన్ని ఎంత తీవ్రంగా మీరు పరిశీలిస్తున్నారో నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది. కేవలం మీరు ప్రాధరావాడు పెట్టణము, మీ పరిసర ప్రాంతాల అభివృద్ధిని మాత్రము దృష్టిలో పెట్టుకొన్నట్లయితే, మీ పరిపాలన క్రింద ఉన్నటువంటి రాయలసీమలాంటి ప్రాంతాలు ఎప్పుడుకూడా మిమ్ములను నమ్మవు అని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణావారికి ఎలా దూరము అయిపోయినారో రాయలసీమ వారికూడా అలాగే దూరము అయిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో న్యాయంగా గత ఆపెంట్లీ సమావేశమునుంచి నేటివరకు

రాష్ట్రములో జరిగిన ప్రతి అవసరాన్ని, ప్రతి పరిస్థితిని గురించి గుర్తింపు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అలా కాకుండా ఓరో మీకు నచ్చిన మాటలు మాత్రము చెప్పాలి అనుకొంటే యీ కాననపథ అవసరం లేదు. నేడు రాయలసీమలో వర్షాలు లేకుండా దున్నిన చేలలో గింజలు వేయలేక నానావస్థలు పడుతున్నారు ఆయినప్పటికీ, రైతుదగ్గర ఇప్పటికీ శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు, జీవీలు చేస్తున్నారు, వేలాలు వేస్తున్నారు అంటే యిది ప్రభుత్వానికి తెలియడం లేదా? ఇక్కడ అసెంబ్లీలో మేము అడిగినప్పుడు అలాంటి జిప్తులు జరగడంలేదు, వసూళ్లు జరగడంలేదు, మేము ఉత్తరువులు ఇచ్చినాము, జరవరు అని మాకు చెప్పటానె, అదే మంత్రులే కలెక్టర్లు — మీరు త్వరగా వసూళ్లు పూర్తి చేయాలని ప్రాసిన ఉత్తరువులు కూడా ఉన్నాయి. ఈలాగు రెండు నాలుకలతో ప్రభుత్వము ప్రవర్తించే రీతిని ఎవరుకూడా సమర్థించరు. కాబట్టి, ఈ విధానాన్ని మార్చుకొని ప్రజలకు నిజమైన కష్టాలు వచ్చినప్పుడు వాటిని ప్రభుత్వము అదుకొనే విధంగా ఉండాలిగాని వాటిని దాటివేయకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే కాదు. రాష్ట్రంలో, ముఖ్యంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యార్థులయొక్క భవిష్యత్తు ఎంతగా చెప్పేయిందో, వారియొక్క నైతిక పరిస్థితి ఎంతవరకు దిగజారి పోయిందో ఒకసారి మనము చూచుకొంటే జాగుంటుంది. అధ్యక్షా. రాష్ట్రంలో ఈరోజు ఒక సంవత్సరము విద్యా తరగతులు పోవడము ముఖ్యము కాదుగాని వారిలో ఎంత విషజీవాలు శాటబడినాయి అనేది చాలా ప్రధానము. అవిష జీవాలు నాశనమైనవి ఎవరు అవకాశము యిచ్చినారు అనేదికూడా పరిశోధన చేసుకోవాలి. ఇలాంటి చిన్నపిల్లలలో విషజీవాలు నాశనమైనవి ఎప్పుడైతే అవకాశాలు కల్పించినామో, భవిష్యత్తులో జరగబోయే ప్రమాదానికి అంతటికీ కూడా యీ అవకాశము యిచ్చినవారే జీవాలు చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నదిగాని మరొకరు కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అలాంటి విషజీవాలు లేకుండా, వాతావరణము చెడిపోకుండా సరియైన ప్రైములో సరియైన చర్యలు తీసుకోక పోయిన తప్పు ప్రభుత్వముమీద ఉంటుందిగాని ఈ చిన్నపిల్లలమీద, విద్యార్థులమీద ఉండదనిమాత్రము మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొకటి. ఈమధ్యనే పే స్కేల్స్ ప్రకటించారు. చాలామంది జీతాలు పెంచినట్లు సంకల్పపై చెందు తున్నారు. కాని దేశంలో రోజు రోజుకు జీవితావసర వస్తువుల ధరలుకూడా పెరిగిపోతున్నాయి. ఈరోజు నిలకడగా ఉన్నాయని చెప్పగలిగినవారు ఎవరూ లేరు. అలాంటప్పుడు వీరిలో ఈ శ్రుప్తి ఎంతవరకు ఉంటుంది అనేదికూడా ఆలోచించుకోవాలి. దీనికి ఒక శాశ్వతమైన విధానాన్ని ఆలోచించాలి. ఎంత పని తీసుకొంటామో ఆ పనికి తగినట్లుగా వారికి ఫలితము ముట్టచెప్పడం మంచిది. పది రూపాయలు పనిచేసి అక్కడేమో అయిదు రూపాయలు విలువచేసే వస్తువులు వాళ్ళకు దొరికినప్పుడు కాలతి అనేది వాళ్ళకు ఉండదు కాబట్టి, వచ్చేసెంటు పే స్కేల్స్ కమిటీ అనేదానిని ఒకటి పెట్టి ఏదామాషా ప్రకారమైతే వాళ్ళ జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతూ ఉంటాయో, ఆదామాషా ప్రకారం వాళ్ళకు డియర్నెస్ అలెచెప్పు పెంచేదానికి అవకాశము ఉండాలి. రోజూ ఎన్. జి. ఓ. లు గాని, టీచర్స్ గాని సమ్మెలు చేస్తున్నారంటే ఎందుకని మనము కాస్తా గమనించాలి. ప్రతి ఒకరు సమ్మె చేయడం నేర్చుకొని జరుపుతున్నారు

అనుకొంటే మాత్రము పొరబాటు. వారిలో అసంతృప్తి మాత్రము ఉన్నది. ఆ అసంతృప్తిని మాత్రము తొలగించడానికి మనము ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అనేది తెలుసుకోవాలి. అంతే కాకుండా చదువుకొన్నవారిలో నిరుద్యోగము చాలా పెరిగిపోతున్నది. తరువాత పర్మిట్లు, లైసెన్సులు ప్రతి ఒకటికూడా తమ గుప్పెట్లో పెట్టుకొని రాజ్యం చేయాలనే విధానం ఫలితంగా ఇతరులు ముందుకు రానుండా పైకి రాకుండు, అవిధంగా వారు ఉద్యోగములోకి వచ్చే అవకాశాలు లేనందువల్ల, దేశములో ఈ నిరుద్యోగ సమస్య చాలా ప్రబలమైపోయింది. కాబట్టి ప్రైవేటు పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వము కొంత సరళమైన విధానాన్ని అనుసరించాలి. లేకపోతే, ఈ చదువుకొన్న వారందరికీ ప్రభుత్వము ఉద్యోగాలు యిస్తుందా, వారిని పోషిస్తుందా, అది సాధ్యమా? దానిని మనము కాస్తా పరిశీలించాలి. అది సాధ్యము కాదుగనుక, ప్రైవేటు పరిశ్రమలను, ప్రైవేటు పెట్టుబడిదారులను ప్రోత్సహించే విధానాన్ని మనము సరళంగా, ఉదారంగా చూడాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. బార్డర్ జిల్లాలలో ఆహార పరిస్థితి అంత ఏమీ సుముఖంగా లేదు. మా రాయలసీమలో, చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాలలో చాలా బార్డర్ కాటాకాలు ఉన్నాయి. అక్కడ అక్కడ జి. బియ్యము తీసుకోడానికి కూడా వాడికి యోగ్యత లేదు. వాడు అర్హుడు కాదు. పోలీసుల నిర్బంధాలు గాని, అక్కడ డెల్ వీరయ్యలో ప్రజలకు ఉన్న కష్టాలుగాని చూస్తే, అక్కడ ఉన్న ప్రజలకు ఏమి అనిపిస్తుందంటే, చైనా వారి రాష్ట్రమే మేలుగా ఉన్నదేమో అనిపిస్తుంది. అంత దారుణంగా ఉన్నది. మంత్రులు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు మేము చెప్పినదానిని ఎంత సులువుగా మరచిపోతున్నారు. ఎక్కడో 5 మైళ్ళ దూరములో తనకు నియమించిన రేవన్ షాప్ లో ఉపాధ్యాయుడు కూడా ప్రతి రోజు ఒక్కొక్క కె. జి. బియ్యము కొరకు పోవలెనంటే సాధ్యమా? ఆ విధంగా నిర్బంధము పెట్టారు. ఇది ఎంత దారుణంగా ఉన్నదో అలోచించండి, అక్కడ తెల్లవారి వరకు ఉద్యోగము చేసుకొని, సాయంత్రము అయిన తరువాత కె. జి. బియ్యము కొరకు ప్రతి రోజు అంత దూరము పోయిరావాలంటే అది అచరణ యోగ్యమైన పనేనా? అది న్యాయమైన ఏర్పాటేనా? మేము ఈ విషయం గురించి ప్రతి సారి మంత్రులు వచ్చినప్పుడు చెప్పుతూ ఉంటే, అది వారి దృష్టికి పారడంలేదు. దీనికి ఏమి చేయాలో తోచడంలేదు. తరువాత ఇంకొక చిన్న విషయము చెప్పవలసియున్నది. ఈ మధ్య రాయలసీమలో ఈ రాయలసీమ రోజు రోజుకు, సంవత్సరం సంవత్సరం, రోజులు ఒరిగే కొద్దీ వెనుకబడి పోతున్నది, దీనిని అభివృద్ధిచేయాలి, దీనికి కాళ్ళ తమైన పరిష్కారం చేయాలి, లేకపోతే రాయలసీమ ఎప్పుడైనా అరణ్య ప్రాంతముగా, సహారా ఎడారిగా మారిపోతుంది, కాబట్టి దీనికి తీవ్రమైన ప్రయత్నం చేయాలి అని రాయలసీమ శాసనసభ్యులేమి, నాయకులేమి, అన్ని పార్టీలు ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చినారు. దీనికి ప్రభుత్వము కూడా చాలా సుముఖంగా ఉన్నట్లు కనపడింది. కాని నిన్న రాయలసీమ శాసనసభ్యులతో ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన సూచనలను బట్టి చూస్తే చాలా తమాషాగా చేశారు. ఎప్పుడో గడువరి అక్షరాలు తన అల్లుడు ఇంటికి వస్తే, తోటా పాలు ఇచ్చి, ఈ పాలు కాచితే వెన్న వస్తుంది, మళ్ళీ దాన్ని కాచితే నెయ్యి వస్తుంది, దానితోనే పెరుగు

వస్తుంది, మొత్తము పంచభక్త్య పరవాన్నాలు అంతా కూడా దీనిలోనే అయ్యేది అని ఒక లోటా పాలు ఇచ్చిందట. అతనిని సత్కరించడానికి. ఈ రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు విషయం కూడా ఆ విధంగానే ఉన్నది. మీకు ఇచ్చేదేమో ఈ బోర్డు ఇస్తున్నాము; మీకు వచ్చే ఫండ్స్ లోనే దీనిని చేసుకోవాలని అంటున్నారు. దానిని అతిక్రమించి చేయడానికి మాచేన కాదు అంటున్నారు. ఆ అల్లుడు ఏమి చేశాడంటే, ఈ అత్తగారు ఇంటికిపోతే, ఒక వత్తికాయ తీసి తట్టలో పెట్టి, అత్తగారూ, దీనితో దారం తీస్తే చీర నేసుకోవచ్చు, రవికి నేసుకోవచ్చు, నీకు ఇష్టం వచ్చింది నేను కోవచ్చు అన్నాడట. మేము అలాగే తయారుగా ఉన్నాము. అలాంటి బోర్డును మేము నమ్మడం లేదు. ఇలాంటి బోర్డులను మేము విశ్వసించటం లేదు. నమ్మటం లేదు, కాంక్రీట్ గా తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు చేసి రాయలసీమను పైకి తీసుకురావటానికి తీవ్రంగా ఆలోచన మంత్రివర్గం చేస్తే తప్ప లేకపోతే రాయలసీమలో తిరుగుబాటు రాక తప్పదు. తెలంగాణావారు తిరుగుబాటు చేస్తున్నారు కాబట్టి వారిని చూసి మేము చేస్తున్నాము అది అనవచ్చునుగాని-అది తప్ప. మేము ప్రత్యేక రాయల సీమకు కోరటం లేదు. రాయలసీమలో కరువు నివారణ చేయటానికి ప్రభుత్వం తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొనేటట్లు చేయటానికి అన్ని పార్టీలు ఏకమయ్యే పరిస్థితులు వస్తున్నవి. ఏకమై తీరకాము. ప్రభుత్వం వారు ఏదో మమ్మల్ని మళ్ళీ పెట్టి ఒక కమిటీ పెట్టి-దాంతో వృత్తి వదండి అని చెబితే. మా ఉద్యమాన్ని నష్టపర్చటానికి ప్రయత్నం చేస్తే మేము దానికి ఒప్పుకోము. రాయల సీమలో శాశ్వతమైన కరువు నివారణకు వరైన పంథా అనుసరించకపోతే మా పంథా మేము అనుసరించవలసివస్తుంది. అది విప్లవం కావచ్చును; తిరుగుబాటు కావచ్చును; మరొక సమస్య తలెత్తవచ్చును. కాబట్టి సమస్య తలెత్తకముందే రాయలసీమకు ఉదారంగా చేయవలసినంత చేయటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అంతేగాని, మమ్మల్ని మళ్ళీ పెట్టి ఏదో చేయాలనుకొంటే, అది సాధ్యంకాదు. రాయలసీమకు స్టాట్యుట్ రీహాడ్ ఏర్పాటుచేయటానికి పార్లమెంట్ కాన్స్టిట్యూషన్ అమెండ్ చేయటానికి యీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ ప్రభుత్వం చేస్తే తప్పకుండా అవుతుంది. ఆ ప్రయత్నం చేయాలిగాని నేతివీరకాయలాంటి డెవలప్ మెంట్ బోర్డు పెట్టి మాలో మాకు చీలికలు తెచ్చే ప్రయత్నం చేయవద్దని ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను సవినయంగా విజ్ఞప్తిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారి ప్రసంగం చూస్తే—యీ నాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యావత్ భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులను గమనిస్తే పరిశీలించినట్లయితే చాలా విస్మయం కలుగుతున్నది. గవర్నర్ ప్రసంగాన్ని తయారు చేయటంలో, గవర్నర్ ప్రసంగం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలలో అవసరమైన అనిప్రాయాలు, ప్రభావం కలుగజేయటానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే, అటువంటి శాధ్యతతో ప్రభుత్వం గవర్నర్ ప్రసంగం పట్ల క్రద్ధ వహించినట్లయితే ఇంకా ముఖ్యమైన మార్పులు వచ్చేనని ఆశించాను. కాని అది సంపూర్ణంగా విధిలం కావటంవల్ల యీ నాడు అనేక సమస్యలు మరొకసారి తలెత్తాయని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతినిధిగా ఉన్నటువంటి గవర్నర్ యీ మధ్య భారతదేశంలో వచ్చిన

చాలా ముఖ్యమైన పరిణామాలనట్లు మనం వహించటం అశుభంగా ఉంది. దేశంలో నానాటికి యీ గుర్త వ్యాపారస్థుల ప్రాబల్యం పెరుగుతూ దేశంలోని పరిశ్రమలపైన, వ్యాపారం పైననే కాకుండా దేశ రాజకీయాలపైన కూడ స్వయం సహా దేశంలో గుర్తాధిపత్యాన్ని సంపాదిస్తూ దేశాన్ని సామ్రాజ్య వాదులకు అనుకూలంగా తయారుచేసే పద్ధతిలో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవని తెలిసి, యీ నాడు సామాన్య ప్రజలయొక్క సమస్యలు పరిష్కారం కావాలంటే, సామాన్య ప్రజలయొక్క రాజకీయ నినాదాలు అమలులోకి రావాలంటే యీ నాడు గుర్తాధిపత్యంతో రాజకీయాలు నడుస్తున్న పద్ధతికి వ్యతిరేకంగా ప్రముఖమైన మార్పు రావాలని యావత్ ప్రజాస్వామిక శక్తులు, సామాన్య పౌరులు కోరుతున్న సంకర్షణలో ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమం యొక్క ఫలితంగా అంతర్జాతీయంగా పోషిస్తున్న సిద్ధాంతం యొక్క ప్రభావం ఫలితంగా మన దేశంలో ముఖ్యమైన పరిణామం—శ్యాంకులను జాతీయం చేయటం—జరిగింది. అటువంటి ఘటన భారతదేశంలో జరిగిందనేది గవర్నర్ కు వినిపించకపోవటం, లేక దీనిపై శ్రద్ధ లేకపోవటం, జ్ఞాపకం లేకపోవటం చాలా కోచనియమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందువల్ల వారు ఆ విషయాన్ని మరుగు పర్చారు? అది హతాత్తుగా యాదృచ్ఛికంగా జరిగిన విషయం కాదు. మన ప్రభుత్వం యొక్క కన్ సర్వేటివ్ విధానం, సాంప్రదాయ సిద్ధంగా వస్తున్న పూర్వోత్ ఆలోచనలు, బడా పెట్టుబడిదారీ ఆలోచనలు—యీ మార్పును గమనించటానికి సిద్ధంగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మార్పును గమనించి, స్వీకరించి దానికి అవసరమైన పూర్వోత్ పరిణామాలు గమనించి, ప్రజలకు ఒక కొత్త ధోరణి, న్యాయాత్మక ఇవ్వటానికి ఆలోచనలతో, బడా పెట్టుబడిదారీ ఆలోచనలతో సాగుతున్న యీ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. మన దేశంలో గుర్త వ్యాపారస్థుల సంఖ్య చాలా ప్రబలి పోతున్నది. ఈ నాడు దేశంలో ఉన్న ముఖ్యమైన 80 కుటుంబాలు 400 పరిశ్రమలపైన యాజమాన్యం తెలియిస్తున్నది. 480 పారిశ్రామిక కన్సర్వేటివ్ యొక్క 1780 డైరెక్టర్లు పిప్సీను 75 మంది తమ చేతిలో పెట్టుకొని యీ దేశంలో మొత్తం వ్యాపారం పైన, పరిశ్రమలపైన తమ ప్రాబల్యాన్ని సాగిస్తున్నారనే విషయాన్ని మనం మరచి పోకూడదు. కేవలం 15 మంది చేతుల్లో 800 డైరెక్టర్ పిప్సీ ఉన్న వంటి ఎంతకరకు యీ కాన్సర్వేటివ్ పరిణామం చెందిందో చెప్పనక్కర లేదు. ఆఫీషియల్ మోనావలీ ఎంక్వయరీ కమిషన్ వారు ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం దేశంలో ఉన్నటువంటి వాన్ గవర్నమెంట్, వాన్ ఫ్రెనాన్సియల్ సంస్థల యొక్క ఎనెట్మెంట్ 75 కుటుంబాలు యీనాడు చాదాపు నిర్ణయాత్మకమైన పద్ధతులలో వాటిని సాగిస్తున్నారనే విషయం మరచిపోకూడదు. ఈ పారిశ్రామిక వేత్తలు పరిశ్రమలు, వ్యాపారమే కాకుండా శ్యాంకులనుకూడ తమ చేతుల్లో పెట్టుకొని శ్యాంకులలో ఉన్న డబ్బులో 75, 80 శాతం ఉన్న డబ్బును తమ గుర్త వ్యాపారం కొరకు, పెద్ద పరిశ్రమలకొరకు పెద్ద పెద్ద వ్యాపారం కొరకు వినియోగించి తమ యొక్క స్వార్థంకొరకు కృషి చేస్తున్నారు. ఇవాళ నాకు శ్యాంకులు, పరిశ్రమలు, పెద్ద పెద్ద వ్యాపారం తమ చేతుల్లో పెట్టుకోవటమే గాక, రాజకీయాలలో కూడ ప్రవేశించి, కాంగ్రెస్ పార్టీలో సంపూర్ణంగా

గూడు కట్టుకొని యీ గుత్త వ్యాపారస్థులు యావత్తు దేశాన్ని సామ్రాజ్య వాదులకు అనుకూలంగా, సామాన్య ప్రజలకు విద్రోహకరంగా ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమాలకు భంగకరంగా పరిణామాలను అరికట్ట వలసిన సమయం వచ్చింది. అటువంటి పరిణామాలకు హద్దులు వేయవలసిన అగత్యం వచ్చింది. గత 22 సంవత్సరాల ప్రజాస్వామిక పోరాటాల ఫలితంగా యీవాడు వచ్చిన ముఖ్యమైన మార్పు శ్యాంకులను జాతీయం చేయటం, అయితే శ్యాంకులు జాతీయంలో సమస్య పూర్తిగా పరిష్కారం కాదు. అది మూల మలపుగా, ఆ సమస్య తీసు కొని తర్వాత కొన్ని స్టేప్స్ తీసుకొన్నట్లయితే యీ దేశంలో ప్రజాస్వామ్యానికి హితంగా, ప్రజల సమస్యల పరిష్కారానికి అనుకూలంగా సమస్యలను పరిష్కరించే మార్గంగా నడవటానికి అనుకూల వాతావరణం వస్తుందని అనకొంటున్నాము. అటువంటి ముఖ్యమైన ఘటనగురించి గవర్నర్ ప్రస్తావించకపోవటం కోచనియం. దానికి కారణం—మన ప్రభుత్వం యీ మానవ లక్ష్యాలను, మార్పులను గమనించటానికి, స్వీకరించటానికి, అర్థం చేసుకోవటానికి నిరాకరిస్తున్నదని చెప్పక తప్పదు. గవర్నర్ ఉపన్యాసం అంతా రెండే రెండు సమస్యలపైన నడిచింది. ఒకటి—తెలంగాణా సమస్య. రెండు నక్కలైట్ల సమస్య. వరద తాధితులగురించి కాస్త కన్నీటి వరద చూపించి తర్వాత తప్పు కొన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఎదుట అనేక సందర్భాలలో యీ నక్కలైట్ల సమస్య గురించి మా అభిప్రాయం ప్రస్తావించాము. గవర్నర్ గారు చంద్రలోకంలో మానవుడు అడుగుపెట్టిన మహత్తర ఘట్టాన్ని ప్రస్తావించలేదని నన్నా రెడ్డిగారు అన్నారు. మానవుడు మనస్సులో ప్రతిరోజూ చస్తూ, పుడుతూ నానా ఇబ్బందులకు గురౌతూ, పడుతున్న తాదలను, సామాన్య మానవుడి హృదయంలో ఉన్న సత్యాన్ని గ్రహించలేని గవర్నర్ ప్రసంగం చంద్రలోకంలోనికి ఎందుకు పోతుందీ? సంఘంలో లోతుపాతులకు వెళ్లి, పరిశీలించి విమర్శించి సమస్యల పరిష్కారానికి కావలసిన, కనుక్కోవలసిన తాద్యత లోకికూడ గవర్నర్ పోతున్నారని నేను అనుకోవటం లేదు. అలా వెళ్లనందుకు మాకు ఆశ్చర్యంగా లేదు. ఎందుకు ఈ సమస్యలు యింత తీవ్రంగా వ్యాపిస్తున్నవి. అడవి ప్రాంతాలలో ప్రజలు ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొని తమ సమస్యను పరిష్కరించడానికి యిది తప్ప వేరే మార్గం లేదని ఆయుధాలు చేతపట్టి ప్రాణాలు బలి యిస్తూ ఆత్మరక్షణచేస్తూ కొంతమందిని చంపడమో తాము చావడమో అనే దశ వరకు దిగజారి పోయినారు. అటువంటి పరిస్థితులు వచ్చినాయి అంటే దానిని పరిశీలించాలి. ఎవరో కొంతమంది కూర్చోని, నాగిరెడ్డివంటి నాయకులతో యింకా కొంతమంది నాయకుతో చర్చలో కూర్చుని హింసను ప్రేమించి హింస అనే వజ్రాన్ని సంపాదించుకోడానికి అనేక ప్రచారకలు చేసి ప్రయత్నాలు చేసి పరిశోధనలు చేసి బ్రహ్మాండమైన త్యాగాలు చేసి హింస అనే ధనాన్ని సంపాదించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు అని మిత్రులు మాట్లాడుతూ ఉంటే నాకు చాల విచారం వేసినది, వారి ఆలోచనాక్రి పట్ల చాల జాతి వేసినది. యింతటి సమస్య యింత చురుకైనగా యింత హింసావాదులుగా చిత్రించటం అనేది అహింసావాదులకు తగిన పని కాదు.

అహింసా సిద్ధాంతాన్ని కనిపెట్టి ప్రచారం చేసి త్యాగం చేసిన మహా నాయకులు ప్రజా సమస్యల గురించి, మానవుల సమస్యల గురించి హింసా ప్రవృత్తులకు పోషియకుండా అహింసా పరిధిలోనే పరిష్కారం కావడానికి అనేక వేల పుటలు రచించినటువంటి సిద్ధాంతాలు ఆనుకూలు ప్రవచనాలు ఎక్కడికి పోయినాయి? చదవ నిరాకరిస్తారా? ఆర్థం చేసుకోడానికి తయారుగా లేరా? ఎవరైనా చెపితే వివదానికి కూడ చెవులు లేవా అని కూడ మనవి చేయక తప్పదు. కొండ ప్రాంతాలలో, అడవి ప్రాంతాలలో శ్రీకాకుళంలో విశాఖపట్టణంలో కొండ ప్రజలు పోదు కొట్టుకొని అడవులు తమ చేతులారా కష్టం చేసుకొని త్యాగం చేసి వారు సంపాదించుకొన్న ఖామి వాలుగు ఎకరాలు మూడు ఎకరాలు వడ్డీ వ్యాపారస్తులు వచ్చి యిష్టంవచ్చిన వడ్డీ రెట్లకు యిచ్చి 50 ని 100 చేసి, 100 ని 400 చేసి వేలు చేసి వడ్డీల క్రింద ఖాములు లాక్కొని, మైదాన ప్రాంతంవారు వచ్చి ఖాములు కట్టాచేసి వారిని యింకా అడవులలోకి వెట్టి మళ్ళీ వాళ్ళు పోదు కొట్టి మళ్ళీ ఖాములు సంపాదిస్తే వీళ్ళేలాక్కొని మళ్ళీ యింకా అడవిలోకి వెట్టి వరిస్థలంలో జరిగే పరిణామాలు ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతూ ఉన్నాయి. దానిని కంట్రోలుచేసి ఎవరి ఖాములు వారికే కట్టా యిచ్చి పట్టాలు చేసి వారికి కాళ్ళతమైన పాకుక్కులు కలిగించాలని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు చేసిన నిర్ణయానికి ఏమి గతి పట్టింది? వడ్డీ వ్యాపారస్తుల దోపిడియే కాదు. ఫారెస్టు అధికారులు అడవి ప్రజలపైన కోయ ప్రజలపైన చేసే దుర్మార్గాలు, దోపిడి, వెట్టి కాకిరి లంచగొండి విధానం, వారిని పశువుల లాగా గుర్తించి అంతకంటే హింసగా చూస్తూ వాళ్ళపైన సాగించే నిర్బంధ విద్యావిధానం ఉన్నదే కానిని ఎన్నడైన అణికట్టేది ఉన్నదా? ఎవరైనా అరికట్టే ప్రయత్నాలు చేశారంటే ఆ సమస్య యిప్పటికీ పరిష్కారం చేయలేదు. ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కొరకు అడవి సంపదను వ్యాపారంలో వెట్టి వాళ్ళకు డబ్బు సంపాదించి పెడదామని ప్రయత్నం చేసి ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను ఒకటి తీసుకువచ్చారు. ఈ కార్పొరేషన్ వారు యిచ్చే ధర అక్కడ సామాన్య వర్తకుడు యిచ్చే ధర కంటే తక్కువ. కష్టపడి సంపాదించే ఫారెస్టు వస్తువులకు కార్పొరేషన్ వారు యిచ్చే డబ్బు చాల తక్కువ. వెల తక్కువ, అందువల్ల వర్తకుల దగ్గరకు పోవలసివస్తున్నది. వర్తకుల దగ్గరకుపోతే వర్తకులు చేసేటటువంటి వడ్డీ వ్యాపారము యితరత్రా దోపిడికి గురికావలసి వస్తున్నది. క్రమక్రమంగా వారి సమస్య పరిష్కారం కాకుండా పోయింది. ఈ ఫారెస్టు ప్రజలయొక్క సమస్యలు ప్రభుత్వం ఎప్పుడు గమనించలేదు. గమనించి దానిని ఆచరణలో పెట్టడానికి శాస్త్రతా పూర్వకమైన చర్యలు తీసుకోలేదు. కాబట్టి ఈ నాడు అటువంటి ప్రేరేపణ కలిగించే వాటియొక్క అభిప్రాయానికి వారు గురికావలసివస్తున్నది. అది తప్ప వేరే మార్గం లేదని గమనిస్తూ వాళ్ళు సాయుధ పోరాటమునకు దిగుతున్నారు. అప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది. సాయుధ పోరాటం చేస్తున్నారు. హింస చేస్తున్నారు కాబట్టి దీనిని అణచి పారేయాలంటే హింసను హింస ద్వారానే అణచి పారేయాలి. పోలీసుకు ఒప్పుకొన్నారు. వెంగళరావుగారు హోం మినిష్టరు అయిన తరువాత యిది ప్రధాన సమస్యగా తీసుకొని వారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏ పద్ధతిలో ప్రయత్నం చేస్తున్నారు? పోలీసుల ద్వారా ఈ నక్సలైడ్స్ పార్టీకి సంబంధించినవారు అని, వారు కమ్యూనిస్టు పార్టీగాని, మార్క్సిస్ట్

పార్టీ గాని, ఎవరికీ సంబంధంలేని యిండిపెండెంట్ కాని పరైవా చిక్కు ఉన్నది అంటే అమాంతంగా అక్కడికి తీసుకొని వెళ్లి దాని అనేక చిత్ర హింసలుపెట్టి, టార్జర్ చేసి రహస్యాలు తెలుకొనే ప్రయత్నాలు చేయడము, రోజూ ఈ కన్-ప్రాంశుషన్ రో డెబ్బలాటల్లో నలుగురు అయిదుగురు పదిమంది చనిపోయినారని వార్తలు వస్తున్నాయి. దీనిలో అత్యధిక సంఖ్యాకులను చేతిలో దొరకించుకొని అడవిలోకి తీసుకొని వెళ్లి హత్య చేస్తున్నారు అనే విషయాలు మాకు శాధ్యతా యుతంగా తెలిసినటువంటి ఉదహరణలు ఉన్నాయి. వాటి ఆధారంగానే చెప్పుతున్నాను. అటువంటి ఘటనలు కూడ ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో నంజప్ప కాలంలో తెలంగాణ సాయుధ పోరాటాన్ని అణచడానికి ఆయన తీసుకొన్న వైఖరి యిదే. అది అందరికీ తెలియక కాదు. అసలు పోరాటాలు అణచే సిద్ధాంతంలో పోలీసువారికి ఒక సిద్ధాంతం ఉన్నది. ఔరరైజ్ చేసేయాలి విపరీతంగా చంపేయాలి. విపరీతంగా డెబ్బలుగొట్టాలి. హింసించాలి. శాధలుపెట్టాలి. అప్పుడు భయపడి తప్పించుకుంటాడు అనే సిద్ధాంతాన్ని అమలుపరుస్తున్నారు. అంతకు తప్ప మానవతా సిద్ధాంతాన్ని, సమస్యలకు కారణాలు ఎమిటి, దానిని పరిష్కరించడం కొరకు, అడవి ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడం కొరకు ప్రభుత్వం చేకూర్చిన రూల్స్ ను, రెగ్యులేషన్స్ ను ఖచ్చితంగా అమలులో పెట్టి స్పెషల్ కమిటీస్ ను వేసి అన్ని పార్టీలు యితర ప్రజా సంస్థలయొక్క సహకారంతో ఆ ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం చేసి కొన్ని సంవత్సరాలలో కొన్ని మాసాలలో నైతికమైన మార్పులు తీసుకువచ్చి, పోలిటికల్ మార్పులు తీసుకువచ్చి ప్రజల విశ్వాసాన్ని మారగొని క్రమక్రమంగా హింసావాదాన్ని అడుగంట పెడదాము, తగ్గిస్తాము అనే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. అంతవరకు ఈ ఆలోచన ప్రభుత్వం చేయడో అంతవరకు స్థానిక పెత్తందారులు, భూస్వాములు గ్రామోద్యోగులు, నక్సలైట్ లిస్టు యిచ్చినంతమాత్రాన వారి లిస్టులపైన ఆధారపడి వీరు కఠినచర్య తీసుకొంటారో అంతవరకు మీరే యింకా రెచ్చగొట్టినవారు అవుతారు. ఉద్యమాన్ని పెంచినవారు అవుతారు తప్ప పరిష్కారం చేసినవారు కాదని నేను ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి చెప్పదలచుకొన్నాను. ఇక తెలంగాణ సమస్యలకు వస్తాను. మీరు మేము అంతా రాష్ట్ర ప్రజలము. మనకు తేడా లేదు. కాని ప్రత్యక్షంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వారు కాస్త ఎక్కువగా, దూరంగా ఉన్న వారు ఇన్ డైరెక్ట్ గా అనుభవిస్తూనే ఉన్నాము. మన రాష్ట్రానికి పట్టిన గతి; మన ఎమోషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ కు ఏ గతి పట్టిందో మనం అనుభవిస్తున్నాము. మనం 800 మంది కాసనసభ్యులము ఒక సమావేశంలో ఉన్నాము చాల సంతోషం. ఉండాలనే మా కోరిక. ఈ సమగ్రత సమైక్యత చీరకాలం వర్ధిల్లాలని మా వాంఛ. వా కోరిక. దానికి అనసరమైన శ్యాగాలు, అవసరమైన ప్రయత్నాలు చేసి దీనిని కాపాడుకోవాలని మా హృదయపూర్వకమైన అభిలాష. అటువంటి అభిలాషతో అటువంటి వాంఛతో ఎన్ని సూచనలు, ఎన్ని సందర్భములలో ఈ ప్రభుత్వానికి చెప్పినప్పటికీ ప్రభుత్వంయొక్క ఆలోచన మరో విధంగా కనబడుతున్నది. ఈ సందర్భంలో నేను శాధ్యతగా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధానంగా ప్రభుత్వ రథాన్ని నడుపుతున్నటువంటి ప్రముఖుల యొక్క ఆలోచనలో రాష్ట్ర సమగ్రతను కాపాడడమే అత్యంత ప్రధానమైన

సమస్యగా ఉన్నట్లు లేదు. లెక్కలు యిన్ని కోట్లు అంటున్నారు. 107 కోట్లు అంటున్నారు, తెలంగాణావారు. మరొకసారి 150 కోట్లు అంటున్నారు 90 కోట్లు అంటున్నారు. ఒకసారి. ఉద్యోగాలు 5 వేలు అన్నారు. 10 వేలు అన్నారు. లేకపోతే యింకేమో అంటున్నారు. అని ఈ తెలంగాణ సమస్య గురించి పిల్ల కాయలలాగా ఆడుతూ అనేకమంది చేస్తున్నటువంటి ప్రసంగాలను బాధ్యతారహితంగా మాట్లాడే ప్రసంగాలకు అనేక బాధ్యతలు సృష్టించి అనేక ప్రాముఖ్యతలు యిచ్చి దానిని చిలవలు పలవలు చేసి వికృతమైన విషయంగా సృష్టించి యిప్పుడు ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి పీలులేదు. కాబట్టి మేము ఏమి తేల్చుకుంటాము, మీరు చెప్పేదానిలో విశ్వాసం లేదు, ఒక మాట చెప్పడం లేదు. అందుకొరకు ఆంధ్ర కానివ్వండి తెలంగాణ కానివ్వండి, మేము లెక్కలు తేల్చుకోడానికి తయారుగా లేము, ఉద్యోగాలు లెక్క చూసుకుంటూ, డబ్బు లెక్క చూసుకుంటూ మీ సమస్యలన్నీ కూడ ఆలోచిస్తే యింక ఇంటిగ్రేషన్ ఎందుకు? మేము వెళ్ళిపోతాము అని వెళ్ళిపోవడం అనేది— గొంగళి చెప్పలు యిచ్చి పాలేరు వెళ్ళిపోతాడే ఆ విధంగా వదులుకొని పోతా మనేవారు తెలంగాణావారేగాని ఆంధ్రవారేగాని అనడం—బాధ్యతగల కేంద్ర స్థానాలలో, కాంగ్రెస్ పార్టీకి కమిటీలలో ప్రెమినిష్టర్ తో ప్రసంగాలలో, హోమ్ మినిష్టర్ తో ప్రసంగాలలో కూడ యింత బాధ్యతారహితమైన వైఖరి చూపించడం నిజంగా మూడున్నరకోట్ల ఆంధ్ర ప్రజల పట్ల బాధ్యతారహితమైన వైఖరి అని మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడు పరిష్కారం అవుతుంది? ఏమి జరుగు తుంది? ఆరేడుమాసాలు అయింది. ఈనాడు ఫారమల్ గా యిక్కడ బిల్లుతో ఉన్నాము తప్ప ప్రతిరోజు తెలంగాణ సామాన్యప్రజలయొక్క ఆలోచన లలో చూస్తే, ముఖ్యంగా విద్యార్థులు మధ్యవర్గాలు, మేధావుల ఆలోచనలో చూస్తే ఆంధ్రప్రజలపైన లేక ఆంధ్రులు అని పేరుపెట్టుకుంటే పిళ్ళవైన విశ్వాసం ఉంచకూడదు, పిళ్ళ మనకు శతృవులు, పీయిస్ జాతి అని ఆలోచించి ఎంత దూరం పోయినారో సమగ్రతకు, సమైక్యతకు ఎంత ప్రమాదం వాటిల్లినదో ఎంత చీలికలు వచ్చినాయో ఈ వాస్తవిక పరిస్థితిని గమనించినట్లయితే మన బాధ్యత మనం త్వరగా అర్థంచేసుకుంటాము అని మనవిచేస్తున్నాను. అంతవరకు పోవడానికి ఎవరుకారకులు? తప్పకుండా కారకులు ఉంటారు. నక్సలైట్ ల పోరాటంలో తిండిలేనివారికి చచ్చిపోయేవానికి తుపాకీపట్టుకొని వాళ్ళను చంపితే తప్ప మార్గంలేదని ఎవరైతే చెప్పినారో ఎవరు చెప్పితే వాడు తుపాకీ పట్టుకొని పోయినాడో, పోయిన వాడిది ప్రధానమైన తప్పుకాదో, తప్ప ప్రధానంగా ఆర్థిక దుష్ట పరిస్థితులను కలిగించినవారే, వారిచే ప్రధానమైన బాధ్యత అయిఉన్నదని చెప్పుతున్నారో అదే విధంగా తెలంగాణలోకూడ హింసావాదానికి దిగజారిన విద్యార్థులు. లేక హింసావాదానికి బజారులో వస్తున్నటువంటి అల్లరులకు ప్రధాన మైన కారకులు వారుకాదు. వందలమంది వేలమంది ప్రజలు విద్యార్థియువకులు హింసావాదానికి దిగినారు. దుర్మార్గులు, పీరందరిని షూట్ చేస్తే, పిల్లందరిని తైలులో పెడితే తెలంగాణ సమస్య పరిష్కారమవుతుందని ఎవరైతే వా కలలు కంటూ ఉంటే చంచలగూడ హాస్పటల్ లో వేయండి. ఇక్కడ ఉంచడానికి బాధ్యతాదు. తెలంగాణ సమస్య యిక్కడి డెవలప్ మెంటల్ సమస్య. మేము

తెక్కలు చూడమని కోరినట్లే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు, కేంద్రం ప్రభుత్వం వారు దయయించి ఉదాత్త స్వభావంతో, వెనుకబడిన ప్రాంతం, హింసా విధానానికి దిగజారి దేశం యొక్క సమగ్రతనే ఖానీ చేస్తున్న పరిస్థితులలో 150 కోట్లు యివ్వరాదా? 150 కోట్ల ప్రణాళిక వేచుండి. అవసరమైన త్యాగం చేయండి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అపగండి. మన ప్రభుత్వము, మన శాసన సభ్యులము అంతా గట్టిగా పోరాడితే కేంద్రం ఒప్పుకోదంటారా? ఎందుకు 150 కోట్లు, 100 కోట్లు, 82 కోట్లు, 70 కోట్లు? తెక్క తేల్చరేమిటి? ఒప్పు కుంటాము. ఒప్పుకోవని అని వ్యాపారం ఉన్నదా? 4 వైసలు అటు, 4 వైసలు యిటు. కుమార్ లలిత్ కమిటీ రిపోర్టుతో అయిపోయిందనుకున్నాను. కాని తరువాత ఆ కమిటీ తెక్కలు పోయినాయి. భార్యవా కమిటీ. మల్లి యింకో కమిటీ వేస్తారు ఈ కమిటీలు, ఈ కాత్యారం చేస్తూ ఎందుకు ఈ కార్యక్రమం? ఈ కాత్యారం వెనుక రాజకీయ వుద్దేశాలు వున్నాయని తప్ప యింకో విధంగా అర్థంచేసుకోవడానికి నేను తయారుగా లేను. ఉద్యోగాల సమస్య వచ్చింది. నాలుగైదు వేల ఆంధ్రులు ఎత్తుకపోయినారని కాదు, ఆంధ్ర ప్రాంతం వారికి తెలంగాణా ప్రాంతం వారి ఉద్యోగాలు నాలుగైదు వేలు కట్టబెట్టారు. అది చేసింది ఎవరు? ఆంధ్రులు కాదు; ఆంధ్ర ప్రజలు కాదు; ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనున్న పదకొండు జిల్లాలవారు కాదు. అధికార దాహంతో, స్వార్థంతో, లంచగొండి విధానంతో, నింధు ప్రీతితో కొంత మంది పెద్ద అధికారులు చేసిన దుర్మార్గంతప్ప యింకొకటి కాదు, కాబట్టి, తెలంగాణా ప్రజలకు శత్రువులు ఆంధ్ర ప్రజలు కాదు; యీ బుర్రాకాట్స్. పెట్టుబడిదారీ సిద్ధాంతంతో, పూర్వజ్ ఆలోచనతో ఎక్కడ డబ్బు దొరికినా, ఎక్కడ ఏ ఉద్యోగం దొరికినా తమవారికి, తమకుటుంబ సభ్యులకు, తమ బంధువులకు, తమ మిత్రులను తీసుకుందామనే ఆలోచనవల్లనే యీ వాడు తెలంగాణాకు ఆన్యాయం జరిగింది. అయితే తెలంగాణాలో మాత్రం యిటువంటి మహానీయులు లేరా? అంటే—ఉన్నారు. అటువంటి ప్రబుద్ధులు కొకొల్లుగా వున్నారు. ఉభయతారకంగా వున్నారు. ఎంతో ఐకమత్యంతో వున్నారు వారు. కాని, అన్యాయం జరిగినది మాత్రం సామాన్య ప్రజలకు, ఈ ఉద్యోగాల సమస్య పరిష్కారం చేయాలి. ముఖ్యమైన పదవులతో—గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సులో నాన్-గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సులో, కొన్ని వందల సమస్యలు వున్నాయి. వేను యిప్పుడు ఆ వివరాలలోనికి పోదలచుకోవడం లేదు. కమిషన్ ను వేళారు. ఇంకా ఫైనలైజ్ కాలేదు. సెంట్రల్ ఎడ్యుకేషరీ బోర్డు, స్టేట్ ఎడ్యుకేషరీ బోర్డు వని చేస్తున్నవి. ఒక సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. 400, 500 కేసులు పరిష్కారమైనట్లు పేపర్లొ ప్రకటించుకోవడం తప్ప, ఆచరణలో జరిగినదేమీలేదు. బజారులోకి వెళ్ళండి. ఉద్యోగులను కలుసుకొని తెలుసుకోండి. ఆచరణలో ఏమి జరుగుతున్నదీ తెలుస్తుంది. వారికి సెంట్రల్ ఎడ్యుకేషరీ కమిటీ అనుకూలంగా చేస్తే, స్టేట్ ఎడ్యుకేషరీ కమిటీ వ్యతిరేకంగా చేస్తుంది. స్టేట్ ఎడ్యుకేషరీ కమిటీ అనుకూలంగా చేస్తే సెంట్రల్ ఎడ్యుకేషరీ కమిటీ వేలు పెడుతుంది. ఈ విధంగా ఎన్నో చిక్కులు వున్నాయి ఉద్యోగులకు, వారు ఢిల్లీకి వెళ్లి, సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లి అడగలేదు కాబట్టి, ఆ శక్తి సామర్థ్యం స్థోమత వారికి వుండదు కాబట్టి వీరి యిష్టం తప్పిస్తట్లు చేస్తున్నారు. నా జీవితంతో కొన్ని వందల మంది ఉద్యోగులతో

మాట్లాడిన అమళనామ నాకు వున్నది. వారే నిర్ణయానికి వచ్చారు? ఇక విధి లేదండి; ఇది సాధ్యం కాదండి, మీరు నూరు చెప్పండి, యిది సాధ్యం కాదు; విడిపోవలసిందే, ప్రత్యేక తెలంగాణాలోనే బ్రతుకుతాం తప్ప వేరే మార్గం మాకు లేదు అనే నిస్పృహతో, నిరాశతో దిగజారిపోయినారు. వారావిదంగా దిగజారిపోవడానికి కారకులెవరు? ఈ ప్రభుత్వం; బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వం; వాటి పరిష్కారానికి ఎందుకు బాధ్యత తీసుకోకూడదు? ఉద్యోగాల విషయంలో వాటిని కంటిగ్రేట్ చేశే సమస్య వున్నది. భార్య కమిటీ రిపోర్టు రావాలి; ఆగస్టు నాటికి. ఏమి వస్తుందో చెప్పరా? దాని టర్న్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ యింకా నిర్ణయం కాలేదు. మిత్రులు; శాసన సభ్యులకు ఆశ్చర్యం కలుగవచ్చును దాని టర్న్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ యింకా ప్రైవేట్ కాలేదు. వారికి యిచ్చిన టర్న్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ ప్రకారంగా మేము ఓప్పుకోవడానికి తయారుగా లేము. ఆగస్టులో కూడా ఆ లెక్కలు వచ్చే సమ్యక్తం లేదు. వచ్చినప్పటికీ, ఎవరూకూ దా ఓప్పుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితులు వుంటాయని యిప్పుడే చెప్పవచ్చు. అలాగే వాంచూ కమిటీ రిపోర్టు వస్తుంది. ఏమని? 'కాన్స్టిట్యూషనల్ సేఫ్ గార్డ్స్ ఆర్ ఇంపాసిబుల్ అని. కాన్స్టిట్యూషన్ ను అమెండ్ చేయడానికి వీలులేదు; ఏమి చేయదలచుకున్నా, మీరంతా కలిసి చేసుకోండి...అని వాంఛూ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది, దాదాపుగా మళ్ళీ పరిస్థితి మొదటికి వచ్చింది. ఎంతవరకూ అయితే ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలలోని వివిధ రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన నాయకులను మనమే వాంఛాలముగా, భార్యవాలుగా, మనమే ఇందిరాగాంధీల ముగా ఆలోచిస్తూ మన సమస్యలను మనమే పరిష్కరించుకోవడానికి అవసరమైన త్యాగాలుచేసి, ఒకరినొకరు ఆర్థం చేసుకుని, యీ సమస్య పరిష్కారానికి ముందుకు రామో, అంతవరకూ ఆంధ్ర, తెలంగాణా సమస్య యింత తీవ్రంగానూ వుంటుంది. కాని, ఆ విధంగా ఆలోచించడం లేదూ అంటే, యిప్పుడు ఎవరూ ఆ ప్రయత్నం చేయడం లేదు అంటే దాని ఆర్థం ఏమిటి? ఏమీ ఆలోచించినా—లిటిగేషన్ ఆలోచన, లిటిగేషన్ తప్ప మరొకటి లేదు; దీనివలన యీ సమస్యను పరిష్కరించడానికి జరిపే ప్రయత్నంలో వారి చిత్తశుద్ధితోనే నాకువున్న అనుమానం మరిమరి దృఢపడుతున్నది. అందువలన, ఒక ఖచ్చితమైన పద్ధతిలో తెలంగాణాకు సంబంధించిన సర్వేయింగ్—అది 90 కోట్ల, నూరు కోట్ల ఎంతో తెచ్చి దానిని నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఖర్చు పెట్టడానికిగాను ప్రకటించి, కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిర్ణయం చేసినట్లయితే తెలంగాణా ప్రజలలో కొంత విశ్వాసం సంపాదించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ తరువాత, హై పవర్ కమిషన్ ను వేయండి. హై పవర్ కమిషన్ వేయమంటే—మంత్రులలో చాలా మంది అభిప్రాయభేదాలు చూపిస్తున్నారు. వ్యతిరేకిస్తున్నారు; పోరాడు తున్నారు. ఒక ప్రక్కన ఇల్లు తగలబడిపోతుంటే, ఆంధ్ర-తెలంగాణా సమైక్యత వాళనం అయిపోతుంటే, యీ రాష్ట్రానికి, యీ దేశానికి తీరని అవచారం జరిగి పోతుంటే సమయంలో కూడా హై పవర్ కమిషన్ ను ఎందుకు అభ్యంతరం చెబుతున్నారు? వీరికి సిన్సియారిటీ వుందా? వీరికి ఐక్యత కాపాడే అభిప్రాయం వుందా? అవి అడుగుతున్నాను. హై పవర్ కమిషన్ ను వేస్తే, పోతే పదిమంది ఓర్వోను అవ్వాలి అని భావిస్తున్నాను. తెలంగాణా వారికి నలుగురికి అన్యాయంగా

ప్రజాపక్ష రానివ్వండి; అంధ్రలోపున్న మిత్రులకు నలుగురికి అవసరంగా డిమోషన్ రానివ్వండి; త్యాగం చేద్దాం. దానివలన మానసికంగా తృప్తి కలుగుతుంది; ఒక మేటర్ సెటిల్ అవుతుంది. జాడిషియల్ గా. నేషనల్ గా, ఇంటర్నేషనల్ గా ఒక సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఒక మార్గాన్ని కనిపెట్టిన వారము అవుతాము. కాని, ప్రావెనర్ కమిషన్ ను వేయడానికి ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారు?

తరువాత, విద్యార్థులు బడికి పోవాలి. విద్యార్థులు బడికి పోనందువల్ల, యీ సంవత్సరం వాళనం కావడంవలన లక్షలాది తలిదండ్రుల హృదయాలలో పున్న ఆచేదనను, బాధను ఎవరైనా గమనిస్తున్నారా? నేను బాధ్యత గలిగిన వారితో మాట్లాడాను, ఢిల్లీలో డెప్యూటీ ప్రైమినిస్టరుగారితో మాట్లాడిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. చస్తున్నారండి అంటే చావనివ్వండి, చదువులు లేకుండా పోతున్నాయండి అంటే పోనివ్వండి; తలిదండ్రులు మోపిస్తున్నారండి అంటే ఖోపించనివ్వండి; వారికి అర్థమై వారు బడిలోకి వచ్చి, పుస్తకాలు పట్టుకుని, కమావణ కోరితే, తల వంచుకుంటే తప్ప మేమేమీ చెయ్యమనే ఈ మైలాకియస్ యాటిట్యూడ్ యిది తెలంగాణాకుగాని, ఆంధ్రకుగాని, భారతదేశానికే ద్రోహ పూరితమైన ఆలోచన తప్ప, ప్రజాస్వామిక, దేశభక్తితో కూడిన ఆలోచన కాదని మనవిజేస్తున్నాను. అందువలన, వెంటనే పారిటీకల్ ఛేంజెస్ రావాలి. పారిటీకల్ ఛేంజెస్ అంటే ఏమిటి? ఈనాడు కొంతమంది మంత్రులు పోయినారు; కొత్తగా కొంతమంది వచ్చారు. పోయిన మంత్రులంటే నాకు ప్రేమ లేదు; వచ్చిన మంత్రులంటే వైరం లేదు; రానున్నవారిని వద్దనడంలేదు. నేను చెప్పేదేమంటే—ముఖ్యమంత్రిగారు యింతకుముందు చెప్పినట్లుగా 'యిదిగో నేను రాజీనామా చేస్తున్నాను; కాంగ్రెసుపార్టీనుండి మీకు అవసరమైనవాడిని, మీకు వచ్చినవాడిని రీడర్ గా ఎన్నుకొనండి, కొత్త మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోండి' అని యీ సమస్యను పరిష్కారం చేస్తే, అవసరమైన పారిటీకల్ ఛేంజెస్ రావడానికి, ఇమోషనల్ గా మంచి వాతావరణం ఏర్పడడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అలాంటి డైన్స్ ధైర్యంగా యీ ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మనవి జేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మాతే వెంకటాచార్యులు (ఏలూరు):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు సమర్పిస్తూ, యీ సందర్భంలో రెండు, మూడు విషయాలు నేను చెప్పదలచుకున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రాన్ని యివాళ కలవరపెడుతున్న సమస్యలు రెండు, మూడు వున్నాయి. ఆ రెండు మూడింటిని వారు తమ ప్రసంగములో వుల్లేఖించినందుకు చాలా సంతోషం. అందులో మొట్టమొదటిది—యిటీవల సంభవించిన తెలంగాణా అందోళన; తెలంగాణా సమస్య. ఈ తెలంగాణా సమస్యగూర్చి చాలా ముణ్ణంగా, తీవ్రంగా చర్చించారు గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో. అయితే, ఈ రోజుకుకూడా చాలామంది మిత్రులు ఒక రౌండ్ టేబుల్ కాన్ఫరెన్స్ ఏర్పాటు చేసినట్లయితే యీ సమస్య పరిష్కారమవుతుందని ఆశిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో నేను మనవిజేసేదేమంటే—గుండని బల్లచుట్టూ కూర్చున్నప్పటికీ

కోడుగుడ్డు ఆకారంలో బల్లచుట్టూ కూర్చున్నప్పటికీ కూర్చునే మనుషులలో చిత్తశుద్ధి వుందా? జనవరి 19 వ తేదీన అన్ని పార్టీలకూ చెందిన పెద్దమనుషులు ఆనందనిలయంలో కూర్చున్నారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యం కూర్చున్నారు. కూర్చుని, కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. దానిపై ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలకు అన్ని పార్టీలకు చెందిన పెద్దమనుషులు దానిపై సంతకాలు చేశారు. దానిని జనవరి 19 పెద్దమనుషుల ఒడిబడిక అనుకున్నాం. కాని, తీరా జరిగినదేమంటే — జనవరి 19 వ తేదీన ఆగుండని బల్లచుట్టూ లేదా కోడిగుడ్డు బల్లచుట్టూ కూర్చున్న పెద్దమనుషులు అక్కడ చేవాలు చేసిన తరువాత, బయటకు రాగానే దానిని ఉల్లంఘించి, దానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడం మొదలుపెట్టారు. అందువలన, అక్కడ కూర్చునే పెద్దమనుషులలో చిత్తశుద్ధి లేకపోయినట్లయితే యిటువంటి కోడుగుడ్డు బల్ల కాళ్ళు రెన్నులు ఎన్ని జరిగినప్పటికీ లాభం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రతిపక్ష శాయకులలో ఈ సమస్యను వరిష్కరిస్తామనే చిత్తశుద్ధి ఉన్నదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. సమావేశాలలో కూర్చున్నప్పుడు ఒకటి చెబుతున్నారు, బయటకు వచ్చిన తరువాత మరొకటి చెబుతున్నారు.

(శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇంటరప్షన్)

అభ్యూహ, వారు మాట్లాడినప్పుడు మేము ఎంతో ప్రశాంతంగా విన్నాము. మేము మాట్లాడుతున్నప్పుడు కూడా వారు ప్రశాంతంగా వింటే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను.

నేనెవ్వరినీ వ్యక్తిగతంగా అనడంలేదు, జనవరి 19 వ తేదీన చేవాలు చేసిన పెద్దమనుషులు తరువాత దానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడినవారినిగురించి చెబుతున్నాను. కాబట్టి గుమ్మడికాయల దొంగ అంటే బుజాలు తడుముకున్నట్లుగా ఎవరూ భావించనక్కరలేదని మనవి చేస్తున్నాను. జనవరి 19 వ తేదీ తరువాత జరిగిన విషయాలు చూచినట్లయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వమూ కేంద్ర ప్రభుత్వమూ కలిసి ఉద్యోగాలకు పంపించినంతవరకు 2 వేల ఉద్యోగాలవరకుకూడా క్రియేట్ చేసి యివ్వడం జరిగిందని గవర్నరు అడ్రసులో వుంది. మిగులు నిధులు ఏమాత్రం వున్నాయనేది తెల్చడానికి భారవా కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రత్యేకించి తెలంగాణా ప్రజల శ్రేయస్సు, యోగక్షేమాలు చూడడానికి అదనపు ఛీఫ్ సెక్రటరీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అనేక మైన చర్యలు తీసుకున్నారు. పార్లమెంటులో ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పారు, అనేక హామీలిచ్చారు. వారి యోగక్షేమాకోసం యిన్ని చేస్తున్నప్పటికీ ఇప్పటికికూడా అందోళన యింకా అక్కడక్కడ వర్తమణగకుండా వున్నది అంటే—ఇంకా వారిలో అసంతృప్తి వుంటే దానినిగూర్చి మాట్లాడడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రంకూడా అభ్యంతరం లేదని గవర్నరుగారి అడ్రసువల్ల తెలుస్తోంది. ఎవరైనా నిజంగా నిద్రపోతే మేల్కొలవనవచ్చుకాని దొంగనిద్ర పోయేవారిని మేల్కొలవడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. కొన్ని పార్లమెంట్ క్లబ్బులు యీ ఉద్యమంలో చేరాయని నా అభిప్రాయం. ప్రభావీ యిచ్చిన అప్రమాత ప్రదాశిక కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డిక్లర్ చేసినవాటిని నిర్దిష్టంగా తెలంగాణా పోదర కాపనసభ్యులు, మంత్రులు యావన్మందీ కూర్చుని

సంఘాషణలు జరుపుకోవచ్చు తెలంగాణా శ్రేయస్సుకు, యోగక్షేమాలకు భంగం కలిగిన ప్రధానికూడా హామీ యిచ్చారు. పార్లమెంటులోకూడా యిట్లా హామీ యివ్వడం జరిగింది. ఒక్క తెలంగాణా సమస్యే కాకుండా యీ రాష్ట్రాన్ని వేధిస్తున్న నక్సలైట్స్ సమస్య మరొకటి వుంది. కేవలం తుపాకీల ద్వారానే రాజ్యాన్ని, రాజ్యాధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకుందామనే ఆశయంతో, వారు కొన్ని ఆదర్శాలు పెట్టుకొని యిట్లా చేయడం ఒరుగుతోంది. ఒక సంతోషకరమైన విషయమేమంటే యిక్కడ కాననసభ్యులు ఏ పార్టీకి చెందినవారైనప్పటికీకూడా హింసద్వారా, తుపాకీలద్వారా రాజకీయాధికారం చేబట్టుకోవాలనే నమ్మకం— అటువంటి ఉద్దేశం లేదు. ప్రజాస్వామ్యములో మంచి నమ్మకం వున్నవారు ఇక్కడ వున్నారు, నమ్మకంలేని నాగిరెడ్డిగారు ఇక్కడనుంచి వెళ్లిపోయారు. నక్సలైట్స్ అని శ్రీకాకుళంలో ప్రారంభించి, ఖమ్మం, గుంటూరు, అక్కడక్కడ మా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోను విస్తరించే ప్రమాదం వచ్చింది. ఈ నక్సలైటులను, హింసావాదులను, దౌర్జన్యకృత్యాలు చేసేవారిని కేవలం పోలీసుయొక్క బలంతోనే ఎదుర్కొనడంమాత్రమే చాలదు. అసలు యీ సిద్ధాంతానికి మూలం యొక్కడ వున్నడనేది గ్రహించాలి. అవాధరైక్ష్ణా వున్న భూములను ఆక్రమించుకున్నవారిని ఆ భూములనుంచి వెళ్ళగొట్టాలని—ఇది భూదానానికి సంబంధించిన సమస్య. ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలని మొన్నటివరకు రెవిన్యూశాఖా మంత్రిగా వున్న చి. బి. రాజుగారు స్వయంగా శ్రీకాకుళం వెళ్ళి, సమస్యను తుట్టంగా అవగాహన చేసుకొని యిది కేవలం తుపాకులతో, పోలీసు బలంతోనే కాకుండా ఒక కానన రూపంగా చేయవలసిన అవసరంకూడా వున్నదని చెప్పడం జరిగింది. దానిమీద ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. ఐనప్పటికీ కూడా యీ నక్సలైట్సు కాము రాజకీయాధికారాన్ని హింసా దౌర్జన్యాలతో, లూటీలు, గృహదహనాలతో చేపట్టాలని అట్టి ప్రయత్నాలు చేయడం దురదృష్టం. అంధ్రీదేశాన్ని పట్టి పీడిస్తున్న యీ రెండు సమస్యలు మాత్రమే కాకుండా మూడవది ఒక మహమ్మారివలె గత మే నెల 18 వ తేదీన, తరువాత జూలై నెలొఖరులోను కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలలో వచ్చిన వరదలు. చరిత్రలోనే ఇటువంటి వరదలు, తుఫాను లేదని కొన్ని పత్రికలు కూడా వ్రాస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం లెక్కల ప్రకారంగానే యీ వరదలవల్ల దాదాపు 50 లక్షల మంది ప్రజలు నిర్వాసితులైపోయారు. దాదాపు 800 మంది చనిపోయారని తెలుస్తోంది. 2 లక్షల వశువులు నష్టమైనాయి. రెండు లక్షల ఇండ్లు పడిపోయినట్లు, నష్టమైనట్లు తెలుస్తోంది. కోట్లకొలది రూపాయల విలువ చేసే సస్యశ్యామలమైన వంట నష్టమయింది. ఈ నష్టం కలిగినవారికి ప్రభుత్వం సహాయం చేసిన మాట వాస్తవమే. కాని అది ఎంతమాత్రం చాలదని చెబుతున్నాను. అసలు యీ వరదలకుకూడా మూల కారణాలు ఏమిటి? కేవలం రైవ సంఘటన అని భావించి కొట్టిపారేస్తే లాభం లేదు. మనకు మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు వున్నది. కొల్లేరు, రామిలేరు, బుడమేరు మున్నగువాటి ద్రెయినేజీ వనరుకు టాప్ ప్రయారిటీ యిచ్చి చేయాలని 25 కోట్ల రూపాయల ప్రణాళిక ఒకటి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అటువంటి స్కీము చేపట్టడానికి

ప్రభుత్వం పట్టమొంది, కాని దురదృష్టవశాత్తు యిటువంటి ప్రమాదం వచ్చింది. శ్రీ నారపరెడ్డిగారిని మధ్య తరగతి నీటి వనరుల మంత్రిగా యీ డ్రెయినేజి పనులు చూడడానికి ప్రత్యేకంగా చేశారు. మూడు కోట్ల రూపాయలు—కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చింది, ఒక కోటి రూపాయలు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు ఎలాటే చేశారు. ఇప్పుడు ఆ మూడు కోట్ల రూపాయలతో పని ప్రారంభించవచ్చు. 25 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసి కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం అమలు చేయాలంటే కేవలం ఏలూరులో ఒక సర్కిల్ పెట్టి సంవత్సరాన సరిపోదు, విజయవాడలోను, గుంటూరులోను కూడా చెరోక సర్కిల్ కూడా ఏర్పాటు చేసి యుద్ధస్థాయిలో యీ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య సంభవించిన వరదల మూలంగా యీ మూడు జిల్లాలలోను కలిగిన కష్టనష్టాలు ప్రభుత్వం చూచింది. కాని చేసిన సహాయం ఎంత మాత్రం కూడా సరిపోదని చెబుతున్నాను. గుంటూరు జిల్లాకు మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు యిచ్చినట్లు తెలుస్తోంది, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు 80 లక్షలు మాత్రమే యిచ్చారు. ప్రభుత్వం యిచ్చామని చెప్పడం, ప్రకటనలు చేయడంతో సరిపోదు. ఆంధ్ర దేశం సమగ్రమయితే వుండాలంటే ఇకముందు రాజ్ యే వరదలను కూడా తట్టుకోవాలంటే మిత్రా కమిటీ చేసిన సిఫార్సులన్నీ కూడా అక్షరః తప్పకుండా అమలు చేసినప్పుడే జరుగుతుంది ; అని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో వరద ప్రాంతాలలో ఎకరానికి 15 రూపాయలనుంచి 30 రూపాయలదాకా వసూలు చేసేది కూడా యీ సంవత్సరం ఆపు చేస్తామని, వరద నష్టానికి గురైన పొలాలకు యిది మాఫీ చేశామని చెప్పినంత మాత్రాన సంకల్ప పికలగదు. కాబట్టి ఇంకా చేయవలసింది చాలా వుందని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రస్తుతం ఆంధ్ర దేశాన్ని తాగా వట్టి పీడిస్తున్న సమస్యలలో తెలంగాణా సమస్య ఒకటి, రెండవది వరదల సమస్య, మూడవది నక్కలెట్టు సమస్య. ఈ మూడు సమస్యల గురించి నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి, లేకపోతే ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి చాలా నష్టం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. హింసా దౌర్జన్యాలు చేసే వారిని వారు కమ్యూనిస్టు పార్టీ కావచ్చు, కాంగ్రెసు పార్టీ కావచ్చు—కఠినంగా శిక్షించాలి తప్ప అవ్వనూత్రములవంటివి చేసినంతమాత్రాన సరిపోదు. హింస కూడదని రాజేశ్వరరావుగారు ఈ నాడు చెప్పారు కాని మేము ఎప్పుడో చెప్పాము. వారు ఈ రోజున తెలుసుకున్నారనుకుంటాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— దేశంలో కాంగ్రెసు వారే హింసను వేర్పాడు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకట నారాయణ :—హింస ఐనా అహింస ఐనా అవసరమైన చోట ఉపయోగించాలి తప్ప కేవలం హింస అన్నా కేవలం అహింస అన్నా ప్రయోజనం లేదు. ఏది ఎప్పుడు ప్రయోగించాలనేది ప్రభుత్వానికి తెలుసును అని వాకు తెలుసును. కాంతి భద్రతలు లేకపోతే అభ్యుదయమే లేదు. జనవరి 19 ఎగ్రిమెంటు విషయంగా అల్లరులు జరిగినప్పుడే లా అండ్ ఆర్డరు విషయంలో సరియైన చర్యలు తీసుకుంటే గొడవలు ఇంతవరకు వచ్చేవి కావని సహృదయ ప్రజలకు మైన విమర్శ ఉంది. లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో కాంగ్రెసు వాడు,

మరొకడు అని చూడకుండా అందరికీ సమానంగా న్యాయం కలిగించాలని అభ్యర్థిస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను శ్రీ హింద్.

శ్రీ బి.హెచ్. నరసింహారెడ్డి (తులగూర్తి) :—అధ్యక్షా, ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే గవర్నరుగారి ఉపన్యాసాన్ని పోలీసు ఉపన్యాసంగా చెప్పవచ్చును. మొత్తం ఉపన్యాసంలో తెలంగాణా సమస్య గురించికాని నక్షలైల్ల గురించికాని పోలీసు ఏర్పాట్లు బందోబస్తుగా ఉండనిమాత్రమే ప్రముఖంగా చెప్పారు. దీనికి మూలకారణమైన సమస్యలను తెరచి వాటి పరిష్కారమార్గం మాత్రం ఏదీ చెప్పలేదు. అందువల్ల వాస్తవంలో ఇది పోలీసు స్పీచ్ మాదిరి ఉన్నది. ఎక్కడ చూచినా, ఎక్కడో అడవులలో కాని ఇక్కడ నగరంలో కాని, ప్రభుత్వం కేవలం పోలీసువైనే ఆధారపడే దుస్థితికి దిగజారిపోయిందనేది స్పష్టం. ఈ పోలీసు నాయున్న కొద్దివ్యవధిలో చేను గవర్నరు ఉపన్యాసంలోని అన్ని అంశాలను మన రాష్ట్రాన్ని ఎదుర్కుంటున్న అన్ని సమస్యలను తడుముతేను. ఈనాడు మనలను బాధించేది ఆంధ్ర తెలంగాణా సమస్య. ఏడు మాసాలక్రితం ఆంధ్ర తెలంగాణా సమస్య అనేది లేదు. ఈ నాడు ఆంధ్ర తెలంగాణా సమస్య పెద్దసమస్యగా తయారై నది. తోటి తమిళజాతి, కేరళజాతి, బెంగాలు జాతి దేశంలో తమ అభివృద్ధికోసం ఏకమైపోతున్న సమయంలో ఆంధ్ర నోదరులు అంతఃకలహంలో విధులను తమ రక్తంతో తడిపిన అవమానకరమైన ఘట్టం గడిచింది. ఆంధ్ర చరిత్రలో ఇది తీరని కళంకం అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ఇలాంటి భీతికొని దుర్బుటన ఎందువల్ల వచ్చింది? దీనికి కారకులు ఎవరు? ఇది మొదటి సమస్య. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే దీనిని సృష్టించింది కాంగ్రెసు పాలకవర్గం. కాంగ్రెసు పాలకవర్గం అన్నప్పుడు ఈనాడు అధికారంలో ఉన్న మంత్రులు మాత్రమే అని నా ఉద్దేశం కాదు. ఈనాడు ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమ నాయకులు కూడా కాంగ్రెసుపార్టీ వారే కాబట్టి వారినికూడా దృష్టిలో పెట్టుకునే మొత్తం కాంగ్రెసు పాలకవర్గం అని సహజంగాను న్యాయంగాను హేతుబద్ధంగాను చెప్పదలచుకున్నాను. ఈనాడు పరిపాలన చేస్తున్నది కాంగ్రెసు. ప్రత్యేకతెలంగాణా ఉద్యమాన్ని నడుపుతున్నది కాంగ్రెసు. అది తెలంగాణా కాంగ్రెసు. దీనిని సృష్టించింది, దీనిని ఈ స్థితికి తీసుకువచ్చింది ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే కాంగ్రెసే. ఐనప్పుడు సమైక్యతా సమస్యను వాస్తవంలో ఈనాడు పరిపాలన చేస్తున్న బ్రహ్మానందరెడ్డి వర్గంకాని కేంద్రంలోని కాంగ్రెసు పరిపాలక వర్గంకాని ఏవిధంగా పరిశీలించారు? స్వయంగా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నోటనుంచి వెలువడిన మాటలు చూద్దాం, ఆయన కేంద్రానికి వేసిన ప్రశ్నలెట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చును. సమైక్యతకోసం తాను అవసరమైతే రాజీనామా ఇస్తాను అన్నాడు. అటువంటి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే కేంద్రానికి ఒక ప్రశ్న చేసుకోవలసి వచ్చింది. అసలు ఈ రాష్ట్రం ఒకటిగా ఉంచుతారా, లేక రెండు చేస్తారా, అది తేల్చి చెప్పండి అని తన పార్లమెంటరీ నాయకత్వాన్ని నిలదీసి అడుగవలసి వచ్చింది. ఇది ఆరంభమైన తరువాత సమైక్యత ప్రమాదంలో పడింది. సమైక్యతా వీరుడుగా ధీరుడుగా చెబుతున్న తానే తాను ఏమిచేయవలసి ఉంటుందో కేంద్రానికి సవాలుచేసి తేల్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే ఈ స్థితికి ఎందుకు

వచ్చింది? చట్టావళికి ఏమిటి? ఆంధ్రప్రదేశ్ భాగవతదేశంలో ఉన్నాము. ఒట్టి వైకాల్పాన్ని ఒట్టి నాలుగవ స్థానంలోనో ఐదవస్థానంలోనో ఉన్నప్పటికీ పారిశ్రామిక రంగంలో 12 13 స్థానాలలో ఉందంటే ఏమని చెప్పాలి. 600 కోట్లకు నాలుగవ స్థానం చేసుకుంటే 300 కోట్ల వద్ద కేంద్రం ఉందని ముఖ్యమంత్రి గాచే చెప్పారు. అంటే వెనుకబడిన ప్రాంతాలు మరింత వెనుకబడిన స్థితికి వస్తే ట్టు ఉండే తప్పు మరింత కరువు కాలకాలకు గురి అయే పరిస్థితి ఉండే తప్పు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రాంతీయ వ్యత్యాసం మరింత పెంచబడిందే తప్పు తొలగించ బడలేదు. తెలంగాణ ప్రాంతం వెనుకబడిన ప్రాంతంగానే మిగిలిపోయింది. రాయలసీమ కరువుప్రాంతంగానే మిగిలిపోయింది. శ్రీకాకుళం ప్రాంతం అభివృద్ధిప్రాంతంగానే మిగిలిపోయింది. ఇది సేఫ్ గార్డులనుంచి ఆరంభమై ప్రత్యేక తెలంగాణావాదానికి ఒక ప్రధాన అయుధంగా మిగిలిపోయింది. ఇటువంటి ఆయుధాన్ని పాలకవర్గం ఇచ్చిన తరువాత రేపు రాయలసీమలో ఉత్పన్నం కాదని గార్డరంటి ఏమిటి? రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డు అని ఆరంభించారు. ఆంధ్రదేశంలోని ప్రాంతాలను వ్యత్యాసం అట్లాగే ఉంచిన తరువాత రాయల సెవ్ డెవలప్ సీమ కోసం ఉద్యమం ఆరంభం కాదని ఏమిటి? ప్రాంతీయ వ్యత్యాసాన్ని అట్లాగే ఉంచిన పాలకవర్గం పాలనలోనే ఈ విపక్షబీజం నాటబడి ఉందని చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆరంభమైవచ్చిననీ ప్రభుత్వమే ఈ విధంగా చూచారు. వెనుక బడిన తనాన్ని తొలగించడం అనేది ప్రధానమైన సమస్య. నిరుద్యోగాన్ని తొలగించవలసిన సమస్య. ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని తగ్గించవలసిన సమస్య. ఒకసారి ఈ ప్రాంతీయ అసమానత్వాన్ని తొలగించిన తరువాత ప్రత్యేక తెలంగాణాకోసం ఉద్యమం వచ్చినా పునాదిలేకుండా పోతుంది. ఈ ఆగాధాన్ని తొలగించడానికి నిరుద్యోగాన్ని తొలగించడానికి భారీపరిశ్రమలను స్థాపించడానికి కేంద్రీకరించి కృషిచేయడంకంటే ఈ ఆరు నెలల్లో ప్రభుత్వం చేసినది ఏమిటంటే ఉద్యమం ఆరంభం చేసిన నాయకులతో మంతనాలు చేశారు. సోదర తెలుగుప్రజలపై దారుణమైన హింసాకాండ జరుగుతున్న సమయంలో ఆ హింసాకాండకు ఒక రకంగా నాయకత్వం వహించిన నాయకులతో మంతనాలు సాగించారు. చవామగారు వచ్చినా, ఇందిరాగాంధీగారు వచ్చినా, వాటన్నిటిలోను ఇమిడి ఉన్న అంశం ఒక్కడ భారీప్రాజెక్టుల స్థాపనకాని నిరుద్యోగ సమస్యకాని కాదు. వారి మంతనాలలోను ప్రయత్నాలలోను ఉన్న అంశం ఒక్కటే—వవర్ పాటిటిక్సు. చెన్నారెడ్డిగారికి ఎంత అధికారం ఇవ్వాలి, రిజియనల్ కమిటీకి ఎంత అధికారం ఇవ్వాలి, కొన్ని పదవులు మార్చి ఏ విధంగా చేయాలన్నదే ప్రధానమైన విషయం. ఇంతకాలం వీటిని గురించి చర్చించడమే తప్ప మూల కారణమైన ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తనాన్ని గురించి అందుకు తీసుకోవలసిన చర్యలు గురించి చర్చించినది లేదు. అంటే ఈనాడు యిద్దరిమధ్య ఉన్న సమస్య మంత్రి వర్గ విస్తరణతో పెరిగిపోయిందని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అలోచించేటట్లు పరిణమించగా ముఖ్యమంత్రిని మారిస్తే చాలునని ఆరంభించి ప్రెసిడెంటు పాలన రావాలని మరొకరు ముగించడం వవరు పాటిటిక్సు పరిణామం. ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమం అంతాకలహాల స్థితికి తీసుకువచ్చారు అని చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇది ఏ స్థితికి వచ్చింది అంటే సమైక్యకత అనే పర్యంతం బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి పాల్కు అగ్నిపర్యంతం మాదిరిగా మారింది. సమైక్యం నిలుపుకాదా

అనునట్లుగా, అటువల్ల తద్వారా ఏ కార్యము కల్గితి కదావనో మొదల మొదటి వాద్యుల పాతకులకి. తెలంగాణా ఉద్యమంనో వందలాది ప్రజలు పాల్గొంటున్న యాన వాస్తవం. ఇదొక్కట, విద్యార్థులు అదలాది పాల్గొంటున్న యాన వాస్తవం. ఈ విషయములకు కారణం ఏమిటో అది. చరిత్ర మానుకుంటే ఇదివరకు ఏ భూస్వాములయితే ప్రజలను దోచు చ్చారో, పీడించారో వారే ఈ ప్రత్యేక తెలంగాణా నివాదాన్ని ఘోషిస్తే వేసుకున్నారు. దాని అంతరార్థం ఏమిటంటే ప్రజానీకాన్ని పీడించి వారిపై చెత్తనం సాగించడానికి ఆయుధంగా ఉపయోగించడమే కారణమని చరిత్ర రుజువు చేస్తున్నది. అది ఒక కఠినసత్యం. చెన్నారెడ్డిగారు గాని కొండా అశ్వతి బాపూజీగాని ప్రత్యేక తెలంగాణా రావడంవల్ల తెలంగాణా వెనుకబడిన స్థితిని తొలగించడానికి గాని పారిశ్రామికాభివృద్ధికి గాని ఏ విధముగా ఉపయోగిస్తుందో చెప్పలేదు. ఏ సమస్యలు పరిష్కారం కానందువల్ల ఆ నాడు మహాహోరాటం వచ్చిందో ఆ సమస్యల పరిష్కారానికి సూచించే కార్యక్రమం ఏమిటో చెప్పలేదు. వారి ఉపన్యాసాల సారాంశం ఏమిటంటే ప్రత్యేక తెలంగాణా వస్తే ఒక వర్గంయొక్క అధికారం పోయి ప్రజల మీద మరొక వర్గం యొక్క అధికారం ఏర్పడుతుంది. అది ప్రజారాజ్యమని చెప్పగలరా? వారి నినాదాలలో ఎక్కడా ఆ మాట లేదు. ఈ విచ్చిన్నకర ధోరణులు ఎంతవరకు వచ్చాయంటే సమైక్యతకోసం ఒకటింటి వారు ప్రాణాలు అరచేకులతో పెట్టుకుని తిరగవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది. మేము పోలీసు భీభత్సంకు వ్యతిరేకులం అనడంలో సందేహం లేదు. కాని వారి నినాదంవల్లనే ఆ ఫలితం ఏర్పడింది. చెన్నారెడ్డిగారు ఒక నినాదం యిచ్చారు. ప్రత్యేక తెలంగాణాను భేదించేవారు తెలంగాణాలో నివసించడానికి వీలులేదు. పోలీసు కస్టడిలో ఎం ఎల్. ఏ క్వార్టర్సులో నివసి చాలని చెప్పారు. అది వరకు నిరంకుశత్వంతో కూడిన నినాదం. అటువంటి ఫాసిస్టు నినాదాలవల్ల ఎంతో దౌర్జన్యం జరిగింది. అటువంటి వివహారికమైన నాజీ రకపు నినాదం వల్ల ఖమ్మం జిల్లాలో ఒకరికి సగము మీసం గొరిగింది సిగ్గువరచిన ఘటనలు జరిగాయి. ప్రజలు ఎన్నుకున్న ఎం. ఎల్. ఏ స్వేచ్ఛగా నడవలేని వస్థితులు కల్పించబడ్డాయి. గ్రామాలకు వచ్చినప్పుడు వ్యవసాయకూలీలకు తక్కువ యివ్వడానికి, ఆత్మార్థిలో ప్రజలను స్వేచ్ఛగా దోచుకోవడానికి ఇదివరకు ప్రజలు త్రోసివేసిన భూస్వాములకు ఆయుధముగా ఉద్యమం తోడ్పడింది. అందువల్లనే కాంగ్రెసు పాత వర్గమే భూ స్వామ్య విధానాన్ని కాపాడుతూ ఉండగా ప్రత్యేక తెలంగాణా నివాదం పాత కాలపు భూ స్వాములకు లేని పోని ప్రాణం యిచ్చి వారికి ఆత్మ విశ్వాసం కలిగించిందనడంలో సందేహంలేదు. పాత కాలపు శక్తులకు ప్రాణం పోస్తూ ఉద్యమాన్ని నడుపుతున్నవారు కాంగ్రెసువారనడంలో సందేహం లేదు. ఈ ఉద్యమం ప్రజారాజ్యం కోసంకాదు. తెలంగాణా వెనుకబడినతనాన్ని తొలగించడానికి గాని పారిశ్రామిక దుస్థితిని తొలగించడానికి గాని కొందాలశ్శుణ బాపూజీ, చెన్నారెడ్డిగార్లు ఏ ప్రణాళికా సూచించలేదు. ప్రత్యేక తెలంగాణా అంటే ఒక వర్గం యొక్క చెత్త సంపాదన మరొక వర్గం యొక్క చెత్తనం రావడం. అది చెప్పా

రెడ్డి, బ్రహ్మానందరెడ్డిగార్ల మధ్య కాంగ్రెసుపార్టీ అంతరంగిక కలహంవల్ల ఈ దృస్థితి వచ్చింది. దీనికి పరిష్కార మార్గాలు అనేక రకాలుగా వస్తున్నాయి. చాలా చిత్రంగా ఉంది. ఒకటి అర్థం కాదు. సేఫ్ గార్డ్స్ తో ప్రారంభమైన వారు ఆరు నెలలు దాటేసరికి ప్రత్యేక తెలంగాణా అయితే తప్ప ప్రయోజనం లేదని మార్గం మారుతున్నారు. జనవరి 19వ తేదీన సమైక్యతను ఎదిరించినవారు లేరు. 19 జనవరి ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉ్యమాన్ని చాలా తీవ్రంగా ఖండించి నవారు 6వ నెల 6వ నెల వాడు ప్రత్యేక తెలంగాణా అయితే తప్ప వేరే మార్గం లేదని మార్గం మారుతున్నారు. ప్రత్యేక తెలంగాణా అయితే తప్ప పరిష్కారం లేదనేవారు కనీసం ప్రెసిడెంటు పాలన వస్తే సరిపోతుందని అంటున్నారు. ప్రెసిడెంటు పాలనవల్ల ఎలా పరిష్కారం అవుతుందో అర్థం కాకుండా ఉంది. పోలీసు పాలన బతులు ప్రెసిడెంటు పాలన వల్ల ఎట్లా పరిష్కారం అవుతుందో వారు చెప్పాలి. రౌండ్ టేబిల్ కాన్ఫరెన్సు ఏర్పాటు చేసుకొనడానికి వీలవుతుందని చెప్పారు. రౌండ్ టేబిల్ కాన్ఫరెన్సు యిప్పుడే ఎందుకు చేసుకోకూడదు? కేవలం ప్రెసిడెంటు పాలన ఏర్పడిన తరువాత ఎందుకు ప్రత్యేక తెలంగాణా ఏర్పడాలా లేక రాష్ట్రం ఒకటిగా సమైక్యతగా ఉండాలా అనేది సమస్యగా దీనిని కాస్త ప్రక్కకు డైవర్లు చేసి ప్రెసిడెంటు పాలన అంటున్నారు. దానివల్ల ఏ భారీ పరిశ్రమ వస్తుందో తెలంగాణా దుస్థితి ఏ విధముగా తొలగుతుందో పౌర స్వేచ్ఛలను ఎందువల్ల తొలగించాలో అర్థం కాకుండా ఉంది. ముఖ్య మంత్రి మారితే ప్రయోజనం ఏమిటో మాకు అర్థం కాకుండా ఉంది, దూరాన్ని తీసివేసి దుంగను ప్రజల నెత్తిన పెట్టినట్లు ఉంది. అది వారి అంతరంగిక వ్యవహారం. మొరార్జీదేవ్ ఇందిరా గాంధీగారు వచ్చారంటే బ్యాంకుల జాతీయకరణ చేయడంవల్ల ప్రాముఖ్యత వచ్చింది, ఒక ముఖ్యమంత్రి పోయి మరొకరు వచ్చారంటే గొర్రెలను తినేవాడు పోయి బ్ర్రెలను తినేవాడు రావచ్చు. అటువంటి చిట్కాలవల్ల ప్రయోజనంలేదు. కేవలం ముఖ్యమంత్రి మార్పుకోసం గాని ప్రెసిడెంటు పాలనకోసంగాని అంతమంది ప్రాణాలు పోవలసిన ఘటనలు అవసరంలేదు. అసలు సమస్య సమైక్యతను రక్షించడం. దానిని ప్రక్కకు నెట్టకూడదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు యింకొక చిట్కా చెప్పారు. మేము అయిదుమందిమి మాత్రమే ఉన్నామనుకున్నారేమో, 80 మందిమి ఉన్నామని చెప్పడానికి మంత్రివర్గ విస్తరణ అనే చిట్కా. ప్రయోగించారు. అది ఏ విధముగా పరిష్కార మార్గం అవుతుందో అర్థం కావడంలేదు, ఈ వాడు తెలంగాణాన్ని, ఆంధ్ర దేశాన్ని అవమాన స్థితికి నెట్టిన కేంద్ర పాలకుల స్థితిని మరుగుపరచి; సమైక్యతను కాపాడడములో తన యొక్క దిచాలా కోరుతనాన్ని మరుగుపరచడానికి సహాయపడుతుంది తప్ప మరొకటి కాదు. వాస్తవ సమస్యలను ప్రక్కమార్గము పెట్టడానికి తప్ప మరొకటి కాదు. మంత్రుల సంఖ్యను పెంచడమువల్ల ప్రజలమీద అధిక భారము తప్ప పరిష్కారము కాదు. ఏదైనా రాజకీయ మార్పు కావలసివుంటే మా ఉద్దేశ్యాలను స్పష్టముగా చెబుతూనే ఉన్నాము. వారి అధికారముల మార్పుకోసము మమ్ములను సౌకర్యము చేయాలి, అటువంటి హీన స్థితికి వచ్చి ఎందుకు విజ్ఞప్తి చేస్తారు? వారికి మేము విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. కాంగ్రెసు పాలకుల అధ్యర్థాన ఇంత దారుణము జరిగిన

తరువాత, ఆ అనుభవముతో కాంగ్రెస్ పరిపాలనను తొలగించడానికి చర్యలు సూచిస్తే లక్షలాది ప్రజలు ముందుకు రావడానికి సిద్ధముగా వున్నారు. ఏ పార్టీ విధానాలు ఈ దుస్థితికి కారణమైనాయో ఆ పార్టీని తొలగించడమే దీనికి పరిష్కార మార్గము. దీనికి ఇప్పుడు ఎట్లా అవకాశము వున్నది అని వారు అంటున్నారు. కాంగ్రెసు పార్టీలో వారు చేరబోము అని, త్వరలో ప్రతిపక్ష స్థానాలలోకి వస్తున్నాము అని అనేకులు అనేక తీరులుగా అంటే మాకు కూడ కొంత అశకలుగుతున్నది. ఒక వైపున కాంగ్రెసు పార్టీని మైనారిటీలో వడ వేయగలమని చెబుతున్నవారు ఈ చిట్కాలకోసము ఎందుకు చూస్తారు? పార్టీ పరిపాలన తొలగడానికి మార్గము చూడాలి. వారి ప్రక్క నిజాయితీ వుందని మేము సహజముగా విశ్వసిస్తాము. అందువల్ల మార్పు అనే సమస్య వస్తే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము తొలగడమే. అంతకంటే ఫండమెంటల్ మార్పు అంటే కామ్రేడ్ సుందరయ్య 21వ సంవత్సరాలక్రితము నైజాము ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేక ముగా చారిత్రాత్మక విప్లవ పోరాటాన్ని ఆరంభించిన సుదీనము. విశాలాంధ్రలో ప్రజారాజ్యము అనే నినాదాన్ని లేవదీశారు. ఆ ప్రజారాజ్యమే ఈ నాటి ఫండ మెంటల్ పరిష్కారము. కాని ఆస్తికి పోయే పరిస్థితి లేదు. ఒక అంగీ కృత ప్రోగ్రామ్ అన్నారు. అంటే రిజనల్ కమిటీలో పెట్టారు. ఎవ్వరికి దీని మీద అంత శ్రద్ధ లేదు. రిజనల్ ఇంకాలెన్ను తొలగించడానికి భారీ పరిశ్రమల స్థాపనే జరుగవలసివున్నది. అది మన చేతులలో వున్నదా అంటారు? విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ కొరకు 30 మంది వీరులు బలిదానము చేశారు. దానిని గురించి చూసే స్థితిలో లేము అటువంటి భారీ పరిశ్రమల స్థాపన పరిష్కారానికి ముఖ్యమైన అంశము. నిరుద్యోగాన్ని తొలగించడానికి అది సరియైన చర్య కాగలదు.

నిరుద్యోగమును పోగొట్టడము అంటే ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాల మధ్య 5, 6 వేల ఉద్యోగుల పంపకము కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అది చెప్పారెడ్డి రంగారెడ్డి, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారలు చేసిన ఆంతరింగిక పొరపాటు. దానిని వారు, నవరించుకొంటాము అన్నారు. కాని అంతకంటే ప్రభుత్వము ప్రకటించిన లెక్కల ప్రకారము చూసుకొన్నా 4 వ ప్రణాళిక ఆఖరుకు 18 లక్షల నిరుద్యో గులు వుంటారు. 4 వ పాను ప్రారంభములో 7, 8 లక్షల వరకు వుంటారు. తెలంగాణా ప్రాంతములో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సెంజిలలో 80 వేల ధరఖాస్తులు వున్నవి. ఇక గ్రామాలలో వ్యవసాయ కూలీలు సంవత్సరానికి 8 నెలలు పని లేక పడివుంటారు. చదువుకొన్న ప్రతివారికి ఉద్యోగము దొరికే పరిస్థితి లేదు. దానికి పరిష్కారమనేది ప్రధాన సమస్య. దానిలో ఆంధ్ర తెలంగాణా అను సమస్యను వదలిపెట్టి మొత్తము సమస్యను పరిష్కరించాలి తప్ప పంపకము సమస్యను చూస్తే సమస్యలను వాస్తవ దృక్పథముతో చూసినచారము కాము అని మనవిచేస్తున్నాను. భారీ పరిశ్రమల స్థాపన వలన నిరుద్యోగ సమస్య కొంత వరకు పరిష్కారమవుతుంది. ఫెర్టిలైజరు ఫ్యాక్టరీ చర్చలలో వున్నది. దాని స్థాపన గురించి ఇంతవరకు అరే గతీ లేదు. కొన్ని పెపర్సులో ఈ ఫ్యాక్టరీని స్థాపించామని అనొన్న మెంటు వస్తాయి. ఇంతవరకు ఏమీ లేదు. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను సమస్య చెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఒక ప్రణాళికను తయారు చేయండి. దానిద్వారా 4 వ ప్రణాళిక ఆసాంతానికి ఎలక్ట్రిఫికేషను పూర్తి చేసే

ప్రాచీనతమమైనది. అలాంటి భారీ ప్రాజెక్టుల స్థాపన ద్వారాను, కార్యక్రమాల వల్లనూ వెలుకొచ్చిన తనాన్ని, ప్రాంతీయ అభివృద్ధికి తోలగించడము వలన మనము కూడ డెల్టా ప్రజల వలె విజ్ఞాన పంతులుగా ముందుకు రావడానికి అస్కారము ఏర్పడుతుంది. వాటిని వదలిపెట్టి ఎంతసేపూ రీజనల్ కమిటీకి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి-హాస్ పైన ఇన్ ప్రోఫుల్ నేనువ్యతిరేకము కాదు. వాటి మీద ఆధారపడి ఉన్న కొనసాగిస్తే ప్రయోజనము వుండదు. ఒకప్పుడు పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందము ఒకరికొకరి పొడవరి నాడు ఒరిగిన ఒప్పందము ఇవన్నీ గాలికి ఎగిరిపోయినవి. మూల సమస్యలను పరిష్కారము చేయకుండా ప్రాంతీయ అధికారాల మీద కేంద్రీకరిస్తే ఏమి పడరు పాలిట్లో భాగములన్న వేరే ఏమీ కాదు. వెనుకబడినతనమును అలాంటివడానికి ప్రధానముగా పారిశ్రామికీకరణ ఉరగాలి. గ్రామాలకు విద్యుత్తు సరఫరా ఉరగాలి. భోజనపాడు ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయాలి. అలాంటి వాటి పైన కేంద్రీకరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతటితో సమస్యలు పరిష్కారమవుతున్న సేను. న్నడూ భావించడము లేదు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు తొలగి విశాలాంధ్రలో ప్రజాదాన్యము ఏర్పడిన నాడే పరిష్కారము వస్తుంది. దానికి ప్రస్తుత సేనలవన పరిష్కరము తప్పకుండా వస్తాయి. అలాంటి ప్రజా ఉద్యమము బలంగా లేన వార. వారు కొట్లాడుకొని జాతని దిద్దడానికి పూనుకొన్నారు. ప్రజా ఉద్యమము లేచిననాడు మనమంతా ఏకమై ఈ ఉద్యమాన్ని ఎదుర్కొందాము అనే నిర్ణయానికి వస్తారు. ఈ పాఠము వల్ల మేము నేర్చుకొన్నాము. ప్రజలను మేల్కొల్పి భూ సంస్కరణల కొరకు, పారిశ్రామికాభివృద్ధి కొరకు, వ్యవసాయాభివృద్ధి కొరకు మేము ఉద్యమాన్ని నడపదలచుకొన్నాము. వారి పరిపాలన మీద తుది మెరుగు అదే. ప్రజా రాజ్యాన్ని నిర్మించి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సమైక్యతను శాశ్వతముగా కాపాడగలమని మా విశ్వాసము.

(శ్రీ జి. వి. మహానంద :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగము చాల నిస్సారముగా, నిస్పృహ కలిగించే విధముగా వున్నది. పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందము, దానిని అమలు జరుపడములో కొన్ని పొరపాట్లు జరిగినవి. పొరపాట్లు జరిగిన మాట యధార్థమేను. తెలంగాణాలో కొన్ని తెలిసో, తెలియకో అన్యాయాలు జరిగినవి. జరిగినవనే మాట యధార్థమే అనే మాట లోగడ అనేక మార్లు ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పెద్దలు కూడ ఏకరువు పెట్టి, శాసన సభలో చెబుతూ వుంటే గవర్నరుగారు ఆ మాట ఎత్తుకోకుండా నా ప్రభుత్వము తెలంగాణా విషయములో చేయవలసినంత శ్రద్ధ చూపి వివిధ కార్యక్రమాలు చేయించడానికి చాల ఉత్సాహ పడతున్నది అని చెప్పారు. అది ఎంతవరకు యధార్థానికి దూరముగా వున్నదో గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఏమైనా మార్గాన్ని సూచించారా అంటే ఏమీ సూచించలేని చెప్పవలసి వుంటుంది. ఢిల్లీ గవర్నమెంటు కొన్ని కమిటీలను పేనుది. మన గవర్నమెంటు కూడా కొన్ని కమిటీలను చేసినది. దాని ద్వారా రిపోర్టులు వస్తే సర్వెన్స్ విషయము అవి తేలుతాయి, ఉద్యోగుల విషయములో జరిగిన అన్యాయాలు, పొరపాట్లు చక్కదిద్దడానికి అవకాశము వుంటుందనే విషయాలు చెబుతూ వే వున్నారు కాని డిసెంబరు నుంచి

అగ్రస్తు వచ్చునప్పుటికి సరియైన సరిహద్దులము అలోచన చేసి చాటిని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేశారా అంటే అన్నీకూడా కాగితాలమీదనే వుంటున్నవి కాని కృషి చేసిన కంటి కన్పించలేదని మనవి చేయవలసివుంటుంది. యీ సర్వేస్ విషయంలో ప్రభుత్వం వద్ద లెక్కలున్నాయి. రీజిస్టర్ కమిటీవారు మెమోరాండం సబ్మిట్ చేసి తీర్మానాలు చేశారు. అయినా ఇన్ని మాసాలు వ్యవధి ఎందుకుకావాలో అర్థంకాదు. దానిని బట్టి చూస్తే తెలంగాణా సోదరులలో కొంత అనుమానం కలుగడానికి అవకాశముంది. 30-40 కోట్లు అన్నారు, ఇంకా కొంత చెప్పలేమంటున్నారు అనలు యీ సమస్య రాకముందే రీజిస్టర్ కమిటీ వారడిగినప్పుడు కోట్లు అంటే సల్లి కోటా, తెల్లి కోటా, ఎర్ర కోటా అనే వ్యతిరేక భావంతో మూట్లాడినందువల్ల యీ ఉద్యమం బయలుదేరినట్లు మరిచిపోతే అది చాలా విచారకరం. యీ సమస్య విషయంలో ఎంతమందికి ఎన్ని భాదలు ఇబ్బందులు ఉండగాయో చెప్పలేము. ఇక్కడ ఉద్యోగాలు చేసేవారు ఎంత ఆనందపు ప్రిజోటి ఎంత ఆవేదనతోటి ఆఫీసుకు వచ్చి వారి విచక్షణాజ్ఞానం ఉపయోగించలేక కాగితాలు ప్రక్కకి పెట్టే స్థితికి వచ్చి నందువలన ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో ఎంత లోటు జరిగిందో ప్రభుత్వం గమనించడంలేదు. ఎంతసేపటికీ ఏవో రక్షణలు ఇస్తామంటున్నారు. కాని సర్విసెస్ లో చూస్తే నూటికి 99 మంది అరిచేటిలో ప్రాణాలుపెట్టుకుని ఆఫీసుకు వస్తే ఇంటిదగ్గర భార్యబిడ్డలు ఏమయిపోయారో, ఇంటివద్ద ఉండిపోతే ఆఫీసులో ఏమయిందో అని ఎంత ఆవేదనతో బాధపడుతున్నారో ఎవరయినా గమనించారా. ఎంతసేపూ రక్షణ ఇస్తాం భయంలేదు అంటే వందమంది పోలీసులను తుపాకులతో ఆఫీసుకు తెచ్చుకుంటే అదేనా రక్షణ? యీనాడు సోదరీమణులు, తల్లులు గాలి వెలుతురు చూడలేక ఇంట్లో ఉండి ఎంత బాధపడుతున్నారో, ఎంత కన్నీరు కార్చారో అనే విషయం గమనించారా? అందుకనే మన పెద్దలు చెప్పారు-కలకంఠి కన్నీరొలికిన సరి ఇంట నుండ నోల్లదు అని-వారింతటి కన్నీరు కారిస్తే నిజంగా అది వృధాగా పోతుందా? పోదు-అందుకే ఆ కన్నీరు ఫలితమే మనకి యీ వరదలు, తుపాను వచ్చినవనే విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈనాడు గుంటూరు కృష్ణా జిల్లాలో కొన్నిచేల పశువులు ప్రాణాలు యీ తుపానుకు బలయిపోయి కొన్ని కోట్ల రూపాయల అస్థినష్టం వచ్చింది. ఇరంతా యీ తల్లులు, సోదరీమణులు బాధ అనుభవించారు కాబట్టే జరిగిందని నేను భావిస్తున్నాను. చేనుకూడ పొరపాటు చేశాను. మొదటిసారిగా అందరూ సమయి కల్గగా ఉండి లీడరుషిప్ మారకుండా ఉంటే చాలా ముందుకుపోతామని నేను పత్రికలకు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చాను. దాని ఫలితంగా మా దరిసి తాలూకాకు కూడ ఆ వరదలు తగిలి కొన్నిచేల పశువులు చనిపోయినాయి. ఆ కావమే మాకూ తగిలింది. అందువలన ఇది సామాన్యమయిన విషయంకాదు. ఒక వేళ సెవరేట్ తెలంగాణా వద్దన్నా ఎక్కడ రాళ్లుపడి మా వీపు విమానంమోత పెట్టినారేమోనని భయం, సెవరేట్ తెలంగాణా కావాలన్నా మా ప్రభుత్వం పెట్టిన పోలీసులు విచక్షణ రహితంగా తన్నే పరిస్థితులలో ఉన్నారు. చేను మొన్న విచేకవద్దని కాలేజి దగ్గర ఏదో మీటింగు జరిగిందని జాంబాగ్ వద్ద ఒక మనిషిని కలిసి వస్తూంటే వారు వెంటిపడి కొడుతుంటే ఆ పరుగెత్తడంలో

సేన్ మెంటుమీద జారిపడ్డాను. మొన్ననే కొన్న నా 90 రూపాయల కళ్లజోడు పగిలిపోయింది. ఇదీ దుస్థితి. రెండుప్రక్కల బాధలున్నాయి. దాని మంచి శిక్షతో సంబంధంలేనివారు కూడా బాధలు పడుతున్నారు. అయితే పరిష్కార మార్గమేమిటి? మనం 6-7-8 నెలల నుంచి రోజుకి లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తూ మన పోలీసులమీద నమ్మకంలేక పరాయి పోలీసులమీద కావలా నిమిత్తమై ఖర్చు చేస్తుంటే యీ సమస్య పరిష్కారంకాదు. యీ సమస్య పరిష్కరించడానికి అటు విద్యార్థులను, ఇటు ప్రజాప్రతినిధులను సమావేశపరచి నాయకత్వం వహించుకుంటే పోతుందా, లేక వివిధ రంగాలలో చేయవలసిన కార్యక్రమాలు ఏమిటి అనేవాటి మీద వారి సలహాలు తీసుకుని అంచలవారిగా చేస్తే పరిష్కార మవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాని ఢిల్లీ గవర్నమెంటువారు కమిటీలు వేశారు, ఆ రిపోర్టులు వచ్చినాక చూస్తామంటే మనం ఏమి చేస్తున్నట్లు? రేపు గమాయకుల ప్రాణాలు పోలీసుల తుపాకులకు ఎర అవుతుంటే, అమాయకపు స్త్రీల తలకాయలు పోలీసులకుంటుంటే ఇదంతా ఢిల్లీ వారు చూస్తారా—వారికేమి వట్టెంది? వారి సమస్యలలో వారు మునగానా—తేలనాంగా ఉంటే యీ తెలంగాణా సమస్య తీర్చాలనే ఆదుర్దా వారికుంటుందా అని మనం గమనించాలి. మనం త్యాగం చేసి యీ ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదించాము. యీ ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టిష్టంగా ఉండి ముందుకు పోవాలంటే పొట్టి శ్రీరాములుగారు ప్రాణాలు కోల్పోయి త్యాగంచేశారో అలాంటి త్యాగం చేయాలంటే ఏమయ్యాయి. ఇదుగో మీవి మీరు తీసుకోండి మీ వెనుక మేముంటాము, మీ వెనుక సహకరిస్తాం సంప్రకింపులు చేస్తాం మీరు సారథ్యం వహించండి. అంటే బాగుంటుంది. కాని ఏదో ఎక్కువమందిని పదువులలోకి చేర్చుకుంటాం అంటే సమస్య పరిష్కారం కాదు. అయితే గవర్నరుగారు ఇంకొకటి చెప్పారు. కృష్ణా గుంటూరు జిల్లా లోనే యీ తుపాను వలన నష్టం వచ్చిందని. మా ధరిసి తాలూకాలో కూడా కొన్ని వేలు ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం 4,576 ఇళ్లు నాశనం అయిపోయినాయి, 1855 పశువులు చనిపోయినాయి. 18,485 గొర్రెలు చనిపోయినాయి. ఇంత నష్టం వచ్చి తిండికి లేకపోతే ప్రభుత్వం నిద్రపోతోంది. దరికి తాలూకాలో నష్టం వచ్చిందా లేదా అనే రిపోర్టు తెచ్చుకొనే స్థితిలో ప్రభుత్వం లేదంటే నిజంగా ఏమనాలో అర్థంకాదు.

రెండవది ఉద్యోగాలు విషయం చూస్తే ఏదో గుమాస్తాలు ఇస్తే ప్రయోజనం ఉంటుందా? పెద్ద ఉద్యోగాలకు మేజరు ఇరిగేషనుకు ఒక చీఫ్ ఇంజనీరును వేశారు. మైనరు ఇరిగేషనుకు జనరల్ కి ఉంటే అని కాకుండా ఇరిగేషను మూడు కాలిలుగా పెట్టి ఇంకొక పెద్ద పోస్టు వేస్తారు. ఈ ఉద్యోగాల ఏర్పాటులో కూడా వారికి సంబంధించిన వారికే యిస్తుంటే యీ సమస్యలు ఎలా ఎదుర్కోవాలి? ఇక్కడవారిని తప్పిచరచాలని 2,000 ఉద్యోగాలు ఇస్తే ఏమి ప్రయోజనం? విద్యార్థుల విషయం చూస్తే ఒక సంవత్సరంనుంచి చదువులు లేకుండా నానా అవస్థ పడుతున్నారు. తెలంగాణా మంత్రులు వారివారి జిల్లాలలో అందరిని సమావేశపరచి వారిద్యారా ఒక్కడి తెచ్చి సరయిన పరిస్థితులలో ప్రభుత్వానికి అందగా ఉండి ఒక్కడితేనే బాగుంటుంది. కాని వారు వారి జిల్లాలకు పోయి

చేసినదిలేదు, నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, ఈ పరిస్థితులలో ఈ సమస్య ఈ విధంగా పరిష్కారం కాదు. తెలంగాణా సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే, ఇక్కడ ఆంధ్ర ఉద్యోగులు గాని తక్కినవారుగాని ఎంత హృదయావేదనతో బాధ పడుతున్నారో దానిని గమనించాలి. అందువల్ల ఒక వేల ఈ అడ్డంకులన్నీ వస్తాయి. సెపరేట్ చేయడానికి వీలులేనటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయని అన్నట్లయితే, అటు, ఇటు బ్యాలెన్స్ గా ఉండడానికి, ఈ ప్రాంతములో ఉండేటటువంటి కొన్ని అపీసలు అయినాసరే ఆంధ్ర ప్రాంతములో పెట్టి, ఇక్కడి ఉద్యోగస్థులు అక్కడ, ఇక్కడి ఉద్యోగస్థులు ఇక్కడ పెట్టినట్లయితే కొంత సుహృద్భావము కలగడానికి వీలుంటుంది. వాళ్ళమీద ఒత్తిడిగాని, వారికి ఏమీ అన్యాయాలు గాని జరగడానికి వీలులేకుండా ఉంటుంది. రెండవది, వాళ్ళను వృద్ధి పరచాలంటే మొదట ఆంధ్రులు ముందుకు రావాలి, ఎంత త్యాగానికైనా తయారు కావాలి. ఆంధ్రుల బిడ్డ అయినటువంటి పొట్టి శ్రీరాములు ఏ విధంగా త్యాగము చేశాడో అలాంటి త్యాగముతో ముందుకువచ్చి ఇదిగో తెలంగాణాకు సంబంధించినంతవరకు సంపూర్ణమైనటువంటి నమ్మకము మీకు జరగడానికి ఇదిగో మీకు ఈ బాధ్యత అప్పజెప్పి ఈ కార్యక్రమము అమలుచేస్తాము అనేవిధంగా ముందుకు వచ్చినట్లయితే అప్పుడు ఏమైనా దానికి పరిష్కారము అవుతుందిగాని అలాకాకుండా ఆడవాళ్ళను పట్టుకొని కొట్టో, పిల్లవాళ్ళను పట్టుకొని కొట్టో, లేక ఏమీ సంబంధములేని మూలాంటివాళ్ళ వెంటబడి మాకేదో 90 రూపాయలు కళ్ళజోడు పోయేటట్లు చేసినందువలన ఈ ప్రభుత్వము ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను, ఈ కొద్దికాలము అవకాశము యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ వై. మూర్యనారాయణమూర్తి (పితాపురం) :—అధ్యక్షా. గౌరవ నీయ గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని మనః పూర్వకముగా ఆమోదిస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ప్రస్తుతము దేశములో ఉన్నటువంటి అకాంతి, మన రాష్ట్రములో ప్రజలు అనుభవించేటటువంటి కొన్ని కష్టాలు, వాటి నివారణకోసం వారి ప్రసంగంలో సూచనలు చేయడం సమంజసం, న్యాయమైనటువంటిదే, సాధారణంగా ఒక కాంగ్రెస్ పార్టీ యీ వేళ దేశాన్ని పరిపాలిస్తుంది అనేటటువంటిది ఉన్నప్పటికీ, అనేక పార్టీలు యీ దేశములో ఉన్నవి, ప్రతి పార్టీవారు చెప్పేటటువంటిది ఏమిటంటే, దేశ సౌఖ్యాన్ని, ప్రజల సౌకర్యాలకోరకు మేము పోరాడుతున్నాము, కృషి చేస్తున్నాము అని. అదే ప్రతి పార్టీ చెప్పడం, అదే వారి లక్ష్యము, ధ్యేయముకూడా. కాని నేను మనవిచేసేది, దేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలకు, సౌఖ్యాన్ని, ఔన్నత్యాన్ని, ఆనందాన్ని, స్నేహాన్ని, ప్రేమను కల్పించేవిధంగా చేయడం మాత్రమే కాస్త్రధర్మము, న్యాయమని నా ఉద్దేశము. ఒకచోట ఒక విధానము మరొకచోట మరొక విధానము ప్రజలలో ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు, రాబోయే తరము బిడ్డలకు, ఆ లేత హృదయాలకు ఈ చిన్నాభిన్నమైనటువంటి, స్వేచ్ఛారహితమైనటువంటి ఒకరిపై ఒకరికి క్రోధము, ఆవేశము కలిగేటటువంటి దౌర్జన్యపూరితమైనటువంటి మనస్సును కలిగించేవిగా చేస్తాయి. కనుక ఏ పార్టీ నాయకులు చెప్పినా ఏ పార్టీ ఆదేశము యిచ్చినా అది మాత్రము చాలా తూకంగా, నేను మాట్లాడ

హోయే చూడలు రావోయే నుండు ప్రియమగువారి ప్రజ్ఞాపాత్ర చూచోయే
 దేశ పరిపాలనకు, రావోయే ప్రజలకు ఎట్లాంటి ఆచరణమైనటువంటి మార్గాన్ని
 అవలంబించడానికి మార్గమవుతుందని కొంచెము దీర్ఘంగా యోచించి మాట్లాడడం
 చాలా అవసరం, ముఖ్యమం చేసు చూచిస్తున్నాను. అనాటి విషయము సాఫ
 ల్యము కోసమనో లేక ఆనాటి ప్రభుత్వమనో లేక ఆనాటి తమదేహిత్వ తపసు
 వండించుకొనేదానికోసమేనా అవశ్యాసములో ఇచ్చేటటువంటి సలహాలు? ఇది
 దేశానికి చాలా ప్రమాదకరమైనది. చూడండి మహనీయులు ఏమి ఇచ్చారో
 మన దేశానికి, మహాత్ములైనవారు ఇచ్చినటువంటి సలహాలు. వాటి ద్వారా
 మనము పొందినటువంటి మహా సుఖాలు చూడండి. మహా భారతముగాని మరి
 ఏ ఇతర గ్రంథమైనా తీసిచూడండి. వారు దేశానికి యిచ్చినటువంటి సందేశము
 అమూల్యము. అది ఎటువంటి సంతోషాన్ని, ఆనందాన్ని, ప్రజలలో సమైక్యతా
 భావాన్ని తెలియజేస్తాయో కొంతము యోచనచేయాలి, కొంతమంది మిత్రులు
 ఈ దేశ గవర్నరుగారి ప్రసంగంపైన యిచ్చినటువంటి ఉపన్యాసాలలో చాలా
 విషయాలు చెప్పారు. వాటిలోకి పోవడం నా ఉద్దేశం కాదు, మనము మాట్లా
 డుతున్నటువంటిదాంట్లో న్యాయ నిర్వహణ అనేటటువంటిది మాత్రము
 వదలకూడదు. ఈ ప్రభుత్వము ఏవేవో లోపాలుచేసి, వాటి ద్వారా ఈ రాష్ట్ర
 ములో అనండి, ఈ దేశములో అనండి. వారి స్వార్థముకోసం ఏవేవో కష్టాలు
 కల్పించికేవారు అనేటటువంటిది మాత్రము యధార్థముకాదు అనేది నేను
 మరొకసారి వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ దేశ పరిపాలనకు చూడండి.
 రాష్ట్రములో ఈ దేశ నకస్సలైట్లు, వారియొక్క చర్యలు ఏమిటి? వారు
 ఈ దేశ సోదర ప్రజానీకానికి కల్పించినటువంటి సౌకర్యాలు ఏమిటి? వారి
 యొక్క నిర్దాతం ఏమిటి? వారు ఏ దేశ సేవ చేయడానికి అట్లాంటి పేర్లు
 పెట్టుకొని ఏమి సేవ చేస్తున్నారో ఒకసారి మనము కాగుగా యోచన చేయవలసి
 నటువంటి అవసరం ఉన్నది. ఏమి, రాత్రులు రాత్రుల పోయి వాళ్ళ ఇళ్ళపైన
 బడి ప్రజలను చంపడం ఇదా ప్రజాసేవ? ప్రజల ఇళ్ళను లూటీచేయడం
 లేకపోతే మార్గమధ్యలో వాళ్ళ ప్రాణాలు తీయడం ప్రజాసేవనా?
 ఈ నకస్సలైట్లుయొక్క కార్యక్రమం ఏమిటి? ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలకు
 సేవచేసేటటువంటిదాంట్లో వారియొక్క భావం ఏమిటి? అయితే ఇదే ప్రజా
 స్వామ్యానికి న్యాయమైనటువంటి నిర్వహణ అయితే, దేశములో ప్రజలు
 ఎట్లాంటి మెరుకవతో కార్యక్రమము చేపట్టారో అది మాత్రము ఒకసారి
 యోచన చేసుకోవాలి. ప్రజాసేవ యొక్క నిర్వచనము ఏమిటి? దౌర్జన్యమే
 ప్రజాసేవనా? కాదు. అనిర్వచనము మాత్రము కోల్పోయినప్పుడు,
 ఈ యొక్క రాష్ట్రములోనేకాదు, యావద్భారతదేశములోకూడా విపరీతమైన
 పరిణామము వాటిల్లక తప్పదు. ఇంకొక విషయము తెలంగాణా సమస్య
 విషయంలో ఎవరెవరో తప్పులు చేశారు, వారి స్వార్థముకోసం, వారి మిత్రుల
 వదపులకోసం, ఏవేవో చేశారు అనేటటువంటిది ఉన్నది. దానితో నేను
 విభవించలేను. విషయాన్ని సమగ్రంగా పరిశీలించేసుకోలేనందువలన, ఒకరి
 మాట ఒకరు అర్థం చేసుకోలేనందువలన ఈ కష్టము వచ్చిందేమోనని నా ఉద్దేశము.
 తెలంగాణా సమస్యకు ఉన్నటువంటి కారణం ఏమిటి? తెలంగాణా కావాలని

కోడల పట్టాలో పైకి రూపాన్ని ధరించింది అని మనము ఒకసారి యోచన చేస్తే వెనుకబడిన ప్రాంతానికి కావలసిన విషయాలను పరిష్కరించడంలో, పెద్దలు కూర్చోని సమగ్రంగా యోచనచేయడంలో, వాటిని అమలు చేయడంలో వచ్చినటువంటి లోపాన్ని కొంతమంది ఏమైనా ఈ ప్రభుత్వము, ఈ పార్టీ చేతగాని విషయాలు చేసింది అనేటటువంటి వాదన వ్యక్తీకరించడం, కొన్ని విషయాలలో సహకరించినటువంటి ప్రజలవల్ల ఈ తెలంగాణా సోదరుల మధ్య ఈ విభిన్న మార్గాలకు కారణము అయింది. అయినప్పటికీ ఒకటి మాత్రము విచిత్రమైన విషయము. ఎవరికి కోర్కెలు కావాలన్నా, ఎవరి అభిమతాన్ని తెలుసుకోవాలన్నా, ఒక న్యాయ నిర్ణయమైనటువంటి మార్గము ఉన్నది. ఆ మార్గాన్ని విడనాడి అన్యాయాత్మకమైన మార్గాలు చేపట్టి అమూల్యమైన పేరు ప్రఖ్యాతులు గడిచినటువంటి తెలుగు భాషకు, తెలుగు జాతికి చరిత్రలో ఎప్పుడుకూడా మనము మరొకటి యేటటువంటి తరముచాళ్ళు కూడా విని సిగ్గుపడేటటువంటి కష్టాన్ని మనము కొనితెచ్చిపెట్టుకొన్నాము. ఇది మనము చేతులారా చేసుకొన్నటువంటిది. ఎవరు ఎవరిని నిందించుకొన్నప్పటికీ చక్కదిద్దుకొనేదికాదు. దీనికి నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే, ఏ నభ్యులు ఉపన్యాసము చెప్పినా, వారు ఈ తెలంగాణా సమస్యగురించి మాట్లాడేటప్పుడు, సామ్యభావముతో స్నేహాన్ని మనరాష్ట్రముయొక్క భౌగోళికాన్ని, మన గౌరవ వ్యక్తులను దృష్టిలో పెట్టుకొని సమైక్యతా భావము ఉత్తేజ మార్గాలు అన్వేషణ చేయాలి తప్ప ఒకరు మరొకరిని నిందించుకొని జరిగినవి మరిమరి జ్ఞాపకము చేసుకొని ఆ విధంగా ఇంకా తప్పు మార్గాన్ని పాటించేటటువంటి మాటలు చెప్పడంవలన, ఇంకా ఎక్కువ కష్టాన్ని కలిగించేదానికి తోడ్పడుతుందితప్ప అది మనలను ఉద్ధరించడానికి మాత్రం తోడ్పడదు. జరిగిన విషయమంతా రాష్ట్రానికి తెలుసు, మనకందరికీ తెలుసు. ఈ కలయిక—ఈ సోదరభావం, అన్నదమ్మలమధ్య ఉన్నటువంటి అసాంప్రదాయం, ఆ గౌరవం, అఉన్నతస్థితి ఆహ్లాంధాళనానికి భిన్నం లేకుండా ఉండేటట్లు చేయాలి. తెలంగాణామిత్రులు మేము అందరంకలిసి ఎన్ని మేల్కొనకమిటి తరపున ఢిల్లీ పంజాబ్ పోయినప్పుడు. మాలో ఒకరియందు ఒకరికి ఉన్న ప్రేమ, గౌరవం తో ఆనందంతో ఉన్న మేము ఇవాళ ఆభావానికి కొంచెందూరం అవుతున్నామా అనే విచారం కలుగుతున్నది. వారుమేము కలుసుకొన్నప్పుడు—కొద్దిసేలల ముందువరకు మామధ్య ఉన్న ప్రేమకు ఎక్కువవిఘాతం కలిగించే అనే విచారం రాతప్పటంలేదు. విజ్ఞతైనవారు పెద్దలు నాయకులు తెలంగాణా సమస్య గురించి ఎవరు తప్పుచేశారు అని విమర్శచేసేకంటే, అన్యాయం జరిగినప్రజలకు న్యాయం కలిగించటానికి సంసిద్ధులై సమైక్య ఆధిదేశంయొక్క గౌరవం, తెలుగుజాతియొక్క గౌరవం కాపాడేటట్లు ముందుకుపోవటం న్యాయమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈమధ్యవచ్చిన తుఫాన్ వల్ల ఆప్రాంతాలన్నీ తీరని నష్టానికి గురైనవి. ప్రభుత్వంవారుకూడ చేయగలిగినంత తొందరగా చేయగలిగిన సహాయం అందజేశారు. సంతోషము. ఇంకా ఆ క్కడ కొన్ని సహాయ కార్యక్రమాలు చేయవలసిఉన్నది. ప్రభుత్వం ఆప్రాంతాలవారి అభివృద్ధికి అవసరమైన సహకారం ఇచ్చి, వారికి తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను.

ఎవరు ప్రజానాయకులని అనుకుంటున్నారో, ఎవరు ఈదేశంలోని పార్టీ నిర్మాణం చేసి ప్రజల శ్రేయస్సుకొరకు కృషిచేస్తున్నారో వారుచెప్పే ప్రతిమాట, ప్రతిపని రాబోయే తరంవారికి న్యాయంగా ఉండేట్లు, రాబోయే తరాన్ని ఉద్ధరించేట్లుగా ఉండాలి. అట్లా లేనిపోకే ఈపార్టీ పెద్దలుచేసే అవచారంవల్ల రాబోయే తరంవారు నోరుతెరువని బిడ్డలుపొందే కష్టానికి ఈ నాడు ఉన్న నాయకులే జాబ్బులవుతారనేదీ జ్ఞప్తిచేసుకొని, రాబోయే బిడ్డల ఆభివృద్ధికొరకు మనం కృషిచేయాలనే విషయాన్ని మనసులో పెట్టుకొని మనరాష్ట్రాభివృద్ధికి, దేశాభివృద్ధికి రాబోయేతరంవారి ఆభివృద్ధికొరకు ఉపయోగించే విధంగా కృషిచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను నాకు ఈ అవకాశము ఇచ్చిన అధ్యక్షులవారికి నానమస్కృతులు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను, థై హింట్.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (ఆలూరు): — అధ్యక్షా, ప్రప్రథమంగా ఒకసూచన చేయదలచుకొన్నాను. దాదాపు 80 మంది మంత్రులు అయినా—మాగోడు అంతా వినటానికి ఏపాపం ఎరుగని ఒక్క ప్రసాద్ గారిని మాత్రం ఇక్కడ ఉంచారు. కనీసం ఇక్కడ ముగ్గురు మంత్రులైనా ఉంటే బాగుండుంది. గత ఏడేనిమిది నెలలలో ఆంధ్రజాతికి మూడు కెలామిటీస్ జరిగినవి. ఒకటి— ఫ్లడ్ డేమేజు, రెండు—మూవ్ మెంట్ ఫర్ సెవరేషన్. మూడు— కేబినెట్ ఎక్స్ పేషన్, ఫ్లడ్ డేమేజ్ గురించి చెప్పాలంటే— చాలా హృదయవిచారకమైన విషయాలు పత్రికలలో వదివాము; విన్నాము. ఇంతవరకు మంత్రులు కరువు రాజులుగా, కాటక రాజులుగా వస్తూవచ్చారు. ఇప్పుడు వరద రాజులు అయిపోయినారు. ఏమైనా ఇది దేవునితో పోరాటము. వచ్చిన మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు పంచాయితీరెవెన్యూలో ఖర్చుపెట్టకుండా, సమగ్రంగా ఆలోచించి విషయాలు తెలిసినవారితో కూర్చుని. మిత్రాకమిటీ ప్రపోజల్సు గురించి ఆలోచించి. అడబ్బును సక్రమంగా ఖర్చుపెట్టాలని మననిచేస్తున్నాను. ఈనంపత్సరం జాస్తిగా ఖర్చుపెట్టే వాటిలో ఫామిలీ ప్లానింగు వ్యవహారం ఉంది. ఫ్లడ్ కు, ఫామిలీ ప్లానింగుకు ఎక్కువడబ్బు వస్తుందని తెలుస్తున్నది. ఒక ప్రక్క ఫామిలీ ప్లానింగును ఎంకరేజీచేయాలి. జాస్తిమంది జనం పుడుతున్నారని చెబుతూ, ఇంకో ప్రక్క దీనికి కొన్ని ప్రతిబంధకాలు కలుగజేస్తున్నది. ముఖ్యంగా—కోవం వచ్చినప్పుడల్లా కర్ఫ్యూ విధించటం జరుగుతున్నది. చాలా రోజులుగా మనం ఆబ్సీన్ పోస్టర్స్ గురించి ఆందోళన చేస్తూ వచ్చాము. వినీమావారు వేస్తున్నారు; అవి ఉండకూడదు అని ఆందోళన చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఈ ఫామిలీ ప్లానింగ్ గురించి కొత్త పోస్టర్ వేసింది. దాంట్లో అరచేతిలో నిరోధం వేసి—మరుషులారా. మీ సుఖం మీచేతిలోనే ఉంది— అని చెబుతున్నారు. అది చాలా అవ్యాయంగా ఉంది. రాయలసీమలో ధ్వు రూపొందుతుంది అని నిన్ననే రావలూకాలంలో నిర్ణయించారని విన్నాను. చాలావంతోషము. అసలు మీటింగు ప్రారంభించింది రావలూకాలములో అని విన్నాను. వెల్లూరుజిల్లా అవసరంలేదని రాయలసీమవాళ్ళు తమ మీటింగ్ లో నట్టిగా చెప్పారు. మేము నర్కూరుజిల్లాలో ఉండగలుగుతామని మాకు శ్రమపడటంలేదు. ఇందువల్ల ఈనంపకాలు పంచేటప్పుడు—మాదికూడ వేరే

పంచితే-మా తంటాలు మేము పడతామని మనవిచేస్తున్నాను, నెల్లూరు జిల్లాను సెవరేట్ గా ఇచ్చివా సంతోషపడతాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — నెల్లూరుజిల్లాకు నెల్లూరు నెరణగలజిల్లా అని పెట్టండి.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి: — ఏపేరుపెట్టినా మాబ్రతుకు మమ్మల్ని బ్రతకనిస్తే చాలు. బియ్యం కావలసివచ్చినప్పుడు-నెల్లూరువాళ్ళం అందరికీ కావాలి. మాది వెనుకబడినప్రాంతం, మాకుకూడ కాస్త ఇవ్వమంటే-మీది ఫార్వర్డ్ పరియా, మాతో కలవటానికి వీలేదని రాయలసీమవారు చెబుతారు, సర్కారు వారిని అడిగితే-మీది బ్యాకువర్డ్ పరియాకదా, మాతో ఎట్లా కలుస్తారని అంటారు. నెల్లూరుజిల్లాలోని 13 తాలూకాలు తెలంగాణా ప్రాంతంకంటే అన్యాయమైన ప్రాంతంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కేబినెట్ ఎక్స్ ప్లెషన్ ఉన్నట్టే ఉండి, రెండున్నరడబ్బుల మంత్రులను పెంచేశారు. దాంతో ఖర్చులు కూడ పెరగటం సహజమే అనుకోండి. ఆఖర్లు తగ్గించటానికి కొన్నిసూచనలు చేయదలచుకొన్నాను.

మంత్రి అవుతూ ఉండగానే ప్రతి వారు తిరుపతి పోవడం మామూలు అయింది. ఆ పోయే వారందరు ఒకటే బస్సులో పోతే బాగా ఉండును అందరు కలిసి అసెంబ్లీకి రావాలి కాబట్టి ప్రతి రోజు అందరు ఒకటే బస్సులో ఎస్తే సెక్యూరిటీ అరేంజిమెంట్స్ ఖర్చు కూడ తగ్గుతుంది. కొనే బస్సు పెద్దదే కొనుక్కొంటే మంచిది. ఇంకా ఎక్స్ పాన్షన్ ఉన్నది కాబట్టి అప్పుడు మళ్ళీ క్రొత్త బస్సు కొనకుండా పెద్ద బస్సు కొంటే బాగుంటుంది. ఈ మంత్రులు వీళ్ళు ఎక్కడ ఉంటారో వాళ్ళ అడ్డన్లు, బొత్తిగా వనుమ్యుల ఆకారాలు కూడ కొంతమందికి మాకు అర్థం కాకుండా ఉన్నాయి. దీనికి ఒక అల్పమ్ వయూచేసి వాళ్ళఫోటో, వాళ్ళ చిరునామా పెంపరరీ అడ్డన్, వర్మనెంట్ అడ్డన్ యివన్నీ ఇన్ ఫర్మేషన్, మెంబర్స్ కు యిస్తే బాగాఉంటుంది. ఎగతాళి కాదు. యింకా కూడా గవర్నమెంటు ఖర్చుతోనే అన్ని ట్రెయినింగ్ స్కూల్స్ మాదిరిగానే మంత్రులకు కూడ ఒక ట్రెయినింగ్ స్కూలు పెడతే బాగా ఉంటుంది. పి. సి. సి. ప్రెసిడెంటుగా ఉండేవారు ప్రమోషన్ వచ్చినప్పుడు వెటరినరీ మినిస్టర్స్ అవుతూ ఉంటారు. ఇంతకు ముందు పల్లం రాజగారు, తిమ్మారెడ్డిగారు అట్లాగే అయినారు. ఇప్పుడు కాకాని వెంకటరత్నంగారు అట్లాగే అయినారు. పి. సి. సి. కి పశువులకు ఏమి సంబంధమో మీరే తేల్చాల్సి ఉన్నది. వెటరినరీ డిపార్టుమెంటులో జాన్ డెవలప్ మెంటు ఒకే ఒక అంశం మీద బరుగుతోంది. అది మికందరికి తెలిసినదే. సెమన్ డెవలప్ మెంటు. ఇన్నాళ్ళు వీర కాకానిగా ఉన్న మన మంత్రిగారు వీరే కాకానిగా తయారై దానినంతా బాగా అభివృద్ధి చేస్తారని అనుకుంటాను. తరువాత తెలంగాణ సమస్య. నేను చాల దూరపు వాడిని. కాబట్టి దీనిని గురించి నేను ఏమి చెప్పవలెనో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మేము హైదరాబాద్ కు వచ్చినప్పుడు చూస్తున్నాము. పేరెంట్స్ అంతా చాల బాధ పడుతున్నారు. మన సమస్యలు మన అధికారాలు, మంత్రి పని రావడమూ రాకపోవడమూ అనే ప్రశ్న కాకుండా స్కూలు చిల్డ్రన్ అంతా స్కూల్స్ కు పోయేటట్లుగా సెద్దమనసు చేసుకొని

ప్రజాస్వామ్య నాయకులు, మిగతా వాళ్లు, బాధ్యత గల వారందరూ ప్రయత్నం చేస్తే బాగా ఉండునని నా మనవి. ఈ సమస్యలో యింకో పెద్ద చిక్కు ఉన్నది. చీఫ్ మినిష్టరుగారు అంటారు — మీరు అందరూ నార్మల్ని క్రియేట్ చేస్తే నేను వెల్లెపోతాను అని వారు చెబుతున్నారు. మీరు వెల్లెపోతే నార్మల్ని క్రియేట్ అవుతుందని వీరు చెప్తుంటారు. విత్తముంచా చెట్టుముంచా అన్నట్లు యిది ఎప్పటికీ తేలుతుందో అర్థం కావడం లేదు. ఏ వ్యవహారాలు ఎట్లా ఉన్నా స్కూల్స్ పెన్ చేయాలి. తెలంగాణ వాని ముఖ్యమంత్రి అయ్యేదానికి మన మందరము ప్రయత్నం చేయడానికి కేవలం వందమంది తెలంగాణ సభ్యులు కూర్చోని 188 మంది మీద వాళ్ల డెసిషన్ రుద్దే కన్నా వాళ్లు panel of names ముగ్గురితో నలుగురితో సత్వే చేస్తే మమ్మల్ని పిలిచినా సరే, కాంగ్రెస్ వాళ్లు కూర్చోని ఆ ముగ్గురిలో ఒకరిని సెలెక్ట్ చేసేపద్ధతి ఏర్పాటు చేసుకుంటే మంచిదని నా అభిప్రాయం. లేకపోతే, కోంతమంది వెస్ట్ ఇంటరెస్ట్స్ రెచ్చగొడుతూ ఉండేదానికన్నా అందరిని పిలిచి రౌండ్ టేబుల్ కాన్ఫరెన్స్ ఏర్పాటుచేసి ఈ మార్దిరి ఏదైనా పాజిటివ్ సాల్యూషన్స్ ఉండేటట్లయితే.....

శ్రీ జి. శివయ్య :— కాంగ్రెసు వారంతా కూర్చోని చర్చించుకుంటారు. తమరు మమ్మల్నిందరిని ఆహ్వానిస్తున్నారు. మేము ఎందుకు ఆ కాంగ్రెసు గౌరవాలలోకి పోవాలో వివరిస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి :— కాంగ్రెసు వారికి సంబంధించిన సమస్యకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి వీలు అయితే వారు రిమ్యునడం అందరము కూర్చోని తీర్మానించడం మంచిదని నా ఉద్దేశ్యం. మా సోమశిల ప్రాజెక్టు ఉన్నది. ఈ సోమశిల ప్రాజెక్టును యిక్కడ తెలంగాణ సమస్యను టాకిల్ చేసేటట్లుగా మన ఆంధ్రప్రభుత్వం దానిని టాకిల్ చేస్తున్నది. ఆ సోమశిల ప్రాజెక్టు వచ్చే దానికి చాలా అవకాశాలు ఉన్నాయి. నిన్న కూడ మంత్రిగారు చెప్పారు. మద్రాసులో చీఫ్ మినిష్టరుతో మాట్లాడాను అని చెప్పారు. ఈ తరుణంలో మద్రాసు డివిజన్ వాటర్ ప్రాజెక్టును సీరియస్ గా ఫేస్ చేస్తున్నది. వాళ్లు రూ. 40 కోట్లు పెట్టి కావేరి నీరును మద్రాసునీటికి డైవర్ట్ చేసే దానికి ప్రయత్నం చేశారు. 25, 30 కోట్ల రూపాయలు అయ్యే సోమశిల ప్రాజెక్టుకు, వాళ్లకు నీళ్లు గాని యిచ్చేటట్లయితే వాళ్లు రూ. 10 కోట్లు అయినా పెట్టుకొనే దానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. అక్కడ బెటర్ మెంట్ లేవి అన్నారు. అక్కడ మార్తె కాంగం సిద్ధంగా ఉన్నదని అన్నాడు. మనంచేస్తే ప్రయత్నం మనం చేసుకుంటున్నాము. దానితో పాటు ఈ కరువుదినాలలో డబ్బులేని దినాలలో మద్రాసు ప్రభుత్వం వారికి అవసరంకాబట్టి — కె. ఎల్. రావుగారు, నెల్లూరు వాళ్లు కోంతమంది పోయినప్పుడు కరుడానిధిగారు రూ. 8 కోట్లు యిచ్చే దానికి ఒప్పుకొన్నారు. యింకా మన ప్రభుత్వం కాస్త తీవ్ర ప్రయత్నం చేస్తే రూ. 10 కోట్ల చాకా యిచ్చేదానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. అది ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతూ తెలిపుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. పోత్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం రి వేజీల పుస్తకం మాత్రం ఉన్నది తప్ప దానిలో ఏమి లేదని నేను అభి

ప్రాయపడుతున్నాను. ఈ రి పేజీలలో నాలుగున్నర పేజీలు తెలంగాణ సమస్య, అరిగిపోయిన దానికథ చెప్పినారు. ఒక పేజీ కోస్తాజిల్లాలలో తుఫానుగురించి, యింకా ఒకటిన్నరపేజీ నక్కలైట్ల ఉద్యమాన్నిగురించి చెప్పినారు అంతేగాని సమస్యలను పరిష్కరించేదానికి ప్రభుత్వం ఏవిధంగా పూనుకున్నదిఅనే విషయం తొత్తిగా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేదు. మొట్టమొదటిది తెలంగాణ సమస్య గురించి మార్చి నెలలోనేను కొంత అభిప్రాయం యిచ్చినాను ముఖ్యమంత్రి గారికి. తెలంగాణ మనము కలిసిఉండే దానికి అవకాశం లేనట్లయితే అక్కడ ప్రజల అభిప్రాయం తేలుసుకొని అవసరం అయితే ప్రత్యేకరాష్ట్రం యిచ్చేదానికి సిద్ధంగా ఉండండి అని ఆనాడు చెప్పినాను. ఇప్పుడు తప్పకుండా వెంటనే ప్రత్యేకంగా తెలంగాణ యివ్వండి అని చెప్పేదానికి నేను సాహసిస్తున్నాను. ఏ రాజకీయపార్టీకి చెందిన వాడిని కాకపోయినప్పటికీ అంతకంటే యిక వేరే మార్గంలేదని నేను మనస్ఫూర్తిగా అభిప్రాయపడుతున్నాను. 7 నెలల చూసినారు. ఏక్కరైనా ఈ సమస్యను ఒకనెలలో రెండు నెలలో పరిష్కరిస్తాము అని చెప్పలేకుండా ఉన్నారు. ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి వచ్చినవాళ్ళం, దురదృష్టవశాత్తు ఉద్యోగంలో చేరిన ఆంధ్రునితో మాట్లాడాలంటే మేము చాలా సిగ్గుపడుతున్నాము. మమ్మల్ని నిలబెట్టి అడుగుతూ ఉన్నారు. మీరు మాకు చేసినమేలు ఏమిటి? ప్రమోషన్ అడగడంలేదు, ట్రాన్స్ఫర్ అడగడంలేదు. ఎక్కువజీతాలు అడగడంలేదు. మా బ్రతుకుమేము బ్రతికేదానికి అవకాశం కల్పిస్తారా లేదా అని కాసనసభ్యులను అడుగుతూ ఉంటే యిదిగో ఇన్నిరోజులు ఒకపక్కండి అని చెప్పలేని స్థితిలోమేము ఉన్నాము. 7 మాసాల నుంచి నేను తరచు ప్రొడరాబాద్ వస్తూ గమనిస్తూఉన్నాను. అప్పటికి ఇప్పటికీ అరిగిన మార్పుయేమిఉంటే-కాసన సభ్యుల వసతి గృహాందగ్గర, కాసన సమావేశం చుట్టూ ప్రత్యేకమైన బందోబస్తును గట్టిగా ఏర్పాటు చేసినారు; ఆ ఒక్క మార్పుకనిపిస్తున్నది తప్పితే యింకా యితరం ఏమీ కనిపించడంలేదు. ఈ 6 మాసాలలో ఉధృక్తంగా బాధపడుతున్న రోజులలో ఆంధ్రులు నివసించే ప్రాంతానికి వెళ్లి, మీరు బాధపడవద్దు, ప్రభుత్వం ఉన్నది. మీకు రక్షణ కల్పిస్తాము అని ఒక మంత్రిఅయినా వెళ్లి ప్రొడరాబాద్ పట్టణంలో చెప్పినట్లు మేము పేపరులలో చూడలేదు. అది జరగలేదు. ఊరికే మంత్రివర్గం విస్తరణ చేసుకొని, తెలంగాణ ప్రాంతంనుంచి మంత్రులను చేర్చుకొంటూ పోతున్నారంటే ఏమిటో మా మటుకు మాకు సామాన్యులకు ఆర్థం కావడంలేదు. నేను ఆనాడు మీకు అధ్యక్షస్థానంలో కూర్చున్నప్పుడు చెప్పినాను ఈమాటలు. కొన్ని వేలకుటుంబాలు జనవరి 19 తిరువాత రైతులుగాని, యితర కుటుంబాలుగాని ఆంధ్రులు తెలంగాణ జిల్లాలనుంచి వెళ్ళిపోతున్నారని. ఆ రైతులను యిప్పటికైనా తిరిగి రప్పించే మార్గమేదైనా కనిపెట్టారా? ఒక్కరైనా వెళ్ళి-మీరురండి, యిక్కడి పరిస్థితులు బాగానే ఉన్నవి; మీ పొలంమీరు కాగుచేసుకోండి; మీ యింట్లో మీరుండండి; అని ఒక్కరైనా వారివద్దకువెళ్ళి చెప్పినవారు ఉన్నారా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అయితే, కొంతమంది తిరిగివచ్చారు. కాని ఏవిధంగావచ్చారు? స్త్రీలను, పిల్లలను వారి పుట్టిళ్ళలో వదిలివెట్టి ఒంటరిగా వారు వచ్చారు. అదే పరిస్థితి సిటిలో ఉద్యోగాలు. చేస్తున్న లక్షలాది ఆంధ్రులకు ఏర్పడింది. ఇక్కడ

ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారు ఒంటరిజీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. కొన్ని మాసాల క్రిందనే వారి కుటుంబాన్ని — స్త్రీలను, పిల్లలను వారివారి పుట్టిళ్ళలో దింపి అప్పటినుండి అప్పటివరకూ వారు ఇక్కడ ఒంటరిజీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. ఇప్పటికి వారిని ధైర్యంగా ఇక్కడకు తీసుకువచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడలేదు. ఇప్పటికి వారిని తమ ఇళ్ళకు తీసుకువచ్చి, మన కాలనీలో, మన ఇంట్లో మనం ప్రకాశంతంగా బ్రతుకుదామనే ధైర్యం వారికి యింకా ఏర్పడలేదు. ఇప్పటికి ఏడుమాసాలు జరిగిపోయింది. ఇంకా ఎంతకాలమని, అనవసరంగా మన రాజకీయాలకు, మన పై వ్యవాలకు లక్షలాది ఉద్యోగులను, వారి కుటుంబాలను బాధపెట్టడం? అనినేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, ఇంకొక విషయం కూడా చూడండి—కేంద్ర నాయకులు వచ్చినప్పటికీ, రాష్ట్ర నాయకులు రాత్రింబవల్లు పంచాయతీ చేసినప్పటికీ, తెలంగాణా ప్రజలను ఇప్పటికీ ఇంకా సంతోష పెట్టలేదు. ఏ ఒక్క విషయంలోనూ—సర్దిసు విషయంలోగాని, సర్ ప్లెన్స్ విషయంలోగాని, ఏ ఒక్క సమస్యపరిష్కారమూ జరగలేదు. వారిలో అసంతృప్తి యింకా తీవ్రంగా పెరిగిపోతున్నది. ఇటు మాలోకూడా రోజు రోజుకు అసంతృప్తి పెరిగిపోతున్నది. కనుక, ఏదోవిధంగా యిదిపరిష్కారంకావాలి. తక్షణమే ప్రత్యేక రాష్ట్రానికి ముఖ్య మంత్రిగారు ఒప్పుకోవాలి; అందుకు పూనుకోవాలి అంతవ్వరగా విడిపోతే అంతమంచిది. సోదరులముగా, స్నేహితులముగా, బంధువులముగా విడిపోవడం మంచిది. కొంత మంది యిచ్చిపుచ్చుకొన్నవారు వున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత ఆ విధంగా ఇచ్చిపుచ్చుకొనడం ద్వారా బంధువులు కావడం జరిగింది. బంధు వులముగా, స్నేహితులముగా వస్తూపోతూ వుండవచ్చు. ఆ పరిస్థితి వెంటనే కల్పించవలసి, దానికి వెంటనే పూనుకోమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంకా కాలయాపన జరిగే కొలది ఇంకా కొన్ని వందల మందిని తెలంగాణా సోదరులు తుపాకులు పట్టుకొని కాల్చడం, వారిని కాల్చి సంఘవలన ప్రభుత్వం ఏమీచేయకపోవడం, దారినిపోతున్న అమాయక ఆంధ్ర ప్రజలను కొట్టారని, ఆంధ్ర స్త్రీలను అవమానపరచారని మేము బాధ పడడం ఇదంతా జరిగేవరకు పూరుకొనడం సరికాదు. ఆంధ్ర కానన సభ్యులమైన మేము యిప్పుడు నోరు ఎత్తలేని పరిస్థితిలో వున్నాము. ఈ ఏడుమాసాలుగా ఎవరినీ ఏమీ అనలేని పరిస్థితిలో వడ్డాము. ఎవరిని అనాలి? ధౌరవ్యం చేస్తున్న తెలంగాణా సోదరులను అంచే-చూడండి వీరేమంటున్నారో; మాకు తెలుసు, వీరికి సేమంటే గిట్టదు; అందువల్లే వీరు మా శత్రువులు, అంటారు. ఈ విధంగా మింగలేక, కక్కలేక గత ఏడు మాసాలుగా మేము ఎంతో బాధపడ్డాము. కనుక, తక్షణమే ప్రభుత్వం దీనికి పూనుకోవాలని కోరు తున్నాను. ప్రత్యేక రాష్ట్రాంతప్ప వేరే మార్గంలేదు. ఆ విధంగా మమ్ములను మళ్ళిపెట్టండి. ఎంత త్వరగా యిక్కడనుండి మమ్ములను పంపించితే అంత సంసోషతడతామని, ఆ విధంగా సంతోషపెట్టమని కోరుతున్నాను. పన్నెండు సంవత్సరాలు అందరం కలసివున్నాం. ఒక కుటుంబంలో ఒక తండ్రికి నలుగురు కొడుకులు వుంటే—వారంతా కొంతకాలం కలిసివుంటారు, విభేదాలువస్తే ప్రత్యేక కాపురాలు పెట్టుకుని ముఖంగా వుండడం సహజమైన విషయమే. బలవంతంగా కలిపివుండమని బోధచేయడం, కాస్త్రాలు వల్లవేయడం అనవసరం. కనుక

సత్వరమే యీ విషయంలో చర్య తీసుకోవాలని, మీదపారా ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇంక, యీనాడు యీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ముఖ్యంగా నాలుగు పాదాలపై నడుస్తున్నది. 1. సీసాలు, 2. సిఫారసులు, 3. లంచాలు, 4. దొర్ల వ్యాలు, ఈ నాలుగు పాదాలపై ప్రకటనగా ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తున్నది. సీసాలు అంటే ఎవరికీ ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. వీటితో బ్రహ్మాండమైన పనులు జరుగుతాయి. చట్టానికి విరుద్ధంగా, జరుగకూడదన్న పనులన్నీ సీసాతో ఒక్క ఊరిలో జరిగిపోతున్నవి.

ఇంక సిఫారసుల విషయమున్నది. ఇదికూడా ఎంత బలమైనదో మీకు తెలియనిది కాదు. మొన్న, ఆగస్టు 16 వ తేదీన, మా యింటిప్రక్కన యిద్దరు అడవాళ్ళు ఆనాటి రేడియో పిల్లల కార్యక్రమాన్ని గూర్చి మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఇవాళ పిల్లల కార్యక్రమం ఏమిటి ఇంత పేలవంగా వున్నది అని అనుకుంటూ అక్కడ సిఫారసులు అవసరమండీ అని చెప్పుకుంటున్నారు. ఎవరో బాగా పాడే వారు రేడియో కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడం, శ్రోతలు విని ఆనందించడం కాదు, అక్కడకూడా ఆగస్టు 16 కార్యక్రమంలో విధిగా మా పిల్లలు-మా అబ్బాయో, అమ్మాయో పాల్గొనితీరాలి అని సిఫారసులు పట్టుకుచెడతారు. ఆ విధంగా ఆ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఇంక మిగతా రంగాలలో సిఫారసులు ఏ విధంగా పనిచేస్తున్నాయో తమకు ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు; అందరికీ తెలిసిన విషయమే. దానికొక హద్దువద్దా అంటూ లేకుండా పోయింది. యం ఎల్. వీస్ క్వార్టర్లు కావాలంటేకూడా సిఫారసు కావాలి. చెప్పుకుంటే సిగ్గుచేటు. మంత్రులయినవారు ఏదెనిమిదిమంది యిట్లు భాశించేసి చెడుతున్నారంటే, దానికి అడ్డపెట్టుకుంటే పనికాదు; సిఫారసు కావాలి. క్వార్టర్లు అవసరమని, కాధపడుతున్నాడని కన్సిడరేషన్ కాదు. అంతవరకూ వచ్చింది సిఫారసుల విషయం.

పోతే, యింక లంచాల విషయమున్నది. దీనిని మనం నిత్యం అనుభవిస్తున్నాం. మేము, కాసనసభ్యులము, పోయి ఏదయినా ఒక ఓట్లు ఏజ్ పెన్షన్ గురించో లేక బంజరుభూములగురించో తహసిల్దారుకుగాని, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరుకుగాని చెలితే 'సరే చూస్తాం' అంటారు. బయటకు వచ్చిన తరువాత, మళ్ళీ ఆ క్యాండిడేటు పోయి ఎంతో కొంత ఇచ్చుకుంటేనే తప్ప పని కావడంలేదు. చాలా మంది మాతో చెబుతున్నారు-'అయ్యా, మీరు రాకుండావుంటే మంచిది'; మేము సర్దుబాటు చేసుకుంటాము; మీరు వచ్చి చెలితే పని చెడిపోతున్నది; ఎం. ఎల్. ఎ. బ్యారా వచ్చినవారినుంచి తీసుకోవడం కాగుండదనే పరిస్థితివున్నది. అందువలన వారు 'బాబూ మీరు రావద్దు, మేమే సర్దుబాటుచేసుకుంటాము' అంటూవుంటారు. ఇది లంచాల పరిస్థితి.

ఇంక దొర్లవ్యం వున్నది. ఎవరైతే దొర్లవ్యానికి సిద్ధపడి వుంటారో వారి మాట చెలుతుంది. మామూలుగా, ప్రైవేటురంగం విషయంలోనేగాదు, ప్రభుత్వములోకూడా అదే పరిస్థితి వున్నది. దొర్లవ్యం, రోడియలంతో చెక్కినవారికి తప్ప, న్యాయంగా సాధించుకుండామనే ఆశ బొత్తిగా లేకుండా పోయింది. ఈ

విధంగా అయితే ఎంతకాలం యీ పరిపాలన సాగుతుంది? ఇది అందరికీ తెలిసిన విషయాలే, తెలియని విషయాలేమీ కాదు. దీనిని వివిధంగా మార్పులతో నాకు అర్థంకావడంలేదు.

పోతే, ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం వున్నది. అది మాకు సంబంధించినది. రాయలసీమ ఖామం. గవర్నరుగారు ఎనిమిది పేజీలు ముచ్చటగా అచ్చుచేసి ఆ పుస్తకాన్ని మాకు యిచ్చారు. నాలుగుజిల్లాల రాయలసీమ ప్రజలు కరువుతో ఎంతో తీవ్రంగా మూడు సంవత్సరాలనుంచీ బాధపడుతూవుంటే ఆ ఎనిమిది పేజీలలో మూడు వాక్యాలుకూడా చెప్పలేదు, దానికి నేను తీవ్రమైన ఆభ్యంతరం చెబుతున్నాను. డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ఏర్పాటుచేయాలని అంటున్నారు, ముఖ్య మంత్రిగారికి అకస్మాత్తుగా ఇంత ప్రేమ ఎట్లా వచ్చిందో తెలియడంలేదు. మాకు అక్కర్లేం కలుగుతున్నది, అంతే కాదు, ఇందులో ఏమైనా రాజకీయాలు ఉన్నాయా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. మాకు కావలసినది తక్షణం అక్కడ కరువుతో బాధపడుతున్న ప్రజలను ఆదుకోవడం, కాళ్ళతాళాడు నివారణకు పథకాలు వేయడం; తిండిగింజల కరువుతో, వచ్చిగడ్డి కరువుతో, చివరకు మంచినీళ్ళ కరువుతో అక్కడ ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. ఇది ఒకటి రెండు మాసాలనుండి కాదు—మూడు సంవత్సరాలనుండి యీ విధంగా బాధపడుతున్నారు. అక్కడకు వచ్చే మంత్రులకు చెప్పకుంటే వారు కలెక్టరుకు వ్రాస్తారు, కలెక్టరు తహసీల్దారుకు వ్రాస్తాడు; అంతకు తప్ప మరి జరిగేదేమీ ఉండదు. ఈ పరిస్థితి ఏ విధంగా బాగుపడుతుందో అర్థంకావడంలేదు. జూన్ వచ్చింది కాబట్టి కరువు పనులు నిలిపివేయమని అక్కడనుండి టెలిగ్రాములు వెడతాయి. రాయలసీమ డెవలప్ మెంటుబోర్డు, సెలెక్షన్, నామినేషన్ యివి కాదు మాకు కావలసినది; మాకు అక్కడ తక్షణమే యీ కరువు పనులను కొంటిన్యూ చేయాలి. ఇంకొక ఆరు మాసాలవరకయినా రాయలసీమను ప్రభుత్వం ఒక కొంటు కనిపెట్టి చూడకపోతే అక్కడ జీతలిచావులు తప్పవు. కోస్తాజిల్లాలలో తుఫానువలన బాధపడుతున్నారు, అలాగే రాయలసీమలో మూడు సంవత్సరాలనుండి నిత్యం కరువుతో బాధపడుతున్నారు. అందువలన, ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తరువులను పంపించి, రాయలసీమ ప్రజలను ఆదుకోవాలని నేను మీర్జాపూర్ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—విరిగి రేపు ఉదయం 8-20 గంటకు సమావేశమవుదాము.

(The House then adjourned till Half-past Eight of the clock on Tuesday, the 19th August, 1969.)